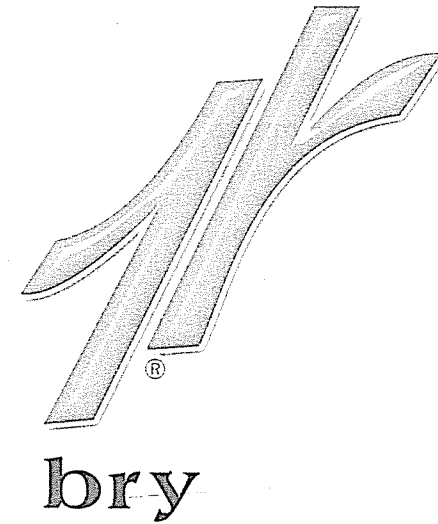

LYS

Felsefe Grubu Soru Bankası

İÇİNDEKİLER

KONU

SAYFA NO

1. BÖLÜM: PSİKOLOJİ BİLİMİNİ TANIYALIM	7 - 16
2. BÖLÜM: PSİKOLOJİNİN TEMEL SÜREÇLERİ	17 - 30
3. BÖLÜM: ÖĞRENME - BELLEK - DÜŞÜNME	31 - 48
4. BÖLÜM: RUH SAĞLIĞININ TEMELLERİ	49 - 54
5. BÖLÜM: SOSYOLOJİYE GİRİŞ.....	55 - 62
6. BÖLÜM: TOPLUMSAL YAPI	63 - 72
7. BÖLÜM: TOPLUMSAL DEĞİŞME VE GELİŞME.....	73 - 78
8. BÖLÜM: TOPLUM VE KÜLTÜR	79 - 84
9. BÖLÜM: TOPLUMSAL KURUMLAR (AİLE - EKONOMİ - SİYASET)	85 - 94
10. BÖLÜM: MANTIĞA GİRİŞ	95 - 102
11. BÖLÜM: KLASİK MANTIK	103 - 118
12. BÖLÜM: MANTIK VE DİL	119 - 120
13. BÖLÜM: SEMBOLİK MANTIK	121 - 128

1. Psikoloji, insan ve hayvan davranışlarını inceleyen pozitif bir bilimdir ve her bilim dalının bir amacı vardır. Örneğin; sosyolojinin amacı toplumsal olayları anlamaya çalışmaktır.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin amaçlarından birisi değildir?**
- A) Olması gereken, ideal insan davranışlarını belirlemek
- B) İnsan davranışlarını önceden kestirebilmek
- C) İnsan davranışlarını etkilemek ve kontrol altına almaya çalışmak
- D) İnsan davranışlarından hareketle genel yasalara ulaşmak
- E) İnsanın çevresiyle olan uyumunu sağlamak
2. Davranışa belli bir açıklama getirilmişse ve davranışın nedeni biliniyorsa, o davranışın hangi durumlarda tekrarlanacağı da biliniyor demektir. Örneğin; saldırı davranışının nedenleri anlaşılmış ve açıklanmışsa, bu davranışın hangi koşullarda ve ne zaman ortaya çıkacağı bilinebilir. Bu ise bize, davranış olumsuzsa tekrarını sağlama, olumsuzsa davranışın önlenmesi olanağını verir.
- Bu açıklama da psikolojinin hangi amacı üzerinde durulmuştur?**
- A) Davranışın saptanması ve kontrol altına alınması
- B) Davranışın anlaşılması ve açıklanması
- C) İnsanın çevresiyle uyumunun sağlanması
- D) İnsan davranışlarının tanımlanması
- E) Davranışların önceden tahmin edilebilmesi
3. Davranış, herhangi bir uyarıcı karşısında organizmanın göstermiş olduğu tepkilerdir. Dolayısıyla davranış, kişinin yaptığı ve herhangi bir yolla ölçülebilen herşeyi kapsar.
- Buna göre davranış ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) İnsan davranışları belli bir süre içinde gerçekleşir.
- B) İnsan davranışları öznel ve kişiden kişiye değişir.
- C) Davranışların birçok nedeni vardır.
- D) Davranışlar üzerinde sadece organizma dışından gelen uyarıcılar etkilidir.
- E) Davranışın belli bir sürekliliği vardır.

4. Bir sınıfta ders dinleyip, not alan ve konuyla ilgili sorular soran öğrencinin davranışı normal bir davranış iken yüksek sesle konuşan bir öğrencinin davranışı anormal (patolojik) bir davranıştır.
- Buna göre bir davranışın normal ya da anormal olmasını belirleyen temel ölçüt aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Davranışın amacı
- B) Davranışın nedeni ve sonucu
- C) İçinde bulunulan ortamın beklentileri ve gerekleri
- D) Davranışın nasıl bir yerde ve ne sıklıkla yapılıyor olması
- E) Davranışa neden olan uyarıcıların şiddeti
5. Tüm insanlar bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilemezler. Her insanın kendisine özgü nitelikleri vardır. İnsan, kendisini ve dış dünyayı kendisine özgü bir biçimde algılar ve yorumlar. Bu nedenle psikolojinin konusu bireyin kendine özgü anlayışı ve yaşantısı olmalıdır.
- Burada açıklaması yapılan psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Hımanistik yaklaşım
- B) Davranışçı yaklaşım
- C) Biyolojik yaklaşım
- D) Bilişsel yaklaşım
- E) Psikodinamik yaklaşım
6. – Olayların yapay olarak, araştırmacının hazırladığı koşullarda laboratuvarında oluşturulmasıdır.
- Deneylerde üzerinde deney yapılan canlılardır.
- Gözlenebilen ve farklı değer alabilen özelliklere sahip deney unsurlarıdır.
- Üzerinde hiçbir değişiklik yapılmayan, olduğu gibi bırakılan gruptur.
- Burada aşağıdaki kavramlardan hangisinin açıklanması yapılmamıştır?**
- A) Kontrol grubu
- B) Deney grubu
- C) Deney
- D) Denek
- E) Değişken

7. Zeka bölümüyle okuma testi puanı arasındaki ilişki (korelasyon) inceleniyor. Buna göre zeka bölümü yükseldikçe öğrencinin okuma testi puanının da yükseldiği görülüyor.

Bu durum ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Zeka bölümü ve okuma testi puanı arasında pozitif bir korelasyon vardır.
B) Okuma testi puanı zeka bölümünü doğrudan etkiler.
C) Zeka seviyesindeki değişiklikleri etkileyen okuma testindeki başarıdır.
D) İki değişken arasında doğru bir orantı olduğundan korelasyon negatiftir.
E) Zeka seviyesi ve okuma başarıları arasında nötr bir korelasyon vardır.

8. Uykunun öğrenme üzerindeki etkisini araştırmak için birbiriyle eşleştirilmiş iki grup oluşturuluyor. Birinci grup öğrenme olayından sonra uyutuluyor. İkinci grup ise öğrenmeden sonra günlük işlerini yapmak üzere serbest bırakılıyor. Buna göre öğrenmeden hemen sonra uyutulan birinci grubun daha iyi öğrendiği görülüyor.

Buna göre, bu deneydeki "kontrol grubu" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyku düzeni
B) Öğrenme miktarı
C) İkinci grup
D) Birinci grup
E) Eşleştirilen her iki grup

9. Psikolojide gözlem, doğal ve sistematik gözlem olmak üzere ikiye ayrılır. Sistematik gözlem, test ve anket gibi belli teknikler kullanılarak yapılan gözlemdir. Doğal gözlem ise belli bir zaman süreci içinde doğrudan yapılan gözlemlerdir.

Buna göre, sistematik gözlemi doğal gözleminden ayıran en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araştırmacı, bazı teknikler kullanarak gözlem yaptığı duruma müdahale eder.
B) Çok daha uzun sürede yapılır ve sonuçları daha kesindir.
C) Yoruma açık bir gözlem türüdür.
D) Daha kısa sürede sonuçlara ulaştığından sonuçları güvenilir değildir.
E) Çoğunlukla hemen kullanılabilir bilgiler vermez.

10. – Olayın nedeninin açıklanmasında, araştırmacının tahminlerde bulunmasıdır.
– Olayların yapay olarak araştırmacının hazırladığı koşullarda, laboratuvar ortamında oluşturulup incelenmesidir.
– Hipotezlerin deneyle kısmen doğrulanmış halidir.
– Araştırmacının olaylara katılmaksızın onları izlemesi, gözlenen olaylar arasındaki bağlantıları kavraması, tanımlaması ve sınıflandırmasıdır.

Bu açıklamalarda bilimsel araştırma aşamalarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Yasa
B) Kuram (teori)
C) Hipotez (denence)
D) Deney
E) Gözlem

11. Endüstri psikolojisi, başlangıçta belirli bir işe en uygun kişiyi veya belirli bir kişiye en uygun işi seçmekle uğraşırken günümüzde hem araştırmayla hem de uygulamayla ilgilenmeye başlamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi endüstri psikolojisinin ilgilendiği konulardan değildir?

- A) Bir iş yerindeki personelin denetlenmesi
B) Kişi ve kurumlar arasındaki iletişimin geliştirilmesi
C) Çalışanlara psikolojik danışmanlık yapılması
D) Çalışanların daha verimli çalışmalarının sağlanması
E) Psikolojik sorunları olanların müdahale yoluyla tedavi edilmesi

12. İnsanların zeka, kişilik, ruh hastalıkları gibi çeşitli konulardaki problemlerinin teşhis edilmesi ile ilgili olarak geliştirilen teknikler üzerine çalışılan uygulamalı psikoloji alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim psikolojisi
B) Danışmanlık psikolojisi
C) Klinik psikoloji
D) Eğitim psikolojisi
E) Endüstri psikolojisi

1. Psikoloji, insan davranışını her yönüyle ve bütünsel olarak ele alır. Bunu yaparken de, kendisiyle aynı konuyu paylaşan tüm bilimlerin araştırmalarından ve elde ettiği sonuçlardan faydalanır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi psikolojinin doğrudan faydalandığı bilimlerden değildir?

- A) Biyoloji
C) Psikiyatri
B) Antropoloji
D) Sosyoloji
E) Jeoloji

2. Davranış, iç ya da dış herhangi bir uyarıcı karşısında organizmanın doğrudan ya da dolaylı olarak göstermiş olduğu tepkilerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir davranış değildir?

- A) Kediden korkan birinin bağırması
B) Sınavda heyecanlanan öğrencinin terlemesi
C) Arabası bozulan şoförün arabasını tamir etmeye çalışması
D) Öğrencinin üniversiteyi kazandığını hayal etmesi
E) Yalan söyleyen çocuğun kulaklarının kızarması

3. William James ve John Dewey zihnin yapısı yanında davranışın ve zihinsel etkinliklerin çevreyle uyumu ile ilgili işlevlerinin de incelenmesi gerektiğini savunurlar. Çünkü kişi, değişen çevre koşullarına davranışları ve zihinsel süreçleriyle uyum sağlıyordu.

Buna göre, James ve Dewey'in açıklamasını yaptığı psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapısalcı yaklaşım (Strükturalizm)
B) İşlevselci yaklaşım (Fonksiyonalizm)
C) Psikodinamik yaklaşım (Psikanaliz)
D) İnsancıl yaklaşım (Hümanistik)
E) Bütüncü yaklaşım (Gestaltçı)

4. – Çevredeki uyarıcılarla, ortaya çıkan davranış arasındaki ilişki gözlem ve deney yoluyla incelenir.
– Organizmanın içinde olup biten biyolojik veya bilişsel süreçler önemli değildir.

Burada açıklaması yapılan psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Davranışçılık
C) Psikanaliz
B) Yapısalcılık
D) Gestaltçı yaklaşım
E) İşlevselcilik

5. Psikoloji, doğrudan gözlenebilir insan davranışlarıyla ilgilenen bir bilim dalıdır. Buna göre bireyin içinde bulunduğu duruma göre sergilediği farklı davranış türleri vardır.

Buna dayanarak aşağıdakilerden hangisi bireyde gözlenen davranışlardan birisi değildir?

- A) Fizyolojik davranışlar
B) Psikolojik davranışlar
C) İçgüdüsel davranışlar
D) Anormal (patolojik) davranışlar
E) Bilinçli davranışlar

6. Bazı insanlar çok mutlu olduklarında ya da birşeye çok sevindikleri zaman güldükleri halde bazı insanlar böyle bir durum karşısında ağlarlar.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı uyarıcılar farklı tepkilere neden olabilir.
B) Farklı uyarıcılar aynı tepkilere neden olabilir.
C) Uyarıcılara karşı gösterilen tepkiler organizmanın o anki durumuna bağlıdır.
D) Aynı uyarıcılar her zaman aynı tepkilere neden olurlar.
E) Gösterilen tepkilerin nedeni birbirinden farklıdır.

7. Bireye, yaşamın değişik yönleriyle ilgili kararlar vermesine yardımcı olabilecek bilgiler vermeyi ve yetenekleri doğrultusunda yol göstermeyi amaçlayan psikoloji alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okul ve eğitim psikolojisi
B) Endüstri ve ticaret psikolojisi
C) Klinik psikoloji
D) Rehberlik ve danışmanlık psikolojisi
E) Sosyal psikoloji

8. – Sıcaklık ve üşüme
– Derslere devam ve başarısızlık
– Spor yapma ve şişmanlık
– Tekrar ve unutma

Bu değişkenler arasında nasıl bir ilişki vardır?

- A) Pozitif korelasyon
B) Negatif korelasyon
C) Nötr korelasyon
D) Pozitif-negatif korelasyon
E) Sıfır korelasyon

9. Bilimsel bir araştırma yapabilmek için bilimsel bir tutuma ve belli ahlaki ilke ve değerlere sahip olmak gerekir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bilimsel bir çalışmada dikkat edilmesi gereken kurallardan birisi olamaz?

- A) Yeterli sayıda gözlemlerde bulunmadan genel yargılara varılmamalıdır.
B) Hiçbir hipotez deneysel yöntemlerle kanıtlanmadıkça kabul edilmemelidir.
C) İnceleme yöntemine uygun olan sorunlar ele alınmalıdır.
D) Araştırmacı değer yargılarından uzak, tarafsız olmalıdır.
E) Tek bir gözleme dayanarak genel yargılara ulaşılabilir.

10. Yorgunluğun dikkat üzerindeki etkisini incelemek üzere bir deney yapılıyor. Yorgunluk arttıkça deneklerin dikkat seviyelerinin azaldığı görülüyor.

Buna göre, deneydeki "bağımsız değişken" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üzerinde deney yapılan denekler
B) Yorgunluk miktarı
C) Dikkat seviyesi
D) Dikkatin bağımsız denekler üzerinde incelenmesi
E) Yorgunluğun dikkate göre değişmesi

11. Bilgi verecek kişinin, doğrudan kendisinin okuyarak yanıtlayacağı sorulardan oluşan ve soru kağıtları kullanılarak yapılan araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anket
B) Doğal gözlem
C) Sistematiik gözlem
D) Görüşme
E) Vak'a incelemesi

12. Teorinin unsurları arasındaki ilişkinin matematiksel olarak ifade edilmiş genel açıklamalarıdır ve aynı türden birçok değişimi kapsar. Örneğin; yer çekimi ile ilgili bir kanun, bu konuyla ilgili tüm olayları açıklar.

Burada bilimsel bir araştırmanın hangi aşamasının açıklaması yapılmıştır?

- A) Hipotez
B) Kuram
C) Yasa
D) Gözlem
E) Deney

13. - Yeni testler oluşturur.
- Var olan testlerin kullanılabilirlik derecesini değerlendirir.
- Testlerden elde edilen verileri işlemek için istatistik teknikler geliştirir.
- Diğer psikoloji alanlarının kullanacağı ölçüm araçlarını ortaya koyar.

Burada açıklaması yapılan psikoloji alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikometri
B) Fizyolojik psikoloji
C) Rehberlik Psikolojisi
D) Klinik psikolojisi
E) Bilişsel psikoloji

14. - Bireyin toplumla ilişkilerinin araştırıldığı ve toplumun bireyi etkilemesi ile ilgili olaylar üzerinde araştırmaların yapıldığı psikoloji dalıdır.
- Laboratuvar deneylerinin yapıldığı, hipotezlerin gerçekleşmesi ile ilgili deneysel araştırmaların sürdürüldüğü ve davranışların açıklandığı psikoloji dalıdır.

Burada sırasıyla hangi psikoloji dallarının açıklaması yapılmıştır?

- A) Gelişim psikoloji - Sosyal psikoloji
B) Sosyal psikoloji - Klinik psikolojisi
C) Eğitim psikolojisi - Danışmanlık psikolojisi
D) Endüstri psikolojisi - Adalet psikolojisi
E) Sosyal psikoloji - Deneysel psikoloji

1. Psikolojinin kuruluş dönemlerinde;
- Psikoloji biliminin konusu ne olmalıdır?
- Psikoloji hangi yöntemleri kullanmalı ve hangi tekniklerden yararlanmalıdır?

gibi sorular psikolojide farklı düşüncelerin dolayısıyla farklı yaklaşımların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangi psikolojide kullanılan yaklaşımlardan birisi değildir?

- A) İşlevselci yaklaşım
B) Amaçsal yaklaşım
C) Biyolojik yaklaşım
D) Pragmatist yaklaşım
E) Bütüncü yaklaşım

2. William Wundt'a göre psikolojinin amacı, zihnin karmaşık yapısını çözümlemek, zihnin en yalın unsurlarını araştırmak ve bunlar arasındaki ilişkileri içe bakış yöntemleriyle saptayıp genel yasalara ulaşmaktır.

Buna göre W. Wundt'un temsilcisi olduğu psikoloji akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fonksiyonalizm
B) Bihevörizm
C) Gestaltçılık
D) Yapısalcılık
E) Bilişsel yaklaşım

3. İşyerlerinin insan sağlığına uygun düzenlenmesi, işin en az enerji harcanarak en uygun biçimde yapılması, kişinin fizyolojik yapısına ve yeteneklerine uygun bir işte çalışması gibi konularla ilgilenen psikoloji alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adalet psikolojisi
B) Eğitim psikolojisi
C) Endüstri psikolojisi
D) Danışmanlık psikolojisi
E) Deneysel psikoloji

4. Tümdengelim türü akıl yürütmelerden özellikle mantık ve matematikten yararlanılır. Örneğin, "Bütün kuşlar kanatlıdır" gibi genel bir yargıdan, "Serçe de kuştur." "O halde serçe de kanatlıdır." sonucunun çıkarılması tümdengelim türü bir akıl yürütmesidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi tümdengelim yöntemini ifade eden bir yargıdır?

- A) Tek tek özel yargılardan genel yargılara ulaşmaya çalışır.
B) Özel bir yargıdan hareketle aynı özelliklere sahip başka bir özel yargıya ulaşır.
C) Deney ve gözlemi gerektiren analitik yargılardır.
D) Genel yargılardan hareketle özel sonuçlara ulaşmaya çalışır.
E) Betimlemeler yaparak tümel yargılara ulaşmaya çalışır.

5. Psikolojide içinde bulunulan durumu tanımlamak amacıyla yani araştırma konusu olan olguları ve bu olgular arasındaki ilişkileri saptamak, sınıflandırmak ve kaydetmek amacıyla betimleyici yöntemler kullanılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi psikolojide kullanılan betimleyici yöntemlerden birisi değildir?

- A) Tarama yöntemi
B) Görüşme (mülakat)
C) Psikometri
D) Doğal gözlem
E) Biyografi incelemesi

6. Araştırmacı, bireyin çocukluk, gençlik ve yetişkinlik dönemlerinde yaşamış olduğu önemli olaylarla ilgili sorular sorarak bugünkü davranışlarını anlamaya çalışır.

Burada araştırmacının kullandığı araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sistematiik gözlem
B) Anket
C) Mülakat (Görüşme)
D) Vak'a incelemesi
E) Doğal gözlem

7. Bir psikoloji deneyinde değişkenler arasındaki ilişkiler incelenirken birbirleriyle eşleştirilmiş bir deney grubu bir de kontrol grubu oluşturulur.

Buna göre, bir deneyde kontrol grubu oluşturulmasındaki amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deney grubundaki değişimlerin ve farklılıkların gözlenmesi
B) Deneyde kullanılan deneklerin kontrol altında tutulması
C) Değişkenlere müdahale edilerek deney sonucunun gözlenmesi
D) Araştırma yöntemlerinin doğrudan ve daha etkin uygulanabilmesi
E) Deneklerin deney grubu için önceden hazırlanması

8. Psikolojideki yaklaşımlar, insan davranışlarının temel-lerini değişik açılardan, değişik yöntemlerde ve değişik araştırma teknikleriyle incelemişlerdir.

Buna göre, aşağıdaki hangi yaklaşımla kullandığı teknik yanlış verilmiştir?

- A) Psikodinamik - Telkin ve hipnoz
B) Yapısalcılık - İç gözlem
C) Davranışcılık - Gözlem
D) Bilişsel yaklaşım - Deney
E) İşlevselcilik - İçebakış

9. Fizyolojik davranışlar, bireyin biyolojik yapısında meydana gelen değişikliklerin fiziksel görünümüne yansımasıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi fizyolojik bir davranıştır?

- A) Hasta bir çocuğun renginin sararması
B) Fareden korkan bir kadının çığlık atması
C) Cüzdanını kaybeden bir gencin telaşlanması
D) Şiddetli bir gürültü karşısında çocuğun irkilmesi
E) Karanlıktan korkan bir çocuğun ağlamaya başlaması

10. "Her davranışın temelinde son derece karmaşık sinirsel oluşumlar vardır. Beyinde gerçekleşen sinirsel oluşumlar dizisi kaslara geçer ve gözlenebilen davranışlar olarak tepkiye dönüşür." açıklamasını yapan psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fonksiyonalist yaklaşım
B) Biheviorist yaklaşım
C) Hümanistik yaklaşım
D) Biyolojik yaklaşım
E) Gestaltçı yaklaşım

11. Psikoloji, tüm diğer bilim dalları ile olan doğrudan ya da dolaylı ilişkisinden dolayı bilimlararası bir disiplin olma özelliğini gösterir. Ayrıca diğer bilimlerle olan etkileşimi sonucu ortak bilim dalları da ortaya çıkmıştır.

Buna göre, bu ortak bilim dalları ile ilgili olarak aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tıp ve psikoloji → Psikiyatri
B) Sosyoloji ve psikoloji → Sosyal psikoloji
C) İstatistik ve psikoloji → Psikometri
D) Eğitim ve psikoloji → Danışmanlık psikolojisi
E) Hukuk ve psikoloji → Adalet psikolojisi

12. Okullarda verilen eğitim ve öğretim programlarının öğrencilerin seviyelerine göre yeniden düzenlenmesi ile ilgili bir araştırma aşağıdaki psikoloji dallarından hangisinin uzmanlık alanına girer?

- A) Gelişim psikolojisi
B) Psikometri
C) Sosyal psikoloji
D) Danışmanlık psikolojisi
E) Eğitim psikolojisi

13. Gürültülü bir ortamda ders çalışmanın başarılı olma üzerindeki etkisi inceleniyor. Sonuçta gürültülü ortam ve başarı arasında negatif bir korelasyon olduğu görülüyor.

Bu örnekte incelenen "bağımlı değişken" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Negatif korelasyon
B) Gürültülü ortam
C) Ders çalışma alışkanlığı
D) Başarı düzeyi
E) Gürültü ve başarı arasındaki ilişki

14. Korelasyon, herhangi iki değişken arasındaki ilişki miktarını ifade eder.

Buna göre "korelasyon" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En yüksek korelasyon kat sayısı +1'dir.
B) Korelasyon doğru orantılı olduğu gibi, ters orantılı da olabilir.
C) İki değişken arasında hiçbir ilişki yoksa korelasyon sıfır (nötr)'dir.
D) İki den fazla değişken arasındaki ilişki her zaman pozitifdir.
E) Sıfır noktasına yaklaştıkça korelasyon azalır.

1-D 2-D 3-C 4-D 5-C 6-D 7-A 8-E 9-A 10-D 11-D 12-E 13-D 14-D

1. "Psikoloji" kelimesi ruh anlamına gelen "Psyche" ve bilgi anlamına gelen "logos" sözcüklerinin birleşiminden oluşmuştur. Türkçeye "Ruhbilimi" olarak çevrilebilir. Ruh, dinlerin ve felsefenin konusu olabilir. Oysaki psikoloji bir bilimdir ve bilimler gözlem ve deneye dayanır.

Bu parçaya göre, psikoloji ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılır?

- A) Psikoloji, gözle görülebilen ve ölçülebilen olguları inceleyen bilim dalıdır.
B) Psikoloji, bireyin bilinçaltına attığı bastırılmış duyguları inceler.
C) Psikoloji, bireyin kendi kendini tanımasına yardımcı olur.
D) Psikoloji, insan davranışlarının nasıl olması gerektiğini söyler.
E) Psikoloji, davranışları farklı açılardan ele alır.

2. Davranış, organizmanın iç ya da dış uyancılara karşı yaptığı gözlenebilir tepkilerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir davranış örneği değildir?

- A) Ani bir gürültüyle irkilmek
B) Papağanın sahibini görünce konuşmaya başlaması
C) Herhangi bir tehlike anında ortamı terk etmek
D) Bazı kuşların her yıl aynı bölgeye göç etmesi
E) Bir sorunun nasıl çözüleceğini düşünmek

3. Bir öğrencinin deneme sınavında soruları çözmesi, heyecandan yüzünün kızarması, ellerinin titremesi bir davranıştır. Ancak sınav esnasında aklından geçenler bir davranış değildir.

Bu örneğe göre, aşağıdakilerden hangisi davranışın temel özelliğidir?

- A) Bir uyarıcının bulunması
B) Organizmayı harekete geçirmesi
C) Gözlenebilir olması
D) Bir zaman diliminde yapılması
E) Herkeste aynı şekilde gerçekleşmesi

4. I. İnsan ve hayvan davranışlarında benzerliklerin bulunması
II. İnsanlar üzerinde uygulanması sakıncalı deneylerin hayvanlar üzerinde yapılabilmesi
III. Hayvanların yaşam sürelerinin kısa olmasından dolayı birkaç kuşağın gözlenebilmesi
IV. Hayvan davranışlarının çevresel etkenlerden bağımsız gerçekleşmesi
V. İnsan davranışlarının daha iyi anlaşılmasını sağlaması

Yukarıdaki maddelerden hangisi psikolojinin hayvan davranışlarını incelemesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Psikolojide çalışma alanlarının hem sayısı hem de etkinliği gün geçtikçe artmaktadır. ABD'de ileri sürülen bir öngörüye göre psikoloji, en hızlı gelişen alanlardan biridir. Toplumdaki sorunların çoğunluğunun insan davranışlarıyla ilişkili olduğu düşünülürse psikolojinin çok fazla sayıda çalışma alanı olduğunu görmek şaşırtıcı olmayacaktır. Örneğin uyuşturucu kullanımı, kişisel ilişkilerdeki güçlükler, sokakta ve evde şiddet, kendi sağlığınıza ve çevremize zarar veren davranışlarımız gibi bireysel ve toplumsal sorunlar, psikologların ilgilendikleri sorunlar arasındadır.

Bu parçaya göre "psikolojinin gelişmesi" aşağıdakilerden hangisine dayandırılmıştır?

- A) Toplumsal yaşamın insanı yalnızlaştırmasına
B) İnsanların davranış problemlerinin giderek artmasına
C) Kent nüfusunun köy nüfusundan daha fazla olmasına
D) İnsanlar arasındaki dayanışmanın azalmasına
E) Yeni doğan çocukların eskiye göre daha sorunlu olmasına

6. Bir uyarana karşı ani ve istemsiz verilen tepkiye refleks denir. Refleks irade dışı gerçekleşen tepkilerdir. Bu tepkiler organizmayı tehlikelerden korumayı amaçlar. Refleks davranışlarında düşünmenin (zihnin) payı yoktur.

Aşağıdakilerden hangisi refleks örneği gösterilemez?

- A) Ani bir gürültü karşısında irkilmemiz
B) Gözümüze doğru bir cisim geldiğinde göz kapaklarımızı kapamamız
C) Elimiz sıcak bir nesneye temas ettiğinde çekmemiz
D) Nefes borumuza yiyecek kaçınca öksürmeye başlamamız
E) Müzik dinlerken ayakla tempo tutmamız

7. I. Boğulma tehlikesi geçirmiş bir birey denize girmek istemez.

II. Asansörden korkan birey merdivenlere yönelir.

Bu örnekler davranışı etkileyen hangi faktörler için verilebilir?

I	II
A) Geçmiş yaşantılar	Psikolojik etkenler
B) Ortam	Beklentiler
C) Psikolojik etkenler	Tutumlar
D) Organik faktör	Geçmiş yaşantılar
E) Tutumlar	Ortam

8. Psikolojinin bilim haline gelebilmesi için gözlenebilir, ölçülebilir durumların doğa bilimlerinde kullanılan objektif ve bilimsel yöntemlerle incelenmesi gerekir. İç gözlem yönteminin kullanılması bilime aykırıdır. Bilinç kavramını bir kenara bırakıp davranışlar incelenmelidir. Organizma ve çevre ilişkileri insan ve hayvanlarda birbirinin aynısıdır. Bu nedenle davranışları açıklamak için hayvanlar da incelenebilir.

Bu görüşleri, aşağıdaki psikolojik yaklaşımlardan hangisini savunmaktadır?

- A) Yapısalcılık
B) İşlevselcilik
C) Davranışçılık
D) Psikodinamik
E) Hümanistik

9. "Bilincin ne olduğundan çok, ne için olduğunu bilmek önemlidir. Yani bilincin amacı ve işlevini bilmek asıl amaç olmalıdır. İnsan davranışlarını anlamak için sadece bilinç olaylarını çözümlmek yoluyla incelemek yeterli değildir. Bilinç incelenmelidir ama bunun yanında insanın çevresine uyumunda yardımcı olacak, öğrenme gibi duyum davranışları da incelenmelidir. Algılama, düşünme, duygulanma gibi içsel eylemlerin, hayatta karşılaşılan çeşitli problemlerin çözülmesine nasıl yardımcı olduğu açıklanmalıdır." **görüşünü savunan psikolojik yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Gestalt yaklaşımı
B) İşlevselci yaklaşım
C) Davranışçı yaklaşım
D) Hümanistik yaklaşım
E) Psikodinamik yaklaşım

10. Psikoz ve nevrozların çoğu, kişinin çocukluktan itibaren tatmin edilmemiş olan arzu ve ihtiyaçlarının baskı altına alınmasından, bilinçaltına itilmesinden meydana gelmektedir. Bilinçaltında bireyin farkında olmadığı duyguları, düşünceleri, anıları, dürtüleri bulunur. Bilinçaltındakiler kişiyi rahatsız eder, davranışlarını şu ya da bu şekilde etkiler. Bilinçaltı düşünceleri rüya ve hayallerde ortaya çıkar.

Bu görüşler aşağıdaki psikolojik yaklaşımlardan hangisine aittir?

- A) Bilişsel yaklaşım
B) Gestalt yaklaşımı
C) Yapısalcı yaklaşım
D) Psikodinamik yaklaşım
E) Hümanistik yaklaşım

11. "Bireyin şimdiki davranışlarını açıklamak için geçmiş yaşantılarını incelemek gerekir."

Düşüncesini savunan bir psikolog aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

- A) Davranışlar yalnızca gözlenebilir ve ölçülebilir eylemlerdir.
B) Çocukluk yıllarındaki yaşantılar bireyin davranışlarında belirleyici rol oynar.
C) Benzer uyarıcılara bireyler aynı tepkiyi göstererek davranışta bulunur.
D) Beyin ve sinir sistemi davranışların oluşmasında etkilidir.
E) Davranışları açıklamak için birçok yönden ele almak gerekir.

12. **Aşağıdakilerden hangisi psikolojinin amaçlarından biri değildir?**

- A) İnsan ve hayvan davranışları tanımlamak
B) Davranışların nedenlerini açıklamak
C) Davranışları önceden kestirebilmek
D) Davranış problemlerini çözümlmek
E) Herkesin aynı davranışlarda bulunmasını sağlamak

1. Bu yaklaşıma göre içebakış yöntemi davranışları açıklamak için yetersizdir. Çünkü davranış organizmanın doğrudan gözlenebilir etkinlikleridir. Psikolojinin nesnel bir bilim dalı olabilmesi için doğrudan gözlenebilir etkinliklerini incelemesi gerekir.

Bu görüşü savunan yaklaşıma göre, aşağıdakilerden hangisi bir davranıştır?

- A) Acıkınca lezzetli yemekleri hayal etmek
B) Deneme sınavından düşük puan alınca üzülme
C) Arkadaşının doğum gününü hatırlamaya çalışmak
D) Vahşi bir hayvanla karşılaşınca kaçmaya başlamak
E) ÖSS sonrasında hangi bölümü tercih edeceğini tasarlamak

2. I. İnsanların yeteneklerine göre işe yerleştirilmesi,
II. Çalışanlar arası ilişkilerin düzenlenmesi,
III. Çalışma hayatında moral ve iş veriminin artırılması,
IV. İşçi işveren ilişkilerinin belirlenmesi,
V. Bireyin grup içindeki davranış farklılıklarının tespit edilmesi

Bu konulardan hangisi endüstri psikolojisinin inceleme alanında yer almaz?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) Yalnız III
D) III ve IV
E) Yalnız V

3. İnsan davranışlarında daima diğerlerinin etkisi vardır. İçinde bulunduğumuz durum davranışlarımızı etkiler. Bu nedenle yanımızda birileri varken yaptığımız davranışlarla yalnızken yaptığımız davranışlar birbirinden farklıdır.

Bireyin başkalarının yanında davranışlarının farklı olması psikolojinin hangi uzmanlık alanının konusudur?

- A) Sosyal psikoloji
B) Gelişim psikolojisi
C) Danışmanlık psikolojisi
D) Eğitim psikolojisi
E) Endüstri psikolojisi

4. Doğumdan ölüme kadar süren tüm yaşam boyunca görülen davranış değişikliklerini inceler. Yaşa bağlı olarak davranışlarda meydana gelen değişiklikler üzerinde durur.

Bu parçada psikolojide hangi uzmanlık alanından söz edilmektedir?

- A) Endüstri psikolojisi
B) Sosyal psikoloji
C) Gelişim psikolojisi
D) Adalet psikolojisi
E) Danışmanlık psikolojisi

5. Aynı yaş grubunda yer alan bir grup çocuğun günde 30 dakika şiddet içeren bir bilgisayar oyunu, diğer grubun ise şiddet içermeyen bir bilgisayar oyunu oynamaları sağlanmıştır. Çocukların oyun sırasında ve oyundan sonraki davranışları gözlenmiştir. Şiddet içerikli bilgisayar oyunu oynayan çocuklar diğer gruptaki çocuklara göre daha saldırgan davranışlar göstermiştir.

Bu deneyde "bağımlı değişken" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgisayar oyunu
B) Saldırganlık
C) Çocuklar
D) Oynanan süre
E) Oyunun oynandığı ortam

6. Öğrencilerin uykularını yeterince alamadıklarında öğrenme ve algılama güçlüğü çektiğini fark etmişsek "uykusuzluk öğrenmeyi olumsuz etkiler" hipotezini geliştiririz. Bu hipotezimizin doğruluğunu sınamak için bir deney yapma sürecine gireriz. Bu amaçla denek grupları oluşturur ve sonuçları gözlemleriz.

Buna göre, psikolojide başvurulacak deney yapma yönteminin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireylerin sorunlarına çözüm bulmak
B) İnsanların gerektiğinde denek olarak kullanılabilirliğini göstermek
C) Bireylerin davranışlarını önceden kontrol etmek
D) Bireyin davranışlarını geliştirmesini sağlamak
E) Davranışların neden-sonuç ilişkisini incelemek

7. I. Bireylerin çevreye uyumunu kolaylaştıran davranışları incelemek gerekir.
II. Bilinç, dikkat, algı, bellek ve düşünce gibi kavramları deneysel yöntemlerle incelemek gerekir.
III. Davranışları etkileyen bilinçaltına atılmış geçmiş yaşantıları bilmek gerekir.
IV. Psikoloji, sadece gözlenebilen ve ölçülebilen davranışları konu edinmelidir.
V. Beynin belirli bölgeleri belirli davranışlardan sorumludur.

Yukarıda aşağıdaki yaklaşımlardan hangisinin özelliğinden söz edilmemiştir?

Yaklaşım Adı	No.
A) İşlevsel yaklaşım	I
B) Bilişsel yaklaşım	II
C) Hürmanist yaklaşım	III
D) Davranışçı yaklaşım	IV
E) Biyolojik yaklaşım	V

8. Davranış bozukluklarının giderilmesi, bireye davranışlarının yanlış olduğunun fark ettirilmesi için psikolog ya da psikiyatristin hatalı davranışlarda bulunan kişilerle karşılıklı konuşması şeklinde uygulanan yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Test
B) Doğal gözlem
C) Deney
D) Görüşme
E) Anket

9. "Hangi ürünlerin tüketileceğini reklamlar belirler." Hipotezini araştırmayla sınamak isteyen araştırmacının denekler üzerinde etkisini araştırdığı değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitim düzeyi
B) Reklamlar
C) Ürün kalitesi
D) Yaş
E) Deneyim

10. Değişkenlerden biri arttığında diğeri de artıyorsa değişkenler arasında pozitif korelasyon vardır. Örneğin; çalışmak ile başarılı olmak arasında pozitif korelasyon vardır. Çünkü çalıştıkça başarı artar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde pozitif korelasyon olması beklenemez?

- A) Zeka düzeyi - Öğrenme düzeyi
B) Tekrar sayısı - Hatırlama düzeyi
C) Programlı çalışma - Yüksek not alma
D) Spor yapma - Sağlıklı olma
E) Boy uzunluğu - Kişilik yapısı

11. Davranışın doğal oluşumu içinde hiç müdahale etmeden incelenmesine doğal gözlem denir. Gözlenen kişi gözlemlendiğinin farkında olmadığı için davranışlarındaki doğallık bozulmaz. Örneğin, öğrencilerin teneffüste ki davranışlarını inceleme doğal gözleme bir örnektir.

Aşağıdakilerden hangisi doğal gözlem yöntemini kullanırken dikkat edilmesi gereken noktalardan biri değildir?

- A) Gözlem bir amaca yönelik olmalıdır.
B) Önyargılarla hareket edilmemelidir.
C) Hata payı en aza indirilmelidir.
D) Tekrar edilebilme özelliği taşımalıdır.
E) Gözlemci kişisel görüşlerini sonuçlara eklemelidir.

12. Psikolojide çeşitli özelliklerin ölçülmesi için testlerin geliştirilmesi ve kullanılması gerekir. Yeni testler geliştirme, deneysel çalışmalarla var olan testlerin kullanılabilirlik derecesini inceleyip değerlendirme, testlerden elde edilen verilerin işlenmesi için istatistiksel tekniklerden yararlanma bu alanın görevlerindendir.

Bu parçada, psikolojinin hangi alt dalından söz edilmiştir?

- A) Eğitim psikolojisi
B) Sosyal psikoloji
C) Psikometrik psikoloji
D) Gelişim psikolojisi
E) Endüstri psikolojisi

1. Organizmanın iç ya da dış herhangi bir uyarıcının farkına varabilmesi için öncelikle hangi koşulun gerçekleşmesi gerekir?

- A) Organizmanın ihtiyaçlarını karşılaması
B) Organizma tarafından algılanmış olması
C) Uyarıcının duyum eşliği sınırları içinde olması
D) Organizmanın önceden tanıdığı bir uyarıcı olması
E) Alt ve üst duyum eşiklerinin dışında olması

2. Uyarıcıların organizma tarafından farkedilmesine duyum denir. Yani, duyu organlarımızın uyarılmasıyla oluşan işitme, görme, koklama, dokunma, tatma birer duyumdur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi duyumun gerçekleşmesi için şart değildir?

- A) Bir uyarıcının varlığı
B) Uyarıcıyı farkedebilecek sağlıklı duyu organları
C) Uyarıcının şiddetinin duyumsanan alan içinde olması
D) Uyarıcının alt ve üst duyum sınırları arasında olması
E) Uyarıcının organizmanın ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik olması

3. Organizmanın, normalin altında uyarılmasına yani organizmayı harekete geçirecek uyarıcı şiddetinin normalden daha az olmasına yetersiz uyarılma denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde yetersiz bir uyarılma söz konusudur?

- A) Konserde eğlenen gençler
B) Güneşli bir havada güneş gözlüğü takanlar
C) Soğuktan titreyen çocuklar
D) Karanlık bir odada ders çalışan öğrenciler
E) Şiddetli bir gürültüyle irkilen bebek

4. Aydınlık bir ortamdan, karanlık bir ortama girildiğinde önceleri çok az şey görülür. Fakat belli bir süre sonra etraftaki nesneler yavaş yavaş görülmeye başlar.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyarsızlaşma
B) Aşırı uyarılma
C) Üst duyum eşliği
D) Uyarılma
E) Duyusal uyum

5. Aşırı uyarılma, iç ya da dış uyarıcıların, organizmayı normal şiddet ve sürenin üzerinde etkilemesi sonucu ortaya çıkan bir durumdur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi aşırı bir uyarılma sonucu organizmada görülen bir durum değildir?

- A) Organizma bu durumdan kurtulmaya çalışır.
B) Organizmada huzursuzluğa ve gerginliğe neden olur.
C) Organizma normal dengesini kaybeder.
D) Bu durum uzun sürerse organizma direncini yitirir ve tepki göstermemeye başlar.
E) Uyarıcının şiddeti organizmadaki denge durumunun sağlanmasına yardımcı olur.

6. – Organizmanın dürtünün neden olduğu gerilimi ortadan kaldırmak için gerekli olan gücü, enerjiyi üretmesidir.
– Organizmanın iç ya da dış uyarıcıların etkisiyle davranışa hazır hale gelerek davranışta bulunmasıdır.

Burada sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Uyarılma - Dengelenme
B) Uyarıcı - Tepki
C) İhtiyaç - Dürtü
D) Güdü - Güdülenme
E) Duyum eşliği - Farklılaşma eşliği

7. Açlık, susuzluk, cinsellik, annelik, dinlenme, merak uyku gibi güdüler fizyolojik kökenli birincil güdülerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi fizyolojik (birincil) güdülerin özelliklerinden birisi değildir?

- A) Doğuştan getirilir.
B) Tüm canlılarda görülür.
C) Öğrenilir ve daha sonradan değişebilir.
D) Fizyolojik ihtiyaçlardan kaynaklanır.
E) Organizmanın devamlılığı için gereklidir.

1-D	2-E	3-A	4-C	5-B	6-E	7-C	8-D	9-B	10-E	11-E	12-C
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

8. Toplumsal (sosyal) güdüler, insanlara özgü olan ve sonradan öğrenilen güdülerdir ve insanların birarada yaşamalarının bir ürünüdür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal bir güdü değildir?

- A) Beğenilme
B) Saygı görme
C) Dinlenme
D) Başarılı olma
E) Tanınma

9. Öncelikle giderilmesi gereken ve yaşamsal bir öneme sahip olan güdüler fizyolojik güdülerdir ama zaman zaman toplumsal (sosyal) güdüler fizyolojik güdülerin önüne geçebilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu durumu en iyi ifade eder?

- A) Çok acıkan birinin fırından ekmek çalması
B) Aldığı maaşla geçinemeyen memurun rüşvet alması
C) İş bulamayan gencin dilenmesi
D) Sevdiğine kavuşamayan gencin intihar etmesi
E) Bir kadının evlilik dışı çocuk doğurması

10. İki uyarıcı arasındaki değişikliğin fark edildiği sınırdır. Örneğin, iki sesi birbirinden ayırabileceğimiz en küçük fark ya da iki ağırlıktan hangisinin daha ağır olduğunu ayırdabileceğimiz sınırdır.

Burada açıklaması yapılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dengelenme
B) Alışma
C) Aşırı uyarılma
D) Farklılaşma eşiği
E) Duyusal uyum

11. Uzun yol şoförlerinde ve sürekli aynı ekranı gözleyen güvenlik görevlilerinde önemli dikkat bozuklukları sap-
tanmıştır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyarsızlaşma
B) Duyusal uyum
C) Dengelenme
D) Duyum eşiği
E) Yetersiz uyarılma

12. Aynı konsere ya da tiyatroya giden kişilerden bazıları bunu yapmayı gerçekten sevdiği için, bazıları yakın-
larının hatırı için, bazıları ise kültürlü ve sanatsever
görünmek için gidebilir.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal güdüler insanların toplum halinde yaşa-
malarının bir ürünüdür.
B) Aynı toplumsal güdüler zaman içinde kişide farklı
davranışlara neden olabilir.
C) Toplumsal güdüler sonradan öğrenilen ve zaman-
la değişen güdülerdir.
D) Toplumsal güdüler organizma için ikincil öneme
sahip olan güdülerdir.
E) Farklı toplumsal güdüler aynı davranışlara yol aç-
abilir.

13. I. Aç bir insanın çöp kutusunda yiyecek araması
II. Sabah erkenden işe gitmesi gereken annenin
çocuğunu beslemek için gece uyumaması
III. Hırsızlıkla suçlanan birinin intihar etmesi
IV. Bir gencin vatani uğruna şehit olması

**Buradaki örneklerden hangisinde fizyolojik güdü-
ler sosyal (toplumsal) güdülerden daha baskındır?**

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız III
D) III ve IV
E) Yalnız IV

14. Organizmayı etkileyen ve davranışa neden olan iç ve
dış etkenlere uyarıcı denir.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisinde davranışa
bir iç uyarıcı neden olmaktadır?**

- A) Susayan birinin su içmesi
B) Sınava giren bir öğrencinin kalem ve silgisini
çıkarması
C) Arabası bozulan şoförün tamirciye gitmesi
D) Karanlıktan korkan bir çocuğun ağlamaya başla-
ması
E) Yağmurlu bir havada kişinin şemsiyesini açması

1. – Organizmanın devamlılığını sürdürmesi için gerekli
olan maddi ve manevi gereksinimlerin bir ya da
birkaçının eksikliğinin duyulmasıdır.
– Organizmanın bir şeyin eksikliğini hissetmesinin
yarattığı içsel gerilim halidir.

**Burada sırasıyla hangi kavramların açıklaması
yapılmıştır?**

- A) İhtiyaç - Dürtü
B) Uyarılma - Güdü
C) Güdülenme - Dürtü
D) İhtiyaç - Güdü
E) Duyum - Algi

2. Zengin ve ünlü bir futbolcu olmayı isteyen; aç, susuz
ve evsiz bir kişi, "hemen antrenmanlar yapmaya başla-
malıyım." diye düşünmez.

**Bu durumu en iyi açıklayan yargı aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Sosyal güdüler, fizyolojik güdülerden daha baskın
olabilir.
B) Birey zaman zaman güdü çatışmasına düşebilir.
C) Öncelikle fizyolojik güdülerin giderilmesi gerekir.
D) Güdülerin önceliği kişinin içinde bulunduğu orta-
ma göre değişir.
E) Güdülerin giderilme önceliği kişiden kişiye değişir.

3. Organizmanın bir uyarıcıda meydana gelen
değişimleri farketmeye başladığı sınırı ifade eden
kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetersiz uyarılma
B) Üst duyum eşiği
C) Duyum eşiği
D) Aşırı uyarılma
E) Farklılaşma eşiği

4. I. Üşüyen birinin titremesi
II. Yorgun birinin otobüste uyuya kalması
III. Yumurtadan yeni çıkan bir kuş yavrusunun hemen
uçamaması
IV. Altını ıslatan bebeğin ağlaması
V. Karnı acıkan bir çocuğun mutfağa yönelmesi

**Yukarıdakilerden hangileri dengelenme (Homeos-
tatis) durumuna örnektir?**

- A) I ve V
B) I ve II
C) III, IV ve V
D) II ve III
E) III ve IV

5. Organizmanın bir uyarıcıyı farketmeye başladığı
sınırı ifade eden kavram aşağıdakilerden hangi-
sidir?

- A) Farklılaşma eşiği
B) Duyum eşiği (mutlak eşik)
C) Üst duyum eşiği
D) Aşırı uyarılma
E) Yetersiz uyarılma

6. Organizmanın var olan uyumlu durumunu kendi
kendine koruma çabasıdır. Yani, organizma yetersiz
ve aşırı uyarılmanın etkilerini azaltarak bozulan uyumu
yeniden sağlamaya çalışır.

**Burada açıklaması yapılan durum aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Motivasyon (Güdülenme)
B) Dengelenme (Homeostatis)
C) Duyarsızlaşma (Duyusal uyum)
D) Alışma (Fiziksel uyum)
E) Yetersizleşme

7. Organizma, sürekli karşılaştığı uyarıcılara bir süre
sonra artık tepki göstermemeye başlar. Örneğin;
gözlük takmaya başlayan biri, önceleri rahatsız
olurken, belli bir süre sonra gözlükleri farketmemeye
başlar.

**Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakiler-
den hangisidir?**

- A) Fiziksel uyum
B) Duyarsızlaşma
C) Uyarılma
D) Güdülenme
E) Ayırt etme

1-C	2-E	3-D	4-E	5-E	6-D	7-C	8-C	9-D	10-D	11-E	12-E	13-B	14-A
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------

8. İçgüdü, öğrenilmeden yapılan, niçin yapıldığı organizma tarafından bilinmeyen ve bir türün bütün üyelerinde aynı şekilde görülen hayvanlara özgü kalıtsal davranışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi içgüdüsel bir davranış değildir?

- A) Sahibini gören köpeğin havlaması
B) Acıkan bir kedinin yiyecek araması
C) Örümceğin ağ örmesi
D) Arının bal yapması
E) Havalarda soğuyunca kuşların göç etmesi

9. Abraham Maslow güdüleri önem derecesine göre sıralamış ve en alt düzeye fizyolojik güdüleri, en üst düzeye ise kendini gerçekleştirme güdüsünü yerleştirmiştir. Ve bu güdülerin giderilme sırasını da en alttan en üste doğru yerleştirmiştir.

Maslow'a göre aşağıdaki ihtiyaçlardan öncelikle hangisinin giderilmesi gerekir?

- A) Ait olma
B) Güven içinde olma
C) Kabul görme ve takdir edilme
D) Açlık ve susuzluk
E) Başarılı olma

10. Kişiyi belli bir hedefe iten ihtiyaçlar nedeniyle, organizmada bir güç oluşur. Bu güç doğrultusunda bir hareket eğilimi ortaya çıkar. Bu durumda organizma davranışta bulunur ve rahatlar. Böylece ihtiyaç giderilmiş olur.

Bu yaşanan süreç aşağıdakilerden hangisinde doğru bir sıralamayla verilmiştir?

- A) Dürtü - İhtiyaç - Güdü - Gütülenme
B) İhtiyaç - Dürtü - Güdü - Gütülenme
C) Dürtü - İhtiyaç - Gütülenme - Güdü
D) İhtiyaç - Güdü - Dürtü - Gütülenme
E) Güdü - Dürtü - İhtiyaç - Gütülenme

11. İç ya da dış herhangi bir uyarıcının organizma tarafından farkedildiği sınırları ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal ve fiziksel çevre
B) Alt duyum eşiği
C) Farklılaşma eşiği
D) Duyum eşiği
E) Üst duyum eşiği

12. - İç ve dış çevreden gelen ve organizmayı etkileyebilecek şiddette olan uyarıcıların organizmayı etkilemesidir.

- Uyarıcı - tepki ilişkisinin bütünlüğünü olarak tanımlanır.

Burada açıklaması yapılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyum
B) Algı
C) Davranış
D) Uyarıcı
E) Uyarım

13. Akşam eve geldiğimizde mutfakta pişen yemeğin kokusunu hemen farkediyoruz. Fakat belli bir süre geçtikten sonra yemek kokusunu duymuyoruz. Bu durumu fiziksel uyum ya da alışma olarak ifade ederiz.

Buna göre, "Fiziksel uyum" ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Organizmanın uyarıcının şiddetine bağlı olarak normalden daha fazla uyarılmasıdır.
B) Organizmanın aşırı ya da yetersiz uyarılma sonucu belli bir süre sonra dengelenmesidir.
C) Bir uyarıcının organizmayı etkileme sürecinde organizmanın gösterdiği tepkinin giderek zayıflamasıdır.
D) Organizmayı etkileyen uyarıcı şiddetinin gereğinden az olmasıdır.
E) Organizmanın herhangi bir uyarıcı karşısında davranışa yönelmesidir.

1. "Organizma" kavramı ile psikolojide aşağıdakilerden hangisi ifade edilmektedir?

- A) İnsanın doğuştan getirdiği potansiyeldir.
B) Kendi başına ayrı bir bütün olan ve uyarıcıya tepki veren varlıktır.
C) Değişen çevre şartlarına çabucak uyum sağlayabilen canlıdır.
D) İnsanı hayvandan farklı kılan özelliklerin toplamıdır.
E) Gereksinimlerini kendi başına karşılayabilen varlıktır.

2. Organizma çevresinde meydana gelen birçok uyarıcıyla karşı karşıya kalır. Bunlardan bir kısmı organizmada duyumun oluşmasına neden olur. Ancak bir kısmı duyumun oluşması için gerekli olan şiddetin altında olduğu için organizma tarafından fark edilmez bile. Örneğin sesin titreşimi 20'den az veya 20.000'den çok olduğunda organizma duymaz.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Organizmanın ancak belirli şiddetteki uyarıcıları alabilmesinin
B) Organizmanın her uyarıcıya karşı duyarlı olmasının
C) Organizmanın aynı uyarıcıya farklı tepki vermesinin
D) Organizmanın dikkatini çeken uyarılara yönelmesinin
E) Organizmanın tepkisindeki belirsizliğinin

3. Organizmanın bir davranışta bulunması için harekete geçmesi gerekir. Örneğin, masanın üzerinde duran bir bardak suyu alıp içmek isteyen kişinin öncelikle susamış olması gerekir.

Buna göre, organizmanın bir davranışta bulunmasının öncelikli koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İhtiyacın ortaya çıkması
B) Bireyin uyarıcıyı algılaması
C) Uyarıcının şiddetinin yüksek olması
D) Uyarıcıyla organizmanın aynı ortamda bulunması
E) Organizmanın uyarıcıyı fark etmesi

4. "Acıktım ama yemek yemeye üşeniyorum." diyen birisinin durumu aşağıdaki yargılardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Gütülenmiş davranış belli bir amaç doğrultusunda gerçekleşir.
B) Gütülenme organizmanın belirli davranışları seçerek yapmasına neden olur.
C) Aynı güdü farklı organizmalarda farklı tepkilere neden olabilir.
D) Gütüler doyurulma önceliğine göre birbirinden farklıdır.
E) Gütülenme düzeyi organizmayı harekete geçirecek düzeye ulaşmamıştır.

5. Bir dakika kadar gözlerinizi kapayın ve sessiz kalın. Ne gibi sesler var çevrenizde? Dikkat etmeye başlayınca, şimdiye kadar farkında olmadığınız birçok sesin, kokunun olduğunu hissedeceksiniz.

Bu durum, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Öğrenme yetersizliği
B) Dengelenme
C) Duyusal uyum
D) Aşırı uyarılma
E) Algı yanılsaması

6. Duyusal uyum olmasaydı iç çamaşırlarımızın tenimize değişimini, vücudumuzun ısınıp, çevremizdeki seslerin tümünü sürekli fark ederdik. Bu durumda örneğin sınıfta ders dinlerken dikkatimizi toplayamaz, okuduğumuz kitabı anlamakta güçlük çekerdik.

Buna göre, duyusal uyum aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesini sağlar?

- A) Bütün uyarıcıları olduğundan farklı algılamayı
B) Aynı uyarıcıya farklı tepkide bulunmayı
C) Uyarıcıya gerekli tepkileri vermemeyi
D) Önemli olan uyarılara dikkati yoğunlaştırmayı
E) Organizmanın duyarlılığının gelişmesini

7. Mesleğe yeni başlayan bir kişi işini titizlikle yapar. Ancak zamanla, diğer çalışanlara ve hizmet verdiği kişilere birer nesne gibi davranır, onlara küçültücü sözler sarfetmeye başlar, alaycı bir tutum sergiler, onları umursamaz. Giderek mesleğine duyduğu heyecan azalır.

Bu durum, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Algı
B) Duyarsızlaşma
C) Duyum
D) Öğrenme
E) Yetersiz uyarılma

8. "Uzun süre hareketsiz bir şekilde duramazsınız.
"Aynı uyarıcıya uzun süre bakamazsınız.
"Aynı şekilde uzun süre oturamazsınız.
Yukarıdaki davranışların nedeni aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?
A) Algı yanılmaları B) İllüzyon
C) Aşırı uyarılma D) Duyarsızlaşma
E) Yetersiz uyarılma

9. Hiçbir canlı organizma; "Bugün oksijen ihtiyacımı karşılayamadım, yarın alırım." diyemez. Çünkü organizma yaşamını sürdürmesi için mutlaka yeterli düzeyde oksijen almalıdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Davranışları açıklamak için fizyolojik güdülerin yeterli olduğu
B) Fizyolojik güdülerin toplumsal güdülerin yerine geçebildiği
C) Güdülerini doyurma önceliğinin bireylere göre farklı olduğu
D) Fizyolojik güdülerini doyurmanın yaşam için zorunluluğu
E) Sosyal güdülerin fizyolojik güdülere tercih edilebildiği

10. Organizma, ihtiyaç durumunda bir sıkıntı hali, bir iç gerginliği duyar. Örneğin; susuzluk halinde ağız kurur. Açlık halinde mide kasları kuvvetli bir şekilde gerilip büzülür. Organizma kendisini rahatsız eden bu durumlardan kurtulmak için su, besin, oksijen miktarı, organizmanın sıcaklığı gibi bazı etkenleri belirli seviyede tutarak organizmanın yaşamını devam ettirmesine yönelik önlemler alır.

Organizmanın uyumlu durumu koruma eğiliminin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyum B) Aşırı güdülenme
C) Algı yanılmaları D) Homeostasis (dengelenme)
E) Motivasyon

11. Uyarıcıların organizma tarafından alınmaya başlandığı alt ve üst sınırlara duyum eşiği denir.

Aşağıdakilerden hangisi duyum eşiği ile ilgili değildir?

- A) Organizmanın uyarıcıyı fark etmeye başladığı düzeydir.
B) Uyarıcıya tepki verilmesi için gereken şartlardan biridir.
C) Farklı organizmalarda eşikler birbirinden farklıdır.
D) Bir uyarıcının fark edilmesi için gereken seviyedir.
E) Şiddeti değişen bir uyarıcının şiddetinin değiştiğinin fark edilmesidir.

12. Aşağıdaki yargılardan hangisi aşırı veya yetersiz uyarılma ile ilgili değildir?

- A) Yetersiz uyarılma organizmanın davranışta bulunmasını kısıtlar.
B) Aşırı ve yetersiz uyarılma organizmanın çevreye uyumunu bozar.
C) Aşırı uyarılma organizmada gerginliğe yol açar.
D) Yetersiz veya aşırı uyarılmada organizma hiçbir rahatsızlık duymaz.
E) Yetersiz ve aşırı uyarılma organizmanın yaşama isteğini azaltır.

13. Başarılı olma güdüsü bazı insanlarda akademik alanda, bazı insanlarda spor dallarında, bazı insanlarda ise sanat dallarında kendisini gösterir. Birey başarı güdüsünü kendi yeteneklerine uygun bir alanda doyurmaya çalışır.

Bu belirlemeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bazı durumlarda sosyal güdüler fizyolojik güdülerden baskın gelir.
B) Sosyal güdülerin önem derecesi kişiden kişiye göre değişebilir.
C) Çatışma halinde fizyolojik güdüler tercih edilir.
D) Güdülerin bir kısmı sonradan kazanılmıştır.
E) Aynı güdü farklı kişilerde farklı davranışlara yol açabilir.

14. Niçin yapıldığı organizmanın kendisi tarafından bilinmeyen, doğuştan gelen, öğrenme sonucu gerçekleşmeyen ve bir türün bütün bireylerinde aynı şekilde görülen kalıtsal davranışlara içgüdü denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi içgüdü davranışına örnek olamaz?

- A) Göçmen kuşların göç etmesi
B) Arıların petek yapması
C) Köpeğin sahibini görünce kuyruk sallaması
D) İpekböceğinin koza örmesi
E) Örümceğin ağ örmesi

1. Bir sesi duymamız duyumdur. Bunu bir gürültü ya da güzel bir melodi olarak yorumlamamız ise algıdır.

Buna göre, algıyı en iyi açıklayan yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyarıcıların organizma tarafından farkedilmesidir.
B) Uyarıcıların organizmayı doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemesidir.
C) Uyarıcıların organizmada gözlenebilen davranışlara neden olmasıdır.
D) Herhangi bir uyarıcı olmaksızın organizmanın gösterdiği tepkilerdir.
E) Uyarıcıların zihinde yorumlanarak anlamlı hale getirilmesidir.

2. İnsanlar uyarıcıları sadece farketmez. Bunlar, bir nesne olarak organize edilip zihinde yorumlanarak anlamlı hale getirilir. Yani, organizma tek tek duyumlardığı parçaları bir araya getirerek anlamlı bir bütüne dönüştürür.

Burada algının aşağıdaki ilkelerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Algıda değişmezlik B) Algıda seçicilik
C) Algı yanılmaları D) Algıda organizasyon
E) Derinlik algısı

3. Nesnelerin bir bütün olarak anlamlı hale getirilerek algılanması kısmen doğuştan gelen örgütleyici eğilimlere ve uyarıcılardan kaynaklanan özelliklere bağlıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi algıda organizasyonu etkileyen unsurlardan değildir?

- A) İlgı ve beklentiler B) Şekil-zemin ilişkisi
C) Benzerlik D) Yakınlık
E) Süreklilik

4. – Belirli bir süre içinde algılarımıza konu olan çevrenin, özelliklerin ve varlıkların tümüdür.

– Algılarımıza yön ve anlam vererek onları denetleyen, sınırlandıran, etkileyen değer ve anlamlar sistemidir.

Burada açıklaması yapılan kavramlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Algıda değişmezlik - Algıda seçicilik
B) Derinlik algısı - Zaman algısı
C) Algı alanı - Algı dayanağı
D) Biçim değişmezliği - Renk değişmezliği
E) Algıda bütünlük - Algıda tamamlama

5. Gökyüzünde uçan uçağı ya da uzaklarda görülen evleri olduğundan daha küçükmüş gibi görürüz. Fakat bu nesneleri zihnimizde gerçekte oldukları gibi yorumlarız.

Bu durum, algıda değişmezlik ilkesinin hangi özelliği ile ifade edilebilir?

- A) Parlaklık değişmezliği
B) Büyüklük değişmezliği
C) Algı yanılmaları
D) Şekil değişmezliği
E) Algı organizasyonu

6. Çok yüksek bir binanın tepesinden aşağı baktığımızda nesneler bize olduğundan daha küçük görünür. Fakat biz bu nesneleri gerçekte oldukları gibi algılarız. Bu durum algıda değişmezlik olarak ifade edilir.

Buna göre "algıda değişmezlik" uyarıcının hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Algı, duyumdan sonra gerçekleşir.
B) Uyarıcılar organizmada algı yanılmalarına neden olabilir.
C) Organizmanın istek ve ihtiyaçlarına göre gerçekleşir.
D) Uyarıcının organizma tarafından daha önceden biliniyor olması gerekir.
E) Uyarıcının organizmanın dikkatini çekecek biçimde sık sık tekrarlanması gerekir.

7. "Dün akşamki konserde ortamın o kadar gürültülü olmasına karşın arkadaşım beni duyuyordu fakat söylediklerimi anlamıyordu."

Bu durumda aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmediği vurgulanmaktadır?

- A) Dikkatin B) Duyumun
C) Algının D) Güdülenme
E) Uyarılmanın

8. I. Sınıfa yeni gelen bir öğrencinin hemen farkedilmesi
II. Bir mimarın yeni gittiği bir şehirde öncelikle binaların yapımına dikkat etmesi

III. Üniversite sınavına hazırlanan bir öğrencinin sınavla ilgili haberleri hemen farketmesi

IV. Bir annenin kızının yeni aldığı tişörtü hemen farketmesi

V. Bir basket takımındaki kısa boylu oyuncunun daha önce farkedilmesi

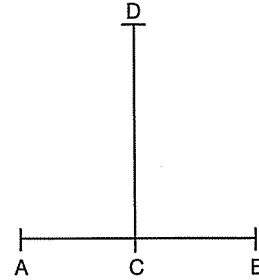
Bu durumların hangilerinde dikkati etkileyen iç etmenler daha baskındır?

- A) I, II ve III B) I ve III C) III, IV ve V
D) II ve III E) I ve V

9. Var olan herhangi bir uyarıcının kendisinden kaynaklanan herhangi bir nedenden dolayı organizma tarafından farklı yorumlanması "fiziksel yanılsama" ya da "fiziksel illüzyon" olarak tanımlanır.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "fiziksel yanılsama" ya neden olan etkenlerden birisidir?**
- A) Geçmiş yaşantılar
B) Duyu organlarının özellikleri
C) Psikolojik durum
D) Uyarıcının içinde bulunduğu ortam
E) Tutum ve beklentiler
10. Yılandan korkan birinin bahçe hortumunu yılan sanması ya da bir korku filmi seyrettikten sonra duyulan ayak seslerinin kendisine zarar verecek birisine ait olduğunun düşünülmesi bir yanılsamadır.
- Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bazı yanılsamalar psikolojik nedenlere bağlıdır.
B) İçinde bulunulan fiziksel ortam farklı algı yorumlarına neden olur.
C) Çoğu algı yanılsamalarının nedeni uyarıcının içinde bulunduğu durumdur.
D) Herhangi bir uyarıcı olmaksızın organizmanın özelliklerinden kaynaklanan algı yanılsamaları da söz konusu olabilir.
E) Uyarıcının şiddeti ve büyüklüğü algıyı doğrudan etkiler.
11. Algıda seçicilik süreci içinde, algılayan kişiden kaynaklanan etkenler iç faktörler olarak tanımlanır. Kişilik özellikleri, ilgi ve ihtiyaçlar, mesleki özellikler, geçmiş yaşantılar, tutum ve beklentiler içinde bulunulan çevrede neyin algılanıp neyin algılanamayacağını belirler.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "algıda seçiciliği" etkileyen iç faktörlerden birisi değildir?**
- A) Aç olan bir insanın lokantadan gelen yemek kokularını hemen farketmesi
B) Hareketli ve renkli olan mağaza vitrininin daha önce farkedilmesi
C) Af bekleyen bir mahkumun gazetede af kanunu ile ilgili haberleri daha önce okuması
D) Yeşil rengi çok seven birinin alışverişte yeşil tonlu eşyaları daha önce farketmesi
E) Sınava hazırlanan bir öğrencinin sınavla ilgili haberleri daha dikkatli dinlemesi

12. – Nesnelere ilişkin uyarıcılardaki eksikliğe rağmen, nesneler eksiksiz bir bütün olarak algılanır.
- Birbirleriyle aynı olan uyarıcılar bir arada bir bütün olarak algılanır.
- Burada uyarıcıların bütün olarak algılanmasındaki temel ilkeler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?**
- A) Tamamlama - Benzerlik
B) Zıtlık - Süreklilik
C) Süreklilik - Benzerlik
D) Yakınlık - Zıtlık
E) Değişmezlik - Farklılık

13.

Yukarıdaki şekilde CD uzunluğu ve AB uzunluğu eşit olmasına karşın CD uzunluğu daha uzunmuş gibi algılanır.

Bu durumu en iyi ifade eden durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiziksel illüzyon
B) Fizyolojik illüzyon
C) Hallüsinasyon (sanrı)
D) Psikolojik illüzyon
E) Duygusal illüzyon

14. Algıda seçiciliği belirleyen en önemli unsur iç ve dış birçok etkene bağlı olan dikkattir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi dikkati belirleyen iç etmenlerden birisi değildir?**

- A) Kedileri seven birinin bir fotoğrafçı vitrinindeki kedi resimlerini hemen farketmesi
B) Futbol meraklısı bir gencin öncelikle sporla ilgili haberleri okuması
C) Bir bankada diğerlerine göre daha çok ses çıkaran bilgisayarın hemen farkedilmesi
D) Mimariye meraklı birisinin ilk defa gittiği bir şehrin önce evlerine dikkat etmesi
E) Bir edebiyat öğretmenin okuduğu kitaptaki dil bilgisi hatalarını daha önce farketmesi

1. Duyum, herhangi bir uyarıcının organizmayı etkilemesiyle, organizmada oluşan yalın psikolojik bir durumdur. Algı (idrak) ise duyumları yorumlama, anlamlı hale getirme sürecidir.
- Buna göre, aşağıdaki duyum ve algı arasındaki karşılaştırmalardan hangisi yanlış verilmiştir?**
- A) Duyum basit bir durum iken algı daha karmaşık bir durumdur.
B) Duyum olmadan algı gerçekleşemez.
C) Her duyum mutlaka bir algıya dönüşmek zorundadır.
D) Duyum fizyolojik, algı ise psikolojik bir özellik taşıır.
E) Duyum doğuştan gelirken, algı öğrenmeyle sonradan kazanılır.
2. Algılama, herhangi bir uyarıcının duyu organları tarafından farkedilip zihinde anlamlı hale getirilerek yorumlanmasıdır.
- Buna göre, algı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**
- A) Algılama duyumdan önce gerçekleşen bir süreçtir.
B) Algılanan uyarıcının önceden organizma tarafından biliniyor olması gerekir.
C) Algının gerçekleşebilmesi için öncelikle duyumun gerçekleşmesi gerekir.
D) Eğer uyarıcı organizma için anlamlı ise algı gerçekleşir.
E) Algılama, uyarıcıların davranışlara dönüşme sürecidir.
3. – Derste çok sıkılan bir öğrencinin tenefüs zilini beklemesi
– Yüzücülerin, yarışı başlatacak olan komutu beklemesi
- Yukarıdaki durumu en iyi ifade eden algı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Algıda hazırlık
B) Algıda bütünlük
C) Algıda seçicilik
D) Algıda değişmezlik
E) Algıda tamamlama
4. $\Delta\Delta$ $\circ\circ$ $\square\square$
 $\Delta\Delta$ $\circ\circ$ $\square\square$
 $\Delta\Delta$ $\circ\circ$ $\square\square$
- Yukarıdaki şekillerin bir bütün olarak bir arada algılanmalarının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Yakınlık
B) Benzerlik
C) Farklılık
D) Değişmezlik
E) Zıtlık

5. Sokakta yürürken yanıp sönen bir tabelayı ya da bir konferansta kendi aralarında sık sık konuşan dinleyicileri daha önce algılarız.
- Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Birbirinden farklı ve hareketli olan nesneler daha çok dikkat çeker.
B) Dikkati belirleyen en önemli unsur bireyin ilgi ve ihtiyaçlarıdır.
C) Uyarıcının şiddeti ve büyüklüğü algıyı etkiler.
D) Uyarıcıların kişiler üzerindeki etkisi ve önemi farklıdır.
E) Organizma için anlamlı olan uyarıcılar daha önce algılanırlar.
6. Bir resim ya da fotoğraf sergisinde tüm eserler görüş alanımızda olduğu halde sadece bir kısmını daha özenli ve daha dikkatli inceleriz. Çünkü eserlerin bir kısmı bize anlamlı gelir.
- Burada sözü edilen durum aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?**
- A) Uyarıcı ve organizma ilişkisi
B) Algılama eşiği
C) Algıda bütünlük
D) Algı dayanağı
E) Algıda seçicilik
7. Üniversiteye giriş sınavındaki bir öğrenciye göre üç saatlik süre çok hızlı ilerlerken, bu öğrenciyi dışarda bekleyen ailesine göre süre çok yavaş ilerlemektedir.
- Buna göre zaman algısı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**
- A) Kişiden kişiye değişen göreceli bir özelliğe sahiptir.
B) Mutlak ve değişmez kurallara bağlıdır.
C) Uyarıcının niteliğine göre değişkenlik gösterir.
D) Aynı uyarıcıdan etkilenen bireylerde aynı biçimde yorumlanır.
E) Evrensel ölçü ve değerlere sahiptir.
8. Duyumların organizma tarafından örgütlenerek anlamlı bütünler haline getirilmesini en iyi ifade eden özellik aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Zaman algısı
B) Derinlik algısı
C) Algı yanılsaması
D) Algıda organizasyon
E) Algıda seçicilik

9.

BİREY

Yukarıda noktalardan oluşan BİREY kelimesini eksik olmasına karşın zihninizde tam olarak yorumlanı.

Bu durum algının aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Algıda süreklilik
- B) Algıda tamamlama
- C) Algıda gruplama
- D) Algıda devamlılık
- E) Algıda benzerlik

10. Algıda değişmezlik, organizma tarafından daha önceden bilinen nesnelerin, değişik durumlarda algılarının aynı kalmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi algıda değişmezlik özelliğinin görüldüğü durumlardan birisi değildir?

- A) Şekil değişmezliği
- B) Bütünlük değişmezliği
- C) Renk değişmezliği
- D) Büyüklük değişmezliği
- E) Parlaklık değişmezliği

11. I. Tutum ve beklentiler

II. İhtiyaç ve güdüler

III. Farklılıklar

IV. Geçmiş yaşantılar

V. Benzerlikler

Bu özelliklerden hangileri "dikkati" etkileyen dış etmenlerdir?

- A) I ve III
- B) I, IV ve V
- C) III ve V
- D) I, II ve III
- E) IV ve V

12. – Bir nesnenin önünü kapatan nesneler daha yakın görünür.

– Birbirine paralel olan çizgiler, uzaklaştıkça birbirine yaklaşıyor gibi görünür.

– Yakın olunan nesne daha aydınlık ve parlak, uzak olunan nesne ise daha karanlık ve mat görünür.

Nesnelerin bu şekilde algılanmasına neden olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zaman algısı
- B) Algı yanılması
- C) Büyüklük değişmezliği
- D) Algıda organizasyon
- E) Derinlik algısı

13. İnsanın, iç ve dış etmenler aracılığıyla tüm uyarıcıları algılamayıp onlar arasında bir seçme yapmasına "algıda seçicilik" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "algıda seçiciliği" etkileyen dış etmenlerden değildir?

- A) Uyarıcının şiddeti ve büyüklüğü
- B) Uyarıcının organizmanın beklenti ve tutumlarına yönelik olması
- C) Uyarıcının sık sık tekrarlanması
- D) Uyarıcının hareketliliği ve zıtlığı
- E) Uyarıcının diğer nesnelerden farklı oluşu

14. – Uyuşturucu madde bağımlılarının ellerinin üzerinde fillerin yürüdüğünü söylemesi sanrı (hallüsinasyon)'dır.

– Gece sokakta yürüyen bir gencin yolun ortasındaki karton kutuyu kedi zannetmesi yanılsama (illüzyon)'dır.

Buna göre, illüzyonu hallüsinasyondan ayıran en belirgin özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olmayan nesnelerin varmış gibi algılanması
- B) Birey üzerindeki psikolojik etkisinin daha baskın olması
- C) Gerçekte varolan herhangi bir uyarıcının yanlış yorumlanması
- D) Kişiden kişiye değişerek farklı algılanması
- E) Aynı uyarıcının, farklı organizmalarda benzer etkilere neden olması

1. Organizmaya gelen fiziksel uyarıcıların, ilgili duyu organlarından geçerek sinir sistemi yoluyla beyine ulaşmasına duyum denir.

Aşağıdakilerden hangisi duyumun oluşması için gerekli şartlardan biri değildir?

- A) İçerden veya dışardan gelen bir uyarıcının olması
- B) Duyu organlarının sağlam ve yeterli olması
- C) Uyarıcının taşınabileceği uygun ortamın bulunması
- D) Uyarıcı şiddetinin duyum eşikleri arasında olması
- E) Uyarıcının şiddetinde bir farklılık oluşması

2. Birisi size, "Ben kulağımla görür, gözümle işitir ve cildimle tat alırım" dese herhalde ciddiye almazsınız veya onun akıl hastası olduğunu öne sürersiniz.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyu organını harekete geçiren çevresel uyarıcılardır.
- B) Duyu verileri ilgili duyu organları tarafından duyumsanır.
- C) Duyu mekanizmaları doğumdan itibaren giderek gelişir.
- D) Bireyin içinde bulunduğu ortam duyumların oluşmasını etkiler.
- E) Aynı duyu organı birden fazla uyarana aynı tepkiyi verebilir.

3. Organizma çevreden gelen birçok uyarıcıya aynı tepkilerde bulunmayabilir. Bazı uyarıcılar organizmanın daha çabuk dikkatini çekerken bazılarını ise organizma daha geç fark edebilir. Organizmanın belirli bir uyarıcıya beklenenin üstünde tepki vermesine duyarlılık denir. Örneğin bir anne evdeki gürültüye rağmen diğer odada ağlayan çocuğunun sesini herkesten önce duyabilir.

Buna göre, aşağıdaki davranışlardan hangisinde "duyarlılık" söz konusudur?

- A) Kitap okurken top patlarsa kimseyi duymaz.
- B) Uykuya bir daldı mı onu uyandırmak mümkün değildir.
- C) Ders çalışırken, ortamdaki gürültü onu hiç rahatsız etmez.
- D) Odadaki parfüm kokusu onu çileden çıkarır.
- E) Müzik dinlerken çevresinde olup bitenlerden bihaberdir.

4. Herhangi bir nesneyi görmek duyum, gördüğümüz nesneyi tanımlamak ve onun adını söylemek ise algıdır.

Buna göre, duyum ve algı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Duyum, algıdan önce meydana gelir.
- B) Algı, duyumların anlamlı hale getirilmesidir.
- C) Algısal özelliklerden bir bölümü doğuştan gelir.
- D) Her duyum algı ile sonuçlanmayabilir.
- E) Duyumun gerçekleşmesi için algı gereklidir.

5. Gürültülü bir ortamda yanımızdakiyle konuşmaya çalışırken dikkatimiz bazen yanımızdaki kişinin konuşmalarına bazen de ortamda bulunan gürültüye yönelir. Eğer dikkatimizi yanımızdaki kişinin konuştuğlarına yönlendirmişsek gürültüye neden olan seslerdeki değişimleri fark edemeyebiliriz.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Nesneler bazen olduğundan farklı algılanır.
- B) Algının gerçekleşmesi için duyum gereklidir.
- C) Organizma daha çok dikkat ettiği uyarıcıları algılar.
- D) Uyarıcının şiddeti algılamayı etkilemez.
- E) Organizma bütün uyarıcıları algılar.

6. Ders çalışan bir öğrenci aynı zamanda birçok uyarıcıyla karşı karşıyadır. Örneğin, içerdeki odadan gelen televizyonun sesi, mutfakta çalışan annesinin çıkarttığı sesler, dışarıda oynayan çocukların sesleri vb. uyarıcılarla uyarılır. Ancak bütün bunlara rağmen öğrenci dikkatini toplayıp ders çalışmaya devam edebilir.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisi örneklandırılmaktadır?

- A) Algıda seçicilik
- B) Algıda değişmezlik
- C) Aşırı uyarılma
- D) Derinlik algısı
- E) Zaman algısı

7. "İspanya'da boğa güreşini seyreden bir İspanyol büyük bir zevkle matadorun başarısını alkışlayacaktır. Ancak aynı ortamda bulunan bir hayvan sever yapılan etkinliği vahşice bulacaktır."

"Sultan Ahmet Cami'sini gezen bir Müslüman caminin büyüklüğüyle ve aynı anda ne kadar çok kişinin ibadet etmesiyle övünürken aynı camiye gezen başka bir dine mensup birisi caminin mimari yapısıyla daha çok ilgilenecektir."

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Merak ve ilgi uyarıcının olduğundan farklı algılanmasına neden olur.
- B) Algılama uyarıcının özellikleriyle ilgilidir.
- C) İçinde bulunan ortam uyarıcının algılanmasında etkilidir.
- D) Uyarıcının algılanması için duyu organlarının sağlam olması gerekir.
- E) Kişisel özellikler uyarıcının algılanmasını etkiler.

8. Herkesin spor kıyafetiyle katıldığı bir etkinliğe takım elbise giyerek katılan kişi, karla kaplı bir ortamda siyah tavşanlar, bembeyaz bir kağıttaki siyah bir nokta diğerlerine göre daha önce algılanır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi algıda seçiciliğe yol açmıştır?

- A) İhtiyaç
- B) Meslek
- C) Tekrar
- D) Zıtlık
- E) Büyüklük

9. Uzun süredir seyretmek için beklediğimiz tiyatro gösterisi öncesi bekleme salonundayken zaman bir türlü geçmez. Gösterinin bir an önce başlamasını ve hemencecik gösteri salonuna girmeyi isteriz. Ancak gösteri başladığında eğer hoşumuza da gittiyse zaman çabucak akıp gider ve gösterinin sonuna gelince biraz daha devam etmesini isteriz. Bekleme salonunda kaldığımız süre gösteri sırasında geçirdiğimiz süreden kısa olmasına rağmen.

Bu durum, zaman algısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Yaşadığımız duruma göre olduğundan farklı algılanabilir.
- B) Nesnelerin bulundukları mekan zaman algısını etkiler.
- C) Herkeste aynı şekilde algılanır.
- D) Uzun zaman aralığı kısa zaman aralığına göre daha çabuk algılanır.
- E) Birçok uyarıcıyı algılamak zorunda kalan bireyin zaman algısı düşer.

10. I. Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim.
II. Üzüm üzüme baka baka kararır.

Bu atasözlerinden yola çıkarak, algıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Bir uyarıcı diğer uyarıcılardan bağımsız olarak algılanır.
- B) Uyarıcının fiziki yapısı algıyı etkiler.
- C) Nesneler gerçek boyutundan farklı algılanabilir.
- D) Birey bazı uyarıcıları önyargılarına göre algılar.
- E) Uyarıcılar içinde bulunduğu sosyal çevresine göre algılanır.

11. Yapılan bir deneyde, bireylere daha önce suç işleyen bireylerin fotoğraflarının kendilerine gösterileceği söylenmiş ve fotoğraftaki kişilerin hangi suçları işlemiş olabileceklerini tahmin etmeleri istenmiştir. Deneye katılan bireylerin çoğu, fotoğraftaki kişilerin herhangi bir suçta karışmadıkları halde suç işlediklerini belirtmişlerdir.

Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Birey neyi algılamaya hazırsa onu algılama eğilimindedir.
- B) Birey farklı uyarıcılara aynı tepkiyi verilebilir.
- C) Uyarıcının şiddeti bireyin algılarını etkiler.
- D) Birey dikkat ettiği uyarıcıları daha doğru algılar.
- E) Bireyin geçmiş deneyimleri algılarını etkiler.

12. İnançlarımız ya da fikirlerimiz davranışlarımızın altında yatan ve bunları denetleyip sınırlandıran değerler sistemidir. Değerler sistemindeki farklılık farklı toplumlar da yaşamaktan kaynaklanır. Bu nedenle farklı toplumsal normlara sahip iki insan aynı duruma farklı tepki verebilir. Örneğin, bir Türk ile bir Fransızın, salyangoz yemeğine verdiği tepki birbirinden farklı olacaktır.

Buna göre, aynı uyarıcıya farklı kültürlere sahip bireylerin farklı tepkiler vermesi aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanır?

- A) Uyarıcının şiddetinin farklı oluşundan
- B) Uyarıcının olduğundan farklı algılanmasından
- C) Algı dayanaklarının birbirinden farklı oluşundan
- D) Uyarıcının gruplanarak algılanmasından
- E) Uyarıcının daha önceden algılanmamış olmasından

1. Organizma olarak duyuları yorumlarken onları bir düzene sokarız. Bu organizmanın uyarıcıları bir biçime, bir şekle, bir düzene sokma eğiliminden kaynaklanır. Örneğin, renkleri tablo, sesleri melodî olarak yorumlarız. Karışımımızda kişiyi sadece kulağına, sadece gözüne veya sadece eline göre değil, bütün özellikleriyle bir bütün yani bir kişilik olarak algılarız.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisine bir örnek olabilir?

- A) Algıda seçicilik
- B) Algıda organizasyon
- C) Zaman ve uzay algısı
- D) Algıda değişmezlik
- E) Derinlik algısı

2. Ters çevrilen bir resme baktığımız zaman insanın başının aşağıda ayaklarının yukarıda, bulutların aşağıda dağların yukarıda olduğunu görmemize rağmen, insanı başı yukarıda ayakları aşağıda, bulutları yukarıda dağları aşağıda olarak algılarız

Bu durum algının hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Algıda değişmezlik
- B) Algıda organizasyon
- C) Algıda seçicilik
- D) Derinlik algısı
- E) Zaman algısı

3. Alışverişe çıkan bir ailede ilk olarak baba marketteki bilgisayar ürünlerinin bulunduğu reyona, anne mutfak malzemelerinin bulunduğu reyona, kız çocukları oyuncak bebeklerin bulunduğu reyona, erkek çocukları ise oyuncak arabaların bulunduğu reyona yönelmiştir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birey ilgi duyduğu uyarıcıları diğerlerinden önce algılar.
- B) Uyarıcılar bulundukları ortama göre olduğundan farklı algılanır.
- C) Daha önceden algılanmış bir uyarıcı farklı olmasına rağmen aynı algılanır.
- D) Sevdığımız kişinin kötü yanlarını algılamakta güçlük çekeriz.
- E) Şiddeti değişen uyarıcı algının değişmesine neden olur.

4. Çay bardağına batırılmış kaşığın kırık gibi görülmesi bir fiziksel illüzyon, korkan birinin ıssız yolda giderken bir ipi yılan olarak algılaması psikolojik illüzyondur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi fizyolojik illüzyonun psikolojik illüzyondan farkıdır?

- A) Bir dış uyarıcının yanılgıya yol açması
- B) Uyarıcının bulunduğu ortamın yanılgıya sebep olması
- C) Bireyin gerçeği olduğundan farklı algılaması
- D) Aynı uyarıcı durumun, herkeste aynı yanılgıya neden olması
- E) Uyarıcının duyu organı yoluyla algılanması

5. I. Bir hastanın olmadığı halde elinin üzerinde canlıların yürüdüğünü söylemesi
II. Sisli havada elektrik direğinin insan zannedilmesi
III. Uzakta gördüğümüz bir nesneyi kendi büyüklüğünde algılama

Yukarıda verilenler sırasıyla aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Hallüsinasyon - Psikolojik illüzyon - Algı yanılgısı
- B) Algıda seçicilik-Hallüsinasyon -Fiziksel illüzyon
- C) Hallüsinasyon - Fiziksel illüzyon - Algıda değişmezlik
- D) Algıda seçicilik - Algıda değişmezlik - Hallüsinasyon
- E) Algıda organizasyon - Psikolojik illüzyon -Derinlik algısı

6. Aşağıdakilerden hangisinde hallüsinasyonun illüzyondan farkı belirtilmemiştir?

- A) Bir dış uyarıcının bulunmaması
- B) Yanılgının herkeste aynı şekilde görülmemesi
- C) Sağlıklı olmayan bireylerde görülmesi
- D) Yanılgının bireyin kendisinden kaynaklanması
- E) Yanılgıya uyarıcının özelliklerinin yol açması

1-E	2-B	3-D	4-E	5-C	6-A	7-E	8-D	9-A	10-E	11-A	12-C
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

7. Ormanlık alanda gezintiye çıkan böcek uzmanının ilgisini böcekler, kuş uzmanının ilgisini ise kuşlar çeker. Böcek uzmanının gözleri yerde, kuş uzmanının gözleri ise gökyüzünde dolaşacaktır.

Bu örnekte algıda seçiciliğe yol açan hangi faktör üzerinde durulmuştur?

- A) Tekrar
B) Meslek
C) Değişiklik
D) Hareketlilik
E) Tuhaflik

8. Bir tren yolunun resmini çizerken birbirine paralel olan rayları bizden uzaklaştıkça birbirine daha çok yaklaştırarak çizeriz. Öndeki nesneleri büyük, arkadakileri ise daha küçük çizeriz. Yani öndeki bir kuş daha gerilerde yer alan bir otomobilden veya bir evden daha büyük çizilir.

Bu durum, algının hangi özelliğiyle ilgilidir?

- A) Derinlik algısı
B) Zaman algısı
C) Algıda değişmezlik
D) Algıda seçicilik
E) Algıda organizasyon

9. Algıda seçicilikte iç faktörlerin etkisi dış faktörlerden daha uzun sürer.

Algıyı etkileyen aşağıdaki etkenlerden hangisi dış faktörlere örnek olarak gösterilemez?

- A) Köpekten korkan birinin köpekleri diğer insanlardan önce algılaması
B) Otoparkta hareket halindeki otomobilin diğerlerinden önce algılanması
C) Saçlarını kestiren arkadaşımızın saçını kestiğini hemen fark etmemiz
D) Gökyüzünde kayan yıldızın diğerlerine göre daha önce dikkat çekmesi
E) Yanıp sönen ışığın sürekli yanan ışıklara göre daha çok fark edilmesi

10. Daha önceden görmediğimiz bir nesneyi algılamakta güçlük çekeriz.

Bu durum, algıyı etkileyen hangi faktörle ilgilidir?

- A) Tutum
B) Güdülenme
C) Deneyim
D) Ortam
E) İhtiyaç

11. Bir yazar imza gününe gelen okuyucularını; kendisini seven bir topluluk, yayınevi ise okuyucuları birer müşteri olarak görebilir. İmza gününün yapıldığı çevredeki satıcılar tarafından ise aynı okuyucu topluluğu birer gelir kaynağı olarak algılanabilir.

Bu durum, aşağıdaki genellemelerden hangisine örnek olabilir?

- A) Çevre koşulları uyarıcının olduğundan farklı algılanmasına yol açar.
B) İçinde bulunduğu diğer uyarıcılardan farklı olan uyarıcı önce algılanır.
C) Bir uyarıcı ile ilgili algımız daha önceki algılarımıza dayanır.
D) Organizmanın ihtiyaçları uyarıcının algılanmasını etkiler.
E) Uyarıcılar bütün organizmalarda aynı şekilde algılanır.

12. Nesnelerin retina üzerine düşen görüntüleri nesne yaklaştıkça büyür, uzaklaştıkça küçülür. Uzakta küçük görünmesine rağmen biz o nesneyi alıştığımız boyutlarda algılarız. Yine bunun gibi uzaklaşan insanın retinadaki görüntüsü küçülür. Ancak biz onu normal boyutlarda algılarız.

Bu durum, algının hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Algıda seçicilik
B) Zaman algısı
C) Derinlik algısı
D) Algıda değişmezlik
E) Algıda bütünlük

1. Öğrenme, tekrar ya da yaşantı sonucu davranışlarda meydana gelen ve yeni davranışlar kazanma şeklinde ortaya çıkan kalıcı ve sürekli değişikliklerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi öğrenme sonucu ortaya çıkan davranışlardan değildir?

- A) İyi bir futbolcu olmak
B) Sofra ve yemek yeme kurallarına uygun davranmak
C) Şiddetli bir gürültü karşısında aniden sıçramak
D) Otobüste yaşlılara yer vermek
E) Her zor durumda kalındığında yalan söylemek

2. – Yapay uyarıcıya koşullanan organizmanın, bu uyarıcıya benzer tüm uyarıcılara tepki göstermesidir.

– Koşullu uyarıcıya benzeyen uyarıcılara koşullu ya da koşulsuz olarak herhangi bir tepkinin gösterilmemesidir.

Burada sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Genelleme - Sönme
B) Geri gelme - Bağ kurma
C) Ayırt etme - Geri gelme
D) Pekiştirme - Sönme
E) Genelleme - Ayırt etme

3. Skinner, çalışmalarında insanı bilinçli bir varlık olarak ele almış ve ödül elde etmek ya da cezadan kaçınmak için öğrenilen davranışları incelemeye çalışmıştır.

Burada Skinner'ın kullandığı öğrenme biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme
B) Edimsel koşullanma yoluyla öğrenme
C) Deneme - yanılma yoluyla öğrenme
D) Kavrama yoluyla öğrenme
E) Model alma yoluyla öğrenme

4. Model olarak öğrenme, bir bireyi taklit etme ya da türün bir başka üyesinin davranışlarını örnek almadır. Yani, bir kişinin birşey söylediğini duyup yaptığını görüp onu taklit etmeye çalışmasıdır.

Buna göre, aşağıdaki hangisi model olarak öğrenmeye örnek verilemez?

- A) Küçük bir çocuğun annesinin makyaj malzemelerini kullanması
B) Bir gencin saçlarını sevdiği pop sanatçısının saçları gibi kestirmesi
C) Arkadaşlarına ders anlatan öğrencinin öğretmeni gibi davranması
D) Evden çıkmama cezası alan bir öğrencinin ablası gibi pencereden kaçması
E) Altın portakal ödülü alan bir oyuncunun tepkisiz kalması

5. Motor öğrenme, bir davranışın daha hızlı ve daha doğru olarak yapılabilmesidir. Konuşma, yazı yazma, araba kullanma, bisiklete binme, gitar çalma, yüzme motor öğrenme sonucu oluşan davranışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "motor öğrenme"nin gerçekleşebilmesi için gerekli olan koşullardan değildir?

- A) Kişinin öğrenmeyi istemesi
B) Öğrenilecek şeye doğru güdülenme
C) Bedensel olarak hazır olma
D) Öğrenilecek şeyi gerektirecek olan çevre etkisi
E) Öğrenilecek konu ile ilgili önceden bilgi sahibi olma

6. Birey, yeni bir öğrenmeye başlarken eski öğrendiklerinin etkisi altındadır. Yani, eski öğrenilenlerin yeni öğrenilecekler üzerindeki kolaylaştırma ya da zorlaştırma etkisidir.

Bu açıklamayı en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genelleme
B) Pekiştirme
C) Engellenme
D) Ket vurma
E) Transfer

7. Öğrenme ihtiyacı duyulmadan, bu ihtiyaç doğrultusunda organizmada dürtü ve güdü olmadan öğrenme söz konusu olamaz. Birtakım ihtiyaçları gidermeye yönelik istekler, organizmayı güdüler, davranışa yönlendirir ve öğrenme üzerinde etkili olur.

Burada öğrenmeyle ilgili olarak aşağıdaki unsurlardan hangisi açıklanmaktadır?

- A) İçinde bulunulan çevre
B) Motivasyon
C) Önceki bilgi birikimleri
D) Olgunlaşma ve yaş
E) Zeka

8. Öğrenme için düzenli aralıklarla çalışmaya aralıklı öğrenme, öğrenilecek unsurların tümünü kısa bir çalışma döneminde öğrenmeye toplu öğrenme adı verilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "aralıklı ya da toplu öğrenmenin" faydalarından biri değildir?

- A) Bireyde heyecana ve kaygıya neden olur.
B) Öğrenme daha çabuk gerçekleşir.
C) Motivasyon (güdülenme) daha fazladır.
D) Birey daha az yorulur.
E) Öğrenmeyi engelleyecek olumsuzluklar görülmez.

9. Kısa süreli bellek, beyne giren bilgilerin otuz saniye ile yirmi dakika arasında zihinde tutulduğu bellek aşamasıdır. Uzun süreli bellek ise, bilgilerin zihinde devamlı kaldığı bellek aşamasıdır. Dolayısıyla kısa süreli bellekteki bilgilerin uzun süreli belleğe aktarılması gerekir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu aktarımı kolaylaştırır?

- A) Saklama ve çağırma
B) Kodlama
C) Hatırlama ve tanıma
D) Tekrarlama ve gruplama
E) Bastırma

10. – Yeni bir telefon numarası aldığımızda belli bir süre sonra eski telefon numaramızı unuturuz.
– Önce sosyoloji daha sonra psikoloji dersi çalıştığımızda, bir süre sonra çalıştığımız sosyoloji konularını hatırlamakta güçlük çekeriz.

Her iki örnekte de söz konusu olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geriye ket vurma
B) İleriye ket vurma
C) Hatırlama ve tanıma
D) Negatif transfer
E) Kodlama ve saklama

11. Problem çözme, kişinin kendisini hedefine ulaştıracak araç ve davranışları seçme ve kullanmasıdır. Günlük yaşamda birçok sorunla karşılaşırız ve bunlara çözüm yolları bulmaya çalışırız.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi problem çözmede etkili olan yollardan birisi değildir?

- A) Problemin nedenlerine ilişkin bilgilere sahip olma
B) Problemlerle ilgili daha önce edinilmiş deneyimler
C) Problemi çözmeye istekli ve hazır olma
D) Probleme çok fazla odaklanmama, yokmuş gibi kabul etme
E) Akılcı ve birbiriyle tutarlı çözüm önerileri bulma

12. Henri Poincare'e göre "icat, yararsız bileşim yapılarından kaçınmak ve sonsuz azınlıkta olan yararlı bileşimler yapmaktır. İcat etmek, fark etmek ve seçmektir."

Burada Henri Poincare yaratıcı düşünmenin hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Diğer insanların fark edip seçemediği yolları deneme
B) İstidatlı ve yetenekli olma
C) Akılcı, mantıklı ve eleştirel düşünebilme
D) Eğitim görmüş olma
E) Sürekli çalışma

1. Bireyin davranışlarının büyük bir bölümü öğrenme yoluyla kazanılır. Bu nedenle, insan yaşamında öğrenmenin rolü ve önemi büyüktür.

Buna göre, öğrenmeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öğrenmenin kaynağı, eğitim, öğretim ve daha önceki yaşantılardır.
B) Öğrenme, var olan davranışlardaki değişikliklerdir.
C) Öğrenme, yeni davranışların kazanılmasıdır.
D) Öğrenme, tekrar ya da yaşantı sonucu davranışlarda meydana gelen değişikliklerdir.
E) Öğrenilen bir davranışın ortadan kalkması söz konusu değildir.

2. Bir davranış kuvvetlendiren ya da ortaya çıkma ihtimalini artıran herhangi bir uyarıcıdır. Derslerinde başarılı olan öğrenciye hediyeler alınması ya da yaramazlık yapan bir çocuğun elinden en sevdiği oyuncağının alınması buna örnek olarak verilebilir.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşullanma
B) Biçimlendirme
C) Genelleme
D) Pekiştirme
E) Ayırt etme

3. Bir kız çocuğu yemek yapmayı annesini, bir erkek çocuğu tamirat yapmayı ise babasını gözlemleyerek öğrenir.

Burada vurgulanan öğrenme biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşullanma yoluyla öğrenme
B) Model alarak öğrenme
C) Kavrayarak öğrenme
D) Bilişsel öğrenme
E) Deneme - yanılma yoluyla öğrenme

4. Aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre "öğrenme" için daha gerekli ve önemli bir unsurdur?

- A) Olgunlaşma
B) Transfer
C) Pekiştirme
D) Edimsel koşullanma
E) Ket vurma

5. Eski öğrenilenlerin yeni öğrenmeye olumlu katkıda bulunmasına "pozitif transfer", engelleyici bir etkide bulunmasına ise "negatif transfer" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde "negatif bir transfer" söz konusudur?

- A) Yeni bir yıla girildiğinde ilk başta hep eski yılın tarihini atılması
B) İyi bir yüzücünün, derinlere dalışlarda daha başarılı olması
C) İyi bir matematik temeline sahip olan öğrencinin geometri konularını daha çabuk kavraması
D) Saz çalan birinin gitar çalmayı daha kolay öğrenmesi
E) Voleybol oynayan bir gencin basketbol oynarken daha kolay uyum sağlaması

6. I. Tüm yazılarını daktiloda yazan birinin bilgisayara geçince zorlanması
II. Fransızca bilen birinin İtalyanca ve İspanyolca'yı kolay öğrenmesi
III. Masa tenisini iyi bilen bir gencin tenisi çok çabuk öğrenmesi
IV. Bisiklet kullanan birinin araba kullanırken zorlanması

Yukarıdaki örneklerden hangilerinde pozitif bir transfer (olumlu aktarma) söz konusudur?

- A) I ve II
B) Yalnız IV
C) II ve III
D) III ve IV
E) Yalnız III

7. Öğrenmenin daha etkili, kalıcı olması ve kolay gerçekleşmesi için, öğrenen bireyle, öğrenme yöntemiyle ve öğrenmede kullanılan malzemeyle ilgili olan birçok unsur vardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi öğrenme yöntemiyle ilgili öğrenmede etkili olan bir unsur değildir?

- A) Genel uyarılmışlık hali
B) Öğrenme sonrası faaliyetler
C) Planlı ve programlı öğrenme
D) Okuma ve anlatma yoluyla öğrenme
E) Aralıklı ve toplu öğrenme

8. – Çevreden edinilen bilgiler belleğe kaydedilip işlenir hale getirilir.
- Bellekte saklanan bilgiler, istenildiği zaman bilinç alanına çıkarılır.
- Belleğe kaydedilip işlenen bilgiler, daha sonra kullanılmak üzere bellekte saklanır.

Yukarıda sırasıyla belleğin hangi işlevleri açıklanmıştır?

- A) Bastırma - Hatırlama - Unutma
B) Kodlama - Çağırma - Depolama
C) Tekrarlama - Gruplama - Çağırma
D) Kodlama - Hatırlama - Bastırma
E) Çağırma - Gruplama - Depolama

9. Bir toplantıda, toplantının sonuna doğru tanıştığımız insanların ismini, toplantının başında tanıştığımız insanların ismine göre daha iyi hatırlarız. Dolayısıyla sonra tanışdıklarımız, önce tanıştığımız insanların isminin hatırlanmasını zorlaştırır hatta unutturur.

Burada unutmaya neden olan etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İleriye ket vurma
B) Geriye ket vurma
C) Sönme
D) Bilinçaltına itilme
E) Engellenme

10. Belleğin yapısı ve kapasitesi bir takım teknikler kullanılarak güçlendirilebilir. Böylece öğrenilen bilgilerin bellekte daha iyi saklanması ve daha kolay hatırlanması sağlanabilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangi belleği güçlendirecek tekniklerden birisi olamaz?

- A) Tekrarlama ve Gruplama
B) Hayal etme ve kodlama
C) Alıştırma yapma
D) Ayrıntılama
E) Sönme ve ket vurma

11. – Nesnelerin bazı ortak ve genel özelliklerini ya da niteliklerini temsil eden sembollerdir.
- Soyutlama ve genellemeler yoluyla çeşitli sembolere ulaştığımız düşünme biçimidir.

Burada sırasıyla hangi kavramların açıklaması yapılmıştır?

- A) Soyutlama - Sözel düşünme
B) Kavram - Kavramsal düşünme
C) Tanım - Problem çözme
D) İmge - Sessiz konuşma
E) Kavram - Sesli düşünme

12. Problem çözme, yaratıcı düşünme yoluyla da yapılabilir. Yaratıcı problem çözmede bireyin kendisi, kişiliğine özgü olan davranışları ve yaratıcı hayal gücü söz konusudur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangi yaratıcı düşümenin gerçekleşmesi için gerekli olan unsurlardan değildir?

- A) Zeka
B) Sözel düşünme
C) Güdüleme
D) İraksak (uzaksal) düşünme
E) İyi bir karşılaştırma yeteneği

13. Normal bilinç durumunu sadece uyanıklık hali olarak almaktayız. Fakat normal bilinç durumunun dışında farklı bilinç durumlarında söz konusudur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir bilinç durumu değildir?

- A) Zihin
B) Uyku
C) Rüya
D) Meditasyon
E) Hipnoz

14. – Kişi uykunun en derin döneminde otomatik olarak farkında olmadan hareket etmeye başlar.

– Günlük yaşamın sıkıntılarının kaçma isteğinde olan kişilerde görülen aşırı ve denetlenmesi güç uyku isteğidir.

Burada açıklaması yapılan uyku bozuklukları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşırı uykuculuk - Apne
B) Uyumazlık - Norkolepsi
C) Apne - Norkolepsi
D) Karabasan - Uyumazlık
E) Uyumazlık - Aşırı uykuculuk

1-E	2-D	3-B	4-A	5-A	6-C	7-A	8-B	9-B	10-E	11-B	12-B	13-A	14-E
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------

1. Refleksler, dışardan gelen bir uyarıcı sonucu ortaya çıkan, doğuştan gelen, istem dışı olan çok basit ve ani tepkilerdir.

Buna göre, reflekslerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Zamanla ortaya çıkan davranış biçimleridir.
B) Herhangi bir uyarıcı karşısında bilinçli olarak gösterilen tepkilerdir.
C) Ortaya çıkan reflekslerde zamanla sönme gerçekleşebilir.
D) Öğrenmeye bağlı olmayan kendiliğinden ortaya çıkan davranış biçimleridir.
E) Duyumların zihinde yoğun bir biçimde algılanması sonucu ortaya çıkan davranışlardır.

2. Organizma tekrarlar sonucu, doğal bir uyarıcıya gösterdiği tepkiyi, doğal olmayan bir uyarıcıya da göstermeye başlar.

Burada açıklaması yapılan öğrenme biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kavrama yoluyla öğrenme
B) Model alarak öğrenme
C) Bilişsel öğrenme
D) Motor öğrenme
E) Koşullanma yoluyla öğrenme

3. Küçük bir bebek önceleri tüm kadınlara gülümserken, belli bir süre sonra sadece kendi annesini gördüğünde gülümsemektedir.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genelleme
B) Ayırt etme
C) Koşullanma
D) Bağ kurma
E) Duyumsama

4. Bir yaşındaki bir bebeğe bisiklete binmeyi öğretmezsiniz. Fakat ayakta durmayı ya da birkaç kolay kelimeyi öğretebilirsiniz.

Burada öğrenme ile ilgili olarak aşağıdaki unsurlardan hangisi örneklendirilmiştir?

- A) Zeka seviyesi
B) Olgunlaşma
C) Genel uyarılmışlık hali
D) Öğrenmeye hazır ve istekli olma
E) Güdülenme (Motivasyon)

5. Herhangi bir davranışı kuvvetlendirmek amacıyla verilen ödülleri olumlu pekiştirgeç, cezalar ise olumsuz pekiştirgeçlerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi olumsuz bir pekiştirgeçtir?

- A) Yaramazlık yapan çocuğun azarlanması
B) Zor bir problemi çözen öğrencinin takdir görmesi
C) Bir konser sonrasında sanatçının ayakta alkışlanması
D) Arkadaşlarına yardım eden bir gencin, herkes tarafından çok sevilmesi
E) Ödevlerini zamanında yapan öğrenciye, öğretmenin kurdela takması

6. Organizmanın algılama, hatırlama ve düşünme gibi bilişsel süreçler aracılığıyla öğrenmesi bilişsel öğrenmedir. Örneğin, bir kitap okuduğumuzda yeni bilgiler ediniriz ve bu bilgileri daha önce edindiğimiz bilgilerde birleştirir, aralarında yeni bağlar kurarız.

Buna göre, "bilişsel öğrenme" ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Herhangi bir durumda davranış, diğerlerini gözleyerek yapılır.
B) Organizma uygun bir davranış sergilediğinde uygulanır.
C) Davranış, koşullu uyarıcının uygulanmasından hemen sonra gözlemlenir.
D) Eski bilgilerle yeni bilgiler arasında anlam bütünlüğü kurularak, yeni bağlar oluşturulur.
E) Bir davranış daha hızlı, doğru ve hatasız olarak yapılır.

7. – Geçmiş yaşantıları akılda tutabilme gücüdür.
– Duyumlarla elde edilen bilgiyi saklama gücüdür.

Yukarıda sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Dürtü - Algı
B) Transfer - Hatırlama
C) Bellek - Duyum belleği
D) Hafıza - Zeka
E) Öğrenme - Düşünme

8. Kısa süreli bellek, öğrenilen bilginin yirmi dakika gibi kısa bir süre tutulduğu bellek aşamasıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kısa süreli belleğin özelliklerinden olamaz?

- A) Dışardan gelen uyarıcıların ve duyulara dayanan algılamaların ilk elendiği aşamadır.
B) Kolayca yanlış hatırlamaya yol açabilir.
C) Bu aşamada bilgi hatırlanmıyorsa, tamamen kaybolmuştur.
D) Bilgileri saklama alanı çok dardır.
E) Burada saklanan bilgiler belli bir süre sonra tekrarlarla hatırlanabilir.

9. Unutma, öğrenilen bilgilerin kısa süreli bellekten, uzun süreli belleğe geçmeden bir daha hatırlanamayacak bir biçimde ortadan kalkmasıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi unutmanın nedenlerinden değildir?

- A) Bilgilerin kullanılmaması
B) Bilgilerin sönmesi ve ket vurma
C) Bilgilerin önemini yitirmesi
D) Bilgilerin gruplanması
E) Bilgilerin bilinçaltına itilmesi

10. İnsanlar, kavramları ifade etmek için kelimeler kullanırlar. Örneğin, küçük çocuklar kavramları öğrenmeye, kelimeleri kullanmadan çok daha önce başlarlar. Daha sonra bu kavramların isimlerini de öğrenmeye başlarlar. Bir meyveyi, bir oyuncak ya da bir rengi düşünürken onun adını da düşünürler. Yani, sözcüklerle düşünmeye başlarlar.

Burada açıklanan durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soyutlama
B) Genelleme
C) Sözel düşünme
D) Kavramsal düşünme
E) Sessiz konuşma

11. Düşünmenin amacı, sorunlara (problemlere) çözüm yolları bulabilmektir. Buna göre, problem çözerken farklı düşünme yolları kullanılır. Örneğin;

- Bir soruna sadece bir tek kabul edilebilir çözüm üretmeyi düşünme
- Bir soruna birçok çözüm yolları üretmek amacıyla olan düşünme

Burada açıklaması yapılan düşünme yolları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soyut düşünme - Somut düşünme
B) Kavramsal düşünme - Sesli düşünme
C) Yakınsak düşünme - İraksak düşünme
D) Sessiz düşünme - İmgesel düşünme
E) Biçimsel düşünme - Niteliksel düşünme

12. Rüyalarda uyanıklık durumundaki kontrol mekanizmaları çalışmadığı için yasak ya da engellenmiş olan anı dizileri oluşmakta ve bir diziden diğerine geçilmektedir. Bu nedenle, kişi hakkında başka yollardan elde edilmesi zor olan bilgileri açığa çıkarmada rüyalarından yararlanılır.

Burada rüyaların aşağıdaki işlevlerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kişinin farkında olmadığı sorunların açığa çıkarılmasını sağlar.
B) Kişinin günlük sorunlardan uzaklaşmasını sağlar.
C) Kişinin rahatlamasını ve dinlenmesini kolaylaştırır.
D) Bilinçteki gereksiz bilgilerin bilinçaltına atılmasını ve unutulmasını sağlar.
E) Gün boyunca elde edilen bilgilerin uyku sırasında düzenlenmesini sağlar.

13. - 65 yaşın üstündeki kişilerde görülür.

- Kişi, uykudayken soluk alamaz.
- Kişi, gece boyunca sık sık uyanır.

Yukarıda belirtileri gösterilen uyku bozukluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karabasan
B) Hidrofobi
C) Apne
D) Narkolepsi
E) Hipnoz

14. Ivan Pavlov, yaptığı bir deneyde, köpeğe önce bir çingirak çalıp birkaç saniye sonra da yiyecek vermeye başlamış ve tekrarlanan deneyler sonucunda, köpeğin yemek olmadan, sadece çingirak sesine salya salgıladığı görülmüştür.

Bu deneyde Pavlov, aşağıdaki öğrenme yöntemlerinden hangisini kullanmıştır?

- A) Edimsel koşullanma yoluyla öğrenme
B) Bilişsel olarak öğrenme
C) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme
D) Deneme - yanılma yoluyla öğrenme
E) Motor öğrenme

1. Öğrenme, geçmiş yaşantılar sonucunda, davranışlarda meydana gelen değişim ve yeni davranış biçimlerinin kazanılması olarak tanımlanabilir.

Buna göre, aşağıdaki davranışlardan hangisi öğrenme sonucu gerçekleşmiş bir davranış değildir?

- A) Okula başlayan çocuğun yeni arkadaşlar edinmesi
B) Spor yapmaya başlayan bireyin yeni beceriler kazanması
C) Bir tehlike anında koşarak uzaklaşmaya çalışan kişinin terlemesi
D) Büyüyen bir çocuğun yemek yerken çatal bıçak kullanması
E) Öğretmene soru sormak için öğrencinin parmak kaldırması

2. Bir insana uçmayı öğretemeyiz ancak uçağa binmeyi öğretebiliriz. Papağana konuşmayı öğretebiliriz ancak yazı yazmayı öğretemeyiz. Bir maymuna ateş çemberinden atlamayı öğretiriz ancak papağan gibi de olsa konuşmayı öğretemeyiz. Çünkü insanın uçmak için, papağının yazmak için, maymunun konuşmak için biyolojik yapısı yeterli değildir.

Bu durum, öğrenme için gerekli koşullardan hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Geçmiş yaşantılara
B) Genel uyarılmışlık düzeyine
C) Yaş ve olgunlaşma
D) Türe özgü hazır oluş
E) Zeka

3. Küçük yaşlarda ormanda kaybolan bir çocuk 9 yaşındayken bulunmuştur. Bu çocuk tüm çabalara rağmen kırk elli kelimeyi aşmayan kelime hazinesiyle ancak çok basit cümleler kurmayı öğrenebilmiştir.

Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Bir davranışın öğrenilmesi için gereken olgunluk düzeyi aşılsa öğrenme güçleşir.
B) Zeka kapasitesi yüksek olan bireylerin öğrenme düzeyleri de yüksektir.
C) Motivasyon düzeyi yüksek olanlar diğerlerine göre daha çabuk öğrenir.
D) Organizmanın enerjisini öğreneceği konu üzerine yoğunlaştırması öğrenmeyi kolaylaştırır.
E) Belirli düzeydeki kaygı öğrenmeyi olumlu olarak etkiler.

4. Bir davranışın öğrenilmiş sayılabilmesi için;

- Davranışta bir değişiklik oluşması,
- Tekrar ve yaşantı sonucu meydana gelmesi,
- Davranış değişikliğinin belirli bir süre devam etmesi gerekir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi öğrenilmiş bir davranış değildir?

- A) Yürümek
B) Koşmak
C) Oynamak
D) Okumak
E) Uyumak

5. Elektriklerin kesilmesiyle bir anda karanlık içinde kalmamıza ve hiçbir şey görmememize rağmen, evdeki eşyalara çarpmadan evin içinde hareket edebilir, mutfaka ya da yatak odasına kadar yürüebilir, aradığımız bazı eşyaları bulabiliriz.

Bu parçada anlatılan durum, aşağıdaki öğrenme türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Kavrayış yoluyla öğrenme
B) Yer öğrenmesi
C) Motor öğrenme
D) Sözel öğrenme
E) Koşullanma yoluyla öğrenme

6. "Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleterek yer.", "Bal tutan, parmağını yalar." atasözleri aşağıdaki öğrenme türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Deneme yanılma yoluyla öğrenme
B) Gözlem yoluyla öğrenme
C) Farkına varmadan öğrenme
D) Kavrayış yoluyla öğrenme
E) Şartlanma yoluyla öğrenme

7. Motor öğrenmeye psikomotor öğrenme de denir. Motor öğrenmede, organizma bir şeyin nasıl daha iyi yapılacağını öğrenir. Gündelik hayat motor öğrenme gerektiren etkinliklerle doludur. Motor öğrenmede, hem zihinsel durum hem de el, kol vb. hareketler önemlidir. Çünkü motor öğrenme beceri kazanmaya yönelik bir öğrenmedir.

Buna göre, aşağıdaki öğrenilmiş davranışlardan hangisi motor öğrenme yoluyla gerçekleşmez?

- A) Yazı yazmayı öğrenmek
B) Çatal kaşıkla yemek yemeyi öğrenmek
C) Otomobil kullanmayı öğrenmek
D) Bir müzik aleti çalmayı öğrenmek
E) Kitap okumayı öğrenmek

8. Kafese konulan fare, bir pedala basarak yiyeceğe ulaşmıştır. Daha sonra her kafese konulduğunda pedala ulaşma süresi azalmıştır. Bu süreçte fare pedala basarak yiyeceğe ulaşmayı öğrenmiştir.

Buna göre, edimsel koşullanmanın dayandığı temel ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzer uyarıcılara farklı tepki verme
B) Uyarıcılar arasında bağ kurma
C) Karşılaştığı her problemi aynı yolla çözme
D) Bir uyarıcıya gösterilen tepkiyi tüm uyarıcılara gösterme
E) Unutulmuş uyarıcıya aynı tepkiyi tekrarlama

9. Annemiz gibi yemek pişirmemiz, öğretmenimiz gibi ders anlatmamız, beğendiğimiz bir sanatçı gibi konuşmamız birer öğrenmedir.

Bu parça öğrenme türlerinden hangisini örnekler?

- A) Sözel öğrenme
B) Gözlem yoluyla öğrenme
C) Farkına varmadan öğrenme
D) Kavrayış yoluyla öğrenme
E) Şartlanma yoluyla öğrenme

10. Bazen bazı problemleri çözmek için çok uğraşırız. Hatta onun çözümünü günlerce düşünür ve kafa yorabiliriz. Bu uğraşlarımızdan sonuç alamayınca problemi bir kenara bırakır ve onu çözemeyeceğimizi düşünürüz. Ancak öyle bir an gelir ki problemi unuttuğumuzu sandığımız anda bir anda sorunun çözümünü zihninizde belirir.

Bu parçada öğrenme süreçlerinden hangisi gerçekleşmiştir?

- A) Deneme yanılma yoluyla öğrenme
B) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme
C) Bilişsel öğrenme
D) Kavrayış yoluyla öğrenme
E) Model alarak öğrenme

11. Yeni bir bilgisayar programının öğrencilere öğretilmesi için öğrenciler bilgisayar laboratuvarında toplanmış ve her birine programı açmaları söylenmiştir. Bilgisayar öğretmeni bütün öğrencilere seslenerek programı şuradan açın, şu komuta gidin ve şimdi şu işlemleri yapın şeklinde komutlar vermiştir.

Bu parçada bilgisayar öğretmenin yeni bir programı kullanmayı öğretmek için daha çok hangi öğrenme yöntemine başvurduğu söylenebilir?

- A) Farkına varmadan öğrenme
B) Kavrayış yoluyla öğrenme
C) Deneme yanılma yoluyla öğrenme
D) Sözel öğrenme
E) Model alarak öğrenme

12. Edimsel koşullanma yoluyla öğrenmenin gerçekleşmesi için yapılan bir deneyde köpekbalığı ile diğer balıklar büyük bir akvaryuma konulmuştur. Köpekbalığının diğer balıklara saldırmaması için araya cam bir bölme yerleştirilmiştir. Köpekbalığı acıktığında diğer balıklara saldırmaya başlamıştır. Ancak her saldırıya geçtiğinde cam bölmeye çarpmış ve canı yanmıştır. 28 saat boyunca köpekbalığının saldırıları devam etmiştir. 28 saatin sonunda köpekbalığı saldırılarına son verince aradaki cam bölme kaldırılmış, balıklar köpekbalığının çevresinde yüzmesine rağmen köpekbalığının onlara saldırmadığı gözlenmiştir. Böylece köpekbalığına diğer balıklara saldırmama davranışı öğretilmiştir.

Aşağıdaki öğrenme biçimlerinden hangisi bu deneydekinden farklıdır?

- A) Bir köpeğin ete gösterdiği tepkiyi zil sesine de vermeye başlaması
B) Bir çocuğun ödül almak için komşusunun arabasını yıkaması
C) Babasından azar işitmek için, öğrencinin ders çalışması
D) Bir köpeğin dört ayrı çizgiyi yan yana gördüğünde dört defa havlayarak şeker alması
E) Ödüle hak kazanmak için öğrencinin yoğun çaba göstermesi

1. Masum bir tavır takındığımızda isteklerimizi ailemize kabul ettirdiğimizi görürsek, bu davranışı tekrarlarız. Sağımız ıslak, sokağa çıktığımızda nezle olmuşsak bu davranışı tekrarlamayız.

Öğrenme sürecini bu şekilde örneklendiren bir psikolog, öğrenme için aşağıdakilerden hangisini söyleyebilir?

- A) Başarıya götüren davranışlar tekrarlanır başarısızlığa yol açanlar terk edilir.
B) Organizma kendisi için ödül olan davranışları bir süre sonra terk edebilir.
C) Güdülenme öğrenmenin daha çabuk gerçekleşmesini sağlar.
D) Bireyin ihtiyacını karşılayan uyarıcılar daha çabuk öğrenilir.
E) Belirli aralıklarla pekiştirilen davranışların öğrenilmesi daha kolaydır.

2. Bilgisayarda herhangi bir sorun çıktığında kapatıp açarak sorunun çözüldüğünü gören çocuk televizyondaki görüntülerin bozulması üzerine televizyonu kapatıp tekrar açarak sorunu çözmeye çalışmıştır.

Çocuğun bu davranışı psikolojide aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Ayırt etme
B) Pozitif transfer
C) Çatışma
D) Genelleme
E) Ket vurma

3. Yıl boyunca deneme sınavlarına giren bir grup öğrenciye deneme sınavı sonuçları ayrıntılı bir şekilde verilmiş, diğer gruba ise sadece puanları söylenmiştir. Yıl sonunda sınav sonuçları ayrıntılı bir şekilde verilen grubun diğer gruba göre daha başarılı olduğu gözlenmiştir.

Bu örneğe göre, öğrenme başarısının artmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılan tekrarlar
B) Alınan ödül
C) Sonucun bilinmesi
D) Güdülenme
E) Yaş ve olgunlaşma

4. Matematik dersinde öğrenilenler geometri dersindeki konuları öğrenmeyi kolaylaştırırken, psikoloji dersindeki konuların anlaşılmasında herhangi bir etkisi yoktur.

Bu durum, transfere ait aşağıda verilen bilgilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Önceki öğrenmelerin sonraki öğrenmeleri olumlu yönde etkilemesidir.
B) Transfer zekâ seviyesine bağlı olarak gerçekleşir.
C) Transfer için her iki konu arasında içerik ve yöntem benzerliğinin olması gerekir.
D) Konunun kolay anlaşılır olması transferi kolaylaştırır.
E) Önceki öğrenmeler sonradan öğrenilenleri olumsuz yönde etkiler.

5. ÖSS'ye hazırlanan öğrencilerin ÖSS'de gösterdikleri performansı deneme sınavlarında göstermedikleri ortaya çıkmıştır.

Bu durum, daha çok aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Olgunlaşma
B) Motivasyon
C) Yaş
D) Tecrübe
E) Transfer

6. "Beyindeki ölen veya eskiyen hücrelerin yerine yenilerinin konulamaması yüzünden bazı bilgiler unutulur."

"Ateşli hastalığa yakalanan, uyuşturucu ve alkol kullanan kişiler yaptıklarını hatırlamakta güçlük çeker."

Bu açıklamalarda unutmaya yol açan aşağıdaki faktörlerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İleriye doğru bozucu etki
B) Kullanılmama yüzünden silinme
C) Geriye doğru bozucu etki
D) Bilinçaltına atma
E) Organik yapıdaki değişmeler

7. Yeni bir işe başlayan bir kişinin eski iş adresini, okul değiştiren öğrencinin eski okul numarasını, telefonu değişen bireyin eski telefon numarasını söylemesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Şartlanmanın sönmesi
B) Pozitif transfer
C) İleriye ket vurma
D) Geriye ket vurma
E) Motivasyon eksikliği

8. Hatırlama, önceden öğrenilmiş olan bilgi ve becerilerin zihinde saklanıp, istenildiği zaman yeniden canlandırılmasıdır.

Hatırlamanın gerçekleşmesi için ilk ve temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrenilen bilgilerin birey tarafından anlamlı hale getirilmesi
B) Bilgilerin birey tarafından öğrenilmesi ve bellekte depolanması
C) Bilgilerin hatırlayacak kişi açısından hatırlamaya değer olması
D) Bireyin öğrenme derecesinin ve algılama düzeyinin iyi olması
E) Kişinin öğrenme davranışından sonra zihnini dinlendirmesi

9. Okulda veya dershanede öğrendiği bilgileri tekrar etmeyen veya o konularla ilgili soru çözmeyen öğrencilerin öğrendiği bilgileri zamanla unuttukları gözlenmiştir.

Bu durum, aşağıdaki unutma ilkelerinden hangisini desteklemektedir?

- A) Öğrendikten sonra zihnin uyarıcılara kapalı tutulması unutmayı azaltır.
B) Öğrenmenin derecesi ile unutma derecesi arasında ilişki vardır.
C) Kullanılmayan bilgiler zamanla unutulur.
D) Öğrenmenin hemen sonrasında unutmanın hızı daha yüksektir.
E) Önceden öğrenip de unuttuklarımızı tekrar öğrenirken daha kolay öğreniriz.

10. Bir uyarıcı algılandığında onunla ilgili olan başka bir uyarıcının bilinç düzeyine çıkarak hatırlanmasına çağırışım denir. Çağırışım sırasında bilgiler çorap söküğü gibi hatırlanmaya başlanır.

Buna göre, aşağıdaki çağırışımardan hangisinin nedeni diğerlerinden farklıdır?

- A) Boğaz Köprüsü'nün İstanbul'u hatırlatması
B) Siyah rengin beyaz rengi hatırlatması
C) Sıcak suyun soğuk suyu hatırlatması
D) Güney kutbunun kuzey kutbunu hatırlatması
E) Doğunun batıyı hatırlatması

11. Yapılan bir deneyde deneklerin yeterince uyumasına izin verilmemiştir. Deneklerin yeterince beslenmelerine rağmen kilo kaybettikleri gözlenmiştir. Daha sonraları kilo kaybı belirginleşmiş ve organizmanın yaşam düzeni bozulmuştur. Bununla birlikte uykusuzluk, organizmanın daha sinirli, gergin ve hırçın davranışlarda bulunmasına yol açmıştır. Ayrıca uykusuz kalan organizmanın daha çabuk sağlığının bozulduğu ve mikropalara karşı direnç gücünün daha az olduğu belirlenmiştir.

Bu araştırmaya göre, uyku ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Uykusuzluk organizmanın fizyolojik yapısını etkiler.
B) Organizmanın yaşamını sürdürmesi için yeterince uyuması gerekir.
C) Uykunun organizma üzerinde biyolojik bir etkisi vardır.
D) Fazla uyku organizmanın sağlığı için gereklidir.
E) Uykusuzluk organizmanın psikolojisini bozar.

12. Bellek; yaşantıları, öğrenilen konuları, bunların geçmişle ilişkisini anlamakla birlikte (zihinde) saklama gücü ve anımsama (hatırlama) yetisidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi belleğin işlevlerinden değildir?

- A) Aynı şeyleri yeniden öğrenme durumundan kurtarır.
B) Algılama ve öğrenme sonucundaki kazanılanları saklar.
C) Önceki birikimlerden yararlanmaya imkan verir.
D) İşe yaramayan davranışların terk edilmesi, yararlı olanların tercih edilmesini sağlar.
E) Öğrenilen bilgilerin her zaman yararlı alanlarda kullanılmasına neden olur.

13. Yaratıcı düşünme özelliği kendini çocuk yaşlardan itibaren çeşitli şekillerde ortaya koyar. Çocukların oyun oynama biçimleri, alışılmışın dışında gösterdiği tepkiler, araştırma, üretme, düşünmeye yönelik davranışlarında yaratıcı hayal gücünün izlerine rastlanır. Yaratıcı düşünme gücü yüksek olan bir bireyin ortaya koyduğu eserler alışılmışın dışında olur. Alışılmış olana yönelmek, yeteneği köreltebilir. Örneğin yeşil damlar, sarı dağlar yapan bir çocuğa, damlar kırmızı, dağlar kahverengi olur diyerek eleştirmek çocuğun yaratıcılığını engelleyebilir.

Bu parçaya göre, çocuktaki yaratıcılığın geliştirilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Farklı yaş gruplarına yönelik problemleri çözmesi istenmelidir.
B) Küçük yaşlarda farklı bir dil öğrenmesi sağlanmalıdır.
C) Alışılmışın dışındaki ürünleri desteklenmelidir.
D) Daha az oyun oynaması sağlanarak eğitime önem verilmelidir.
E) Daha çok yetişkinlerle birlikte olmasına dikkat edilmelidir.

1. Zeka, kişinin yeni durum, engel ve sorunlar karşısında, deneyimlerinden ve öğrendiklerinden yararlanarak gerekeni yapması, uyum sağlayabilmesi, yeni çözümler üretebilmesidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi zekaya ait bir özellik değildir?

- A) Çevresel faktörler ve kalıtım zekanın en önemli belirleyicileridir.
B) Olumlu çevre koşulları zekanın daha etkin kullanılmasını sağlar.
C) Zekanın gelişimi yaşa göre farklılıklar gösterir.
D) Zekanın gelişmesinde yaşantı ve deneyimlerin önemli bir etkisi vardır.
E) Zekanın en doğru bir biçimde ölçülmesi ancak evrensel ölçüm değerleriyle mümkündür.

2. Kimilerine göre zeka, edinilen bilgilerden yararlanarak problem çözme yeteneğidir. Kimilerine göre de yeni hayat koşullarına uyabilme gücüdür. Tüm bunlarda ortak olan özellik, zekanın tek bir genel yetenek olarak görülmesidir.

Bu parçada açıklaması yapılan zeka kuramı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgi işleme kuramı
B) Somut işlemler kuramı
C) Tek etmen kuramı
D) Çift etmen kuramı
E) Soyut işlemler kuramı

3. Çocukken saptanan zeka düzeyi, yetişkinlikte de hemen hemen aynıdır. Ayrıca, içinde bulunulan çevre- ninde zekayı doğrudan etkilediği gözlenmektedir.

Buna göre, zeka ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Zeka yapısı mutlak, değişmez bir özelliğe sahiptir.
B) Zeka yaşı ve takvim yaşı arasında doğru orantılı bir ilişki vardır.
C) Zekanın belirleyicileri kalıtım ve çevredir.
D) Zeka yapısının en önemli belirleyicisi eğitim ve öğretimdir.
E) Zeka, sonradan kazanılan ve geliştirilen zihinsel bir yetenektir.

4. Yapılan bir zeka testinde zeka yaşının takvim yaşına bölümü ve yüz ile çarpımı sonucu zeka bölümü 18 çıkan bir çocuğun zeka seviyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşük zekalı
B) İdiot
C) Embesil
D) Normal alt zekalı
E) Moron

5. Toplumsal ilişkileri sürdürmede, başkalarıyla güçlü etkileşimde bulunmada kendini gösterir. İyi bir politikacı, iyi bir pazarlamacı, iyi bir lider olmada belirleyici bir zeka türüdür.

Burada açıklaması yapılan zeka türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Matematiksel zeka
B) Soyut zeka
C) Mekanik zeka
D) Görsel zeka
E) Sosyal zeka

6. – Zeka testinde bütün sorulara doğru cevap verilen en son yaşıdır.

– Zeka testinde, hiçbir soruya doğru cevap verilemeyen yaşıdır.

Burada açıklaması yapılan kavramlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeka yaşı - Takvim yaşı
B) Takvim yaşı - Taban yaşı
C) Tavan yaş - Zeka yaşı
D) Temel yaş - Çatı yaşı
E) Takvim yaşı - Temel yaş

1-A	2-D	3-C	4-C	5-B	6-E	7-C	8-B	9-C	10-A	11-D	12-E	13-C
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------

7. Yapılan zeka testlerinde yanılma payları da gözönünde bulundurularak zeka bölümü 110 ile 120 arasındaki zeka seviyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşük zekalı
B) Donuk zekalı
C) Normal zekalı
D) İleri zekalı
E) Üstün zekalı

8. – Can çıkar huy çıkmaz.
– Bir insan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
Sözleriyle vurgulanan kişilik özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mizaç
B) Karakter
C) Zeka
D) Kişilik
E) Bireysel farklılıklar

9. Mizaç (huy), doğuştan getirilen ve zaman içinde fazla bir değişime uğramayan kişilik özellikleridir.
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi mizacı ifade eden bir davranıştır?

- A) Dürüst olmak
B) Çalışkan olmak
C) İki yüzlü olmak
D) Neşeli olmak
E) Başarılı olmak

10. Karakter, içinde bulunulan çevre koşullarına göre öğrenmeler sonucu ortaya çıktığından yeni öğrenmelerle değişmesi mümkündür.
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir karakter özelliğidir?

- A) Sinirli olmak
B) Espirili olma
C) Hızlı konuşmak
D) Soğukkanlı olmak
E) Adaletli olmak

11. Kişiliği ölçmek amacıyla farklı yöntemler kullanılarak çok sayıda kişilik testleri geliştirilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kişiliği ölçmek amacıyla kullanılan testlerden biri değildir?

- A) Görüşme ve gözlem ölçekleri
B) İlgı testleri
C) Değerlerin ölçülmesi
D) Sosyometrik testler
E) Projektif teknikler

12. Kişilik özelliklerinin iki uç sınırdan ele alınarak (doğruluk - yalancılık, çalışkanlık - tembellik gibi) bir boyutta gösterilmesine dayanan kişilik ölçüm tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Projektif testler
B) Görüşme
C) Gözlem ölçekleri
D) Kişilik anketleri
E) Derecelendirme ölçekleri

13. Kişiden, kendisine verilen resimlere uygun hikayeler geliştirmesi istenir. Buna göre kişi kendine göre hikayeler oluştururken farkında olmadan kendi iç dünyasını yansıttığı sonucuna varılır.

Burada açıklaması yapılan kişilik ölçüm testi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tematik algı testi
B) Cümle tamamlama testi
C) İlgı testleri
D) Kişilik anketleri
E) Rorschach testi

14. Psikolojide kişiliği tanımlamaya, açıklamaya çalışan birçok kuram vardır. Bu kuramların her biri kişiliğin oluşmasına yeni yöntem ve tekniklerle farklı yorumlar getirmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kişilik kuramlarından değildir?

- A) Psikodinamik kuram
B) Bilişsel kuram
C) Treyt kuramı
D) Organik kuram
E) Sosyal öğrenme kuramı

1. Aşağıdakilerden hangisi doğrudan "zeka"yı tanımlayan özelliklerden birisi değildir?

- A) Yaratıcı düşünebilme yetisidir.
B) Çevreye ve yeni durumlara uyma gücüdür.
C) Öğrenebilme yeteneğidir.
D) Alet yapma ve kullanma yeteneğidir.
E) Organizmayı davranışa yöneltme gücüdür.

2. Çoklu etmen kuramına göre zeka; sözel anlayış, bellek, uzay ilişkilerini kavrama, mantıksal düşünme, sayısal kavrayış gibi birçok düşünsel yeteneğin toplamıdır. Birinde üstünlük gösteren kimse, öteki alanlarda üstün olmayabilir.

Bu parçada zekanın en çok hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Kişiden kişiye değişen, göreceli bir yapıya sahiptir.
B) En önemli belirleyicisi kalıttır.
C) Gelişiminde çevre faktörü çok önemlidir.
D) Eğitim yoluyla geliştirilebilir.
E) Akli en etkin ve en verimli bir biçimde kullanılabilme gücüdür.

3. 10 yaşındaki bir çocuğa yapılan zeka testinde zeka yaşı 14 olan bu çocuğun zeka bölümü ve zeka seviyesi aşağıdakilerden hangisidir?

Zeka bölümü	Zeka seviyesi
A) 140	üstün zekalı
B) 110	normal zekalı
C) 90	normal altı zekalı
D) 141	dahi
E) 78	düşük zekalı

4. Günümüzde çok sayıda zeka testi kullanılmasına karşın bir insanın zekasını tam ve güvenilir olarak ölçmek mümkün değildir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir zeka testinde en güvenilir sonuçlara ulaşmak için dikkat edilecek unsurlardan değildir?

- A) Testlerin uygulanmasında kültürel farklılıklar dikkate alınmalıdır.
B) Araştırmacı mutlaka kendi gözlem ve deneyimlerini de gözönünde bulundurmalıdır.
C) Mutlaka testlerin geçerliliğine özen gösterilmelidir.
D) Her yaştan zeka testi ayrı hazırlanmalıdır.
E) Uygulama koşulları değişkenlik göstermemelidir.

5. Birtakım araç ve gereçleri kullanmada, icat etmede ve onarmada etkin olan zeka türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilsel zeka
B) Kavramsal zeka
C) Mekanik zeka
D) Soyut zeka
E) İşitsel zeka

6. Bir zeka testi uygulanırken, testin uygulandığı tarihten, kişinin doğum tarihi çıkarılarak bulunan yaş grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeka yaşı
B) Takvim yaşı
C) Temel yaş
D) Çatı yaşı
E) Taban yaşı

7. Kişilik, bireyi başkalarından ayıran ve bireyi birey yapan ruhsal özelliklerin bütünüdür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir kişilik özelliği değildir?

- A) Adaletli olma
B) Güvenilir olma
C) Girişken olma
D) Zeki olma
E) Kıskanç olma

8. Fizyolojik yapının etkisiyle ortaya çıkan yani doğuştan getirilen ve zaman içinde de çok fazla değişmeyen kişilik özellikleri aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilebilir?

A) Karakter
C) Ego
B) Benlik
D) Mizaç (huy)
E) Zeka

9. Karakter; doğruluk, dürüstlük, yalancılık, hırsızlık gibi içinde bulunulan çevre koşullarında ortaya çıkan ve şekillenen kişilik unsurlarından biridir.

Buna göre, "karakter" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Çoğunluk tarafından ahlaki özellikleri ifade etmek için kullanılır.
B) Öğrenmeye bağlı olarak ortaya çıkar.
C) Zamanla çok fazla bir değişime uğramaz.
D) Tutarlılık ve süreklilik kazanmış davranışlardır.
E) İçinde bulunulan ortama göre sonradan şekillenir.

10. Firmalar, kendi bünyelerinde çalışacak elemanları seçerken, bu kişilerin dürüstlüğü, dayanıklılığı, girişkenliği hakkında bilgi sahibi olmak için bir takım testler uygulatırlar.

Böyle bir durumda bu testlerin uygulanmasındaki temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeka seviyelerinin belirlenmesi
B) Dikkatlerinin ölçülmesi
C) Bilgi birikimleri ve deneyimlerinin tespit edilmesi
D) Kişilik özelliklerinin saptanması
E) Eğitim seviyelerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi

11. ÖSS deneme sınavlarında arkadaşlarından kopya çeken öğrencilerle, sınavları kendi bilgileriyle yapan öğrenciler "dürüstlük" yönünden ayrılmış olurlar.

Burada "dürüstlük" özelliğini belirlemede aşağıdaki tekniklerden hangisi kullanılabilir?

A) Davranış saptama testleri
B) Kişilik anketleri
C) Derecelendirme ölçekleri
D) Monografi
E) İçerik bakış yöntemi

12. Kişilik anketlerinde, kısa kısa belirlenmiş olan çok sayıda sorudan bireyin kendisi ile ilgili olanları işaretlemesi istenir.

Buna göre, kişilik anketleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kişinin istediği gibi cevap vereceği belirsiz uyarıcılardan oluşur.
B) Çeşitli kişilik özelliklerini, ilgi ve ihtiyaçları, sorunları değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir.
C) Bireyin kişiliğini tanımaya yönelik karşılıklı konuşmadır.
D) Bireyin belli durumlarda gösterdiği tepkiler saptanmaya çalışılır.
E) Belirsiz birtakım nesnelerin, bireyin kişiliğini yansıttığı düşünülür.

13. Bireyleri vücut yapılarına göre ayıran ve vücut tipleri ile kişilik özellikleri arasında bir takım bağlar olduğunu ileri süren kişilik kuramı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Treyt kuramı
B) Sosyal öğrenme kuramı
C) Psikodinamik kuram
D) Organik kuram
E) İşlevsel kuram

14. Treyt kuramında, kişiden kişiye az da olsa kalıcı ve tutarlı bir biçimde farklılık gösteren her türlü özellik, kişisel özellikleri yansıtır.

Buna göre, "Treyt kuramı"na ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kısa boylu ve tombul olanlar girişken, rahat ve yumuşak huylu olurlar.
B) Sıcak bölgelerde yaşayanlar daha yavaş ve tembel olurlar.
C) Şiddetin yoğun olarak görüldüğü ortamlarda bireyler daha saldırgan olurlar.
D) Birçok durumda heyecanlı görülen bir kişi heyecanlı biri olarak tanımlanır.
E) Kasları gelişmiş iri yapılı birinin saldırgan ve aktif olduğu düşünülür.

1. Bir kişi doğuştan zeki olsa bile, iyi bir çevrede yetişmezse ve zekasını geliştirecek olanaklardan yoksun bırakılırsa nemli bir ortama bırakılmış bir demir gibi paslanır, bir süre sonra gücünü kaybeder ve çeşitli işlevlerini yerine getiremez.

Bernard Russe'e ait olan bu görüş, aşağıdakilerden hangisini destekler?

A) Sağlıklı beslenme zeka gelişimini olumlu etkiler.
B) Bireyin fizyolojik yapısı zeka gelişiminde etkilidir.
C) Zeka, doğuştan getirilir, değişime uğramaz.
D) Bireyin zekası doğuştan getirdiği özelliklerle ilgilidir.
E) Uygun çevre koşulları zekanın gelişimini olumlu etkiler.

- 2.

Yaş	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Zeka Bölümü	87	87	80	78	78	77	75	71	66

Yukarıdaki tabloda 8 yaşından itibaren elverişsiz koşullarda büyüyen bir çocuğun zeka bölümünün yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Verilen bu bilgilere göre, aşağıdaki genellemelerden hangisi yapılabilir?

A) Belirli bir yaştan itibaren zeka gelişimi sona erer.
B) Elverişsiz koşullar zeka geriliğine yol açabilir.
C) Zeka gelişiminde bireysel farklar gözlenir.
D) Her bireyin farklı zeka alanı bulunur.
E) Zeka testleri her zaman güvenilir sonuçlar vermez.

3. Evlatlık olarak verilen 245 çocuk üzerinde 7 yıl süren araştırmalar sonucunda çocukların zeka düzeylerinin gerçek anne babalarınınkine daha yakın olduğu gözlenmiştir.

Bu araştırma zeka üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğunu gösterir?

A) Kalıtımın
B) Çevrenin
C) Eğitimin
D) Beslenmenin
E) Olgunlaşmanın

4. Yapılan araştırmalarda ikizler farklı çevrede yetiştirildiklerinde zeka bölümündeki farklılık az olmasına rağmen kişilik özellikleri açısından farkın yüksek olduğu belirlenmiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

A) Çevrenin kişilik üzerindeki etkisi zekadan daha fazladır.
B) Zeka ile kişilik arasında herhangi bir ilişki yoktur.
C) Bireyin zeka düzeyi kişilik gelişimini etkiler.
D) Kalıttan getirilen özellikler zekanın ve kişiliğin değişmesini engeller.
E) Zeka ve kişilik geliştirilebilir.

5. "Bir zeka testinin geçerli ve güvenilir olması için norm ve standartlarının uygulandığı topluma uygun olması gerekir. Bir kültür için uygun olabilen zeka testi, başka bir kültür için uygun olmayabilir."

Bu görüşün temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uygulamanın kısa sürede gerçekleşmesini sağlamak
B) Farklı kültürdeki sonuçları birbiriyle kıyaslamak
C) Doğru ve güvenilir sonuçlara ulaşmak
D) Öngöründe bulunarak gerçek sonuçlara varmak
E) Bütün kültürlerle uygun zeka testi geliştirmek

6. Fareler üzerinde yapılan araştırmalarda zeki farelerin yavrularının zeki, zekaca geri farelerin yavrularının da zekaca geri oldukları görülmüştür.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılır?

A) Çevre koşulları zekanın gelişimini etkileyebilir.
B) Eğitim zekanın belirli düzeyde gelişmesini sağlayabilir.
C) Zeka düzeyi ile başarı arasında olumlu bir ilişki vardır.
D) Kalıtım zeka üzerinde belirleyici bir güce sahiptir.
E) Zeka testleri her zaman doğru sonuçları vermeyebilir.

7. Piaget'e göre zeka; 11-12 yaşlarına kadar hızlı bir gelişim gösterir. 2-5 yaşlar arasında bu hız çok yüksektir. 12 yaşından itibaren gelişme hızı biraz düşmekle birlikte, olgunlaşma sınırına kadar devam eder.
- Bu bilgilerden hareketle daha çok aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?**

- A) Zeka doğuştan gelir ve çevresel koşullardan etkilenmez.
- B) Zekanın gelişimi hayat boyu devam eder.
- C) Zekanın gelişim hızı yaşlara göre değişiklik gösterir.
- D) Zeka gelişimi bireysel farklılık gösterir.
- E) Yaşamda elde edilen deneyimler zeka gelişimini etkiler.

8. Zeka birçok bilim adamı tarafından farklı şekilde tanımlanmıştır. Bu tanımlardan bazıları şunlardır:

"Zeka, soyut düşünme gücüdür (Terman)."

"Zeka, yeni karşılaşılan durumların gereklerini düşünme ve yeni koşullara uyabilme gücüdür (Stern)."

"Zeka, iyi düşünme, iyi anlama, iyi muhakeme gücüdür (Binet)."

Buna göre, zeka ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Her insanın belirli düzeyde zeka ile dünyaya geldiği
- B) Zekanın çeşitli testlerle ölçülebilir olduğu
- C) Zeka ölçümünün uzmanlık gerektirdiği
- D) Zekanın kişiye göre değiştiğini
- E) Zekanın genel-geçer bir tanımının bulunmadığı

9. Güvenilirliği ve geçerliliği yerinde olan bir zeka testi eğer Amerika'da, Amerikan kültürüne göre hazırlanmışsa, Afrika yerlilerine uygulanırsa hepsi geri zekalı çıkabilir. Aynı şekilde Afrika yerlileri için hazırlanan zeka testi Amerikalılara uygulanırsa Amerikalılar geri zekalı çıkabilir. Yani testin hazırlandığı grupla sonradan uygulanan gruplar birbirlerine ne kadar benzerse sonuçlar o kadar doğru çıkacaktır.

Buna göre, bir kültür için hazırlanmış zeka testinin farklı kültürlerde de doğru sonuçlar vermesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Testin kültürel standardizasyonu yapılmalıdır.
- B) Testteki soru sayısı değiştirilmelidir.
- C) Test sorularına verilen puanlar artırılmalıdır.
- D) Soruların seçenekleri yer değiştirmelidir.
- E) Test farklı yaş gruplarına uygulanmalıdır.

10. "Çocuklar için hazırlanmış zeka testi yetişkinlere uygulanamaz."

Bu görüşe göre, zeka testi hazırlanırken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmelidir?

- A) Kültürel yapıya
- B) Yaş gruplarına
- C) Soru sayısına
- D) Eğitim düzeyine
- E) Psikolojik duruma

11. Benjamin Bloom dahi kabul edilen 120 insanı incelediğinde bu insanların fizyolojik özellikleriyle diğer insanlar arasında bir farkın olmadığını görüyor. Daha sonra dahilerin aile yapılarını incelemeye başlıyor. Dahiler kabul edilen insanların ailelelerinin çocuklarına özen gösterdiğini, onların yeteneklerini keşfedip desteklediğini, çocuklarını yaptıkları davranışlardan ötürü onayladıklarını ve takdir ettiklerini belirlemiştir.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anne ve baba tutumları bireyin zeka gelişiminde etkilidir.
- B) Küçük yaşlardaki korkular zihinsel gelişimi olumsuz etkiler.
- C) Kalıtımla gelen özellikler bireysel farklılıkların oluşmasına neden olur.
- D) Bireyler benzer gelişim evrelerinden geçerek gelişirler.
- E) Soyut düşünmeye özendirilen çocuklar daha hızlı zihinsel gelişim gösterirler.

12. Zekâ yeni durumlara uymayı ya da karşılaşılan problemleri çözmeyi mümkün kılan çeşitli yeteneklerin oluştuğu bir bütün olarak tanımlanır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi zekâ ile ilgili değildir?

- A) Kafese konan farenin yiyeceği bulmak için yaptığı davranışlar
- B) Edinilen bilgilerden yararlanarak bir problemi çözmeye çalışmak
- C) Aniden gelen şiddetli bir uyarıcıya tepki göstermek
- D) Çocukların bazı davranışları öğrenmek için büyüklerini taklit etmesi
- E) Güzel ve etkili konuşmaya çalışmak için egzersiz yapmak

1. İnsanlardaki öğrenme, algılama, düşünme, zekâ gibi psikolojik özelliklere sahiptir. Ama herkeste bu özellikler, aynı derecede ve düzeyde değildir. Her insanın yaşadığı çevre farklıdır, farklı etkiler onlara farklı yapılar kazandırır. Aynı çevrede yaşayanlar bile, birlikte yaşadıkları olaylardan farklı etkilenirler.

Bu parçaya göre, kişilik kısaca nasıl tanımlanabilir?

- A) Kişilik, bir insanı diğerlerinden ayıran özelliklerdir.
- B) Kişilik, öğrenilmiş davranışlar örüntüsüdür.
- C) Kişilik, alt benlikle üst benin çatışmasıyla oluşur.
- D) Kişilik, bireyin sonradan kazandığı davranışlardır.
- E) Kişilik, bireyin dışa yansıyan özellikleridir.

2. Karakter, küçük yaşlardan itibaren içinde yaşanan toplumun değer yargılarının benimsenmesi ile şekillenir. İnsan değer yargılarını aynen alıp belli durumlarda taklit etmez. Benimsediği, kendisi ile bütünleştiği değerleri ilgili durumlarda karşılaştıkça kendine özgü biçimde uygular. Bu tür davranışlarda karakter özellikleri üzerinde uyum vardır. Örneğin insan, hem dürüst, hem yalancı olamaz.

Bu parçadan, karakterle ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Tutarlılık gösterdiği
- B) Davranışları etkilediği
- C) Bireye özgü olduğu
- D) Toplumsal bir nitelik taşıdığı
- E) Her zaman ahlaki olduğu

3. Günlük dilde karakter kişilikle eş anlamlı kullanılmaktadır. Ancak bu terimlerin anlamları birbirinden farklıdır. Karakter daha çok ahlaki özellikleri ifade eder. Bu bakımdan kişiliğin bir yanını oluşturur. Kişilik, karakteri de içine alan daha geniş bir kavramdır. Bir bakıma insan karaktersiz olabilir ama kişiliksiz olamaz. Her insanın bir kişiliği vardır.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Kişinin karakterini sahip olduğu ahlaki değerler belirler.
- B) Kişiliğin karakterden daha geniş bir anlamı vardır.
- C) Kişiliksiz insan yoktur.
- D) Karakter kişiliğin sadece bir yanını ifade eder.
- E) Kişilik üzerinde karakterin herhangi bir etkisi yoktur.

4. Halk arasında "özü sözü bir", "sözü sazına uygun", "sözünün eri" gibi deyimler karakter sahibi insanın özellikleridir. "Bir sözü bir sözünü tutmaz", "ipile kuyuya inilmez" gibi deyimler ise karakteri bozuk insanlar için kullanılır.

Bu parçada karakterin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) İnsanın gelişmesinin bir sonucu olduğu
- B) Sözlerle davranışlar arasındaki uyumu yansıtmaya gerektirdiği
- C) Doğuştan getirilen özelliklerin etkili olduğu
- D) Eğitimle sonradan değiştirilebildiği
- E) Sosyal çevrenin etkisinde kaldığı

5. Birey kalıtımla getirdiği özellikleri ile çevre etkenlerini değerlendirir, yorumlar, biçime sokar, kendine özgü biçimde sentezleyerek kişiliğini yansıtan tepkileri verir.

Bu parçaya göre, kişilik oluşumu için daha çok aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireyi diğer insanlardan ayıran en temel özelliklerdir.
- B) Kişilik üzerinde fizyolojik nedenler diğerlerinden daha çok etkilidir.
- C) Doğuştan getirilen özelliklerin çevresel etkilerle şekillenmesidir.
- D) Kişilik gelişiminde kalıtımın etkisi çevreye göre daha büyüktür.
- E) Toplumun kültürel yapısı kişilik üzerinde etkili olabilir.

6. 19. yüzyılda antropolog Margaret Mead ve Ruth Benedict ilkel kabilelerin genel anlayışı ile yaygın davranış özellikleri arasında bir ilişkinin olduğunu belirlemişlerdir. Çambulu kabilesinde, cinsiyete özgü davranışların alışılmışın tam tersi bir özellikte olduğunu tespit etmişlerdir. Bunun nedenini küçük yaşlardan itibaren kız çocuklarının anneleriyle birlikte avlanmaya gitmesine, erkek çocuklarının ise babalarıyla birlikte evde kalarak ev işlerini yürütmesine bağlamışlardır.

Bu parçada kişiliğin oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin etkisi vurgulanmıştır?

- A) Kalıtım
- B) Yaş
- C) Olgunlaşma
- D) Çevre
- E) Yetenek

1-E	2-B	3-A	4-A	5-C	6-D	7-C	8-E	9-A	10-B	11-A	12-C
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

7. "Kişilik bireyi diğerlerinden ayıran en belirgin özelliktir." görüşünü savunan bir psikolog kişiliğin hangi yönünü vurgulamıştır?

- A) Bireye özgü olduğunu
B) Kalıtımla getirildiği
C) Toplumda yaşayarak öğrenildiği
D) Yaş ve olgunlaşmayla geliştiği
E) Fizyolojik yapının etkisinde kaldığını

8. "Tiroidin fazla tiroksin hormonu salgılaması hareketlilik, canlılık, kalp çarpıntısı yapar. Dolayısıyla gerginlik, heyecan, kaygı durumlarına sebep olur."

"Tiroidin az tiroksin hormonu salgılaması kretiniz hastalığına yol açar. Bu da kısa boyluluk veya dev cüselilik yapar. Ayrıca yorgunluk, uykusuzluk ve tembellik meydana gelir."

Bu belirlenmeden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kişilik yapısı bireyin zekâ düzeyini etkiler.
B) Fizyolojik etmenler kişilik üzerinde etkilidir.
C) Kişilik yapısı sosyal çevreden bağımsız değildir.
D) Sosyal çevre bireyin mizacı üzerinde etkili olur.
E) Kişilik toplumun kültürel yapısına uygun olarak gelişir.

9. - İnsan yedisinde neyse yetmişinde de odur.
- Can çıkar huy çıkmaz.
- Eşeğe altın semer de vursanız o yine eşektir.

Bu atasözleri kişiliğin hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Bireysel farklılıklar gösterdiği
B) Ölçülebilirliği
C) Gelişime bağlılığı
D) Öğrenilebilir olduğu
E) Değişmeyeceği

10. Mizaç, kişinin doğuştan getirdiği fizyolojik özelliklerdir. İnsanın duygusal ve devinimsel özelliklerinin bütünü oluşturur. İnsanın, mizacının temel dayanağı beden kimyasıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi mizaca örnek olabilir?

- A) Dürüstlük
B) Fedakarlık
C) Güvenilirlik
D) Soğukkanlılık
E) Erdemlilik

11. "Bir kişiye kırk defa deli dersiniz deli olur." sözüyle kişilik oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Telkinin
B) Fiziksel çevrenin
C) Eğitimin
D) Beklentinin
E) İlginin

12. Çocukken anne ve babası tarafından devamlı suçlanan bir çocuğun bilinçaltına suçluluk duygusu yerleşir. Suçluluk duygusu çocuğun kişiliğini etkiler. Karşılaştığı bütün problemlerde kendini suçlu hisseder.

Bu parça kişilik oluşumunda hangi faktörün etkisinden söz etmektedir?

- A) Fizyolojik yapının
B) Sosyal değerlerin
C) Kültürel farklılığın
D) Geçmiş yaşantıların
E) Doğuştan getirilen özelliklerin

1. Kişinin kendisiyle ve çevresiyle uyum halinde olması akıl ya da ruh sağlığı olarak tanımlanır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi akıl sağlığı yerinde olan insanlarda görülen bir özelliktir?

- A) Diğer insanlarla birarada olmaktan sıkılır.
B) Problemleri, kaçınılmaz olayları ve gerçekleri kabullenir.
C) Her zaman stresli ve gergindir.
D) Sorunlarından kaçır.
E) Sorunlarına gerçekçi çözümler üretemez.

2. - Bir hedefe yönelen davranışın, herhangi bir nedenle amacına ulaşmasının önlenmesi durumudur.

- Birbirine zıt ihtiyaç, istek ve davranış kalıpları arasında bir seçim yapma zorunluluğunun ortaya çıkması durumudur.

Yukarıda sırasıyla açıklaması yapılan kavramlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaçınma - yaklaşma
B) Hayal kırıklığı - dengelenme
C) Engellenme - çatışma
D) Stres - kaygı
E) Dengelenme - uzlaşma

3. Aşağıdakilerden hangisi bireyin davranışlarını etkileyen fiziksel engellere verilebilecek bir örnektir?

- A) Birbirini seven iki kişinin toplumsal nedenlerden dolayı evlenememesi
B) Sudan çok korkan birinin yüzmemesi
C) Heyecan yüzünden sınavın kaybedilmesi
D) Yağan yağmur yüzünden pikniğe gidilememesi
E) Müziksel yeteneği olmayan birinin istediği halde konservatuara gidememesi

4. Çok istenilen iki durum karşısında bireyin bunlardan birini seçememesi halinde yaşanan durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaklaşma - yaklaşma
B) Çatışma - engellenme
C) Engellenme - hayal kırıklığı
D) Kaçınma - kaçınma
E) Yaklaşma - kaçınma

5. Stres, bir takım olumsuz etkiler karşısında bireyin gerginleşmesi ve bu olumsuz duruma uyum sağlamak amacıyla, bedensel ve psikolojik olarak çaba harcamasıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi strese neden olan etkenlerden birisi olamaz?

- A) Herhangi bir çatışma durumunda tekrar dengenin sağlanması
B) Aşırı kalabalık bir ortam
C) Gürültü ve çevre kirliliği
D) Değişen toplumsal koşullar
E) Kişinin biyolojik yapısı ile ilgili değişimler

6. Bireyin engellenme ve çatışma durumunda ortaya çıkan psikolojik rahatsızlıklardan kurtulmasını ve bir denge kurmasını sağlayan mekanizmalara "savunma mekanizmaları" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi savunma mekanizmalarının özelliklerinden birisi değildir?

- A) Bilinçsizce başvurulmuş davranışlardır.
B) Kişilik bütünlüğünü korumaya yönelik davranış kalıplarıdır.
C) Herkes tarafından kullanılır.
D) Sorunla ilgili kaygıyı azaltır.
E) Sorunun tamamen ortadan kalkmasını sağlar.

7. Çözülmesi ya da kabul edilmesi zor olan bir durumda birey sorunu görmemezlikten, anlamamazlıktan gelip, onu yok sayabilir.

Bu durumda bireyin kullandığı savunma mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yansıtma
B) Yüceltme
C) Yön değiştirme
D) Yadsıma
E) Polyannacılık

8. - Çocuğu olmayan bir bayanın bir çocuk yuvasında gönüllü olarak çalışması

- Futbolda başarılı olamayan birinin iyi bir mühendis olması
- Çok istediği halde doktor olamayan bir annenin tıp fakültesini kazanan kızıyla övünmesi
- Arkadaşına kızan gencin yoldaki su şişesini tekmelemesi

Burada aşağıdaki savunma mekanizmalarından hangisine değinilmemiştir?

- A) Yansıtma
B) Ödünleme
C) Yüceltme
D) Özdeşim kurma
E) Yön değiştirme

9. Bir yakının ölümü, boşanma, büyük bir başarısızlık, değerli bir eşyanın kaybedilmesi gibi durumlar üst üste geldiğinde kötü stres oluşmaktadır.
- Buna göre, "kötü stres"i en iyi açıklayan yargı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Stresi yaratan unsurların aynı anda ve birbiri ardınca gelmesidir.
- B) Beklenmedik ve olumsuz durumların yaşanması durumudur.
- C) Günlük yaşamın getirdiği basit gerilimlerdir.
- D) Bireyi olgunlaştıran sıkıntıların tamamıdır.
- E) Kişiyi olumsuz olarak etkileyen sıkıntı ve kaygıya neden olan sorunlardır.
10. – Sevgilisinden ayrılan birinin sevgilisinin resmini ve mektuplarını yırtması
- Yaşlı birinin gençlerle birlikte motosiklet yarışlarına katılması
- Yukarıda sırasıyla hangi savunma mekanizmaları örnek verilmiştir?**
- A) Kaçma - Yön değiştirme
- B) Yansıtma - Yadsıma
- C) Ödünleme - Yüceltme
- D) Yüceltme - Yön değiştirme
- E) Yön değiştirme - Gerileme
11. – Herhangi bir şeyden duyulan mantık dışı ve yoğun korkulardır.
- Kişinin saçma olduğunu bildiği halde aklından atamadığı yersiz ve gereksiz düşüncelerdir.
- Burada açıklaması yapılan davranış bozuklukları aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Fobik - Obsesif reaksiyonlar
- B) Kompulsif - Kaygı reaksiyonları
- C) Psikotik - Nevrotik reaksiyonlar
- D) Depresif - Afektif reaksiyonlar
- E) Paranoid - Şizofrenik reaksiyonlar

12. – Engellenme ve çatışmalardan kaynaklanan, bilinç-altı temelli ilgi çekme isteğinin ön planda olduğu nevrotik durumlardır.
- Kısa süreli bayılma nöbetleri şeklinde görülür.
- Yukarıda açıklaması yapılan davranış bozukluğu aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Fobi
- B) Çatışma
- C) Hayal kırıklığı
- D) Histeri
- E) Depresyon
13. Bireyin istemediği iki durumdan birini seçmek zorunda kalması "kaçınma - kaçınma" çatışma durumunu ifade eder.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "kaçınma-kaçınma" durumuna verilebilecek bir örnektir?**
- A) Aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık
- B) Güülü seven dikenine katlanır.
- C) Ne anadan geçilir ne de yardan
- D) Eşeğini dövmeyen semerini döver
- E) Parayı veren düdüğü çalar
14. Nevrotik reaksiyonlara, bilinçaltına itilen çözilememiş çatışmalar neden olur.
- Bu durumda aşağıdakilerden hangisi nevroz hastalarında görülen davranışlardan birisi değildir?**
- A) İrade güçsüzlüğü
- B) Bencil duygular ve davranışlar
- C) Çevreye uyum zorluğu
- D) Aşırı kaygı
- E) Aşırı şüpheli tavır

1. Ruh sağlığı, kişinin gerçekçi bir algılama ve mücadele gücü, kendini olduğu gibi kabul etme, kendine güven, yanlışlarını tekrarlamama, sevgi ve enerjisini olumlu alanlara yöneltme gibi özelliklere bağlıdır.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ruh sağlığı yerinde olan bir insanda görülen bir davranış değildir?**
- A) Sorunlarına kalıcı çözümler üretemez.
- B) İnsanları ve çalışmayı sever.
- C) Gerçekleri olduğu gibi algılamaya çalışır.
- D) Çevrenin beklentilerini göz önünde bulundurur.
- E) Kendisiyle ve çevresiyle uyum içindedir.
2. Organizmanın kendisinden kaynaklanan fizyolojik ve psikolojik engeller, iç engeller olarak tanımlanır.
- Buna göre, aşağıdaki engellenme durumlarından hangisinde iç engeller söz konusu değildir?**
- A) Hastalık nedeniyle sınava katılamamak
- B) Başarılı olamama korkusuyla yeni bir işe başlayamamak
- C) Heyecan ve kaygı yüzünden konferans sunumunu yapamamak
- D) Karın ağrısı yüzünden pikniğe gidememek
- E) Otobüs gelmediği için derse geç kalmak
3. – Sınavı kazanacağından emin olan birinin sınav sonuç belgesinde kazanamadınız yazısını görmesi
- Aylarca çok sevdiği bir sanatçının konserini bekleyen birinin konserin iptal edildiğini öğrenmesi
- durumlarında kişinin yaşadığı psikolojik durum aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Çatışma
- B) Korku
- C) Hayal kırıklığı
- D) Engellenme
- E) Dengelenme
4. Hem çok sevdiği çikolatalı pastayı yemek isteyen, hemde kilo almak istemeyen birinin yaşadığı çatışma durumu aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Engellenme - yaklaşma
- B) Yaklaşma - kaçınma
- C) Kaçınma - kaçınma
- D) Çatışma - engellenme
- E) Yaklaşma - yaklaşma

5. Ağır bir stres yaşamakta olan birey, yeni bir duruma uyum sağlamaya ve ruh sağlığını korumaya çalışır. Bu süreçte zihin strese karşı bir takım tepkiler ortaya koyar.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi strese karşı zihnin gösterdiği yararlı tepkilerden birisidir?**
- A) Davranış bozuklukları
- B) Savunma mekanizmaları
- C) Akıl hastalıkları
- D) Madde bağımlılıkları
- E) Kişilik bozuklukları
6. – Uygun olmayan istek ve anıların, hoşlanılmayan durumların bilinçten uzaklaştırılmasıdır.
- Bireyin hoşlanmadığı şeyler hakkında düşünmeyi reddetmesi ve sonuçta bunların unutulmasıdır.
- Yukarıda açıklaması yapılan savunma mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Yadsıma (inkar etme)
- B) Yansıtma (başkasına atma)
- C) Bastırma (bilinçaltına itme)
- D) Bahane bulma (mantığa bürünme)
- E) Ödünleme (telafi etme)
7. Bahane bulmada birey, içinde bulunduğu olumsuz durumu kendince haklı nedenlerle açıklayarak rahatlamaya, kaygıdan ve sıkıntıdan kurtulmaya çalışır.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde "bahane bulma" durumu söz konusudur?**
- A) Sınavı kazanamayan öğrencinin soruların zor olduğunu söylemesi
- B) Sınıfta kalan bir öğrencinin öğretmenin kendisini sevmediği için kaldığını söylemesi
- C) İsteddiği bölümü kazanamayan öğrencinin o bölümün geleceğinin olmadığını söylemesi
- D) Derslerinde başarısız olan bir öğrencinin okul futbol takımına katılması
- E) Kopya çekerken yakalanan öğrencinin kopya çekmeye arkadaşının zorladığını söylemesi

8. – Kolu kırılan birinin “iyiki ayağım kırılmadı” demesi
– Matematik dersinden kalan bir öğrencinin, “olsun böylece matematiği daha iyi öğreneceğim” demesi
– Arabasının lastiği patlayan bir şoförün “ya motor bozulsaydı” demesi

Bunlar aşağıdaki savunma mekanizmalarından hangisine örnek verilebilir?

- A) Bastırma
B) Gerileme
C) Bahane bulma
D) Polyannacılık
E) Yansıtma

9. Aşağıdakilerden hangisi savunma mekanizmalarının birey üzerindeki olumsuz etkilerinden birisidir?

- A) Bireyi çatışmalardan kurtarır.
B) Bireyin kısa süreliliğine rahatlama sağlar.
C) Aşırı kullanılması durumunda psikolojik rahatsızlıklara neden olabilir.
D) Bireyin çevreyle olan uyumunu kolaylaştırır.
E) Yaşanılan kaygı ve gerilimi hafifletir.

10. Çok istediği ve istemediği iki durum arasında tercih yapmak zorunda kalan birinin yaşadığı çatışma durumu “yaklaşma - kaçınma” durumudur.

Bu çatışma durumuna aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilebilir?

- A) Sağlıklı olmak isteyen birinin sevmediği bir ilacı içmek zorunda olması
B) Yemek yemek istemediği halde sevmediği bir yemeği yemek zorunda kalması
C) Spor yapmayı seven birinin okul takımına seçilmesi
D) Bir öğrencinin sevmediği iki derse de çalışmak zorunda olması
E) Matematiği çok seven bir öğrencinin matematik öğretmeni olmak istemesi

11. Sürekli takip edildiğini, öldürülmek istendiğini söyleyen bir kişinin içinde bulunduğu psikolojik rahatsızlık aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Kronik beyin sendromları
B) Mani - depresif reaksiyonlar
C) Kaygı reaksiyonları
D) Paranoid reaksiyonlar
E) Fobik davranışlar

12. Üniversite sınavına giren öğrencinin heyecandan dolayı sınav sorularını cevaplayamaması aşağıdaki engellenme durumlarından hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Fiziksel engeller
B) Biyolojik engeller
C) Psikolojik engeller
D) Sosyal engeller
E) Gecikmeye bağlı engeller

13. Kişinin beklediği bir durumun gerçekleşmemesi ya da gecikmesi sonucu yaşadığı psikolojik durum “hayal kırıklığı” olarak tanımlanır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi “hayal kırıklığı” sonucu görülen durumlardan birisi değildir?

- A) Korku ve kaygı
B) Huzursuzluk ve gerginlik
C) Saldırganlık
D) Engellenme
E) Çatışma

14. – Yoksul bir kişinin, zengin olduğunu düşünmesi
– Amatör bir futbolcunun, profesyonel bir klube transfer olduğunu düşünmesi

Yukarıda verilen örnekler aşağıdaki savunma mekanizmalarından hangisine aittir?

- A) Kaçınma
B) Hayal kurma
C) Ödünleme
D) Özdeşleştirme
E) Yön değiştirme

1. İnsan bedensel ve ruhsal yapısı yaşamını engellemeyecek durumda ise ve;
• Normal yaşamını sürdürebiliyor,
• Çalışabiliyor,
• Güllüp eğlenebiliyor,
• Görev ve sorumluluklarını yerine getirebiliyor ise sağlıklı sayılır.

Buna göre, sağlıklı olmanın temel koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece kendi çıkarlarını korumak
B) Bedensel ve ruhsal açıdan uyumlu olmak
C) İhtiyaçlarını karşılamaya yönelik davranışlarda bulunmak
D) Kendi mutluluğunu herkesten önce gerçekleştirmek
E) Seçimlerini başkalarının isteklerine göre belirlemek

2. İstek, ihtiyaç ve davranışların hedeflenen sonuca ulaşmasının önlenmesine engellenme denir.

Aşağıdakilerden hangisi toplumsal engellenmeye örnek olabilir?

- A) Sporcunun sakatlandığı için bir sonraki maçta oynayamaması
B) Bireyin sokağa çıkma yasağından dolayı parka gidememesi
C) Boyu kısa olan bireyin okul basketbol takımına seçilmemesi
D) Bireyin anne babasına çok kızmasına rağmen ayıplanacağı için onlara bağırabilmesi
E) Heyecanlanan bireyin sahnede şiir okuyamaması

3. Engellenme sonucunda organizma hayal kırıklığına neden olan gerilim durumunu yaşar. Hayal kırıklığı yaşayan kişilerde gerginlik, saldırganlık, içe kapanma, hayal kurma, amaçsız tekrarlı hareketlerde bulunma, ağlama, durmadan konuşma tepkileri görülebilir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Hayal kırıklığı karşısında bireyler farklı tepkilerde bulunur.
B) Hayal kırıklığını ortaya çıkaran temel nedenlerden biri de sosyal ve yasal önleyicilerdir.
C) Hayal kırıklığının temelinde kızgınlık ve saldırganlık duyguları vardır.
D) Bazen hayal kırıklığı gerçekçi olmayan beklentilerden doğar.
E) Hayal kırıklığı duygusu kaçınılmaz bir durumdur.

4. Birey iki veya daha fazla seçenek arasında kalırsa çatışma yaşar. Yani aynı anda iki ya da daha fazla güdünün aktif olması halinde çatışma yaşanır. Çatışma halinde insan kararsız kalır. Seçeneklerin aşağı-yukarı eşit güçte istek uyandırması gerekir. İstek ne kadar güçlü ise seçmek o kadar güçleşir, kararsızlık dönemi daha uzun sürer.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi çatışmanın gerçekleşmesi için gereken özelliklerden biri değildir?

- A) Seçeneklerin önem derecesinin birbirine yakın olması
B) Seçeneklerin aynı anda ortaya çıkması
C) Seçeneklerden sadece birini tercih etmek durumunda kalınması
D) Seçeneklerin bireyin karar vermesini güçleştirmesi
E) Seçeneklerin bireyin motivasyonunu düşürmesi

5. I. Televizyonda aynı saatte farklı kanalda yayınlanan iki filmi de seyretme isteği
II. Çok beğendiğimiz iki ayakkabıdan sadece birine yetecek paramızın olması
III. Çocuğun kendisi için aynı derecede çekici olan iki oyuncaktan birini seçmek zorunda kalması
IV. Tatile gidecek birisinin deniz kenarına mı yoksa dağ evine mi gideceğini belirleyememesi
V. Uçakla yolculuk yapmak isteyen, ama yükseklik korkusu olan birinin durumu

Yukarıdaki çatışmalardan hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerden hangisi "pastayı seven ama şişmanlamak istemeyen" kişinin yaşadığı çatışmayla aynıdır?

- A) Pikniğe gitmek isteyen ama ders çalışmak zorunda olan öğrencinin durumu
B) Sadece birine yetecek parası varken hem kitap hem de dergi almak isteyen kişinin durumu
C) Sevmediği iki okuldan birini tercih etmek zorunda kalan öğrencinin durumu
D) Hem ders çalışmayı sevmeyen hem de okula gitmek istemeyen öğrencinin durumu
E) Hem spor yapmayı isteyen hem de uyumayı seven kişinin durumu

7. Spor karşılaşmasına çok iyi hazırlanan ve karşılaşmanın yapılacağı günü sabırsızlıkla bekleyen sporcunun karşılaşmanın iptal edilmesiyle içinde bulunduğu psikolojik çöküntüyü gidermek için kendisini rahatlatan açıklamalarda bulunmuştur.

Bu sporcu aşağıdaki psikolojik süreçlerden hangilerini sırasıyla yaşamıştır?

- A) Savunma mekanizması - Hayal kırıklığı - Engellenme
B) Çatışma - Savunma mekanizması - Hayal kırıklığı
C) Engellenme - Hayal kırıklığı - Savunma mekanizması
D) Hayal kırıklığı - Savunma mekanizması - Engellenme
E) Çatışma - Engellenme - Hayal kırıklığı

8. Stres, bireyde düzen bozukluğu ve gerginlik oluşturur. Çok güçlü olduğunda organizmanın fizyolojik yapısında çeşitli tepkilerin görülmesine neden olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu tip tepkilerden biri değildir?

- A) Kalp atışlarının hızlanması
B) Vücudun çeşitli bölgelerinin terlemesi
C) Çeşitli organların titremesi
D) Duyu organlarındaki hassasiyetlerinin artması
E) Dikkati toplamada güçlük çekilmesi

9. Stres sırasında midedeki asit salgısının artmasından dolayı uzun süren stres gastrit veya ülser oluşturabilir. Stres sırasında salgılanan hormonlar kalp kaslarının yorulmasına, uzun süren stres kalp hastalıklarının ortaya çıkmasına neden olabilir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Stres organik bozukluğa neden olabilir.
B) Belirli düzeyde stres, bir bakıma ihtiyaçtır.
C) Stresin hiç olmaması strese yol açar.
D) Belirli düzeydeki stres başarıyı artırır.
E) Stres, bireyin zorlanması sonucunda ortaya çıkar.

10. İç ve dış ortamdan kaynaklanan etkenlerin organizmada oluşturduğu değişikliklere stres denir.

Aşağıdakilerden hangisinde strese yol açan etken diğerlerinden farklıdır?

- A) Şiddetli bir sesin aniden belirmesi
B) Kaygılı bir kişilik yapısı
C) Bomba ihbarının duyulması
D) Aşırı sıcakların bastırması
E) Yoğun trafikten dolayı yolda kalınması

11. Kaçınma-kaçınma çatışması bireyin istemediği iki olumsuz durumdan birini seçmek durumunda kalmasıdır.

Aşağıda çatışma örnekleri bulunmaktadır;

- I. Denize düşen yılanı sarılır.
II. Boşa koysam dolmuyor, doluya koysam almıyor.
III. Aşağı tükürsem sakal, yukarı tükürsem bıyık.
IV. Al birini vur ötekine.
V. Güllü seven dikenine katlanır.

Bunlardan hangisi kaçınma-kaçınma çatışmasına örnek gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Çocuğun boyu kısa olduğu için masanın üzerinde bulunan oyuncaklarına ulaşamaması engellenmedir.

Aşağıdakilerden hangisinde buna benzer bir engellenme görülür?

- A) Hava çok soğuk olduğu için sokağa çıkamamak
B) Trafik sıkışıklığından ötürü tiyatroya gidememek
C) Misafirlikte kişinin acıktığını söyleyememesi
D) Eli sakatlanan kişinin basketbol oynayamaması
E) Deli dana hastalığından dolayı et yiyememek

1. Toplum, başta kendi varlığını korumak ve devamlılığını sağlamak üzere birçok temel çıkarlarını gerçekleştirmek için işbirliği yapan, bir toprak parçası üzerinde yaşayan ve ortak bir kültürü paylaşan insanların oluşturduğu, göreceli bir sürekliliğe sahip olan insan topluluğudur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangi bir toplum olabilme koşullarından birisi değildir?

- A) Belirli bir toprağa bağlı olma
B) Kendine özgü bir kültüre sahip olma
C) Toplumu oluşturan kişilerin karşılıklı olarak birbirlerinin varlığını bilmeleri
D) Yazılı kurallara dayanarak varlığını koruması
E) Belirli bir sürekliliğe sahip olması

2. – Küçük grupların yapısını öğrenmek için ilk kez Moreno tarafından uygulanmıştır.
– Grup üyeleri arasındaki ilişkileri ele alır.
– Grup üyelerinin birbirlerine karşı ilgi ve ilgisizlikleri, sevgi ve nefretleri gibi duygularını inceler.

Burada açıklaması yapılan sosyolojik araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyometri B) Olay inceleme
C) Görüşme D) Monografi
E) Anket

3. Toplumsal olayların belirli bir zaman ve mekan içinde herhangi bir bölümünü incelerken, o toplumsal olayın diğer toplumsal olaylarla olan ilişkileri ve olayın meydana geldiği toplumun içinde bulunduğu koşulları birlikte düşünmek gerekir.

Bu açıklamada toplumsal olayların hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Değişmez ve kesin oluşu
B) Değişken ve dinamik oluşu
C) Bütünselliği
D) Belli bir süreç içinde ortaya çıkışı
E) Toplumdan topluma değiştiği

4. – Bilgi edinme sürecinin herhangi bir aşamasında ortaya atılan geçerliliği ve güvenilirliği bilimsel yöntemlerle saptanmış, iç tutarlılığı olan genel bilgi düzeyidir.
– Belli bir kuramın (teorinin) unsurları arasındaki ilişkinin, matematiksel bir dille doğru genellemeler halinde ifade edilmesidir.

Bu açıklamada sırasıyla bilimsel bir çalışmanın hangi aşamaları üzerinde durulmuştur?

- A) Kuram (Teori) - Yasa
B) Deney - Gözlem
C) Sorunsal - Hipotez
D) Basit gözlem - Hipotez
E) Kuram (Teori) - Gözlem

5. – Basit gözlemin yarattığı sakıncaları belli bir ölçüde ortadan kaldırır.
– Gözlemci standart bir gözlem aracına, gözlem yaparken hangi noktalarda bilgi toplayacağını belirleyen bir çizelgeye sahiptir.

Bu parçada açıklaması yapılan araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal gözlem
B) Sistematik gözlem
C) Katılımlı gözlem
D) Basit gözlem
E) Katılımsız gözlem

6. Somutlama, ele alınan konunun öğeleri arasındaki ilişkinin ayrıntılı olarak ele alınmasıdır. Örneğin, "Yurt dışında giden işçiler elde ettikleri gelirle, kendi ülkelerinde yatırımlar yapmaktadırlar. Yurt dışında çalışmaya giden Ali ve Ahmet'te kendi ülkelerinde yatırımlar yapmaktadır."

Bu açıklamada kullanılan yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümdengelim yöntemi
B) Soyutlama yöntemi
C) Benzeşim yöntemi
D) Tümevarım yöntemi
E) Birleştirici yöntem

7. 19. yy'da pozitif bilimlerin gelişmesi sonucu pozitivizm akımının da ortaya çıkmasıyla bilimsel çalışmalar için gerekli koşullar hazırlanmış ve toplumsal sorunlara çözüm arayışları sosyolojinin yavaş yavaş ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre sosyolojinin kuruluş döneminde ortaya çıkan ve sosyolojinin kurucusu olarak kabul edilen bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emil Durkheim
B) Max Weber
C) Frederic Le Play
D) Auguste Comte
E) Rene Descartes

8. Bir toplum yapısı incelenirken, o toplumun kültürel yapısı, toplumsal yaşamı, o toplumda yaşayan insanların kökeni ve biyolojik yapısı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Buna göre sosyoloğun aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanması beklenir?

- A) Antropoloji B) Hukuk
C) Coğrafya D) Tarih
E) Psikoloji

9. Hiçbir toplum, kurumları, kendine özgü yapısı, dili, dini ve gruplarıyla birden bire ortaya çıkmamıştır. Mutlaka bir geçmişi vardır ve bu geçmişte bugünü belirlemiştir.

Buna göre sosyolojinin faydalanması gereken bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikoloji B) Coğrafya
C) Antropoloji D) Tarih
E) Siyaset

10. Toplumsal olgu, toplumsal olaya göre daha sürekli olan ve aynı özelliklere sahip tüm toplumsal olayları kapsayan ve genel olarak hepsini birden ifade eden kavramlardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal bir olgudur?

- A) I. Sanayi Devrimi sonucu hızlanan kentleşme süreci
B) Teknolojinin gelişimi ile artan işsizlik oranları
C) II. Dünya Savaşı sonrası başlayan soğuk savaş süreci
D) Özel medya kuruluşlarının 1990'lı yıllarda artması
E) 17 Ağustos depremi sonrası yaşanan göç hareketleri

11. Toplumsal olay, belirli bir zaman diliminde ortaya çıkan, neden ve sonuçları belirli, tek ve somut olan, toplum içinde meydana gelen ve insan ilişkilerinden doğan değişimlerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal bir olay değildir?

- A) Kavimler Göçü
B) Fetret Devri
C) Viyana Kuşatması
D) Rönesans Hareketleri
E) Bağımsızlık Mücadelesi

12. Sosyoloji, her olayın toplumsal bir nedeni olduğunu ve aynı nedenin aynı koşullar altında hep aynı sonucu doğuracağını kabul eder. Böylece toplumsal olayları belli bir düzenlilik içinde ele alır ve toplumu bilimsel olarak inceleyebilir.

Bu parçada sosyolojinin hangi temel ilkesi vurgulanmaktadır?

- A) Somutluk ilkesi
B) Nedensellik ilkesi
C) Nesnellik ilkesi
D) Yöntemlilik ve tutarlılık ilkesi
E) Kavramların açık ve net olarak ifade edilmesi ilkesi

13. Aynı toplumda yaşayan insanlar birbirlerini aynı biçimde selamlarlar, anne ve babalar çocuklarını benzer şekilde eğitirler. Belirli bir bölgede yaşayan insanların yemek ve giyim kültürleri aynıdır.

Buna göre bir toplum yapısı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Toplum yapısı gözleme dayanan bilimsel bir yöntemle ele alınmalıdır.
B) Toplum içindeki etkileşim sonucu, ortak ve benzer davranışlar ortaya çıkar.
C) Toplumsal yapı, diğer toplumsal unsurlardan yoğun bir şekilde etkilenir.
D) Toplumsal özellikler toplumdan topluma ve zamandan zamana değişiklik gösterir.
E) Bir toplumsal yapının temelinde, onu oluşturan toplumsal ilişkiler vardır.

14. Sosyoloji, toplumsal olayları bilimsel bir yöntemle inceleyen, toplumsal olaylar arasındaki nedensellik ilişkilerini araştırarak genel sonuçlar ortaya koyan pozitif bir bilimdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin bir özelliği olamaz?

- A) Neden-sonuç ilkesine dayanır.
B) Genellemelere ulaşmaya çalışır.
C) Gözlem yapabileceği somut durumlarla ilgilenir.
D) Olaylardan hareketle olgusal yargılara ulaşır.
E) Olandan hareketle olması gereken üzerinde durur.

1. Sosyoloji, toplumları ve toplu halde yaşayan insanların karşılıklı ilişkilerini, gruplaşmalarını bilimsel bir yöntemle inceler. Bunu yaparken iyi, kötü, doğru, yanlış gibi değer yargılarında bulunmaktan kaçınır. Sosyoloji için amaç, olanı olduğu gibi ortaya koymaktır.

Bu açıklamada sosyolojinin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin üzerinde durulmaktadır?

- A) Toplumsal olayları neden-sonuç ilişkisine dayanarak açıklar.
B) Kendine özgü araştırma yöntem ve teknikleri vardır.
C) Kişisellikten uzak nesnel incelemeler yapar.
D) Ulaştığı sonuçlardan hareketle genellemelere ulaşır.
E) Toplumu, bir bütün olarak ele alır.

2. – Ölçülebilen olayların sayı, şekil ve grafiklerle gösterilmesinde ve yorumlanmasında kullanılır.

- Ele alınan olayı, tüm yönleriyle yoğun gözlem altında bulundurarak onun kendine özgü niteliklerini ortaya çıkarmayı amaçlar.

Burada sırasıyla aşağıdaki araştırma tekniklerinden hangilerinin açıklaması yapılmıştır?

- A) İstatistik - Olay (Vaka) incelemesi
B) Sosyometri - Görüşme (Mülakat)
C) Anket - Monografi
D) Gözlem - Deney
E) Monografi - Olay (Vaka) incelemesi

3. – Sınırları belirlenmiş bir konunun derinlemesine incelenmesi esasına dayanır.

- İlk kez Frederic Le Play tarafından uygulanmıştır.

Burada açıklaması yapılan araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anket B) Monografi
C) Sosyometri D) Gözlem
E) Mülakat

4. Bilimsel yöntem, bilimsel geçerliliğe ve güvenilirliğe sahip bilgilere ulaşmada yararlanılan ve temel alınan bazı ön kabullerle bütünleşmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu ön kabullerden birisi olamaz?

- A) Nedensellik
B) Toplumsal olayların durağanlığı
C) Konunun sınırlandırılması
D) Toplumsal olayların bütünlüğü
E) Toplumsal olayların değişebilirliği

5. – Gözlenen olaylara dayalı geçici çözüm yolları ortaya konur.
– Gözlem koşulları araştırmacı tarafından yapay olarak hazırlanan incelemelerdir.

Burada sırasıyla bilimsel bir araştırmanın hangi aşamalarından bahsedilmektedir?

- A) Kuram - Yasa
B) Gözlem - Deney
C) Problemin ortaya konması - Hipotez
D) Hipotez - Deney
E) Gözlem - Teori

6. – Gözlemci olaya doğrudan doğruya katılır.
– Gözlemci grubun içine katılır ve grubun bir üyesi gibi davranır.
– Gözlenen grubun içindeki üyeler gözlem yapıldığından habersizdirler.

Burada açıklaması yapılan araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katılımsız gözlem
B) Sistematiik gözlem
C) Katımlı gözlem
D) Doğal gözlem
E) Basit gözlem

7. Soyutlama, belirli koşullarda tekrarlanan temel unsurların ortaya konulmasıdır. Bu nedenle, toplumsal olguların ana çizgileri belirlenir ve özelden genele doğru bir yol izlenir.

Bu açıklamada sosyolojinin hangi yöntemi üzerinde durulmaktadır?

- A) Tümdengelsel yöntem
B) Karşılaştırmalı yöntem
C) Anoloji yöntemi
D) Tümevarımsal yöntem
E) Birleştirici yöntem

8. Nüfusun yoğunluk, hacim ve niteliği ile ilgilenen sosyoloji alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demografi
B) Sosyocoğrafya
C) Fiziki antropoloji
D) Göç sosyolojisi
E) Sosyal antropoloji

9. Sosyoloji, toplumu bir bütün olarak ele alır ve birey davranışlarıyla doğrudan ilgilenmez.

Buna göre, toplumun etkisiyle ortaya çıkan birey davranışlarını inceleyen alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel antropoloji
B) Fiziki antropoloji
C) Kültür sosyolojisi
D) Sosyal psikoloji
E) Hukuk sosyolojisi

10. Toplumsal olgular, bir süreci ifade eden kavramlardır. Örneğin; kentleşme olgusu, tek tek tüm kentleşme olaylarını içine alan ve hepsini ifade eden bir kavramdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal olguların bir özelliğidir?

- A) Başlangıç ve bitiş süreçleri bellidir.
B) Nedensellik içinde ortaya çıkar.
C) Yer ve zamandan soyutlanmış genel ifadelerdir.
D) Toplumsal sorunları ifade eder.
E) Tek ve somut olan değişimlerdir.

11. Toplumsal olay, bir toplum içinde ortaya çıkan, neden ve sonuçları olan toplumsal değişimlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal olayların bir özelliği olamaz?

- A) Mutlaka bireyin katılımı gerekmez.
B) Toplumsal idealler doğrultusunda ortaya çıkar.
C) Bireyin davranışları üzerinde etkilidir.
D) Diğer toplumsal olaylardan bağımsız değildir.
E) Yeri ve zamanı belirsizdir.

12. Toplumsal araştırmalarda, yasalara ulaşmak için, gözlenen, deney ve diğer bilimsel verilerden yararlanılarak ortaya konulan sistemli kavram ve önermeler bütünüdür.

Bu parçada sosyolojinin hangi temel kavramının açıklaması yapılmaktadır?

- A) Toplumsal olgular
B) Toplumsal kavramlar
C) Toplumsal yasalar
D) Toplumsal kuramlar
E) Toplumsal varsayımlar

13. Sosyoloji, birey-birey, birey-grup ve grup-grup ilişkilerini bilimsel yöntem ve tekniklere dayanarak nesnel bir bakış açısıyla ele alan ve bütüncü bir yaklaşımla değerlendirip ortaya koyan bir bilimdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin özelliklerinden birisi değildir?

- A) Tek tek olaylardan genellemeye ulaşır.
B) Toplumu bir bütün olarak ele alır.
C) Değer ve yargılardan uzak ve objektiftir.
D) Kural koyucu (normatif) dur.
E) Toplumsal ilişkileri neden-sonuç ilkesine dayanarak açıklar.

14. Toplumla ilgili herşey sosyolojinin konusudur. Bütünüyle toplumsal yapıyı, toplumsal yapıyı oluşturan öğeleri, toplumsal davranış, ilişki, kural, değer, grup ve kurumları ve toplumsal değişmeyi konu olarak inceler.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin doğrudan ilgilendiği konulardan birisi değildir?

- A) Aile içi ilişkiler
B) Zamanla değişen kültürel değer ve yargılar
C) Kentleşme sorunları ve işsizlik
D) İdeal yönetim biçimleri
E) Sivil toplum örgütlerinin kurumsal işleyişleri

1. Sosyoloji, toplumda insanların kurdukları ilişkileri bu ilişkilerin nasıl ortaya çıktığını ve değiştiğini inceleyen bir sosyal bilimdir. Bu nedenle toplumsal olarak nitelendirilen her şey sosyolojinin inceleme alanına girer.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin inceleme alanına girmez?

- A) Toplumsal olayların nedensellik ilişkisi içerisinde incelenmesi
B) Toplumsal yapının ve toplumsal değişmenin açıklanması
C) Sosyal olayların nedenlerinin belirlenmesi
D) Toplumlarda görülen kültürel değişmelerin etkilerinin araştırılması
E) Bireylerin topluma kazandırılma çalışmalarının yaygınlaştırılması

2. Sosyal Olay

Ali ile Ayşe'nin evlenmesi
Mahmut'un göç etmesi
Körfez savaşı

Sosyal Olgu

Evlilik
Göç
Savaş

Bu örneklerle göre, sosyal olay ve sosyal olgu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Sosyal olay tek tek ortaya çıkan değişmeyi, sosyal olgu aynı nitelikteki değişimleri ifade eder.
B) Sosyal olay bütün toplumlarda aynı şekilde görülürken sosyal olgu toplumdan topluma değişir.
C) Sosyal olay toplumun yapısını ilgilendirir, sosyal olgu toplumdaki yeni gelişmeleri belirtir.
D) Sosyal olayın yeri ve zamanı belli değildir, sosyal olgunun yeri ve zamanı herkes tarafından bilinir.
E) Sosyal olay bütün toplumlarda görülen değişmeyi, sosyal olgu bazı toplumlardaki değişmeyi ifade eder.

3. Aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin amaçlarından biri değildir?

- A) Toplumu ve toplumsal ilişkileri bilimsel ya da doğru olarak anlamak
B) Tarihsel gelişim sürecindeki toplumsal değişimleri oluşturan etkenleri ortaya çıkarmak
C) Toplumlar arası benzerlik ve farklılıkları saptayarak genellemelere ulaşmak
D) Toplumsal değişimlerin yönelimleri hakkında öngörülerde (tahminlerde) bulunmak
E) Toplum içinde anormal davranışlarda bulunma nedenlerini açıklamak

4. Sosyoloji, insanların nasıl davranışları, sosyal ilişkiler kurmaları gerektiğiyle değil, nasıl davrandıklarıyla ilgilenir.

Bu parçada sosyolojinin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Kendine özgü yöntemler kullandığı
B) Olması gerekeni değil, var olanı incelediği
C) Olayların nedenlerini belirlediği
D) Toplumda olması gereken kuralları araştırdığı
E) Toplumdaki insan gruplarını konu edindiği

5. İnsanların yaşamında, bulundukları yörenin yaşam koşullarının izleri görülür. Çöl bölgesinde yaşayan toplumların atasözlerinde verilen örneklerin deve ile ilgili olması, buzullarda yaşayan toplumlarda ise, atasözlerinde kar ve buza sıkça yer verilmesi buna örnek verilebilir.

Buna göre, sosyolog araştırma yaparken hangi bilim dalının verilerinden yararlanmalıdır?

- A) Tarih
B) Psikoloji
C) Siyaset bilimi
D) Coğrafya
E) Antropoloji

6. Her bilim adamı araştırmasına başlarken, önceden kabul edilen genel geçerlilik kazanmış bilgilerden hareket ederek özel bilgilere ulaşır. Sosyolog da araştırma yaparken bu ilkeye göre davranmalıdır.

Bu parçada aşağıdaki bilimsel yöntemlerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Tümdengelim
B) Tümevarım
C) Birleştirici metot
D) Sosyometri
E) Gözlem

7. Körfez savaşı tarihi bir olay olarak tarihin konusudur ama savaşın sonuçlarının orta doğuda ve dünyada meydana getirdiği toplumsal olayların ve insan yaşamındaki etkisinin incelenmesi ise sosyolojinin konudur.

Buna göre, bir olayın sosyolojinin konusu olabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) Belgelere dayanması
B) Toplumu etkilemesi
C) Sonuçlarının bilinmesi
D) Önem derecesinin yüksek olması
E) Yer ve zamanının belirlenebilmesi

8. Araştırmacı, incelediği konuyla ilgili olarak o zamana kadar sahip olduğu bilgilerin etkisinde kalmamalıdır. Kişisel inançlarını, düşüncelerini, çıkarlarını ve beklentilerini bir kenara bırakıp araştırmasını saf ve duru bir zihinle yapmalıdır.

Bu parçada bilimsel araştırmanın hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Objektiflik
B) Açıklık
C) Sınırlılık
D) Doğruluk
E) Tekrar

9. Ülkemizde yapılan her seçim döneminden önce kamuoyuna birçok anket sonuçları duyurulur. Anket yapan firmalar ülkedeki tüm insanlara ulaşamayacaklarından farklı illerden ve birbirinden farklı yaşam tarzları olan kişilerden oluşan örneklem oluştururlar. Bu örneklem içinde kalan kişilere hazırladıkları anketi uygulayarak sonuç hakkında öngöründe bulunurlar. Ancak seçimlerden sonra anket sonuçlarıyla seçim sonuçları arasında tutarsızlıklar olduğu görülür.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anket sorularının anlamlı bir biçimde oluşturulmaması
B) Cevaplayanların siyasi görüşlerini saklama isteği
C) Örneklem evreni temsil edecek biçimde oluşturulmaması
D) Ankete katılanların daha sonra fikir değiştirmesi
E) Ankette yer alan soru sayısının yetersiz olması

10. Sosyolojik bir araştırmaya başlamadan önce;

- I. Durkheim; Sosyal olaylar hakkında hiçbir şey bilmiyormuşçasına hareket etmeliyiz ve kişisel tecrübelerimiz sonucu elde ettiğimiz sosyolojik bilgilerden zihnimizi soyutlamamız gerekir.
II. A. France; Bildiğim şeyleri bilmiyorum; kaldırmış olduğum örtüleri yeniden gözlerimin önüne seriyorum.

görüşlerinin benimsenmesi gerektiğini savunur.

Yukarıdaki örneklerde sosyolojinin araştırma ilkelerinden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Doğruluk
B) Sınırlılık
C) Tekrarlanabilirlik
D) Önyargılardan arınmış olma
E) Açıklık

11. Sosyolog, evlilik olgusunu incelerken, din, ekonomi, kültür, aile gibi kurumların bu olgu üzerindeki etkilerini dikkate almalıdır. Sonuçta evlilik olgusunun tek başına ele alınamayacağını bilmelidir.

Sosyologun bu yaklaşımının dayanağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araştırmalarda çok sayıda tekniğin kullanılması
B) Toplumsal olayların diğerlerinden ayrıştırılarak incelenmesi
C) İnançların oluşturduğu önyargılardan arınarak araştırılması
D) Toplumun bütünlüğünü bozacak yaklaşımlardan kaçınılması
E) Toplumsal olay ve olguların çok nedenli olması

12. Bireyin davranışları içinde bulunduğu topluma göre şekillenir. Ülkemizin bazı yörelerinde gelin kayınbabasının yanında çocuğunu ağlasa dahi kucağına alamaz, onu sevemez. Yine dini bayramlarda herkes büyüklerini ziyaret eder ve onların elini öper. El öpmeyenler ve bayramlaşmayanlar ayıplanır.

Bu parçada toplumsal olayın hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Toplumdan topluma değişmesi
B) Bireyleri belirli tarzda davranmaya zorlaması
C) Bireyler arasındaki ortak çıkarları yansıtması
D) Toplumun devamı için gerekli olması
E) Toplumdaki değer yargılarını yaygınlaştırması

1. Türkiye'deki eğitim sistemi üzerine yapılacak bir araştırmada; araştırmacı, öğrenciler üzerine mi yoksa öğretmenler üzerine mi, aynı zamanda ilköğretim, ortaöğretim ya da açıköğretim üzerine mi araştırma yapıp yapmayacağını belirlemek zorundadır. Aksi takdirde, birbiriyle ilgili olmayan bir yığın veriyi toplamak, araştırma konusuna açıklık getirmek yerine incelenecek olgunun bütün içinde kaybolmasına yol açar. Bu da hem insan emeğine, hem de para ve zaman israfına neden olur.

Bu parçada sosyoloji alanında araştırma yaparken aşağıdaki ilkelerden hangisine uyulması gerektiği vurgulanmıştır?

- A) Bilmediğini varsayma
B) Objektif olma
C) Konunun sınırlarını belirleme
D) Toplumsal olayların değişebilirliğini kabullenme
E) Her olayın bir nedeni olduğunu düşünme

2. Herhangi bir insan toplumunu inceleyen bilim adamları birbirinden farklı tavır takınırlar. Örneğin, bir hukukçu toplumun hukuk kurallarını ve adalet mekanizmasının işleyişini inceler. Coğrafyacı, toplumun yaşadığı coğrafi koşulları, psikolog toplumu oluşturan insanların davranışlarını, ekonomist toplumun ekonomik yapısını ve gelir kaynaklarını inceler. Sosyolog ise toplumun yapısını araştırır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Araştırmacı araştırmalarında objektif olmalıdır.
B) Araştırmadan önce gerekli tüm veriler toplanmalıdır.
C) Araştırma yapılırken araştırma sınırlarının belirlenmesi gerekir.
D) Araştırmacı olguların değişmeyen yönlerini bulmalıdır.
E) Bir olgunun değişik bilimlere ilgilendiren yönleri vardır.

3. İşsizlik olgusunun sosyolojinin ilgi alanına girmesi için sadece birkaç kişinin işsiz kalması yeterli değildir. Benzer nedenlerden ötürü birçok kişinin işsiz kalması gerekir. Ayrıca işsizlik toplumsal - yaşamı etkilediği zaman sosyoloji bu konuyla ilgilenmeye başlar.

İşsizlik olgusunun sosyolojik araştırmalara konu olabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin olması gerekir?

- A) Birey için gerekli görülen sorunların incelenmesi
B) Sosyal olayların sosyal olaylarla açıklanması
C) Değer yargılarının araştırma sonucunu etkilememesi
D) Toplumun genelinde gözlenmesi
E) Toplumun yapısında geçmişten beri var olması

4. Bir grup çalışana;

- Birlikte olmak istediğiniz kişiler kimlerdir?
– Kiminle tatile çıkmak istersiniz?
– Kimlerle aynı bölümde çalışmak istersiniz?

gibi sorularla grubun sosyo-psikolojik durumu belirlenmeye çalışılmıştır.

Burada uygulanan araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gözlem
B) Test
C) Anket
D) Sosyometri
E) Monografi

5. Sosyoloji tek bir Kızılderi'nin yaşantısı ile ilgilenmekten çok Kızılderi'lerin sosyal yaşamını, kültürel değerlerini, aile yapılarını inceler. Bunu yaparken Kızılderi'lerin geçmiş yaşantılarını, fizyolojik yapılarını, yaşadıkları fiziksel ve sosyal çevreyi de dikkate alırlar.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi anlatılmaktadır?

- A) Sosyoloji tek bir bireyle değil, topluma ilgilendir.
B) Sosyoloji evrensel kurallara koymaz.
C) Sosyolojik araştırmalarda insanın geçmişi ve fiziki yapısı önemlidir.
D) Sosyoloji bireyin davranışlarını da incelemelidir.
E) Sosyoloji olması gerekenler üzerinde araştırma yapılmalıdır.

6. Sosyolojinin konusu toplumsal olay ve olgulardır. Toplumsal olaylar hiçbir biçimde kendi başlarına mutlak anlamlar taşımamaktadır. Toplumsal olaylar farklı anlamlar kazanabilmektedir. Araştırmacının olaya bakış açısı toplumsal olayın algılanmasını etkiler. Örneğin, İstanbul'un Türkler tarafından alınmasına Türk ve Batılı araştırmacıların yaklaşımı ve ulaştıkları sonuçlar birbirinden farklı olacaktır.

Parçadan sosyoloji araştırmalarıyla ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Araştırmacının kimliği toplumsal olaylara bakışını etkiler.
B) Her zaman objektif sonuçlara ulaşmak mümkün değildir.
C) Sosyal olayların açıklanmasında araştırmacının kültürel yapısının izleri görülür.
D) Aynı yöntemi kullanan araştırmacılar farklı sonuçlara ulaşabilirler.
E) Sosyolog olgu ve olaylar karşısında nesnellliğini her zaman koruyabilir.

7. Bir dönem Latin Amerika ülkelerinden Meksika'da ekonomik istikrarsızlık halkı sokağa dökmüş, ülkenin her yerinde başlayan protestolar kısa sürede isyana dönüşmüş ve ülkenin tümüne yayılmıştır. Ülkede büyük bir kaosa yol açan ve neredeyse bir iç savaşın eşiğine getiren kitlesel bir hareketin nedeninin sadece ekonomik istikrarsızlık olarak gösterilmesi yetersiz bir açıklamadır.

Bu durumu en iyi açıklayan yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir sosyal olayın nedeni başka bir sosyal olaydır.
- B) Sosyal olaylar tek bir nedenle açıklanamaz.
- C) Sosyal olaylar büyümeden kontrol edilmelidir.
- D) Sosyal olaylar nesnel ilkelerle açıklanır.
- E) Sosyal olaylar sosyal yapıdan bağımsızdır.

8. Toplumlar aşağıdaki gibi gruplandırılabilir;

- İlkel toplumlarda ailenin mutlak egemeni annedir. Akrabalık, anne tarafından geçer ve kadın birden fazla erkekle evlenebilir.
- Günümüz toplumlarında ailenin mutlak egemeni babadır. Akrabalık, baba tarafından geçer ve erkek birden fazla kadınla evlenebilir.

Bu örneklerde toplumlar hangi özellikleri bakımından birbirinden ayrılmıştır?

- A) Aile yapısı
- B) Ekonomik durum
- C) Mülkiyet anlayışı
- D) Sosyal sınıf
- E) Gelişmişlik düzeyi

9. İnsanların herhangi bir bölgeyi yerleşim alanı olarak belirlemesinde, bölgenin üretilen malların pazarlanmasında ve satılmasındaki fonksiyonu etkili olmuştur.

Buna göre, herhangi bir bölgenin yerleşim alanı olarak belirlenmesinde aşağıdakilerden hangisi ölçüt alınmıştır?

- A) Coğrafi şartlar
- B) Savaşlar
- C) Ekonomik durum
- D) Nüfus
- E) İnanç sistemi

10. İlkel toplumlardan olan Cagga kabilesinde bir kişinin suçlu olup olmadığını belirlemek için farklı bir yöntem kullanılır. Kabilenin geleneklerine göre suçlu olduğu düşünülen kişiye zehirli bir içki zorla içirilir. Eğer kişi zehirli içkinin etkisinden kurtulmak için kusarsa suçsuz olduğu, eğer kusmayıp zehirlenerek ölürse suçlu olduğu anlaşılır. Böylece kişinin hem suçlu olup olmadığı anlaşılır hem de suçlu ise cezası verilmiş olur.

Buna göre, ilkel toplumların özelliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birincil ilişkiler görülür.
- B) Yazılı olmayan kuralları vardır.
- C) Yerleşik hayata geçmemişlerdir.
- D) Ekonomik yapıları tarıma dayalıdır.
- E) Aile yapısı anaerkindir.

11. Fiziksel olarak bir arada olmamalarına rağmen, ortak birtakım özelliklere göre insanların gruplandırılmasına toplumsal kategori denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal kategoridir?

- A) Bir spor karşılaşmasının seyircileri
- B) Bir mitinge katılanlar
- C) Bir partinin üyeleri
- D) Askerlik çağına gelen gençler
- E) Otobüs bileti almak için kuyrukta bekleyenler

12. Kırmızı ışıktaki bekleyen insanlar arasında başlangıçta hiçbir ilişki yoktur. Bu nedenle bu insanların oluşturduğu birlikteliğe toplumsal yığın denir. Ancak bu sırada meydana gelen bir trafik kazası sonucunda ışıktaki bekleyenler kaza yapan yaralıları kurtarmak, onları hastaneye yetiştirmek üzere aralarında işbölümü yapabilirler. Bu sefer bu insanların oluşturdukları birlikteliğe toplumsal grup denir.

Buna göre, toplumsal grubun toplumsal yığından farkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birliği oluşturan insanların ortak amaç etrafında bütünleşip işbölümü yapması
- B) Grubu oluşturan üyelerin yığını oluşturan üyelerden farklı olması
- C) Gruptaki kişilerin eğitim düzeylerinin yığındaki kişilerden yüksek olması
- D) Yığını oluşturan kişilerin gruptakilere göre daha uzun süre birlikte bulunması
- E) Gruptaki kişi sayısının yığındaki kişi sayısından fazla olması

1. "Toplumu meydana getiren kurumlarda ve toplumsal yapıda var olan bir durumdan yeni bir duruma geçişi, meydana gelen farklılıkları" ifade eden durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal sistem
- B) Kültürel değişim
- C) Toplumsal hareketlilik
- D) Toplumsal ilişkiler
- E) Toplumsal değişme

2. İnsan davranışlarının normlara ve topluma uyma amacıyla yönlendirilmesinde, ödül, ikna, eğitime gibi olumlu ya da ceza, emir, zorlama gibi olumsuz mekanizmalar uygulanır.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal norm
- B) Kurumsal kontrol
- C) Toplumsal kontrol
- D) Toplumsal sapma
- E) Toplumsal çözümme

3. - Toplumu oluşturan bireylerin bir ya da daha fazla ölçüte göre toplumsal yapı içinde aşamalı olarak derecelendirilmesidir.

- Birey ya da grupların toprak üzerinde toplumsal tabakalar arasında ya da aynı toplumsal tabaka içinde yer değiştirmesidir.

Burada sırasıyla hangi iki kavramın açıklaması yapılmaktadır?

- A) Toplumsal sınıf - Toplumsal hareketlilik
- B) Toplumsal değişim - Toplumsal sınıf
- C) Toplumsal kategori - Toplumsal değişim
- D) Toplumsal tabakalaşma - Toplumsal hareketlilik
- E) Tabakalaşma piramidi - Açık tabakalaşma

4. Köy, temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan, doğal çevreyle yoğun bir ilişki içinde olan ve az sayıda insanlardan oluşan bir yerleşim birimi ve toplumsal bir gruptur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangi toplumsal bir grup olarak köyün bir özelliği değildir?

- A) Gelenek ve göreneklerin etkisi fazladır.
- B) Üretim etkinlikleri aile içinde gerçekleşir.
- C) Üyeleri arasında güçlü bir mekanik dayanışma vardır.
- D) Yapılan işler işbölümüne dayanır.
- E) Statüler aileye göre belirlenir ve çok yavaş değişir.

5. Bir fabrikada çalışan işçiler arasındaki dayanışma "organik dayanışma" olarak ifade edilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi organik dayanışmanın özelliklerinden değildir?

- A) İkincil, resmi ve kuralcı ilişkilerin hakim olduğu gruplarda görülür.
- B) İşbirliği ve yardımlaşmaya dayanır.
- C) Bireyler farklı işleri, görevleri yerine getirerek birbirlerini tamamlar.
- D) Bir iş yerinde farklılaşmanın, uzmanlaşmanın zorunlu bir sonucudur.
- E) Birincil ilişkilerin azaldığı ve zayıfladığı dayanışma biçimidir.

6. Toplumsal grup, üyeleri arasında ortak amaç ve çıkarları bulunan karşılıklı etkileşimin söz konusu olduğu ve belli bir sürekliliği olan insan topluluğudur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal gruba bir örnek olabilir?

- A) Müzik topluluğu üyeleri
- B) Tiyatro izleyicileri
- C) Aynı trende seyahat eden yolcular
- D) Plajda güneşlenen insanlar
- E) Aynı televizyon dizisini izleyenler

7. Toplumsal sapma, toplumsal yapıyı oluşturan ve devamlılığını sağlayan kuralların etkisini yitirmesi ve bireylerin bu kurallara uymamasıyla ortaya çıkar. Bu durum ise toplumsal yapıda birçok soruna neden olur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal sapmanın sonuçlarından birisi değildir?

- A) Toplumsal düzenin bozulması
- B) Normlara uyulmaması
- C) Toplumsal çözümmenin görülmesi
- D) Karşıt kültürlerin bir arada olması
- E) Toplumsal yaşamın zorlaşması

8. Bir siyasi partiye üye olmuşsak o siyasi partinin parti içi kurallarına uymak zorunluluğumuz vardır. Siyasete atılacaksak siyaset kurumunun belli değer ve normlarına uymamız gerekir. Normlarla ilgili koşulları taşıyorsak aday olabilir, seçilebilir ve ancak bu doğrultuda görev yapabiliriz.

Buna göre, bu durum aşağıdaki mekanizmalardan hangisi ile sağlanabilir?

- A) Statü ve rollerle
B) Kurum içi kurallar bütünü ile
C) Normlara dayanan kontrol mekanizması ile
D) Kültürel yapı ve değerlerle
E) Toplumsal kurumlara

9. Toplumsal değerler, her toplumun kendisine özgü olan iyi, kötü, çirkin, doğru, yanlış gibi değerlendirme ölçüleridir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal değerlerin işlevlerinden birisi olamaz?

- A) Toplumsal birliğin ve düzenin sağlanmasına yardımcı olur.
B) Yazılı kuralların baskısını ve etkisini azaltır.
C) Kişilerin toplumla uyum içinde olmalarını sağlar.
D) Toplumsal denetimi sağlar.
E) Toplumsal bütünleşmeyi sağlar.

10. Statüler, sadece ait oldukları bireylere bazı ayrıcalıklar getirmez. Bireyin yakınları da bu ayrıcalıklardan faydalanırlar.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kilit statü
B) Statü aktarımı
C) Statü takımı
D) Resmi statü
E) Statü beklentisi

11. – Bireyin toplum içindeki konumudur.
– Toplumun bireye verdiği değeri ifade eder.
– Bireyden beklenen davranış ve tutumlardır.

Yukarıda sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Prestij - Norm - Statü
B) Statü - Prestij - Rol
C) Statü aktarımı - Anahtar rol - Saygınlık
D) Kimlik - Prestij - Beklenti
E) Gerçek rol - Norm - Statü takımı

12. Aşağıdaki toplumsal ilişkilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Satıcı ve müşteri
B) Oyuncu ve seyirci
C) Subay ve oğlu
D) Amir ve memur
E) Yazar ve okuyucu

13. Toplumsal ilişkiler birey-birey, birey-grup, grup-grup arası olabilir. Bir satıcıyla, bir müşterinin ilişkisi birey-birey, bir öğretmenle öğrencilerinin ilişkisi birey-grup, iki siyasi partinin ilişkisi grup-grup ilişkilerine örnek olabilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal ilişkilerin özelliklerinden birisi değildir?

- A) Aynı statüye sahip insan toplulukları arasında gerçekleşir.
B) Belirli kurallar çerçevesinde gerçekleştirilir.
C) Birbirlerinden haberdar olan kişi ve topluluklar arasında gerçekleşir.
D) Belirli bir zaman süreci içinde gerçekleşir.
E) Toplumsal ilişkilerin kurulmasını sağlayan temel araç "dil" dir.

14. Toplumsal yapı, bir takım unsurların belirli işlevleri yerine getirerek karşılıklı ilişki içinde olduğu bir bütündür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangi toplumsal yapıyı oluşturan unsurlardan birisi değildir?

- A) Fiziki çevre
B) Nüfus
C) Bireysel davranışlar
D) Toplumsal ilişkiler
E) Kültür

1. Günümüz toplumlarında sanayi grupları önemli işlevlere sahiptir. Sanayi gruplarının işlevlerinin önemli oluşu sanayi toplumunu ortaya çıkarmıştır. Sonuçta, toplum yapısı, sanayi toplumu özelliklerini taşımaya başlar.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gruplarla toplum yapısı arasında bir ilişki ve etkileşim vardır.
B) Her grubun kendine ait değer ve normları vardır.
C) Gruplar arasında sıkı bir dayanışma ve etkileşim vardır.
D) Sanayi toplumlarında grupsal farklılıklar daha belirgindir.
E) Toplumsal gruplar, toplumsal yapı içinde zaman zaman baskı unsurları haline gelebilirler.

2. Pazarda çorapçılık yapan birinin zamanla işlerini geliştirerek bir tekstil fabrikası açması dikey bir toplumsal hareketliliklerdir.

Buna göre, "dikey hareketlilik" ile aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birey ya da grupların tabakalar arasındaki iniş ve çıkışlardır.
B) Eğitim ve öğretim yoluyla ortaya çıkan toplumsal farklılıklardır.
C) Toplumdan topluma ve aynı toplum içinde farklılık gösterirler.
D) Kapalı toplumsal tabakalaşmanın olduğu toplumlarda gözlemlenir.
E) Toplumsal değişimin ekonomik ve kültürel bir göstergesidir.

3. Bir moda defilesini izleyen insanlar topluluğu "toplumsal yığın" olarak ifade edilirken, bir moda akımının takipçileri "kitle" olarak ifade edilmektedir.

Buna göre toplumsal yığını kitleden ayıran en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı fiziksel mekanı paylaşmaları
B) Aynı uyarıcıdan etkilenmeleri
C) Aynı ortak özellikleri taşımaları
D) Üyelerinin etkileşim halinde ve birbirlerinin farkında olmaları
E) Ortak çıkar ve amaç etrafında toplanmaları

4. Sanayileşme ve ekonomik gelişmeye paralel olarak kent sayısının artması ve kentlerin büyümesi sonucunda; örgütlenme, işbölümü ve uzmanlaşmanın artması, insan davranış ve ilişkilerinde kentlere özgü değişikliklerin ortaya çıkma sürecidir.

Buna göre, ortaya çıkan bu süreci en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayileşme
B) Ekonomik kalkınma
C) Metropolleşme
D) Toplumsallaşma
E) Kentleşme

5. Emile Durkheim'e göre mekanik dayanışma, üyelerin benzer rolleri yerine getirerek birbirini tamamladığı ve işbirliğine dayanan bir dayanışma biçimidir.

Buna göre, mekanik dayanışmanın görüldüğü gruplar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapalı gruplar - Cemiyet grupları
B) Çok görevli gruplar - Küçük gruplar
C) Cemaat grupları - İkincil gruplar
D) Büyük gruplar - Periyodik gruplar
E) Birincil gruplar - Cemaat grupları

6. – Etkileşimde bulunan grupların, karşılıklı ilişkilerinin gerektirdiği yeni durumlara uymalıdır.
– Gruplar, kendi değer ve normlarından farklı değer ve normlara sahip olan grupları kendilerinden bir parça haline getirirler.

Burada sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Kontrol - Sapma
B) Norm - Değer
C) Statü - Kural
D) Uzlaşma - Özümseme
E) Kontrol - Özümseme

7. Bir statta maç seyredenler ya da bir sinemada film izleyenler toplumsal grup değildir. Çünkü, bu insanlar arasında belirli ilişkiler yoktur ve birbirlerini tanımazlar. Çok kısa süreli ve geçici olarak birlikte bulunurlar. Aralarında bir etkileşim yoktur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal grubun bir özelliği değildir?

- A) Grup üyeleri birbirlerinin farkında ve bilincinde olmalıdır.
B) Grup üyeleri arasında iletişim ve etkileşim olmalıdır.
C) Ortak amaç ve çıkarları paylaşan kişilerden oluşur.
D) Üyelerin bir takım özelliklerinden dolayı, bir arada oldukları düşünülür.
E) Üyelerin aynı fiziksel mekanı paylaşmaları gerekir.

8. Bazı ilkel kabilelerde çocuklara bakmak ve ev işleriyle ilgilenmek baba statüsündeki kişiye düşmektedir. Oysa çoğu toplumlarda bu görev, anne statüsünün bir gereğidir.

Buna göre, statülerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Statüler ihtiyaca göre ortaya çıkar.
B) Statüler, değer ve normlarla belirlenmiştir.
C) Statüler evrensel ölçülere sahiptir.
D) Statülere yüklenen anlam ve değerler görecelidir.
E) Statüler, aynı davranış kalıplarına sahiptir.

9. Bir edebiyat öğretmenin, dil bilgisine ve edebi sanatlara hakim olması edebiyatla ilgili bir takım çalışmalar ortaya koymasını kolaylaştırabilir. Dolayısıyla öğretmenlik rolü, şair ya da yazar rolünü kolaylaştırabilir.

Bu durum en iyi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Statü çatışması
B) Rol pekişmesi
C) Statü aktarımı
D) Rol çatışması
E) Statüsel saygınlık

10. Sanayileşmiş toplumlarda birey yoksul bir aileden gelse de, kendi çabasıyla eğitim ve öğrenim olanaklarından yararlanarak toplumda en yüksek mevkilere gelebilme şansına sahiptir.

Bu durum ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anahtar statüyü belirleyen en önemli unsur eğitimidir.
B) Sanayileşmiş toplumlarda verilmiş statüler daha baskındır.
C) Sanayi toplumlarında statü aktarımı görülmez.
D) Sanayi toplumlarında bireyin toplumdaki konumunu belirleyen en önemli unsur eğitimidir.
E) Sanayi toplumlarında birey birden fazla statüye sahiptir.

11. Toplumsal ilişkiler, toplumsal yapının temel unsurlarıdır. Toplumdaki birey ve gruplar arasındaki etkileşim, ancak toplumsal ilişkilerle sağlanır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal ilişkilerin işlevlerinden birisi olamaz?

- A) Toplumsal grupların ortaya çıkmasını sağlar.
B) Bireyler, toplumsal ilişkiler yoluyla kişilik ve kimlik kazanırlar.
C) Toplum üyelerini birbirine yaklaştırır.
D) Bireyler, toplumsal ilişkiler yoluyla sosyalleşir ve toplumsal bir varlık haline gelir.
E) Zamanla toplum içinde anomi durumunun görülmesine neden olur.

12. Toplumsal ilişkiler uzun süreli, kısa süreli ve dönüşümlü (periyodik) olmak üzere belirli bir süre içerisinde gerçekleşir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "kısa süreli" ilişkilere örnek gösterilebilir?

- A) Pamuk toplayan işçiler arasındaki ilişkiler
B) Tatilde görüşen çocuklar arasındaki ilişkiler
C) Muhtar ve köylüler arasındaki ilişkiler
D) Dede ve torunları arasındaki ilişkiler
E) Bakkal ve müşterisi arasındaki ilişkiler

1. Yatay toplumsal hareketlilik, birey ya da grupların toprak üzerinde yer değiştirmesi ya da aynı toplumsal tabaka içinde hareket etmesidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi yatay bir hareketlilik değildir?

- A) Tarlada çalışan bir işçinin fabrikada çalışmaya başlaması
B) Bir öğretmenin müdür yardımcısı olması
C) Bir kasiyerin market açması
D) Tarlasını satan köylünün şehre göç etmesi
E) Bir köy doktorunun kasabadaki bir hastaneye atanması

2. Kast, Hindistan'da görülen, görev ve sorumlulukları ayrıntılı bir biçimde belirlenmiş toplumsal bir gruptur. Her kişi, bir daha terk etmesi olanaksız olan bir kast içinde doğar, bu kast içinden eş seçer ve bu kast içinde ölür.

Buna göre, "kast sistemi" ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Geleneksel değer ve normlar hakimdir.
B) Kapalı bir tabakalaşma sistemi vardır.
C) Toplumsal hareketlilik serbesttir.
D) Toplumsal yapıyı koruyan katı kuralları vardır.
E) Kişilerin statüleri ait oldukları gruplar tarafından verilir ve zamanla değişebilir.

3. – Mahalle arkadaşlıkları
– Konser dinleyicileri
– Televizyon seyircileri
– Aynı ekonomik gelire sahip olan işçiler

Burada aşağıdaki topluluklardan hangisine örnek verilmemiştir?

- A) Kitle
B) Kategori
C) Yığın
D) Grup
E) Azınlık

4. – Kalabalık ve resmi gruplardır.
– Karşılıklı çıkarlara göre örgütlenmişlerdir.
– Şirketler, bankalar ve sendikalar bu tür gruplardır.
– Üyeleri arasındaki ilişkiler belirli kuralları çerçevesinde ve mesafelidir.

Yukarıda hangi toplumsal grupların özellikleri verilmiştir?

- A) Kısa süreli gruplar
B) Kapalı gruplar
C) Uzun süreli gruplar
D) Birincil gruplar
E) İkincil gruplar

5. Toplumsal grup, üyeleri arasında belli ilişkiler bulunan ve her üyenin ait olduğu sosyal grubun varlığını sürekli fark ettiği, iki ya da daha çok üyeden kurulu, belli bir sürekliliği olan insan topluluğudur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal grupların özelliklerinden birisi değildir?

- A) Her grup, kendine özgü norm ve değerlere sahiptir.
B) Grup üyeleri arasında ortak çıkarlar ve amaçlar vardır.
C) Gruplar, bireyin gereksinimlerini karşılamak için oluşturulur.
D) Bir grubun üyesi, aynı anda başka bir grubun üyesi de olabilir.
E) Grup üyeleri arasında etkileşim şart değildir.

6. Toplumsal yaşamın düzenli olabilmesi için insanların toplumsal normlara (kurallara) uyması gerekir. Bunlara uyulduğu sürece toplum sağlıklı ve uyumlu olabilir.

Buna göre, toplumsal normlara uyulmadığında görülen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal kontrol
B) Toplumsal sapma
C) Toplumsal çatışma
D) Toplumsal uzlaşma
E) Toplumsal değer

7. Toplumsal normlar (kurallar), değerlerin açık ve kesin bir hal almasıyla ortaya çıkan ve yaptırım gücü fazla olan toplumsal kurallardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal normların özelliklerinden birisi değildir?

- A) Kişilerin toplumsal statülerini ve rollerini seçmelerine yardımcı olur.
B) Birey bu kuralları, kendi toplumsallaşma süreci içinde öğrenir.
C) Toplum üyeleri tarafından benimsendikleri oranda toplumsal yapının bir parçasını oluştururlar.
D) Önem dereceleri birbirinden farklıdır.
E) Zamanla ortadan kaldırılabilir ya da değiştirilebilirler.

8. – Statü nedeniyle elde edilen saygınlıktır.
– Rollerin birbirini zorlaştırmasını ifade eder.
– Bireyin sahip olduğu statüye göre sergilediği tutum ve davranışlarıdır.
– Bireyin sahip olduğu statülerinin tamamını ifade eder.

Yukarıda aşağıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması yapılmamıştır?

- A) Statü aktarımı
B) Statü takımı
C) Toplumsal rol
D) Statüsel prestij
E) Rol çatışması

9. Birçok müzisyen, birçok oyuncu, birçok şair vardır. Hepsi müzisyenlik, oyunculuk ya da şairlik statüsü taşır. Fakat bazıları iyi bir müzisyen, bazıları iyi bir oyuncu, bazıları ise iyi bir şairdir. Bunlar daha çok saygı ve itibar görürler. Bunun nedeni ise statülerinin gerektirdiği rolün gereklerini çok iyi yerine getirmele-ridir.

Buna göre, bu durumu en iyi açıklayan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal prestij
B) Rol pekişmesi
C) Statü kaybı
D) Toplumsal rol
E) Toplumsal yargı

10. Bireyin çok sayıdaki statülerinden bir tanesi, en iyi başarması ve üstlenmesi, en çok önem vermesi gereken ve davranışlarında en baskın olan statüdür.

Burada açıklaması yapılan statü durumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazanılmış statü
B) Statü takımı
C) Statü aktarımı
D) Verilmiş statü
E) Anahtar statü

11. Arkadaşlık ilişkileri, aile üyeleri arasındaki ilişkiler, komşuluk ilişkileri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Resmi olmayan ilişkilerdir.
B) Uzun süreli ilişkilerdir.
C) Birincil ilişkilerdir.
D) Belirli dönemlerde gerçekleşen ilişkilerdir.
E) Mekanik dayanışmalı ilişkilerdir.

12. Charles Cooley, toplumsal ilişkileri birincil ve ikincil ilişkiler olmak üzere ikiye ayırır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ikincil ilişkilere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Aile içi ilişkiler
B) Akrabalık ilişkileri
C) İşyeri ilişkileri
D) Arkadaşlık ilişkileri
E) Komşuluk ilişkileri

13. Toplumsal ilişki, bir bireyin ya da grubun kendi dışındaki çeşitli davranış şekillerini ve beklentilerini hesaba katarak sürdürdüğü etkileşimdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal bir ilişkinin gerçekleşme koşullarından birisi değildir?

- A) En az iki kişi arasında olmalıdır.
B) Tarafların birbirlerinin farkında olması gerekir.
C) Birey bu ilişkiyi neden kurduğunu bilmelidir.
D) Diğer birey ya da grupların hesaba katılması gerekir.
E) Bireyin sadece kendi varlığının farkında olması yeterlidir.

14. "Toplumu oluşturan başlıca öğeleri, bunların toplumun bütünü içindeki yerlerini, ilişkilerini ve böylece işleyişlerindeki düzeni" ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal ilişkiler
B) Toplumsal normlar
C) Toplumsal olaylar
D) Toplumsal yapı
E) Toplumsal düzen

1. Toplumsal yapı, yapıyı oluşturan unsurların toplamından farklıdır. Nasıl ki, monitör, klavye, mouse, rem, cdrom, işlemci vb. yan yana durduğunda işlevsel bir bilgisayarı oluşturmuyorsa, toplumda da bireyleri, rolleri, statüleri, gurupları bir araya getirmek toplumsal yapı için yeterli değildir.

Bu parçaya göre, sosyal yapı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Unsurları arasında uyumsuzluk vardır.
B) Belirli öğeler ve bu öğeler arasındaki ilişkilerden oluşur.
C) Birbirinden bağımsız statü ve rollerden meydana gelir.
D) Kurumlardan birindeki değişme diğerlerini etkilemez.
E) İçindeki gruplar arasında hiçbir ilişki yoktur.

2. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal ilişkide olması gereken özelliklerden biri değildir?

- A) En az iki kişinin olması
B) İlişki içinde olan bireylerin birbirinden haberdar olması
C) İlişkinin belli bir süre devam etmesi
D) Bireyler arasında etkileşimin olması
E) İlişkinin karşılıklı samimiyete dayanması

3. Aynı iş yerinde çalışmak, aynı marketten alışveriş yapmak, aynı okulda okuyor olmak insanlar arasında sosyal ilişkinin olduğunu göstermez.

Buna göre, toplumsal ilişkinin varlığı için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) Aynı mekanda bulunmak
B) Ortak amaçlara sahip olmak
C) Aynı kültüre ait olmak
D) Birbirini karşılıklı olarak etkilemek
E) Aynı özellikleri taşımak

4. Kişilerin içinde bulundukları toplumda yaşamlarını sürdürürken çevrelerindeki insanlarla kurdukları karşılıklı etkileşim sonucunda gerçekleşen ilişkilere sosyal ilişki denir. Birincil ilişkiler yüzyüze gerçekleşen, duygusal boyutlu yoğun ve samimi ilişkileri ifade eder.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde birincil ilişkinin olması beklenir?

- A) Sendika
B) Ordu
C) Aile
D) Dernek
E) Bakanlık

5. I. Gazetecilik mesleği
II. Gazetecilik görevi
III. Görevinde başarılı olan gazeteciler
Bu belirlemeler aşağıdakilerden hangisiyle eşleştirilebilir?

	I	II	III
A) Sosyal rol	Sosyal statü	Sosyal rol	
B) Sosyal prestij	Sosyal olgu	Sosyal rol	
C) Sosyal ilişki	Sosyal olay	Sosyal olgu	
D) Sosyal rol	Sosyal prestij	Sosyal olay	
E) Sosyal statü	Sosyal rol	Sosyal prestij	

6. I. Öğretmenden ders anlatması ve öğrencilerini bilgilendirmesi,
II. Gazetecinin haber yapması ve kamuoyunu doğru bilgiler aktarması,
III. Siyasetçiden yönetim görevlerini yerine getirmesi ve vatandaş bilgilendirmesi beklenir.

Bu örneklerden hareketle aşağıdaki sonuçlardan hangisine varılır?

- A) Toplumsal statüyü toplumsal değerler belirler.
B) Bir toplumda sosyal hareketlilik fazla ise kazanılmış statüler de çoktur.
C) Bazı statüler doğuştandır.
D) Her statünün kendine göre bir rolü vardır.
E) Kişi birden çok statüye sahip olabilir.

7. Annelik, ablalık, babalık vb. birer statüdür ve bu statüye sahip olan insanlardan beklenen birtakım davranışlar vardır. Bireyler, kendi statülerine uygun davranışları yerine getirmekle yükümlüdür.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisinin tanımı yapılmıştır?

- A) Toplumsal ilişki
B) Toplumsal rol
C) Toplumsal statü
D) Toplumsal prestij
E) Anahtar statü

8. – Cemaat (Topluluk): Yüzyüze ilişkilerin ve geleneklerin etkili olduğu nüfusu az gruplardır.
– Cemiyet (Toplum): Endüstrileşme ile birlikte belirleyici ilişkiler cemiyetler içinde gerçekleşir. Burada gelişmiş ve kalabalık toplumlarda görülen resmi, akılcı, çıkara dayalı ilişkiler geçerlidir.

Tönnies'in bu ayırımına göre, cemaat ve cemiyetle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşabiliriz?

- A) Cemaatte ilişkiler samimi ve yüz yüze iken cemiyette ilişkiler çıkar amaçlıdır.
B) Cemaat ve cemiyet ayırımı temel üretim faaliyetlerine dayalıdır.
C) Cemaatte sosyalleşme gerçekleşmeden cemiyete geçilemez.
D) Cemaatte görülen statü farklılıkları sosyal ilişkilerinin niteliğinden ileri gelir.
E) Cemaati oluşturan bireylerin kişisel özellikleri farklılaşmaya yol açarak dayanışmayı etkiler.

9. Bir toplum ya da grupta sosyal davranış ve ilişkileri belirleyen kurallara sosyal norm denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyal norm değildir?

- A) Bayramlarda büyükleri ziyaret etmek
B) Yaşlılara otobüste yer vermek
C) Gürültü yaparak çevreyi rahatsız etmek
D) Şarkı yarışmalarına katılmak
E) Yardıma ihtiyacı olanlara yardım etmek

10. Toplumsal statüler toplumsal ilişkiler aracılığıyla gerçekleşir. Toplum içinde bireylerin birden fazla statüsü vardır. Örneğin bir kadın çocuğunun annesi, kocasının eşi, iş yerinde işçi, sendikada üye, bir derneğin yönetim kurulu üyesi, kız kardeş, teyze vb. olabilir.

Buna göre, toplumsal statü ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Kişi toplum içinde birden fazla statüye sahip olabilir.
B) Kişi bireysel çabasıyla toplumda statü elde eder.
C) Sosyal statüsü yüksek olan kişinin prestiji de yüksektir.
D) Her toplumun kendine özgü statü simgeleri vardır.
E) Her statüden beklenen farklı roller bulunur.

11. Bazen bireyler birden fazla rolü yapmak zorunda olduğu için, bireyin herhangi bir rolü bir başka rolünü yerine getirmesini zorlaştırabilir. Örneğin, kendi çocuğunun öğretmeni olan bir kadının, evde çocuğuna anne gibi davranması gerekirken öğretmen gibi, okulda öğretmen gibi davranması gerekirken anne gibi davranabilir.

Kişinin bu durumu daha çok aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Önceki rolün yeni rolü pekiştirmesine
B) Statülerin kendine özgü rol beklentisine
C) Statü değişiminin oluşturduğu rol çatışmasına
D) Statünün getirdiği prestijin kullanılmamasına
E) Anahtar statünün anahtar rolden farklı olmasına

12. Bir toplumda ya da toplumsal grupta bireylerin olumlu tepki gösterdiği düşüncelere, kurallara, uygulamalara toplumsal değer denir. Toplumsal değerler, toplumların tarihsel gelişimi sürecinde oluşur. Birey toplumsal değerleri, içinde doğduğu toplumda, gruplarda hazır bulur. Değerler, bir toplumdaki bireyler ve gruplar tarafından benimsenen, değerli kabul edilen düşünceler, kurallar, uygulamalar ve maddi nesnelerden oluştuğundan; maddi ve manevi niteliklere de sahiptir. Örneğin, maddi yapısı dışında ulusal bayraklar bağımsızlığın simgesi olarak manevi bir değere sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi toplumsal değerlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Toplumsal yapı ve düzenin korunması ve sürdürülmesinde önemli bir güce sahiptir.
B) Bir kısım değerler birçok toplum ya da millet tarafından benimsenebilir.
C) Toplumu oluşturan kişi ve gruplar tarafından bilinir ve benimsenir.
D) Toplumsal ilişkilerin düzenlenmesinde toplumsal değerler etkilidir.
E) Hiçbir şekilde değişmeden yeni kuşaklara aktarılır.

1. Bireyin yerine getirdiği roller birbirine benziyorsa bu roller birbirini kolaylaştırabilir. Buna rol pekişmesi denir.

Aşağıdaki örneklerden hangisinde rol pekişmesi söz konusu olabilir?

- A) Bir sporcunun sporu bıraktıktan sonra spor yazarı olması
B) Bir memurun görevden ayrılarak ticarete atılması
C) Bir polis memurunun görevden alınması
D) Bir öğretmenin emekliye ayrılması
E) Bir yazarın tiyatrodaki rol alması

2. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal değerlerin işlevlerinden değildir?

- A) Birey ve gruplar arasındaki dayanışmayı güçlendirir.
B) Bireylerin davranışlarına yön verir.
C) Toplumsal rollerin seçilmesinde bireye rehberlik eder.
D) Bireyin toplumsal kimliğini oluşturmaya sağlar.
E) Bireyi farklı kültürlerin etkisinden korur.

3. Toplumsal normlar, bireyleri benzer davranışlar yapmaya ve topluma uyum göstermeye zorlar. Bunlara uymayan bireyler, kınamadan ayıplamaya ya da hapis cezasına kadar değişik biçimlerde cezalandırılabilir. Değerler, toplumsal normlara göre daha genel ve kapsayıcı bir özelliğe sahiptir. Normlar ise, bu genel ilkelerin özel olaylara uygulanışını dile getirir. Bir toplumsal değer norm hâline dönüştürülerek somutlaşır ve yaptırım gücü artar. Örneğin, "bağımsızlık" bir toplumsal değerdir ve bu özellik hukuk kurallarına yansıtılarak, bağımsızlığa aykırı davranışlar cezalandırılır. Toplumda normlara uygun davranmayan bireylerin sayısı artarsa, toplumsal denge ve uyum bozulur.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Toplumsal normlar bireylerin benzer davranışlarda bulunmasını sağlar.
B) Değer ve normlar bütün toplumlarda aynı şekilde görülür.
C) Toplumsal normlara uymayan bireyler çeşitli şekillerde cezalandırılır.
D) Değerler norm haline dönüşerek birey üzerindeki etkisini artırabilir.
E) Normlara uyulmadığı zaman toplumdaki düzen bozulur.

4. Genel olarak, hızlı değişmelerin yaşandığı dönemlerde sapma davranışlarında artışlar görülür. Örneğin savaş, devrim, iç çatışma ve ekonomik bunalım dönemlerinde, toplumsal sapmaların arttığı görülür. Aynı zamanda, toplumdaki enflasyon, işsizlik, gelir dağılımının adaletsizliği gibi ekonomik sorunlar toplumsal sapma davranışlarını artırır.

Buna göre, toplumsal sapma davranışındaki artışın nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel etkileşim
B) Geleneklerin farklılaşması
C) Elverişsiz yaşam koşulları
D) Eğitim düzeyindeki artış
E) Yönetim anlayışındaki değişimler

5. Toplumsal grup, ortak amaçlarını gerçekleştirmek için belli kurallara göre karşılıklı ilişkide bulunan insanların oluşturduğu topluluktur.

Aşağıdakilerden hangisi toplumsal grubun özelliklerinden değildir?

- A) Her grubun ortak değerleri, normları ve amaçları vardır.
B) Toplumsal gruplar dayanışma ve bağlılık duygularını geliştirir.
C) Grup üyeleri arasında bir işbölümü vardır.
D) İnsanların bir arada olması grup oluşturmaları için yeterlidir.
E) Gruptaki bireylerin statüsü ve buna bağlı olarak belli bir rolü vardır.

6. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Sıradan kalabalık - Otobüs kuyruğunda bekleyenler
B) Etkin kalabalık - Aynı oyunda rolü olan oyuncular
C) İzleyici kalabalığı - Aynı maçı seyreden seyirciler
D) Gösteri kalabalığı - Maaşlarını yetersiz bulan memurların düzenlediği miting
E) Etkin kalabalıklar - Sağı solu yağmalayan isyancılar

7. Kentler, genel olarak "tarım dışı etkinliklerin, örgütlenmenin ve uzmanlaşmanın fazlaca olduğu, büyük bir nüfus kitlesinin barındığı, üretimin yasalarca denetlendiği, ikincil ilişkilerin yoğun olarak yaşandığı, karmaşık, farklılaşmış ve örgütlü bir toplumsal bütünlüğe sahip yerleşim birimleridir. Kentler ekonomik yaşam, nüfus yoğunluğu ve yapısı, toplumsal ilişki biçimi, toplumsal hareketlilik, iş bölümü, toplumsal kontrol ve toplumsal dayanışma açısından köylerden oldukça farklı bir yapı gösterir.

Aşağıdakilerden hangisi kentlerin özelliklerinden biri olamaz?

- A) İnsanlar arasında ikincil ilişkiler hakimdir.
B) Kent yaşamı içinde bireylerin statülerinde değişimler fazlaca görülür.
C) Teknik iş bölümü ve uzmanlaşma gelişmiştir.
D) Mekanik dayanışma vardır.
E) Sanayi, ticaret ve hizmete dayalıdır.

8. Yabancı bir ülkede işçi olarak çalışan bir kişi ülkesine kesin dönüş yaparak kendisine ait bir fabrika açması dikey hareketliliğe, köyde tarım işçisi olarak çalışan bir kişinin şehre taşınarak bir fabrikada işçi olarak çalışması yatay hareketliliğe bir örnektir.

Buna göre, dikey hareketliliğin yatay hareketlilikten farkı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bireyin sınıf ve statüsünde değişiklik meydana gelmesi
B) Toplumsal sorunların çözümüne kaynaklık etmesi
C) Kültürel yapıda çeşitli değişikliklere yol açması
D) Bireyin sahip olduğu değer sistemini değişmesi
E) İçinde yaşanılan toplumun beklentilerini uygun davranılması

9. Gelir düzeyi, yaşam biçimi, eğitim, saygınlık gibi özellikler bakımından birbirine benzeyen ve bunun bilincinde olan insanların oluşturduğu kategoriye toplumsal sınıf denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal bir sınıftır?

- A) Bir şirkette çalışanlar
B) Aynı okulda görevli öğretmenler
C) Aynı ailenin üyeleri
D) Üniversite sınavına hazırlanan öğrenciler
E) Bir derneğin üyeleri

10. Kapalı tabakalaşmanın görüldüğü toplumlarda toplumu oluşturan tabakalar arasında geçiş yapmak olanaklı değildir ve bireylerin hangi tabakanın içinde yer alacağı doğumla birlikte belirlenir. Kapalı tabakalaşmaya en uygun örnekler kölelik ve kast sistemidir.

Buna göre, kapalı toplumsal tabakalaşmanın görüldüğü bir toplumda aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenemez?

- A) Yatay hareketliliğin görülmesi
B) Eğitimde fırsat eşitliğinin bulunmaması
C) Sınıflar arası serbest sosyal ilişkilerin kurulabilmesi
D) Sosyal statünün değiştirilememesi
E) Toplumdaki kuralların katı olması

11. Ticaret ve hizmet gibi ekonomik etkinliklerin yoğun olduğu, kalabalık nüfusa sahip büyük yerleşim birimleri kentleri; genellikle tarım ve hayvancılıkla uğraşan az nüfuslu yerleşim yerleri ise köyleri oluşturur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde köy ve kentlerin özellikleri doğru verilmemiştir?

Köy	Kent
A) Biz bilinci	Ben duygusu
B) Doğal iş bölümü	Teknik işbölümü
C) Geleneksel kurallar	Yazılı kurallar
D) Kültürel bağlılık	Sosyal değişmeye açık olma
E) Organik dayanışma	Mekanik dayanışma

12. I. Bireyin kendi tabakası içindeki sosyal hareketi
II. Toplumu oluşturan insanların çeşitli özellikleriyle diğer insanlardan ayrılması
III. Bireyin belli özellikler kazanarak bir üst tabakaya geçmesi
IV. Tabakalar arası geçişin olması

Yukarıda, aşağıdaki kavramlardan hangisinin özellikleri verilmemiştir?

- A) Yatay hareketlilik
B) Statü değişmesi
C) Sosyal tabaka
D) Dikey hareketlilik
E) Kapalı sosyal tabakalaşma

1. Toplumsal değişme, toplumun kendisinde ve kurumlarında belirli bir zaman sürecinde meydana gelen farklılaşmalardır. Yani bir grubun, bir örgütün, bir topluluğun ya da toplumun bir biçimden başka bir biçime geçiş sürecidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal değişimin özelliklerinden değildir?

- A) Tüm toplumlarda görülür.
B) Değişim hızı toplumdan topluma farklılık gösterir.
C) Kaçınılmaz ve gerekli olan bir olgudur.
D) Toplumsal değişme ileriye doğru olabileceği gibi geriye doğru da olabilir.
E) Özellikle sanayi toplumlarına özgü bir olgudur.

2. – Bir devletin ekonomik, toplumsal ve siyasal yapısında zorla yapılan değişikliklerdir.
– Bir toplumda belirli kişilerin belirli konulardaki hoşnutsuzlukları nedeniyle kurulu düzene başkaldırımlarıdır.

Bu açıklamalara karşılık gelen kavramlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İhtilal - İlerleme
B) Evrim - İsyan
C) İnkılap - İsyan
D) Gelişme - İhtilal
E) İhtilal - İsyan

3. Toplumsal gelişmeyi, toplumsal ilerlemeden ayıran en belirgin özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişme toplumun birçok alanında görülürken ilerleme sadece belli bir yönde görülür.
B) Gelişme olumlu ve olumsuz sonuçlara götürürken, ilerleme sadece olumlu yöndeki değişimlerdir.
C) Gelişme çok hızlı gerçekleşir. İlerleme ise daha yavaş gerçekleşir.
D) Gelişme ileri toplum yapılarında görülürken, ilerleme gelişmekte olan toplumlarda görülür.
E) Gelişme toplumsal yapıda kendiliğinden görülürken, ilerleme müdahale ve baskı yoluyla gerçekleşir.

4. Toplumsal gelişmenin temel koşullarından biri olan orta tabakalaşmanın, orta tabakanın hem sayıca fazla hem de ekonomik anlamda güçlü olmasıyla sağlanabilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi orta tabakalaşmayı güçlendiren özelliklerden birisi değildir?

- A) Ülkenin doğal kaynaklarının ortaya çıkarılması ve değerlendirilmesi
B) Eğitim yoluyla uzmanlaşmış iş gücünün artırılması
C) Dış politikada tutarlı ve bağımsız olunması
D) Sosyal güvenlik kurumlarının güçlendirilmesi
E) Diğer kültürlerle etkileşimin hızlandırılması

5. Bir toplumda maddi ve manevi kültür unsurlarının bir araya gelerek bir bütün oluşturacak şekilde birbirlerini tamamlamama sürecidir.

Burada açıklaması yapılan toplumsal süreç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel gecikme
B) Toplumsal bütünleşme
C) Toplumsal değişim
D) Toplumsal çözülme
E) Kültürel farklılaşma

6. Toplumsal değişme toplumdan topluma farklılaştığı gibi aynı toplumsal yapı içinde de farklılıklar gösterebilir.

Buna göre, toplumsal değişimin en yavaş görüldüğü toplumsal kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile
B) Siyaset
C) Hukuk
D) Din
E) Ekonomi

1-A	2-E	3-B	4-C	5-D	6-B	7-D	8-A	9-D	10-C	11-E	12-E
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

7. – Belirli bir alanda toplumsal yapının birçok unsurunda katedilen olumlu mesafeyi ifade eder. Yani, toplumun her yönünde görülen olumlu değişimlerdir.
- Toplumsal yapının sadece bir yönünde görülen olumlu değişimlerdir.

Burada sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Gelişme - İlerleme
B) İlerleme - Evrim
C) Evrim - İnkılap
D) Gelişme - İhtilal
E) İlerleme - Değişim

8. Toplumsal değişme farklı zaman dilimlerinde toplumsal yapı unsurlarında ortaya çıkan nicelik ve nitelik farklılaşmasıdır. Yani, toplumsal değişme, toplumun yapısında incelenebilen bir değişimdir. Dolayısıyla bu değişmeye neden olan ve hızlandıran birçok unsur vardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal değişmeyi doğrudan etkileyen faktörlerden değildir?

- A) Tarihsel yapı
B) Fiziki çevre
C) Teknolojik yenilikler
D) Demografik yapı
E) Kültürel unsurlar

9. Toplumsal bir değişme zaman içinde yavaş yavaş ve aşama aşama gerçekleşiyorsa bu durum toplumsal evrim olarak adlandırılır.

Buna göre, aşağıdaki durumlardan hangisi toplumsal bir evrim olarak tanımlanabilir?

- A) Tek partili sistemden çok partili sisteme geçiş
B) İkinci Dünya Savaşı sonrasında Almanya'nın iki bölüme ayrılması
C) Demokratik bir yönetimden teokratik bir yönetime geçiş
D) Avcılıktan toplayıcılığa ve yerleşik hayata geçilmesi
E) Kurtuluş Savaşı sonrasında saltanat ve halifeliğin kaldırılmasıyla cumhuriyete geçilmesi

1-E	2-E	3-A	4-E	5-D	6-D	7-A	8-A	9-D	10-B	11-E	12-B
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

10. Kültür unsurlarının, bu unsurlar nedeniyle bir araya gelmiş grup ve kurumların birbirini tamamlayarak bir bütün oluşturması sürecidir. Durkheim'a göre bir bütünleşme ancak dayanışma yoluyla gerçekleşebilir.

Burada açıklaması yapılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

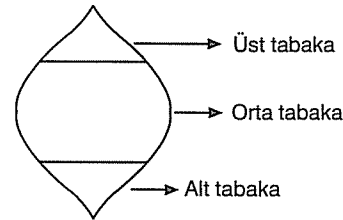
- A) Ekonomik bütünleşme
B) Fonksiyonel bütünleşme
C) Kültürel bütünleşme
D) Tarihsel bütünleşme
E) Siyasal bütünleşme

11. Sanayileşme sonrası batı toplumlarında maddi kültür unsurları hızla değişmiştir. Maddi olmayan (manevi) kültür unsurları ise buna hemen uyum sağlayamamış ve sonuçta toplumsal çözülme ortaya çıkmıştır.

Burada toplumsal çözülmeye neden olan süreç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel çözülme
B) Toplumsal çatışma
C) Toplumsal bütünleşme
D) Kültürel yayılma
E) Kültürel gecikme

12.

Yukarıdaki gibi bir toplumsal tabakalaşmanın olduğu bir toplumda aşağıdaki durumlardan hangisi görülmez?

- A) Toplumsal dayanışma güçlüdür.
B) Gelir dağılımı dengesizdir.
C) Toplumsal bütünleşme güçlüdür.
D) Planlı bir toplumsal değişme vardır.
E) İstikrarlı bir ekonomik kalkınma söz konusudur.

1. Toplumsal değişimler karmaşık oldukları için, bu karmaşıklığın aydınlatılabilmesi, değişme olayına çok yönlü ve farklı açılardan bakılmasını gerekli kılmaktadır. Dolayısıyla toplumsal değişmeyi etkileyen en önemli unsurlardan birisi de demografi faktörüdür.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi toplumsal değişimdeki demografik faktörü doğrudan ifade etmez?

- A) Bir toplumun nüfusundaki kadınların erkeklerle oranı
B) Üretimi etkileyen ve geliştiren faktörler
C) Nüfus artış hızı ve bölgelere göre yoğunluğu
D) Nüfusun yaş ortalaması
E) Ekonomik gelişme ve nüfus artışı arasında denge

2. Toplumsal gelişme, bir toplumda ekonomik gelişme ve ekonomik büyüme ile birlikte, sosyal - kültürel seviyenin artmasıdır. Toplumsal gelişme hem ekonomik gelişmeyi hem de ekonomik büyümeyi kapsar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal gelişimin gerçekleşmesi için gerekli olan unsurlardan birisi değildir?

- A) Ekonomik büyüme
B) Orta tabakanın gelişmesi
C) Toplumsal bütünleşme
D) Toplumsal çözülme
E) Ekonomik kalkınma

3. Bir toplumda fonksiyonel bütünleşme ile manevi değerler etrafında bütünleşmenin bir arada bulunması en ideal toplumsal bütünleşme durumudur.

Aşağıdakilerden hangisi böyle bir toplumsal bütünleşmenin gerçekleşmesi için sağlanması gereken koşullardan birisi değildir?

- A) Toplumda işbölümü ve uzmanlaşmanın artması
B) Toplumsal birlik ve dayanışmanın sağlanması
C) Demokratik unsurların sağlanması
D) Eğitimin yaygınlaştırılması ve fırsat eşitliğinin sağlanması
E) Evrensel değer ve yargıların yaygınlaşması

4. I. Toplumun ekonomik, kültürel ve sosyal hedefleri belirlenir ve bu doğrultuda planlar yapılır.
II. Kitle iletişim araçlarından ve eğitimden faydalanılır.
III. Değişmelerin kısa sürede gerçekleşmesi sağlanır.
IV. Toplumsal uyumsuzluklar ve çatışmalar görülebilir.
V. Yabancı kültürlerden etkilenme yoluyla da gerçekleştirilebilir.

Yukarıdaki açıklamalardan hangileri planlı bir demokratik değişimin özelliklerindendir?

- A) I ve II
B) I, II ve III
C) III ve IV
D) II, IV ve V
E) I ve III

5. Toplumsal çözülme, bir toplumda maddi ve manevi kültür unsurlarının bir araya gelerek bir anlam ifade edecek ve devamlılığı olan bir bütünsel yapı meydana getirecek biçimde bir araya gelmemesi ve birbirlerini tamamlamaması durumudur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal çözülme nedenlerinden değildir?

- A) Toplumda gelir dağılımı dengesinin bozulması
B) İş bölümü ve uzmanlaşmanın artması
C) Görüş ayrılıklarının çatışmalara dönüşmesi
D) Milli birlik bilincinin azalması
E) Toplumsal norm ve değerlerin geçerliliğini ve yaptırım gücünü yitirmesi

6. Tüm toplumsal yapıda yavaş yavaş meydana gelen olumlu değişimlerin tümüdür. Örneğin; ilkel bir düzenden feodal bir düzene, feodal bir düzenden de kapitalist bir toplumsal düzene geçilmesi gibi.

Burada açıklaması yapılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlerleme
B) Evrim
C) Gelişme
D) İnkılap
E) İhtilal

7. Toplumsal değişme, belirlenen hedefler doğrultusunda devlet tarafından zorla topluma kabul ettirilir. Bu nedenle kişisel hak ve özgürlükler ortadan kalkar. Daha çok otoriter ve totaliter rejimlerde görülür.

Bu durumu en iyi açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokratik değişme
B) Planlı değişme
C) Müdahale yoluyla değişme
D) Serbest değişme
E) Baskı yoluyla değişme

8. Toplumdaki gruplar, kurumlar, sınıflar ve ilişkiler gibi toplumsal yapının çeşitli öğelerinin birbirini tamamlayabilme durumuna toplumsal bütünleşme denir. Kısacası toplumsal bütünleşme, toplumsal yapının çeşitli öğeleri arasındaki uyum sürecidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal bütünleşmenin amaçlarından birisi olamaz?

- A) Toplumun varlığının ve birliğinin korunması
B) Toplumsal çözülmenin hızlandırılması
C) Toplumsal işleyişin sürdürülmesi
D) İnsanların toplumsal norm ve değerler üzerinde uzlaşmalarının sağlanması
E) Toplumsal bunalım ve çatışmaların engellenmesi

9. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal yapı unsurlarının uyumsuzluğundan kaynaklanan toplumsal çözülmenin nedenlerinden birisi değildir?

- A) İş bölümü yetersizliği
B) Ulusal birlik bilincinin yetersizliği
C) Demokratik kurumlaşmanın sağlanamaması
D) Orta tabakalaşmanın güçlenmesi
E) Kurumsal örgütlenmelerin yetersiz olması

10. Dahrendorf'a göre, toplumsal değişme yönetici kadrolarında meydana gelen bir değişmedir. Çünkü ekonomik ve siyasi kurum ve gruplardaki yöneten ve yönetilenler arasında farklılıklar ve çekişmeler sürekli olarak değişmelere neden olmakta dolayısıyla bu değişim tüm toplumsal yapıyı etkilemektedir.

Buna göre, Dahrendorf toplumsal değişimin temelini aşağıdaki unsurlardan hangisine dayandırmaktadır?

- A) Toplumsal çatışmaya
B) Bireysel bilinç ve değişime
C) Toplumun bütünsel yapısı ve işleyişine
D) Toplumlar arası etkileşime
E) Toplumsal yapı içindeki küçük grupların değişimine

11. Bir yandan, bir toplumda ekonomik kalkınmanın sağlanmasında, demokratik yönetimin kurumlaşması da değişme kavramıyla ifade edilir. Diğer yandan din ve hukuk kurallarının birleştirilmesi, devlet yönetiminin din kurallarına göre olması da yine değişme kavramıyla ifade edilir.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişme, zamanla birey ve grupların davranışları üzerinde farklılıklara neden olur.
B) Toplumsal kurumlarda değişme hızı birbirinden farklıdır.
C) Sanayi toplumlarında değişme çok daha hızlı görülür.
D) Değişme, ileriye doğru olabildiği gibi geriye doğru da olabilir.
E) Önemli olan, değişimin toplum üzerinde yarattığı etkidir.

12. Bütün ya da bazı kurumları eskimiş, işlevini yerine getiremez olmuş yerleşik toplumsal düzenin, köklü ya da kapsamlı olarak değiştirilmesi, çağdaş hale getirilmesidir. Bu durum toplumsal yapının ve toplumsal kurumların, değişmekte olan toplumsal koşullara göre yenilenmesini sağlar.

Bu açıklamaya karşılık gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişme
B) Evrim
C) İnkılap
D) Gelişme
E) İlerleme

1. Günümüzde, mahallelerdeki küçük işletmeler birer birer kapanıyor. Mahallelinin bir bakkalı, manavı, kasabı, berberi yok artık. Çünkü bu günlerde insanların büyük çoğunluğu ihtiyaçlarını birçok ürünün bir arada olduğu süpermarketten karşılıyor.

Bu durum, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Sosyal olgu
B) Kültürel çözümme
C) Sosyal değişme
D) Kültür şoku
E) Sosyal tabakalaşma

2. Sosyal değişme toplumda, toplumsal kurumlarda zaman içerisinde meydana gelen değişme demektir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyal değişimin nedenlerinden biri değildir?

- A) Coğrafi şartlar
B) Bilim ve teknoloji
C) Kültürel farklılaşma
D) Nüfus
E) Sosyal dayanışma

3. Büyük uygarlıklar verimli topraklar üzerinde kurulup gelişmiştir. Mezopotamya ve Mısır uygarlıkları gibi. Özellikle Mısır'da yerleşim yerleri Nil nehrinin kenarında toplanmıştır. İnsanların yoğun olarak bulundukları bölgedeki ormanların yok edilmesi; teknolojinin doğal dengeyi bozacak şekilde kullanılması, sel, deprem gibi doğal afetlerin olması bu bölgelerdeki nüfusun giderek azalmasına yol açmaktadır.

Bu parçada, sosyal değişmeyi etkileyen hangi faktör üzerinde durulmuştur?

- A) Teknoloji
B) Kültür
C) Demografi
D) Fiziksel çevre
E) Sosyal çevre

4. Kitle iletişim araçları toplumsal değişmeyi hızlandıran temel etkenlerdendir. Günümüzde bilgiler, kültürel değerler, normlar, duygu ve düşünceler kitle iletişim araçlarıyla çok hızlı bir şekilde yayılmaktadır. Beğenilerin, ilgilerin oluşturulması, tüketim alışkanlıklarının yönlendirilmesi (moda ve reklam yoluyla) kitle iletişim araçlarıyla gerçekleşmektedir. Kitle iletişim araçlarıyla ulusal kültürler "bir örneklesme"ye doğru gitmektedir. Farklı toplumların kültürel yapıları birbirine benzer hâle gelmiştir.

Bu parçada kitle iletişim araçlarının hangi tehlikesinden söz edilmiştir?

- A) Toplumsal farklılıkları azaltarak sosyal değişmeyi gerçekleştirdiği
B) Toplumdaki ahlaki değerlerin ortadan kalkmasına yol açtığı
C) Toplumdaki sosyal dayanışmayı azaltarak bütünlüğü bozduğu
D) Her geçen gün daha fazla kullanılmaya başlandığı
E) Toplumlar arasında kültürel alışverişte bulunulmasına kaynaklık ettiği

5. Toplumsal kurallar ve kurumlar çeşitli nedenlerden ötürü zaman içerisinde fonksiyon ve yapı bakımından farklılaşır. Bütün toplumlar bir şekilde değişim geçirir. Ancak bu değişim bazı toplumlarda hızlı bazılarında yavaştır. Değişimin hızı her zaman aynı değildir. Değişime yol açan nedenlere ve bu nedenlerin toplumu etkileme biçimine göre değişir. Örneğin büyük bir deprem toplumda büyük ve ani değişikliğe yol açarken zamana yayılarak bir bölgede gerçekleşen nüfus artışının oluşturduğu değişimin hızları birbirinden farklıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyal değişme için söylenemez?

- A) Toplumdan topluma değişir.
B) Sosyal değişme zorunludur.
C) Zaman içinde oluşur.
D) Her zaman iyiden kötüye doğru olur.
E) Her toplumda görülür.

6. Geleneksel toplumlarda değişim, gelişmiş toplumlara göre çok yavaştır. Çünkü geleneksel toplumlarda insanlar arasındaki karşılıklı etkileşim daha güçlü, alışkanlıklar daha köklü, toplumsal normların birey üzerindeki etkisi daha fazla, dolayısıyla toplumsal kontrol daha yüksektir.

Aşağıdakilerden hangisi geleneksel toplumda toplumsal değişmeyi azaltan nedenler arasında gösterilemez?

- A) Ortak inanç ve kuralların bulunması
B) İnsanlar arasındaki ilişkilerin güçlü oluşu
C) İnsanların alışkanlıklarına bağlılıklarının yüksek olması
D) Toplumsal kontrol mekanizmasının birey üzerindeki etkisi
E) Ekonominin sanayiye dayalı olması

7. Yerleşim yerlerinde nüfusun artmasından dolayı büyük apartmanlar veya siteler kurulmaya başlamıştır. Bu durum komşuluk ilişkilerinin yapısını değiştirmiştir. Komşuluk ilişkileri eskiye oranla sıcaklığını yitirmiş, yüz yüze ilişkiler azalmış ve ilişkilerin düzenlenmesinde apartman veya site yönetiminin belirlediği yazılı ve resmi normlar etkili olmaya başlamıştır.

Bu parçada sosyal değişmeyi etkileyen hangi faktör vurgulanmaktadır?

- A) Demografi (nüfus)
B) Kültür
C) Teknoloji
D) Tarihsel geçmiş
E) Küresel ısınma

8. Bir toplumdaki maddi ve manevi öğelerin bir araya gelerek işleyen bir bütün oluşturacak biçimde birbirini tamamlamadığı zaman toplumsal çözülme başlar.

Aşağıdakilerden hangisi toplumsal çözülmenin nedenlerinden biri değildir?

- A) İş bölümü yetersizliği
B) Sosyal hareketliliğin hızlanması
C) Toplumsal örgütlerin işlevini yitirmesi
D) Demokratik kurumların çalışmaması
E) Millî birlik bilincinin zayıflaması

9. Avrupa'da matbaanın yaygın olarak kullanılmaya başlanması, rönesans ve reform hareketleri, coğrafi keşifler, aydınlanma düşüncesi ve sanayi devriminin gerçekleşmesi Avrupa'nın değişmesine ve gelişmesine yol açmıştır. Osmanlı devleti bu gelişmelere ayak uyduramamış, merkezi otorite var olan toplumsal ve ekonomik yapıyı aynen korumaya çalışmıştır. Bunun sonucunda Avrupa giderek gelişirken Osmanlı imparatorluğunda toplumsal çözümler baş göstermeye başlamıştır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan daha çok hangisi çıkarılabilir?

- A) Bütün toplumlarda toplumsal değişme yaşanır.
B) Toplumsal değişimin hızı bütün toplumlarda aynı değildir.
C) Toplumsal değişim ekonomik anlamda gelişmeyi gerektirir.
D) Toplumsal değişmeye direnen toplumlarda toplumsal çözümler görülür.
E) Kültürel yapıdaki değişimler toplumsal değişimi başlatır.

10. Bir toplumda tarım sektörü yerine sanayi sektörüne öncelik verilmesi ülkenin ekonomik yapısını değiştirebilir. Ekonomik yapıdaki bu değişiklik kişi başına düşen millî geliri artırır.

Tarım sektörü yerine sanayi sektörüne ağırlık verilmesi aşağıdakilerden hangisine yol açar?

- A) Sosyal çözülmeye
B) Ekonomik büyümeye
C) Mana etrafında bütünleşmeye
D) Fonksiyonel bütünleşmeye
E) Sosyal dayanışmaya

11. Prof. Dr. Amiran Kurktan Bilgiseven'e göre; "Bir ülkede fertler gelirleri itibariyle ya çok zengin ya çok fakir, eğitim durumları bakımından ya tamamen cahil veya tam manasıyla ilim sahibi, hayat tarzı itibariyle tamamen maddi zevklere eğilim gösteren veya manevi zevkleri tercih eden iki sınıf var olsaydı o toplumda çatışmalar ve geçimsizlikler olurdu."

Prof. Dr. Amiran Kurktan Bilgiseven bir toplumda aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğini vurgulamıştır?

- A) Toplumsal bütünleşmenin
B) Sosyal dayanışmanın
C) Orta tabakanın varlığının
D) Kültürel gecikmenin
E) Sosyal hareketliliğin

12. – Fransa'ya Cezayir'den göç edenler bir süre sonra Fransızlar gibi konuşmaya, giyinmeye, boş zamanlarını onlar gibi geçirmeye başlamışlardır.
– Almanya'ya işçi olarak giden Türkler zamanla Almanlar gibi yaşamaya başlamıştır. Bununla birlikte Türkler'e özgü bazı davranışlar Türklerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki Almanlar tarafından yer yer benimsendiği görülmüştür.

Bu örnekler, aşağıdakilerden hangisini açıklar?

- A) Müdahale yoluyla değişimin toplumda sorunlar oluşturduğunu
B) Demokratik toplumlarda değişimin çabuk gerçekleştiğini
C) Nüfus artışının toplum yapısını değiştirdiğini
D) Toplamların geleneklerini uzun süre koruduğunu
E) Toplamların birbirinden etkilenecek değiştiğini

1. Kültür, toplumların tarihlerinden devraldıkları ve kendilerinin katkıda bulunarak sonraki nesillere aktardıkları maddi ve maddi olmayan unsurların bir bütünüdür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kültürün özelliklerinden birisi olamaz?

- A) Toplu halde yaşayan insanlar tarafından yaratılır.
B) Toplumdan topluma farklılık gösterir.
C) Evrensel unsurlara sahiptir.
D) Devamlılık gösteren bir süreçtir.
E) Eğitim ve öğretim yoluyla sonradan öğrenilir.

2. İkinci Dünya Savaşı'nda Almanların kendilerini en üstün ırk ve kültür olarak görüp, diğer ırkları ve kültürleri yok etme çabaları en iyi aşağıdaki kültürel süreçlerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Kültürel çatışma
B) Kültür taassubu
C) Karşıt kültür
D) Kültür şoku
E) Kültürel çözülme

3. Ülkemizde 1980 sonrası hızla yayılan Arabesk müzik olgusu, Türk ve Arap müziğinin etkileşimi sonucu ortaya çıkmış ve her iki kültürde de bulunmayan bir müzik türüdür.

Bu durum aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Kültürel yozlaşma
B) Kültürleşme
C) Asimilasyon
D) Kültürel farklılık
E) Kültürlenme

4. **Biyolojik bir varlık olan insanın belirli bir kültürün değer ve normlarını öğrenerek onlara uygun davranış kalıplarını benimseme sürecini en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kültürel çözülme
B) Toplumsallaşma
C) Kültürel benzeşme
D) Kültür şoku
E) Özümseme (Asimilasyon)

5. – Yaptırım gücü az olan, insanların birbirinden gö-rerek uyduğu davranış örnekleridir.
– Nesilden nesile aktarılan, toplumsal birliği sağlayan ve belli bir yaptırım gücüne sahip olan davranış örnekleridir.

Burada açıklaması yapılan kültür unsurları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Törelere - Adetler
B) Örfler - Gelenekler
C) Görgü Kuralları - Görenekler
D) Adetler - Örfler
E) Görenekler - Gelenekler

6. 1960'lı yıllarda dünyanın çeşitli yerlerinde "çiçek çocukları" adı altında birçok grup, giyimleri, eğlence biçimleri ve geleceğe ilişkin beklentileri açısından yaşadıkları kültürün değer, norm ve yaşam biçimlerine ters düşmeye başlamışlardır.

Buna göre, bu grupları en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alt kültür
B) Karşıt kültür
C) Anomi
D) Üst kültür
E) Kimlik

7. Eskimolarda ana babalar kendi kendilerine bakamayacak kadar yaşlanınca çocukları tarafından ölüme terk edilirler. Bu gibi durumlarda evlatların anne ve babalarına bakmaları ise Eskimo kültüründe çocuğun onlara sadakat borcunu ödememesi olarak değerlendirilir ve kınanır. Oysa bizim toplumumuzda çocuklar anne ve babaların en önemli güvenceleridir.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültür, toplumdan topluma farklılık gösteren göreceli bir unsurdur.
B) Kültür, zamanla değişen bir özelliğe sahiptir.
C) Kültürün taşıyıcısı dildir.
D) Kültür unsurları sürekli olarak birbirlerini etkiler.
E) Maddi kültür unsurları daha hızlı değişir.

8. – Kültürün bölgelere ve gruplara özgü aldığı biçimlerdir.
– Bireylerin kendi kültürlerini en üstün kültür olarak görmeleri ve diğer kültürleri yok saymalarıdır.
– İçinde yaşanan kültüre ters düşen tutum ve davranışlardır.
– Farklı bir kültüre katılan birey ya da grupların, bu yeni kültür ortamına uyum sağlayamamasıdır.

Burada aşağıdaki kültürel süreçlerden hangisinin açıklaması yapılmamıştır?

- A) Kültür şoku
B) Alt kültür
C) Kültürel gecikme
D) Karşıt kültür
E) Kültür taassubu

9. Her toplumun kendine özgü kültürel özellikleri vardır. Örneğin, Japonlar pirinci çubukla, İngilizler çatala, Türkler kaşıkla yer.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel benzeşme
B) Kültürel çatışma
C) Kültürel farklılık
D) Kültürel değişim
E) Kültürleşme

10. Törel, yaptırım gücü fazla olan ve kimi yerlerde yasaların yerine geçen kültür içerikleridir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "töre" türü bir davranış değildir?

- A) Başlık parası
B) Kan davası
C) Kına gecesi
D) Berder
E) Erkeğin birden fazla eş alması

11. İkinci Dünya Savaşı'na katılan Japon askerleri, Amerikan askerlerinden daha uysal görünüyordular. Bu onların toplumsal kimlikleriyle ilgili bir özelliktir. Savaş sonrasında ise Japon gençleri toplu direniş ve eylemlerde Amerikalılardan daha çok uzlaşmaz özellikler göstermişlerdir.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal kimlik toplumdan topluma farklı özellikler gösterir.
B) Toplumsal kimlik, diğer kültür unsurları gibi değişen bir özelliğe sahiptir.
C) Toplumsal kimliğin oluşmasını sağlayan unsur kültürdür.
D) Bir toplum içinde farklı toplumsal kimlikler görülebilir.
E) Her toplumsal kimlik sadece ait olduğu kültürün özelliklerini yansıtır.

12. Bir toplum içinde maddi kültür unsurları, manevi kültür unsurlarına göre daha hızlı değişir. Bu durum da manevi kültür unsurları, bu hızlı değişime ayak uydurmakta zaman zaman zorlanır.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürleşme
B) Kültürel gecikme
C) Kültür çatışması
D) Asimilasyon
E) Kültür şoku

1. Avrupa'da saat çok eski dönemlerde yaygınlaşmaya başlamıştır. Çünkü, kilise inananların belirli saatlerde hep birlikte toplanmalarını sağlamak istiyordu. Saatler kilise kulelerine yerleştirildi ve böylece herkes saatten haberdar oldu ve çalışmalarını buna göre ayarlamaya başladı.

Bu durum kültürün hangi özelliğine verilebilecek bir örnektir?

- A) Maddi ve manevi kültür unsurları uyumlu bir bütün oluştururlar.
B) Maddi unsurlar, manevi unsurlardan daha hızlı değişir.
C) Her kültür kendi içinde farklı kültürleri de barındırır.
D) Bazı kültür unsurları değişime kapalıdır.
E) Kültür unsurları sürekli değişen bir özelliğe sahiptir.

2. – Mağaza tabelalarında yabancı kelimelere daha çok yer verilmesi
– Gençler arasında "okey, yes, mersi" gibi yabancı kelimelerin sık sık kullanılması

Bu durum en iyi aşağıdaki kültürel süreçlerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Kültür yozlaşması
B) Kültür emperyalizmi
C) Asimilasyon
D) Kültür gecikmesi
E) Kültür değişimi

3. Amerika'ya göç edip oraya yerleşen Avrupalılar oradaki yerli halkın kültürlerini, kendi içlerinde eriterek, bu kültürlerin büyük bir bölümünün yok olmasına neden olmuşlardır.

Bu durum aşağıdaki kültürel süreçlerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Kültürel katılma
B) Kültürün kazanılması
C) Kültürel yozlaşma
D) Kültürel asimilasyon
E) Kültürel gecikme

4. Aynı kültür çevresinde yetişen bireyler, kendilerine özgü kişilik özellikleri yanında, toplumun geneli tarafından paylaşılan kültüre özgü özellikleri de taşımaktadırlar.

Buna göre, "bir toplumun kendine özgü kültürel özelliklerini" ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel kimlik
B) Kültürel benzeşme
C) Kültürel benlik
D) Kültürleşme
E) Kültürel uyum

5. Adetler, yaptırım gücü az olan manevi kültür unsurlarından biridir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "adet" olarak tanımlanabilecek bir davranış değildir?

- A) Tespih çekmek
B) Kına geceleri
C) Bıyık bırakmak
D) Toprağın nasıl ekileceği
E) Yağmur duasına çıkmak

6. Kültür, bir toplum içinde uzun bir zaman süreci içinde oluşan ve kuşaktan kuşağa aktararak taşınan maddi ve manevi unsurların bir bütünüdür. Ve toplumsal yapı içinde birçok işleve sahiptir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kültürün işlevlerinden birisi değildir?

- A) Toplum değerlerini bir bütün haline getirir ve bunları gelecek kuşaklara aktarır.
B) Toplum üyeleri arasında birlik ve dayanışmayı sağlar.
C) Bir toplumu diğer toplumlardan ayırt etmeyi sağlar.
D) Toplum içindeki alt ve karşı kültür yapılarının güçlenmesini ve farklılaşmasını sağlar.
E) Toplumun devamlılığını sağlar.

7. Osmanlı Devleti'nde matbaanın kullanımının başlmasına rağmen, matbaa ile ilgili uygun yasal düzenlemelerin yapılması çok uzun sürmüştür. Bu nedenle birçok kitap uzun yıllar basılamamıştır.

Bu durumu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel çatışma
B) Kültür taassubu
C) Kültürel çözülme
D) Kültür şoku
E) Kültürel gecikme

8. Bugün Anadolu'da konuşulan Türkçenin Hunlar, Uygurlar dönemindeki Türkçe'den, hatta yakın dönemin Osmanlıcasından farklı olduğu görülmektedir.

Bu durum kültürün hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Bireylerin uyması gereken kurallardan oluşur.
B) Toplumdan topluma farklılık gösterir.
C) Bireylerin yaşam biçimini doğrudan etkiler.
D) Aynı toplum içinde zamanla değişir.
E) Dil, en önemli unsurlarından birisidir.

9. – Hırvatların kullandıkları boyun bağının diğer toplumlara geçmesi
– İlk Lidyalılar tarafından kullanılan para, alışverişi kolaylaştırdığı için diğer toplumlar tarafından da kullanılması

Bu iki durumu da en iyi ifade eden kültürel süreç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültür taassubu (Etnosantrizm)
B) Kültürel değişme
C) Kültürel çözülme (Anomi)
D) Kültürel yayılma (Diffüzyon)
E) Kültürel yozlaşma

10. – Bir bireyin, doğumundan ölümüne kadar, toplumun istek ve beklentilerine uyacak şekilde etkilenmesi ve davranışlarını değiştirmesidir.
– İki farklı kültürün etkileşimi sonucunda her iki kültürde de bulunmayan yepyeni bir durumun ortaya çıkmasıdır.

Burada sırasıyla hangi kavramların açıklaması yapılmıştır?

- A) Kültürlenme - Kültürleşme
B) Kültürleme - Kültürlenme
C) Kültürleşme - Özümseme
D) Özümseme - Yozlaşma
E) Kültürlenme - Asimilasyon

11. Bazı yörelerimizde erkek evleneceği kızın ailesine başlık parası öder. Yunanistan'ın bazı yörelerinde ise baba, kızıyla evlenecek erkeğe para (drahoma) öder.

Bu durumu en iyi ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı kültürler arasında karşılıklı bir etkileşim vardır.
B) Aynı kültür içinde farklılıklar görülebilir.
C) Kültür içerikleri toplumdan topluma farklılık gösterir.
D) Kültür sürekli değişen bir özelliğe sahiptir.
E) Kültür, insan davranışlarını etkiler ve yönlendirir.

12. Kültür, kökleşmiş içerikleri sayesinde kuşaklar boyu varlığını sürdürür ve toplumsal devamlılığı sağlar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kültürün kökleşmiş içeriklerinden birisi değildir?

- A) Adetler
B) Törelere
C) Gelenekler
D) Görgü kuralları
E) Davranış biçimleri

1. Maddi kültür öğelerine anlam veren manevi kültür öğeleridir. Kültürün iki temel ögesi birbirinden bağımsız değildir, birbirleriyle karşılıklı etkileşim içindedir. Bu iki öğe bir bütün olarak kültürü oluşturur. Örneğin; ilkel toplumlarda verimlilik ve doğurganlık anlamlarına gelen Venüs heykeli, günümüzde estetik değerler taşıyan bir sanat eseridir. Oysa bu heykel, belirtilen anlamına kavuşmadan önce bir mermer parçasından ibaretti.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılır?

- A) Maddi kültür ile manevi kültür unsurları karşılıklı etkileşim halindedir.
B) İhtiyaçları karşılamayan kültürel öğeler zamanla kaybolur.
C) Kültür unsurlarındaki değişimler birbirini etkiler.
D) Kültür, insanların toplu halde yaşamalarından ortaya çıkar.
E) Manevi kültür öğeleri bir milleti diğer milletlerden ayırmaya yarayan bir ölçüdür.

2. Kültürün maddi unsurlarının hızlı değişmesine rağmen, manevi unsurlarının yavaş değişmesi sonucunda ortaya çıkan dengesiz duruma kültürel gecikme denir. Maddi kültür öğelerindeki değişimler, manevi kültür öğelerinden daha hızlı olmaktadır. Örneğin, ülkemizde 1950'den sonra gerçekleşen tarımda makineleşme yoğun bir göçe neden olmuştur. Kır yaşantısından kopan birey, kent yaşantısına uyum sağlamakta zorluklar çekmiştir.

Kültürel gecikme sonucunda aşağıdakilerden hangisi görülmez?

- A) Bireyler yeni durumlara uyum sağlamada güçlük çeker.
B) Toplumsal yaşamda anomiyeye (kuralsızlık) neden olur.
C) Kültürel yozlaşmaya yol açabilir.
D) Kültürel yapıda çeşitli bozukluklar ortaya çıkar.
E) Toplumun değer yargılarının gelişmesini sağlar.

3. Maddi kültür öğelerindeki bir değişme, manevi kültür öğelerini de zamanla değiştirir. Örneğin, üretimin kara sabanla yapıldığı bir toplum çok çocuklu ve geniş aile yapısını gerektirir. Teknolojik bir ürün olan traktörün, biçerdöverin tarıma girmesi, köydeki aile yapısını zamanla değiştirmiştir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılır?

- A) Maddi kültürdeki değişme hızı manevi kültüre oranla daha fazladır.
B) Maddi kültürdeki gelişmeler manevi kültür üzerinde değişikliklere neden olur.
C) Maddi kültürün oluşması toplumun yapısıyla yakından ilgili değildir.
D) Maddi kültür ile manevi kültür birbirinden bağımsızdır.
E) Bir toplumdaki kültürel değişme diğer toplumları da etkiler.

4. Bir kültüre göre doğru olan bir değer veya norm, başka bir kültür için "vahşi" ve "aptalca" olabilir. Örneğin, İspanyolların boğa güreşleri bir Hintliye yanlış gelebilir. Hindistan'da ineklere gösterilen inanç ise bir İspanyol için "anlamsız" olabilir.

Bu paragraftan aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılır?

- A) İnsan kültürden hem etkilenir, hem de kültürü etkiler.
B) Kültür zaman içinde değişebilir.
C) Her toplum kendine özgü bir kültüre sahiptir.
D) Kültür unsurlarındaki değişimler birbirini etkiler.
E) Maddi kültür unsurları manevi kültür unsurlarına göre daha çabuk değişir.

5. İnsan belli bir ülkede ve belli bir aile ortamında dünyaya gelir. Yeni doğan çocuk ailesinde kültürü hazır olarak bulur. Önce anne baba, yakın akraba ve komşularla etkileşime geçerek davranış kalıplarını öğrenmeye başlar. Örneğin, Türkiye'de değil de İspanya'da, Mısır'da ya da Hindistan'da doğmuş olsaydık, o ülkelerin dilini konuşur, inançlarına inanır, oradaki insanlarla benzer alışkanlıklar edinir, değerler kazanırdık.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılır?

- A) Birey içinde doğup büyüdüğü toplumun kültürünü benimser.
B) Kültür, bir toplumu diğerlerinden ayıran özellikler içerir.
C) Toplumsal dayanışmanın temelleri kültürle atılır.
D) Kültür, bireylerin ihtiyaçlarını karşılayarak doyuma ulaştırır.
E) Kültür daha çok ideal kurallardan ve davranış kalıplarından oluşur.

6. Fransızlar, salyangoz yer ama çekirge yemezler. Amerikalılar istiridyeyi severek yerler ama salyangoz yemezler. Zulu kabilesi, çekirge yer balık yemezler, Museviler, balık yer domuz yemezler. Hindular inek eti yemezken, Müslümanlar inek eti yerler. Şarabı Müslümanlar yasak olduğu için içmezken, Hristiyanlar ve Yahudiler için şarap önemli bir içecektir.

Buna göre, daha çok aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Yemek kültürü ekonomik gelişmişlikle yakından ilgilidir.
B) Kişisel yetenekler yemek kültürünün oluşmasında etkilidir.
C) İnsan ihtiyaçlarındaki farklılık farklı yemek kültürü oluşturmuştur.
D) Her toplumun kendine özgü bir yemek kültürü bulunur.
E) Yemek kültürü coğrafi koşulların etkisiyle şekillenir.

7. Bireyler, kendilerine miras olarak aktarılan kültürü öğrenir, yaşar ve yaşatırken farkında olmadan onda bazı değişiklikler yaparlar. Kendilerinden sonraki kuşaklara onu bu değişik biçimiyle aktarırlar. Örneğin, bu gün Anadolu'da konuşulan Türkçenin Hunlar, Uygurlar dönemindeki Türkçeden, hatta yakın dönemin Osmanlıcasından farklı olduğu görülmektedir.
- Türkçenin farklı konuşulması, kültürle ilgili aşağıdakilerden hangisine örnektir?**
- A) Kuşaktan kuşağa aktarılmasına
B) Topluma özgü olmasına
C) Ekonomik etkenlerle belirlenmesine
D) Bireyler arası ilişkileri düzenlemesine
E) Zamanla değişmesine
8. Gelişmiş toplumların kültürel öğeleri az gelişmiş toplumların kültürel yapısına girerek o toplumların maddi ve manevi kültürel öğeleri arasındaki uyumu ve bütünlüğü bozabilir. Örneğin, Türkçe cümleler arasında tekrarlanan "okey" gibi sözcükler, alışveriş merkezlerindeki mağazalara yabancı isimlerin verilmesi, genç neslin baba sözcüğü yerine "peder" sözcüğünü kullanmayı tercih etmesi bu duruma örnek verilebilir.
- Bu parçada sözü edilen kavram, aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Kültürel yayılma
B) Kültürel yozlaşma
C) Kültürel değişme
D) Kültürel çatışma
E) Kültürel çözülme
9. Toplumun temel kültür değerlerini paylaşan, ancak bunun dışında kendisini diğer gruplardan ayıran değer, norm ve yaşam biçimlerine sahip olan gruplar bulunur. Örneğin, dünyanın birçok ülkesinde gençliğin, göçmen gruplarının, farklı ırkların içinde yaşadıkları toplumun ulusal kültüründen farklı kültürel yapısı vardır.
- Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisi vurgulanmaktadır?**
- A) Kültürel yayılma
B) Kültürleşme
C) Kültürlenme
D) Alt Kültür
E) Kültürel Yozlaşma

10. İki farklı kültürün etkileşimi sonucunda her ikisinde de bulunmayan yepyeni bir bileşim ortaya çıkar. Örneğin, ülkemizde müzik alanında arabesk olgusu, Türk ve Arap müziğinin etkileşimi sonucu ortaya çıkan ve her iki kültürde de bulunmayan bir bileşimdir.
- Buna göre, ülkemizdeki arabesk olgusu aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?**
- A) Kültürlenme
B) Kültürel yozlaşma
C) Kültürleme
D) Kültür emperyalizmi
E) Kültürel asimilasyon
11. Somoa kabilesinde yiyeceği olanın olmayanla paylaşması olağandı. Kabileden biri, tek başına yemeğe başlamak üzere ormandaki ağaçlar arasında oturduğu zaman, karnı acıkan başkalarının da bulunup bulunmadığını öğrenmek için bağırarak zorundaydı. Ancak beyaz adamın Afrika'ya girmesiyle Somoa kabilesindeki bu gelenek bozulmuştur. Çünkü beyaz adamın kültüründe insanlara, mal varlıklarına özenle sahip çıkması, onu koruması öğretilir.
- Bu parçadan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşıılır?**
- A) Kültür başka toplumların etkisinde kalarak değişebilir.
B) İnsanlar hem kültürü etkiler, hem kültürden etkilenir.
C) Kültür, bireylerin sosyalleşmesi sonucu yeni nesillere aktarılır.
D) Coğrafi yaşam koşulları farklı kültürlerin oluşmasına yol açar.
E) Kültürel öğeler bireylerin ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir.
12. Sanat, kültürün bir ürünüdür. Gerek Hristiyan gerekse İslam dünyasında resim sanatına getirilen çeşitli sınırlamalar resim sanatının gelişmesini olumsuz etkilemiştir. İspanyol ressamı Goya'nın yaptığı "Çıplak Maya" tablosu açık bulunmuş, sanatçı onu giyinik gösteren ikinci tablo yapmak zorunda kalmıştır. Fransız ressam Edouard Manet "Kırda Yemek" adlı tablosu açık bulunduğu için sanat galerisine alınmamıştır. Yine aynı ressamın "Olympia" tablosu, seyircilerin şemsiyeli ve bastonlu saldırılarına uğramıştır. Aynı şekilde İslam dünyasındaki sınırlamalar nedeniyle uzun yıllar ressam çıkmamıştır.
- Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?**
- A) Bir toplum diğer toplumdan farklı kültürel öğelere sahiptir.
B) Kitle iletişim araçları kültürel etkileşimi hızlandırır.
C) Toplumların inanç sistemleri kültürel yapılarını etkiler.
D) Kültür toplumdaki sosyal bütünleşmeyi sağlar.
E) Kültür, çocukluğun ilk döneminden itibaren kazanılır.

1. Din, eğitim, aile, ekonomi ve hukuk birer toplumsal kurumdur. Bu kurumlar toplumsal ihtiyaçları karşılamak amacıyla örgütlenerek toplum genelinde bir bütün oluştururlar. Her kurum içinde; statüler, roller, görev ve yetkiler vardır. Bireyler bunlara uyarlar ve böylece kurumun amacı belirlenmiş olur.
- Bu açıklamada toplumsal kurumların hangi özelliği üzerinde durulmamıştır?**
- A) Kendi içinde sistemli ve örgütlü bir yapıya sahiptir.
B) Özellikleri toplumdan topluma farklılık gösterir.
C) Belli bir amaca yönelik davranış biçimlerini gösterir.
D) Toplumun genelini kapsayan bütünsel amaçları vardır.
E) Her toplumsal kurumun kendine özgü kuralları vardır.
2. – İnsan ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli ürün ve hizmetlerin elde edilmesine yönelik davranışlar bütünüdür.
– Öncelikle toplum düzenini ve yönetimini sağlama ihtiyaçlarına yönelik işlevlere sahiptir.
- Yukarıda açıklaması yapılan toplumsal kurumlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Din - Siyaset
B) Aile - Din
C) Ekonomi - Devlet
D) Eğitim - Aile
E) Ekonomi - Siyaset
3. Aile, sadece biyolojik değil, toplumsal ve kültürel unsurlarında etkili olduğu bir kurumdur. Çünkü, toplumun devamını sağlayacak düzenlemelerin yapıldığı, toplumsallaşmanın ilk gerçekleştiği yer aile ortamıdır.
- Bu açıklamada ailenin hangi özelliğinden bahsedilmemiştir?**
- A) Toplumun en küçük birimidir.
B) İçinde bulunduğu toplumun özelliklerini yansıtır.
C) Toplumsal yapının devamı ve düzeni için gereklidir.
D) Bireyin sosyalleşmeye başladığı yerdir.
E) Neslin devamı için önemlidir.
4. Amerika Birleşik Devletleri'nde zenciler ve Yahudiler azınlık statüsünde olduklarından kendi aralarındaki dayanışmayı güçlendirmek amacıyla, evlenecekleri eşlerini ait oldukları gruplardan seçerler.
- Burada görülen evlilik biçimi aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Endogami
B) Egzogami
C) Bilokal
D) Matrilokal
E) Monogami
5. Matrilokal evliliklerde, çiftler kadının ailesinin yanına yerleşip orada yaşamaya başlarlar. Bu durum daha çok anaerkil aile biçimlerinin egemen olduğu toplumlarda görülür.
- Matrilokal evlilik biçimlerinde etkin olan temel unsur aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Eşin seçildiği grup
B) Ailenin oturduğu yer
C) Eş sayısı
D) Soy ve otorite özellikleri
E) Geleneksel değer ve normlar
6. Küçük (çekirdek) aile, anne, baba evlenmemiş çocuklardan oluşan bir aile biçimidir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi çekirdek ailenin özelliklerinden değildir?**
- A) Daha çok sanayi toplumlarında görülür.
B) Modern ve eşitlikçi bir anlayış hakimdir.
C) Gelir aile reisinde toplanır.
D) Devletin gözetimi altında kurulur.
E) Üye sayısı sınırlı ve azdır.

1-A	2-E	3-B	4-C	5-A	6-D	7-E	8-B	9-D	10-A	11-A	12-C
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

7. Laiklik en genel anlamıyla din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması ve toplumsal yaşamın din kurallarına göre düzenlenmemesidir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi laiklikle ilgili ulaşılabilecek bir yargı değildir?**
- A) Laiklik, gelişmiş toplumların bir özelliğidir.
- B) Laikliğin olmadığı toplumlarda teokratik yönetim anlayışı hakimdir.
- C) Siyasi güç ve dinin aynı güçlerin elinde toplanması bir takım toplumsal aksaklıklara neden olur.
- D) Laiklik, insanların serbestçe ve istedikleri gibi ibadet etmelerini öngörür.
- E) İdari ve hukuki kuralların temel dini ilkelere dayanmasını öngörür.
8. Dinin temel işlevlerinden biri, toplumsal denetimi sağlama ve insanlara yol göstermedir. Din, insanlara neyi yapmaları, neyi yapmamaları gerektiğini söyleyerek yol gösterir.
- Burada dinin hangi işlevi vurgulanmaktadır?**
- A) Toplumsal işlevi
- B) Siyasal işlevi
- C) Psikolojik işlevi
- D) Kültürel işlevi
- E) Ekonomik işlevi
9. İnsan ihtiyaçlarını giderecek mal ve hizmetlerin elde edilmesi amacıyla yapılan çalışmalardır.
- Burada ekonominin hangi temel unsurun açıklaması yapılmaktadır?**
- A) Fayda
- B) Üretim
- C) Tüketim
- D) Bölüşüm
- E) Değişim
10. İnsanların, ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra gelirlerinin arta kalan kısmına ya da tüketim amacıyla kullanılan kısmına tasarruf denir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi insanların tasarruf etme nedenlerinden değildir?**
- A) Hastalık, işsizlik, yaşlılık gibi durumlarda zor durumda kalmak için
- B) Ev, araba gibi istediği bir şeye sahip olmak için
- C) Gelecek endişesi taşıyanların, geleceklerini güvence almak istemesi
- D) Aile fertlerine daha iyi bir yaşam imkanları sunmak için
- E) Üretim unsurları arasındaki bölümüş paylarını arttırmak için

11. – Ülke parasının değeri, döviz ve altın karşısında yükselmeye başlar.
- Yabancı ülke paralarının ve altının değeri düşmeye başlar.
- Yatırımlar artar, banka faizleri düşer.
- Bu durumda aşağıdaki ekonomik durumlardan hangisi görülür?**
- A) Kartelleşme
- B) Devalüasyon
- C) Enflasyon
- D) Revalüasyon
- E) Likitite
12. Günümüz çağdaş devlet yapısında yasama, yürütme ve yargı görevleri ayrı organlar tarafından yerine getirilir. Bu, güçler ayrılığı ilkesini ifade eder.
- Buna göre, bu görev dağılımı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**
Yasama	Yürütme	Yargı
A) Parlamento	Hükümet	Bağımsız Mahkemeler
B) Devlet	Parlamento	Anayasa Mahkemesi
C) Hükümet	Devlet	Yargıtay
D) Parlamento	Devlet	Bağımsız mahkemeler
E) Parlamento	Hükümet	Adalet Divanı
13. Partilerin veya bağımsız adayların aldıkları oy oranına göre parlamentoda temsil edilmesi esasına dayanan seçim sistemi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Referandum
- B) Temsili sistem
- C) Çoğunluk sistem
- D) Nisbi temsil sistemi
- E) Çok turlu sistem
14. Tüm ekonomik faaliyetler bireylerin özgür iradelerine bırakılır. Üretim, tüketim, bölüşüm ve değişimi düzenleme işi serbest piyasa mekanizmasına devredilmiştir ve devlet ekonomik etkinliklere müdahale etmez.
- Burada açıklaması yapılan ekonomik sistem aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Karma ekonomik sistem
- B) Sosyalist sistem
- C) Müdahaleci kapitalist sistem
- D) Kapitalist sistem
- E) Feodal sistem

1. – Evin reisi kadının en büyük erkek kardeşidir.
- Ailede baba otoritesi yoktur.
- Matrilokal evlilik görülür.
- Akrabalık ilişkisi ana soyundan gelmektedir.
- Yukarıda açıklaması yapılan aile türü aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Geleneksel aile
- B) Pederşahi aile
- C) Anaerkil aile
- D) Agnatik aile
- E) Soy ailesi
2. Tarih boyunca ve farklı toplumlarda çeşitli aile biçimleri gözlenmektedir. Bu aileleri üye sayılarına göre değerlendirdiğimizde büyük (geniş geleneksel) aile ve küçük (çekirdek) aile olarak adlandırmak mümkündür.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi büyük ailenin özelliklerinden değildir?**
- A) Akrabalık bağları çok güçlüdür.
- B) Kadın - erkek eşitliğine dayanır.
- C) En yaşlı üye ailenin reisidir.
- D) Geleneksel değerler hakimdir.
- E) Daha çok tarım toplumlarında görülür.
3. Evlilik, çiftlerin aile kurmak için karşılıklı olarak yaptıkları toplumca onaylanan bir sözleşmedir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumlarda görülen evlilik biçimlerinden birisi değildir?**
- A) Egzogami
- B) Poligami
- C) Berder
- D) Pederşahi
- E) Matrilokal
4. Bazı toplumlarda din, bazılarında siyaset, bazılarında ekonomi kurumu bir toplum içinde daha etkin ve önemli olabilir. Her kurumun toplum içindeki konumu ve önemi, kişilerin ona duyduğu ilgi derecesiyle, ayırdığı zamanla ve enerji miktarıyla gösterilebilir.
- Bu açıklamada toplumsal kurumların en çok hangi özelliği vurgulanmaktadır?**
- A) Sistemli ve örgütsel bir yapıya sahiptir.
- B) Kendi içinde tutarlı bir bütünselliğe sahiptir.
- C) Toplumdan topluma değişen özelliklere sahiptir.
- D) Maddi ve maddi olmayan unsurlara sahiptir.
- E) Kendi içinde değer ve normlara sahiptir.

5. Toplumsal kurumların maddi (somut) ve manevi (soyut) unsurları vardır. Toplumsal kurumların manevi unsurları çeşitli inanç, değer ve kurallardır. Maddi unsurları ise manevi unsurların uygulanmasını sağlayan ve kurumu somutlaştıran unsurlardır.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi maddi bir unsur değildir?**
- A) Teknolojik uygulamalar
- B) Bankalar
- C) Borsa
- D) Fabrika
- E) Gelenekler
6. Demokrasi, vatandaşlar arasında ayrıcalık tanımayan, yöneticilerin seçimle iktidara geldiği ve halk egemenliğine dayalı siyasi bir yönetim biçimidir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi demokratik yönetim biçiminin özelliklerinden değildir?**
- A) Eşitlik
- B) Özgürlük
- C) Hukukun üstünlüğü
- D) Teokratik anlayış
- E) Adalet
7. – Egemenliğin tek bir kişinin ya da zümrenin (grubun) elinde bulunduğu yönetim biçimidir.
- Dini kurallara ve ilkelere dayanan kuralların egemen olduğu ve din adamlarının etkin olduğu yönetim biçimidir.
- Yukarıda sırasıyla hangi siyasi yönetim biçimlerinin açıklaması yapılmıştır?**
- A) Monarşi - Oligarşi
- B) Otokrasi - Teokrasi
- C) Monarşi - Aristokrasi
- D) Aristokrasi - Oligarşi
- E) Otokrasi - Teokrasi

8. Çağdaş toplumlardaki en büyük örgütsel yapı ve siyasi yapı devlettir. Devlet, tüm görev ve işlevlerini hükümet aracılığıyla yerine getirir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi devletin işlevlerinden birisi değildir?

- A) İnsanlar arası ilişkileri düzenler ve kamu düzenini korur.
B) Dış tehlikelere karşı ülkenin korunmasıyla yükümlüdür.
C) Doğal kaynakların korunmasından sorumludur.
D) İktidarla birlikte sürekli değişmesi gerekir.
E) Kişi hak ve özgürlüklerini güvence altına almak zorundadır.

9. Belirli bir ülkede yaşayan insan topluluğunun, egemenlik ve bağımsızlık temelinde oluşturduğu siyasi örgütlenme ve en yüksek siyasi erk (güç) tir.

Burada siyasetin hangi temel kavramının açıklanması yapılmıştır?

- A) Meşruiyet
B) Halk
C) Hükümet
D) Millet
E) Devlet

10. Enflasyon, piyasadaki mal miktarına oranla para miktarının fazla olması ve paranın alım gücünün (değerinin) düşmesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi enflasyonun sonuçlarından birisi olamaz?

- A) Fiyatlar hızlı ve sürekli artar.
B) Alacaklılar zararlı, borçlular kârlıdır.
C) Toplam arz, toplum talepten daha yüksektir.
D) Gelir dağılımı bozulmaya başlar.
E) Mal stoklamaları artar.

11. – Toplam talep, toplam arzdan fazladır.
– Paranın değeri, alım gücü düşüktür.
– Yatırımlar tasarruftan fazladır.
– Piyasadaki para miktarı, mal miktarından daha fazladır.

Yukarıda açıklaması yapılan ekonomik durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Stagflasyon
B) Deflasyon
C) Revalüasyon
D) Devalüasyon
E) Enflasyon

12. Serbest mal, elde etmek için herhangi bir çaba, zaman ve sermaye gerektirmeyen hava, güneş ışığı gibi mallardır. Ekonomik mal ise elde etmek için çaba, zaman ve sermaye gerektiren mallardır.

Buna göre, ekonomik malı serbest maldan ayıran en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüm insanlar tarafından tüketilmesi
B) Başka malların üretimin de kullanılması
C) Değişim değerinin olması
D) Uzun süre kullanılabilir ve dayanıklı olması
E) İnsanların temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olması

13. – Yerleşik hayata geçilmesiyle birlikte ortaya çıkmıştır.
– Ölen ataların ruhlarının aile çevresinde yaşadığına ve aileyi koruduğuna inanılır.
– Her eve büyük ocaklar yapılır ve ruhların aileyi terk etmemesi için ocaklar sürekli yanık tutulur.

Yukarıda açıklaması yapılan dini inanç biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok tanrıcılık (Politeizm)
B) Doğacılık (Naturizm)
C) Ruha tapınma (Animizm)
D) Ocak dini (Manizm)
E) Tek tanrıcılık (Monoteizm)

14. – İnsanların ihtiyaçlarını giderme özelliğine sahip olan fiziksel varlıklardır.
– İnsanların sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayan gelişmelerdir.

Yukarıda sırasıyla ekonominin hangi temel kavramlarının açıklaması yapılmıştır?

- A) Mal - Hizmet
B) Üretim - Tüketim
C) Serbest mal - Ekonomik mal
D) Değişim - Bölüşüm
E) Dağıtım - Paylaşım

1. Toplumsal kurum, çoğunluğun paylaştığı bazı temel gereksinimlerin karşılanması amacıyla yönelik davranışların, rollerin ve ilişkilerin tamamını ifade eder.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toplumsal kurumların özelliklerinden değildir?

- A) Değişmez, evrensel özelliklere sahiptirler.
B) Toplumun bazı ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yöneliktir.
C) Taşıdıkları değer ve normlarla bireye baskı yapar.
D) Zamandan zamana ve toplumdaki topluma farklılık gösterirler.
E) Her toplumsal kurum örgütsel bir yapıya sahiptir.

2. Aile, temel toplumsal kurumlardan birisidir ve insanın içinde doğduğu ilk toplumsal birimdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ailenin temel bir toplumsal kurum olmasının nedenlerinden değildir?

- A) Neslin devamını sağladığından
B) Toplumsallaşma sürecinin başladığı bir kurum olmasından
C) Evrensel olduğundan
D) Toplumsal değerlerin kuşaktan kuşağa aktarımını sağladığından
E) Bireylere meslek kazandırdığından

3. Aile, gerçek ya da varsayımlı kan bağı ile birbirine bağlı bireylerden oluşan ve toplumun temeli kabul edilen toplumsal bir birimdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ailenin işlevlerinden birisi değildir?

- A) Siyasal işlev
B) Ekonomik işlev
C) Toplumsal işlev
D) Psikolojik işlev
E) Biyolojik işlev

4. – Eşlerin aile dışından seçilmesi.
– Kadın ya da erkeğin birden fazla kişiyle evlenmesidir.
– Evlenen çiftin kendi seçtikleri yeni bir yerde yaşamaya başlamalarıdır.
– Kadın birden fazla erkekle evlenebilir.

Yukarıda aşağıdaki evlilik biçimlerinden hangisinin açıklaması yapılmamıştır?

- A) Neolokal
B) Egzogami
C) Poligami
D) Endogami
E) Poliandri

5. İnsanın bilinçli ya da duygusal olarak bağlı olduğu doğa üstü güçlere ya da varlıklara inanmasına, bunlara ibadet etmesine ve tüm bunları bir topluluk içinde paylaşmasına "din" denir. Sosyoloji dini incelerken, kuralların doğruluğu ya da yanlışlığı ile değil toplumsal yaşam üzerindeki etkileriyle ilgilenir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi din kurumunun özelliklerinden birisi olamaz?

- A) Sadece yazılı kural ve değerlere dayanarak bireyler üzerinde baskı yapar.
B) Sosyal kontrolü sağlar.
C) Dini törenler, insanlarda huzur ve güven duygusu yaratır.
D) Sosyal dayanışmayı ve bütünleşmeyi sağlar.
E) Toplumdan topluma değişen özelliklere sahiptir.

6. Din sadece tanrının varlığını bildirmeyip, insanlar arası ilişkileri de düzenleyen kuralları da içerir. Böylece aynı dinin ilke ve kurallarını kabul edip benimseyen insanlar arasındaki uyum ve dayanışmayı artırır.

Burada din kurumunun hangi işlevi vurgulanmaktadır?

- A) Toplumsal düzeni ve kontrolü sağlar.
B) Bireyler üzerinde doğrudan bir yaptırım etkisi vardır.
C) Toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi sağlar.
D) Toplumsal değer ve normların korunmasında etkilidir.
E) Toplumsal yapının oluşumunda ve devamlılığında önemlidir.

7. Hindistan'da Toda kabilesinde kadın nüfusu erkek nüfusuna göre çok az olduğu için kadın birden fazla erkekle evlenir.

Buna göre, Toda kabilesinde görülen evlilik biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilokal
B) Endogami
C) Poliandri
D) Monogami
E) Polijini

8. Sahip olunan para sermaye değildir ama bu para bir iş yerinin açılmasında kullanılıyorsa sermayedir. Özel araba sermaye değildir, ama taksicilik yapmak için kullanıldığında sermayedir.
- Buna göre, bir malın sermaye olabilmesi aşağıdaki unsurlardan hangisine bağlıdır?**
- A) İhtiyaçları gidermeye yönelik olması
B) Değişim değerinin olması
C) Yeni mal ve hizmetlerin üretimi için kullanılıyor olması
D) Para cinsinden bir değerinin (fiyatı) olması
E) Doğrudan tüketilebilir olması
9. İnsan ihtiyaçlarını giderecek çeşitli malların ve hizmetlerin elde edilmesinde kullanılan ekonomik kaynaklara üretim güçleri (faktörleri) denir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi üretim güçlerinden birisi değildir?**
- A) Doğa B) Kâr
C) Emek D) Sermaye
E) Teşebbüs (Girişim)
10. Kitap, eğitim düzeyi yüksek olmayan bir insan için hiçbirşey ifade etmezken, eğitim düzeyi yüksek bir kişi için zorunlu bir ihtiyaçtır. Hristiyan toplumlarda domuz eti fazla tüketilirken, Müslüman toplumlardaki tüketimi çok daha azdır.
- Buna göre, tüketim ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**
- A) Kişiden kişiye ve toplumdaki topluma değişen göreceli bir yapıya sahiptir.
B) Tüketim unsurları değişmez, evrensel özelliklere sahiptir.
C) Tüketimin en temel koşulu üretimdir.
D) Tüketimi belirleyen arz ve talep arasındaki dengedir.
E) Mal ve hizmetlerin, insan ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kullanılmasıdır.

11. Kapitalist ekonomik sistemlerde, ekonomik gelişme, girişimcilerin kâr isteğinin itici gücüyle yeni yatırımlar yapması ve yenilikler peşinde koşması sayesinde gerçekleşir.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kapitalist sistemin olumlu sonuçlarından birisi olamaz?**
- A) Girişimcilerin kâr isteği yeni ürünlerin ve yeni teknolojilerin ortaya çıkmasına neden olur.
B) Tasarruflardan daha fazla yatırımlar yapılabilir.
C) Üretime yapılan katkılara paralel olarak gelir dağılımı ayarlanabilir.
D) Yatırımlar özendirilir ve artar.
E) Tüketicinin tercih ve talepleri, üretimi yönlendirir.
12. Üretilen, mal ve hizmetlerin üretim unsurları (güçleri) arasında paylaşılmasına bölüşüm adı verilir.
- Buna göre, aşağıdaki üretim unsurlarının bölüşümünden aldıkları pay hangisinde yanlış verilmiştir?**
- A) Doğa - Rant B) Sermaye - Kira
C) Emek - Ücret D) Girişimci - Kâr
E) Anamal - Faiz
13. Tek turlu ve çok turlu olmak üzere iki şekilde uygulanan sistem, bir seçim bölgesinde en çok oy alan adayların seçilmesine dayanır.
- Bu açıklamada vurgulanan seçim sistemi aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Çoğunluk sistemi
B) Nisbi temsil sistemi
C) Tek turlu sistem
D) Temsili sistem
E) İki turlu sistem
14. Oligarşik yönetim biçimlerinde; egemenliğin elinde bulundurduğu grup asillerden ya da din adamlarından oluşabilir.
- Buna göre, asillerin ve din adamlarının egemen olduğu yönetim biçimleri aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Otokrasi - Monarşi
B) Aristokrasi - Teokrasi
C) Demokrasi - Oligarşi
D) Bürokrasi - Teokrasi
E) Otokrasi - Aristokrasi

1. Toplumsal kurumlar insanların bazı ihtiyaçlarını karşılamak amacı ile oluşturulan davranış örüntülerinin, rollerin ve ilişkilerin bilesimidir.
- Aşağıdakilerden hangisi toplumsal kurumların özelliklerinden biri değildir?**
- A) Aralarında herhangi bir ilişki yoktur.
B) Bazı işlevlerini zamanla başka bir toplumsal kurum üstlenebilir.
C) Birbirlerini karşılıklı olarak etkilerler.
D) Değer ve kurallarla bireyi belirli davranışlara zorlar.
E) Bazıları diğerlerine göre daha baskındır ve onları şekillendirir.
2. Eğitim kurumundaki bir yenilik, teknolojik gelişmeyi hızlandırabilir. Teknolojik gelişmedeki artış ekonomi kurumunu canlandırabilir. Ekonomi kurumundaki canlılık da sosyal ve kültürel hayatta çeşitli değişikliklerin yaşanmasına neden olabilir.
- Buna göre, toplumsal kurumlarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılır?**
- A) Her kurumun kendine özgü değerleri vardır.
B) Bir toplumsal kurumdaki değişme diğerlerini de etkiler.
C) Toplumsal kurumlar belirli ihtiyaçları karşılamak için vardır.
D) Toplumsal kurumların fonksiyonları birbirinden farklıdır.
E) Toplumsal dayanışma toplumsal kurumlar tarafından sağlanır.
3. Geleneklere bağlılığın fazla olduğu eski toplumlarda din kurumu diğer kurumlara göre sosyal hayatta daha etkilidir. İnsanlar arasındaki ilişkiler, din kurumunun belirlemiş olduğu kurallara göre şekillenir. Günümüz toplumlarında ise ekonomi kurumu daha etkilidir. Ekonomik yapıdaki değişmeler, evlenme biçimini, aile ilişkilerini, insanların toplumdaki konumlarını dahi değiştirmiştir. Eski toplumlarda dini liderler insanlar üzerinde daha etkiliyken günümüz toplumlarında ekonomik gücü yüksek olan bireyler ve onların yaşam biçimlerinin insanlar üzerindeki etkisi daha yüksektir.
- Buna göre, bireylerin davranış biçimlerinin değişmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Yaşam koşullarındaki değişimle yeni kurumların oluşması
B) Toplumsal kurumların sosyalleşme sürecini hızlandırması
C) Toplumdaki gelecek kaygısının toplumsal kurumlarının etkisini azaltması
D) Bireylerin davranışları üzerindeki baskın kurumun değişmesi
E) Bir toplumsal kurumdaki değişimin diğerini etkilemesi

4. Aile kurumu, çocuğun ödevlerinin yapmasına ve eğitim sorunlarının çözülmesine yönelik katkılarıyla eğitim kurumuna, çocuğa sahip olduğu ekonomik kaynakları doğru kullanmasını öğretmekle ekonomi kurumuna, değer ve inanç sistemini çocuğuna aşılayarak din kurumuna, kurallara uymanın yararlarını çocuğuna kavratarak hukuk kurumuna, insanların olduğu yerde yöneticilerin bulunması gerektiğini çocuğuna öğretmekle siyaset kurumuna katkı sağlar.
- Bu parçada kurumların hangi özelliğine değinilmiştir?**
- A) Kurumlar arası ilişkilerin zamanla değiştiğine
B) Kurumlar arası çatışmanın bireye zarar verdiğine
C) Kurumların birbirlerinin işlevlerine katkıda bulunduğu
D) Kurumların fonksiyonlarının birbirinden farklı olduğuna
E) Kurumların yapılarının birbirine benzediğine
5. Gereksinimlerin değişip çeşitlenmesi toplumsal kurumlarda da değişimlere yol açar. Ekonomi kurumu günümüzdeki hızlı teknolojik gelişmeler nedeniyle diğer kurumlara oranla hızlı değişen bir kurumdur. Oysa, aile ve din kurumlarındaki değişim çok zor olmaktadır.
- Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?**
- A) Toplumsal kurumların değişim hızı birbirinden farklıdır.
B) Bir toplumsal kurum işlevini başka bir toplumsal kuruma devredebilir.
C) Her toplumsal kurum bir örgütlenme biçimine sahiptir.
D) Toplumsal kurumlar sahip oldukları değer ve normlarla bireye baskı yapar.
E) Bazı toplumsal kurumlar diğerlerinden daha etkilidir.
6. Batı Afrika'daki Orango adasında yaşayan yerlilerde eş seçimini kadınlar yapar. Kadınlar, evlenmek istedikleri erkeğe kırmızı palmye yağında rafine edilmiş ve sadece özel günlerde hazırlanan enfes bir balık yemeği ikram eder. Bu bir erkeğin, pırlanta yüzüğü alıp sevdiği kadına evlenme teklifi hediye etmesi gibidir. Çünkü Orangolulara göre 'aşk önce kadının kalbine uğrar ve kadının kalbine gelen aşk daha sonra erkeğe geçer'. Bu adada hiçbir erkek bir kadına evlenme teklifi yapamaz. Aksine evlilik ve eş seçimi tamamen kadınların kontrolündedir. Erkeğin kadının evlenme teklifini reddetme gibi bir şansı da yoktur.
- Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?**
- A) Birey ait olduğu toplumun değerlerini ailesinden öğrenir.
B) Ailenin işlevi diğer toplumsal kurumlara göre daha fazladır.
C) Eş seçimi ve evlilik sürecinde toplumun kültürel yapısı etkilidir.
D) Aile kurumu insan neslinin devamını sağlar.
E) Aile kurumu bazı işlevlerini diğer toplumsal kurumlara devretmiştir.

7. Aile kavramı dünyanın neresine giderseniz gidin vardır. Evlenme biçimleri, eşin sorumlulukları ve yaşam biçimi farklı olsa bile aile, her toplumun temel kurumlarından. Afrika'nın ilkel kabilelerinde, Amerika'da, uzak doğudaki Çin ve Japonya'da, Avrupa kıtasında hatta ve hatta kutuplara da gitseniz yaşayan insanlığın olduğu her yerde aile kurumuna rastlarsınız.

Bu durum, ailenin hangi özelliğiyle ilgilidir?

- A) Sosyalleşmeyi sağlaması
B) Anne, baba ve çocuklardan oluşması
C) Evrensel olması
D) Ataerkil olması
E) Kültürün yeni kuşaklara aktarılması

8. Bu aile modelinde sınırsız bir baba otoritesi bulunur. Baba, otoritesini geleneklerden alır. Babanın görevi aile ocağını sürdürmektir. Aile içi özel mülkiyet yoktur. Her şey ailenin ortak malıdır. Ancak ailenin ortak malı üzerinde babanın söz hakkı herkesten fazladır.

Yukarıdaki belirleme aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

- A) Anaerkil aile
B) Ataerkil aile
C) Egzogami
D) Çekirdek aile
E) Endogami

9. Anne, baba ve 7 çocukta oluşan aileye çekirdek aile denir. Bu ailedeki kişi sayısından daha az sayıda kişinin bulunduğu ancak anne, baba, dede, babaanne ve evlenmiş bir çocuğun aynı evde yaşadığı aileye ise geniş aile denir.

Buna göre, geniş ailenin çekirdek aileden ayrılan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile içi ilişkilerin daha samimi ve içten olması
B) Aynı evde daha çok sayıda kişinin yaşaması
C) Bireylerin aile bilincine ulaşması
D) Aile üyelerinin birbirine bağlı kalması
E) Birkaç ailenin bir arada yaşaması

10. İnsan organizmasıyla toplum yapısı arasında benzerlik olduğunu belirten Le Play'e göre, toplumun en küçük birimi ailedir. Fizikçi için atom, biyolog için hücre ne ise sosyolog için de aile odur. Çünkü aile, çocukların topluma kazandırılmasını sağlayan temel gruptur. Aile çocuklara içinde yaşadıkları toplumun inançlarını, değer yargılarını ve görgü kurallarını öğretmek bireyin topluma uyum sağlamasını kolaylaştırır.

Bu parçada ailenin hangi işlevi vurgulanmaktadır?

- A) Neslin devamını sağlamak
B) Ekonomik ihtiyaçları sağlamak
C) Çocukların sosyalleşmesini sağlamak
D) Psikolojik doyumu sağlamak
E) Toplumsal düzeni sağlamak

11. "Hindistan'da Toda kabilesinde kadın nüfusu az olduğundan bir kadının birkaç tene kocası olabilir.

"Tibet'te ekonomik koşullar kötü olduğundan kadınlar kendilerini besleyecek birkaç erkeğe gereksinim duyarlar.

Bu örneklerde evlenme türlerinden hangisinden söz edilmiştir?

- A) Endogami
B) Egzogami
C) Matrilokal
D) Poliandri
E) Patrilokal

12. Ailelerin, "matrilokal", "patrilokal" ve "neolokal" olarak sınıflandırılmasında hangi ölçüt kullanılmıştır?

- A) Evlenen çiftlerin yerleşim yeri
B) Aile üyeleri arasındaki iş bölümü
C) Ailedeki çocuk sayısı
D) Ailede kararların alınış biçimi
E) Aile otoritesini belirleme şekli

1. Şeker evde çay içerken kullanıldığında tüketim malı, lokum yapmak için kullanıldığında üretim malı olur. Aynı biçimde, kömür ısınmak için kullanıldığında tüketim malı, enerji elde etmek için kullanıldığında üretim malıdır.

Buna göre, malın türünü belirleyen ölçüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişim değeri
B) Kullanım amacı
C) Elde ediliş biçimi
D) Pazarlama şekli
E) Sağladığı yarar

2. Üretim, insanların ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri elde etmek için girişilen etkinliklerin tümüdür. Üretim aşamasında bir nesnenin yapısında, biçiminde ya da yerinde bir değişiklik yapılır. Çünkü üretimde amaç fayda sağlamaktır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi üretimin yapılması için gerekli şartlardan biri değildir?

- A) Tabiat
B) İşgücü (emek)
C) Sermaye
D) Teşebbüs
E) Müşteri

3. Ekonomide rasyonellik, bir malın ya da hizmetin en etkin ve verimli biçimde üretilmesidir. Bu amaçla, üretim için en uygun araç ve yöntemlerin kullanılması gerekir. Bununla birlikte insan ihtiyaçlarını karşılarken de bir tercih sıralaması yaparak rasyonel davranmak zorundadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde birey ekonomik anlamda rasyonel davranmamıştır?

- A) Karnı aç olan bireyin elindeki sınırlı parayla sigara alması
B) Üniversite sınavına hazırlanan öğrencinin para biriktirerek dershaneye kayıt olması
C) Geçimini zor temin eden bireyin ek iş yapmaya başlaması
D) Kişinin elindeki parayı daha çok gelir getirecek yatırıma yönlendirmesi
E) Bir öğrencinin para biriktirerek arkadaşına hediye alması

4. Her ürün bütün toplumlarda aynı şekilde tüketim değerine sahip olmayabilir. Örneğin;

- İnek Hindu geleneğine göre kutsal sayıldığı için Hindistan'da genellikle inek eti tüketilmez.
- Domuz İslam dinince yasaklanan yiyecek olduğundan İslam ülkelerinde genellikle domuz eti tüketilmez.

Bu parçada tüketimi etkileyen hangi faktörden söz edilmiştir?

- A) İhtiyaç
B) Talep
C) İnanç
D) Arz
E) Fiyat

5. İkel toplumlarda iş bölümü cinsiyete ve yaşa bağlıdır. Kadınlar, çocuklar ve yaşlılar bitki toplarken, güçlü ve sağlıklı erkekler avlanırdı. Günümüzdeki toplumlarda ise teknolojinin gelişmesiyle teknik iş bölümü görülür. Örneğin bir tekstil fabrikasında üretilen bir ceketin her bölümü farklı kişiler tarafından üretilir.

Aşağıdakilerden hangisi işbölümünün yararlarından biri değildir?

- A) Emek ve zamandan tasarruf sağlar.
B) Toplum üyeleri arasındaki işbirliğini artırır.
C) Kişiye, istekli ve yetenekli olduğu alanda çalışma fırsatı verir.
D) Kısa bir sürede daha fazla iş yapılmasını olanaklı kılar.
E) Sürekli aynı işi yapan kişilerde yapancılışmayı ortaya çıkartır.

6. Herhangi bir şeyin eksikliği duyma ve bu eksikliği giderme isteğine gereksinim denir. Ancak gereksinimleri karşılama isteği birbirinden farklıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre en son karşılanması gereken bir gereksinimdir?

- A) Acıkan birinin yemek yemek istemesi
B) Soğuk havada üşüyen birinin kıyafet ihtiyacı
C) Sağlık sorunları yaşayan birinin sağlığına kavuşma isteği
D) Kitap okumaktan hoşlanan birinin kitap okuma çabası
E) Bireyin hayatını sürdürmek için güvende olma isteği

7. Devlet, sınırları belli bir toprak parçası üzerinde yaşayan insan toplumları üzerinde otoriteye sahip siyasi ve hukuki bir örgüttür. Siyasal gücü en üst düzeyde ve etkin biçimde kullanır. Siyaset sosyolojinin en önemli kavramlarından olan güç, egemenlik, iktidar, otorite gibi kavramlar bir toprak parçasında var olabilen devlet örgütünde somutlaşır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi devletin temel işlevlerinden biri olamaz?

- A) Bireylerin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına almak.
B) Vatandaşların ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak.
C) Kanunlar yapmak, uygulamak ve uygulama sırasında çıkabilecek sorunları gidermek.
D) İç ve dış tehlikelere karşı ülkenin bağımsızlığını korumak.
E) Bireylerin özel ihtiyaçlarını karşılayarak onları mutlu kılmak.

8. Bir kişinin aylık kazancının bir miktarını ne olur ne olmaz düşüncesiyle bir kenara ayırarak biriktirmesi veya biriktirdiği paranın değerinin kaybolmaması için arsa veya altın alması tasarrufa örnektir. Bir işletme sahibinin elde ettiği kazançtan bir miktar para harcayarak daha büyük fabrika yapmak amacıyla aldığı arsa ise yatırıma örnektir.

Buna göre, bir harcamanın yatırım özelliği taşıması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Yeni bir üretim ve hizmet oluşturmaya
B) Bir emek sonucunda elde edilmiş olmasına
C) Sağladığı faydanın yüksek oluşuna
D) Ürünün daha ucuza alınmasına
E) Harcamanın tutarının yüksek oluşuna

9. İktidar, hükümeti kurduktan sonra çeşitli yasa tasarılarını meclisten geçirerek kanun haline getirebilir. Ancak çıkartılan yeni yasalara vatandaşlar veya sivil toplum örgütleri itiraz edebilirler. Bunun için itiraz gerekçelerini belirterek Danıştaya yürütmenin durdurulması için dava açabilirler. Nitekim Danıştaya açılan çeşitli davalar sonuçlanmış ve çıkarılan bazı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu durum, daha çok aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Yargının siyasi davrandığının
B) Yönetim kararlarının, yargı denetimine açık olduğunun
C) Vatandaşların her zaman haklı olduğunun
D) Yasa çıkartmanın çok zor olduğunun
E) Danıştay'ın hükümetin çalışmalarını engellemek istediğinin

1-B 2-E 3-A 4-C 5-E 6-D 7-E 8-A 9-B 10-C 11-B 12-E

10. Demokrasilerde düşünce özgürlüğünün olması gerekir. Düşünce özgürlüğünün ülke yönetimine yansması siyasi partilerle sağlanır. Ülke yönetimine tek partinin talip olması seçimle iş başına gelmiş olsa bile bu yönetimi demokratik saymak için yeterli değildir. Bununla birlikte sadece siyasi partilerin fazla oluşu da ülke yönetiminin demokratik olduğunu göstermeye yetmez. Örneğin, siyasi partiler demokratik bir şekilde kurulmamışsa, parti liderleri seçimle iş başına gelmemişse, partiler milletvekili adaylarını belirlerken demokratik yolların dışına çıkmışlarsa ister istemez ülke yönetimi demokratik olmaktan çıkar.

Bu parçaya göre, ülke yönetiminin demokratik olmasının koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasi partilerin seçimlere uzlaşarak girmesi
B) Seçimlere katılma oranının yüksek olması
C) Demokratik biçimde kurulmuş farklı siyasi partilerin bulunması
D) Çoğunluğun düşüncesini benimseyen partinin seçilmesi
E) Partilerin belirli seçim bölgelerinde seçime katılması

11. Din kurumu "sevap" ve "günah" anlayışı ile insanların toplum içindeki bazı davranışları yapmasını özendirir, bazı istenmeyen davranışları terk etmesini sağlar.

Buna göre, dinin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun ilerlemesini sağlamak
B) Toplumsal kontrolü sağlamak
C) Ekonomik kalkınmayı sağlamak
D) Ahlaki değerleri geliştirmek
E) Dini değerleri yaygınlaştırmak

12. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte ürünler internet ortamında pazarlanmaya başlandı. Bu durum hem maliyeti azalttı, hem de sanal pazarların çoğalmasını sağlayarak rekabeti artırdı. Fiyatlar düşmeye başladı ve halkın satın alma gücü arttı. Çünkü müşteri bir ürün almak için kapı kapı dolaşarak zaman kaybetmekten kurtuldu. Hem de internet ortamında ürünlerin özelliklerini ve fiyatını rahatlıkla kıyaslama fırsatı buldu. Bununla beraber bu alanda ortaya çıkan problemleri çözmek, değişen sosyal ilişkileri düzenlemek için yeni hukuk kuralları oluşturuldu.

Bu parçadan hukukla ilgili aşağıdaki genellemelerden hangisi yapılabilir?

- A) Her toplumun kendine özgü hukuk kuralları vardır.
B) Hukuk kurallarının yazılı olması gerekir.
C) Hukuk kurallarındaki değişimler toplumsal bütünlüğü bozabilir.
D) Hukuk kurallarının yaptırım gücü yüksektir.
E) Değişen yaşam koşulları yeni hukuki düzenlemeleri gerektirir.

1. Mantığın kurucusu olarak kabul edilen filozof ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boethius - Mantık
B) Aristoteles - Organon
C) Descartes - Doğru düşünmenin ilkeleri
D) Russel - Lojistik
E) Reichenbach - Olasılık mantığı

2. Birşey aynı anda ve aynı koşullar altında hem doğru hem de yanlış olamaz.

Burada açıklaması yapılan mantık ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nedensellik ilkesi
B) Amaçsallık ilkesi
C) Özdeşlik ilkesi
D) Çelişmezlik ilkesi
E) Üçüncü halin imkansızlığı ilkesi

3. Kavram, sadece ait olduğu grubu gösteriyorsa kolektif, hem grubu hem de bireyi gösteriyorsa distrübitiftir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Kolektif	Distrübitif
A) Canlı	Varlık
B) Devlet	Millet
C) Ordu	Birlik
D) Meclis	Oturum
E) Okul	Öğrenci

4. Nelik, bir kavramın zihindeki imgeleridir. Gerçeklik ise bu imgelerin dış dünyadaki görünümleridir.

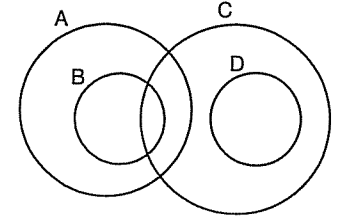
Buna göre "nelik ve gerçeklik" açısından aşağıdaki kavramlardan hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Simurg kuşu
B) Pandoranın kutusu
C) Kaf dağı
D) Van gölü canavarı
E) Gobi çölü

5. "Canlı, bitki, çiçek, gül, sarı gül" kavramlarından "çiçek" kavramının kaplamında hangi kavramlar yer alır?

- A) Canlı - bitki
B) Bitki - gül
C) Gül - sarı gül
D) Canlı - sarı gül
E) Gül - canlı

6.

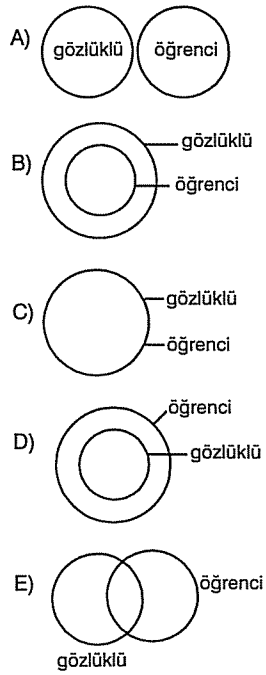
Yukarıdaki diagramla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bütün B'ler A'dır.
B) Bazı C'ler B'dir.
C) Hiçbir D, B değildir.
D) Bütün C'ler D'dir.
E) Bazı A'lar B'dir ve C'dir.

7. İki kavram arasında "tümel olumsuzdan tümel olumsuza" bir açıklama yapılıyorsa, bu iki kavram arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eşitlik ilişkisi
B) Özdeşlik ilişkisi
C) Ayrıklık ilişkisi
D) Tam girişimlilik ilişkisi
E) Eksik girişimlilik ilişkisi

8. "Bazı gözlüklüler öğrencidir. Bazı öğrenciler gözlüklüdür." önermelerini ifade eden diagram aşağıdakilerden hangisidir?

9. Aşağıdaki kavram eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) Bütün ağaçlar canlıdır - Tümel, olumlu
B) Bazı çocuklar yaramaz değildir - Tikel, olumsuz
C) Özgürlükler sınırsız değildir - Soyut, olumsuz
D) Papatya en güzel çiçektir - Tikel, olumlu
E) Tüm güller güzel kokar - Tikel, olumlu

10. "Bütün sözel öğrenciler kitap okumayı severler."

Mehmet'de sözel öğrencisidir. -

O halde Mehmet de kitap okumayı sever.

Burada kullanılan akıl yürütme yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıyas
B) Tümevarım
C) Tümdengelim
D) Analoji
E) Çıkarım

11. Özlük ile ilgili bir tanım, o kavramın yakın cinsi ve yakın ayrımı ile ilgilidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde özlük bir kavram söz konusudur?

- A) Kedi miyavlayan bir canlıdır.
B) İnsan yürüyen bir varlıktır.
C) Flüt üflemeli bir çalgıdır.
D) Mimoza güzel kokan bir çiçektir.
E) Köpek sadık bir dosttur.

12. "Kainat, güneş sistemi, dünya, kuzey yarımküre, Asya, Moğolistan" kavramları arasında "işlem - kaplam" ilişkisi bakımından aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kaplamı en geniş olan kainat, işlemi en geniş olan Moğolistan kavramlarıdır.
B) Güneş sistemi, dünyanın işleminde yer alır.
C) Asya, kuzey yarımkürenin kaplamında yer alır.
D) Kainata göre güneş sisteminin işlemi daha fazladır.
E) Kuzey yarımküre dünyanın işleminde yer alır.

13. Aşağıdaki kavramlardan hangileri arasında "tam girişimlilik" ilişkisi vardır?

- A) Kitap - Roman
B) Öykü - Şiir
C) Düzyazı - Karikatür
D) Makale - Sunum
E) Biyografi - Hikaye

14. Aşağıdaki kavramlardan hangileri arasında "eksik girişimlilik" ilişkisi vardır?

- A) Sporcu - Basketbolcu
B) Yeşil gözlü - Sarı saçlı
C) Kadın - Erkek
D) Uzun boylu - Omurgalı
E) Esmer - Kumral

1. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını ortaya koyar.

Bu doğru düşünme kuralları için "herşeyin bir var olma nedeni vardır" diyen mantık ilkesi aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Özdeşlik ilkesi
B) Çelişmezlik ilkesi
C) Yeter - sebep ilkesi
D) Üçüncü halin imkansızlığı ilkesi
E) Aynılık ilkesi

2. Aşağıdakilerden hangisi akıl yürütme yöntemlerinden birisi değildir?

- A) Tümdengelim
B) Tümevarım
C) Özdeşlik
D) Anoloji
E) Kıyas

3. - Bir bütünün tamamını ifade eden kavramlardır.
- Sadece topluluğu ya da grubu ifade kavramlardır.
- Sadece yüklendiği özneye ait olan kavramlardır.

Yukarıda açıklaması yapılan kavramlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümel - Tikel - Olumsuz
B) Somut - Genel - Distribütif
C) Kollektif - Tikel - İltisak
D) Soyut - Genel - Özlük
E) Tümel - Kollektif - Özlük

4. İşlem, bir kavramın taşıdığı ortak özelliklerin tümüdür.

Buna göre, aşağıdaki kavramlardan hangisinin işlemi diğerlerinden daha geniştir?

- A) Omurgalı
B) Sürüngen
C) Hayvan
D) Kırbağlı
E) Kanatlı

5. "Varlık, cansız, eşya, masa, yemek masası" kavramları arasında "eşya" kavramının işleminde yer alan kavramlar aşağıdakilerden hangisidir?

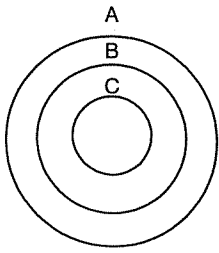
- A) Varlık, cansız
B) Masa, cansız
C) Yemek masası, varlık
D) Masa, yemek masası
E) Varlık, masa

6. İki kavramdan yalnızca biri diğerinin bütün unsurlarını içine alıyorsa bu iki kavram arasında "tam girişimlilik" ilişkisi vardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde "tam girişimlilik" söz konusudur?

- A) Serçe - kuş
B) Çiçek - ağaç
C) Köpek - havlayan
D) Öğrenci - basketbolcu
E) Kadın - erkek

7.

Yukarıdaki diagramla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bütün A'lar hem B, hem de C'dir.
B) Bazı C'ler B'dir.
C) Bütün B'ler hem A, hem de C'dir.
D) Bütün C'ler B ve bütün B'ler A'dır.
E) Hiçbir B, C değildir.

8. Bütün çiçekler canlıdır.
Bazı canlılar çiçektir

önermesindeki "canlı ve çiçek" kavramları arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eksik girişimlilik B) Tam girişimlilik
C) Özdeşlik D) Eşitlik
E) Farklılık

9. "Ya okula gidip derslere katılacaksın, ya da evde oturup ders çalışacaksın."

Bu önerme aşağıdaki mantık ilkelerinden hangisiyle örtüşmektedir?

- A) Üçüncü halin imkansızlığı ilkesi
B) Yeter - neden ilkesi
C) Ayrıklık ilkesi
D) Özdeşlik ilkesi
E) Çelişmezlik ilkesi

10. Bir akıl yürütmedeki her kavram ve önerme kendisiyle aynı olmalı, başka bir şey olmamalıdır. Yani, bir şey ne ise odur.

Burada açıklaması yapılan akıl yürütme ilkesi ve sembolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özdeşlik ilkesi - $A \rightarrow A$
B) Çelişmezlik ilkesi - $A \wedge \sim A$
C) Üçüncü halin imkansızlığı - $A \vee \sim A$
D) Aynılık ilkesi - $A \rightarrow \sim A$
E) Yeter - neden ilkesi - $A \wedge A$

11. "İnsan ve konuşan" kavramları arasında nasıl bir ilişki vardır?

- A) Eşitlik B) Çelişmezlik
C) Ayrıklık D) Tam girişimlilik
E) Eksik girişimlilik

12. "Hiçbir yetişkin çocuk değildir.
Hiçbir çocuk yetişkin değildir.

önermelerindeki "çocuk ve yetişkin" kavramları arasında nasıl bir ilişki vardır?

- A) Aynılık B) Eşitlik
C) Ayrıklık D) Özgüllük
E) İlişkililik

1-C	2-C	3-E	4-D	5-A	6-A	7-D	8-B	9-A	10-A	11-A	12-C
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

1. Mantık, akıl yürütme ve belgeleme tarzındaki düşünmenin kurallarını inceler. Bu nedenle ileri sürülen düşüncelerin doğruluğu ile değil, nasıl doğru düşünceğimiz ile ilgilenir. Bu yüzden mantık tüm bilimlerin temelinde yer alır; çünkü bilim gerçeğin bilgisine ulaşmayı amaçlıyorsa eğer, doğru düşünme olmadan gerçeğin bilgisine ulaşmak olanaksızdır.

Bu parçadan hareketle mantıkla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Doğru düşünmenin kurallarını inceler.
B) Olması gerekeni değil, olanı inceler.
C) Pozitif bir bilim dalıdır.
D) Hür türlü düşünme biçimi mantığın konusudur.
E) Evrensel doğrulara ulaşmaya çalışır.

2. "Mantık; doğru düşünmenin, sağlıklı akıl yürütmenin şart ve kurallarını gösteren bir bilimdir."

Aşağıdakilerden hangisinde mantık terimi bu anlamda kullanılmamıştır?

- A) Mantıklı düşün.
B) Biraz mantıklı ol!
C) Konuşmalarında hiç mantık var mı?
D) Söylediklerinde ne akıl var ne de mantık.
E) Matematiğin gelişmesinde mantık etkilidir.

3. Zihin iki çelişik önermeyi aynı anda doğru kabul etmez. Yani bir önerme aynı zaman ve şartlar altında hem doğru hem de yanlış olamaz.

Düşünme ilkelerinden çelişmezlik ilkesine göre, aşağıdaki kavramlardan hangisi çelişiktir?

- A) Gündüz
B) Uzun gündüz
C) Karanlık gündüz
D) Aydınlık gündüz
E) Kısa gündüz

4. "Bütün insanlar çalışkandır." dedikten sonra "Hiçbir insan çalışkan değildir." diyemeyiz. Yine kuş aynı zamanda hem kanatlı, hem de kanatsız değildir denilemez. Çünkü bu yargılardan birini zihin doğru kabul ederse diğerini zorunlu olarak reddeder.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Özdeşlik
B) Çelişmezlik
C) Üçüncü hâlin imkansızlığı
D) Sebeplilik
E) Amaçlılık

5. "Kullandığım defter, baktığım ayna, seyrettiğim televizyon vardır ve daima kendilerinin aynısıdır."

Bu düşünce, akıl ilkelerinden hangisine aittir?

- A) Özdeşlik
B) Çelişmezlik
C) Karşıtlık
D) Üçüncü hâlin imkansızlığı
E) Yeter - sebep

6. I. Bir şey ne ise odur.
II. Bir şey aynı anda ve aynı şartlarda hem kendisi hem de kendisinden başkası olamaz.
III. Bir şey ya kendisidir ya da kendisi olmayandır, üçüncü hal olamaz.

IV. Her şeyin bir var olma sebebi vardır.

V. Bütün parçalarının her birinden büyüktür.

Yukarıdakilerden hangisi akıl ilkelerinden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Bir hayvan ya canlıdır ya da canlı değildir.

II. Her hayvanın bir var olma nedeni vardır.

Yukarıda örnekleri verilmiş olan düşünme prensipleri sırasıyla hangisidir?

I	II
A) Üçüncü hâlin imkansızlığı	Özdeşlik
B) Çelişmezlik	Yeter-sebep
C) Üçüncü hâlin imkansızlığı	Çelişmezlik
D) Üçüncü hâlin imkansızlığı	Yeter-sebep
E) Yeter-sebep	Çelişmezlik

8. Duyularla veya zihnimizle kavrayabildiğimiz bir nesneyi bir varlığı gösteren kavramlara somut kavram denir.

Aşağıdakilerden hangisi somut kavram değildir?

- A) İnsan B) Yeşil
C) Özgürlük D) Bilgisayar
E) Başbakan

9. Bir şey ya kendisidir ya da kendisi olmayandır, üçüncü hâl olamaz. Yani A ile A olmayan arasında üçüncü bir hâl yoktur.

Yukarıdaki akıl ilkesini en iyi açıklayan örnek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açık televizyona kapalıdır denemez.
B) Televizyonun açık olması elektriğin olmasına bağlıdır.
C) Elektrikler varsa televizyon açıktır.
D) Televizyon ya açıktır ya da kapalıdır. Başka bir ihtimal olamaz.
E) Televizyon açıksa elektrikler vardır.

10. "Göz görmek, kulak duymak, burun koklamak, dil tatmak ve el dokunmak içindir." **sözyle akıl ilke-lerinden hangisi belirtilmektedir?**

- A) Üçüncü hâlin imkansızlığı
B) Çelişmezlik
C) Yeter-sebep
D) Özdeşlik
E) Gerçeklik

11. Bir sınıfın bir kısım elemanlarını ifade eden kavramlara tikel kavram denir.

Aşağıdakilerden hangisi tikel kavram değildir?

- A) Bazı insanlar
B) Bir kısım insanlar
C) İnsanlardan birçoğu
D) Sınıftaki öğrencilerin bazıları
E) Okuldaki öğrencilerin tümü

1-A 2-E 3-C 4-B 5-A 6-E 7-B 8-C 9-D 10-D 11-E 12-A 13-B 14-C

12. Gösterdiği kavramda bir niteliğin bulunmadığını gösteren kavramlara olumsuz kavram denir. Genellikle "olmayan", "değil", "-siz", "-suz", "-me", "-ma" ekleri eklenerek yapılır. Fakat "-siz", "-suz", "-me", "-ma" ekleri alan her kavram olumsuzluk bildirmez.

Buna göre, aşağıdaki kavramlardan hangisi olumsuz değildir?

- A) Sonsuz
B) Görgüsüz
C) Temiz olmayan
D) Çalışkan değil
E) Kanunsuz

13. "Mesela" , "fakat" , "dolaylı" , sözcükleri terim değildir. Buna karşılık "insan" , "devlet" , "bitki" sözcükleri birer terimdir.

Buna göre, bir kelimenin terim sayılması için hangi özelliğe sahip olması gerekir?

- A) Bir nesnenin özelliğini belirtmesi
B) Tek başına bir anlamının bulunması
C) Düşünme ilkelerine uygun olması
D) Düşünmenin en küçük birimini içermesi
E) Günlük yaşamda sıkça kullanılması

14. "Sporculardan bazıları çalıştıkları için başarılıdır." **Bu cümlede kaç terim bulunmaktadır?**

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

1. Bireyler grubunu ifade edip, bireyde gerçekleşen terimlere distribütif (dağıtıcı) terim denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi distribütif terime örnek gösterilemez?

- A) Milletvekili B) Öğrenci
C) Asker D) Meclis
E) Futbolcu

2. Belirtilen özellik sadece o kavrama özgü ise bu kavram özlüktür.

Aşağıdaki kavramlardan hangisi insana ait özlüktür?

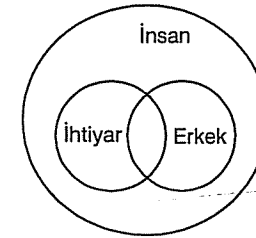
- A) Düşünmek B) Yürümek
C) Koşmak D) Yüzmek
E) Hareket etmek

3. Bir kavramın sadece zihindeki varlığı, yani anlamı "nelik" adını alır. O kavramın zihin dışında gösterdiği varlığı "gerçeklik" adını alır. Her kavramın neliği vardır, ama her kavramın gerçekliği yoktur.

Buna göre, aşağıdaki kavramlardan hangisinin gerçekliği yoktur?

- A) Köpek balığı B) Kaf dağı
C) Beyaz güvercin D) Papağan
E) Koşan adam

- 4.

Aşağıdaki önermelerden hangisi bu şekle ait değildir?

- A) Bazı insanlar ihtiyardır.
B) Her erkek ihtiyardır.
C) Bazı ihtiyarlar erkektir.
D) Her erkek insandır.
E) Bütün ihtiyarlar insandır.

5. **Aşağıdaki kavram çiftlerinden hangisinde tam girişimlilik yoktur?**

- A) Kuş- Serçe
B) Bitki- Ağaç
C) Hukukçu-Avukat
D) Taş-Hayvan
E) İnsan-Öğretmen

6. "Hayvan" kavramının işleminde, beslenme, büyüme, üreme, çoğalma, ölme, yer kaplama vb. yer alır.

Buna göre, hayvan kavramının işlemi belirlenirken aşağıdakilerden hangisi ölçüt alınmıştır?

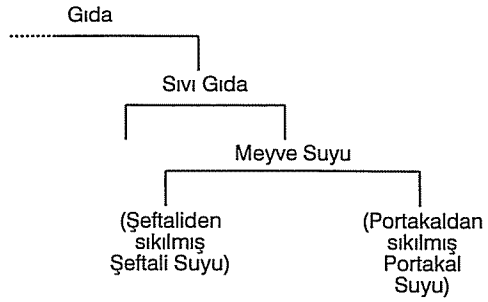
- A) Karşılık geldiği varlık sayısı
B) Zihindeki anlamı
C) Kapsadığı nesnelerin ortak özelliği
D) İçine aldığı kavramların tümü
E) Nesnenin diğer nesnelerle ilintisi

7. Her insan düşündür. Her düşünen insandır.

Bu önermeler, aşağıdakilerden hangisini örneklerdir?

- A) Aynklık B) Tam girişimlilik
C) Eksik girişimlilik D) Çelişmezlik
E) Eşitlik

8.

Özle ilgili tam tanım, bir şeyin yakın cinsi ve yakın ayrımıyla yapılır.

Yukarıda yer alan şemaya ve açıklamaya göre, aşağıdaki tanımlardan hangisi özle ilgili tam tanıma örnektir?

- A) Şeftaliden sıkılmış şeftali suyu meyve suyudur.
- B) Şeftali suyu gıdadır.
- C) Portakal suyu sıvı gıdadır.
- D) Meyve suları gıdadır.
- E) Şeftali ve portakal sıvı gıdadır.

9. Aşağıdaki kavram çiftlerinden hangisi arasında ayrıklık ilişkisi vardır?

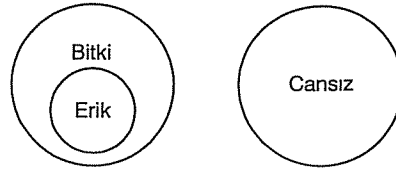
- A) İnsan-Duygusal
- B) Baba-Erkek
- C) Çalışkan-Öğrenci
- D) Gözlüklü-Öğretmen
- E) Taş-Hayvan

10. Bir kavramın içine aldığı nesnelerin ortak özelliklerinin tümüne o kavramın işlemi denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin işlemi daha azdır?

- A) Hayvan
- B) Yılan
- C) Omurgalı
- D) Kobra
- E) Canlı

11.

Yukarıdaki diyagramda terimler, kaplamları açısından ilişkilerine göre dairelerle gösterilmiştir.

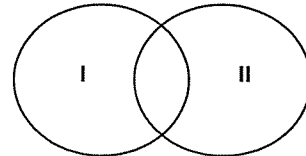
Aşağıdaki önerme çiftlerinden hangisi bu diyagramı bütünü ile ifade etmektedir?

- A) Bazı bitkiler cansız değildir. Erik bitkidir.
- B) Erik bitkidir. Erik cansızdır.
- C) Hiçbir bitki cansız değildir. Erik bitkidir.
- D) Hiçbir cansız erik değildir. Erik ölümsüzdür.
- E) Bazı erikler canlıdır. Erik bitkidir.

12. Aşağıdakilerden hangisinde, kavramlar kaplamı küçük olandan büyük olana doğru sıralanmıştır?

- A) bebek-genç-çocuk-insan
- B) balık-memeli-hayvan-varlık
- C) gül-karanfil-lale-çiçek
- D) büyük-küçük-orta-iri
- E) canlı-hayvan-kedi-van kedisi

13.

Yukarıdaki diyagramı ifade eden kavram çiftleri aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II
A)	Gözlüklü	Öğretmen
B)	İnsan	Düşünen
C)	Demir	Metal
D)	Bitki	Ağaç
E)	Tavşan	Hayvan

14. Tüm serçeler kuştur.
Bazı kuşlar serçedir.

Bu önermeler, aşağıdakilerden hangisini örneklerdir?

- A) Ayrıklık
- B) Tam girişimlik
- C) Eksik girişimlik
- D) Çelişmezlik
- E) Eşitlik

1. İki veya daha fazla terimden oluşan ve bir doğruluk değerine sahip yargılara önerme adı verilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir önerme olamaz?

- A) $2+5=7$
- B) $3x-5=1$
- C) H_2+O
- D) $2-5=-3$
- E) $5>18$

2. "Bilge, çalışkan bir öğrencidir." yargısı bir önerme iken "Bilge keşke çalışkan bir öğrenci olsa" yargısı bir önerme değildir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir yargının önerme olabilmesi için gerekli bir koşul değildir?

- A) Bir yargı bildirmelidir.
- B) En az iki terimden oluşmalıdır.
- C) Bir doğruluk değerine sahip olmalıdır.
- D) Bir istek, bir beklenti bildirmelidir.
- E) Terimler bir bağla bağlanmalıdır.

3. Yüklemin özneyi olumladığı önermeler, olumlu önermelerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi olumlu bir önermedir?

- A) Bazı çocuklar söz dinlemez.
- B) Bütün anneler kadındır.
- C) Bazı meyveler güzel değildir.
- D) Bazı erdemliler vatansever değildir.
- E) Bütün okula gitmeyenler okuma-yazma bilmez.

4. Tek bir yargı bildiren önermeler basit, en az iki yargı bildiren önermeler ise bileşik önermelerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi basit bir önermedir?

- A) Bütün insanlar erdemlidir.
- B) Okullar pazar hariç hergün açıktır.
- C) Okula gitmezse ders çalışmayacaktır.
- D) Bazı çocuklar hem yaramaz hem de akıllıdır.
- E) Ahmet sinemaya gitti fakat filmi beğenmedi.

5. Bileşik önermeler bileşiği açık ve bileşiği kapalı önermeler olarak ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "bileşiği kapalı" bir önermedir?

- A) Mehmet Akif düzenli çalışırsa mutlaka başarılı olur.
- B) Ders çalışmadığı için ne üniversiteyi kazanabildi ne de sınıfını geçebildi.
- C) Tatile gitti ama yeteri kadar dinlenmedi.
- D) Onur, Eylül ayından beri sürekli ders çalışıyor.
- E) Konsere gittiği için ders çalışmadı.

6. "Oya, mantık dışında tüm derslerde çok başarılıdır." önermesi nasıl bir önermedir?

- A) Basit önerme
- B) Koşullu önerme
- C) Karşılaştırmalı önerme
- D) Eklî önerme
- E) Çıkarmalı önerme

7. Nicelikleri ve terimleri aynı olan fakat nitelikleri farklı olan önermeler arasında karşıtlık ilişkisi vardır.

Buna göre, "Bazı şarkılar duygusaldır." önermesinin karşıtı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün şarkılar duygusaldır.
- B) Bazı duygusal olanlar şarkıdır.
- C) Hiçbir şarkı duygusal değildir.
- D) Bazı şarkılar duygusal değildir.
- E) Bütün şarkıların duygusal olduğu doğru değildir.

8. “Bazı insanlar dürüsttür” ve “Bütün insanlar dürüsttür” önermeleri arasında altıklık ilişkisi vardır.

Buna göre, önermeler arası “altıklık” ilişkisi ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Aynı doğruluk değerine sahiptir.
B) Nicelikleri farklı nitelikleri aynıdır.
C) Birbiriyle çelişiktir.
D) Aynı nicelik ve aynı nitelik değerlerine sahiptirler.
E) Nitelikleri farklı, nicelikleri aynıdır.

9. “Bütün şehirler deniz kenarında değildir.” önermesinin karşısının altığı olan önerme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün şehirler deniz kenarındadır.
B) Hiçbir şehir deniz kenarında değildir.
C) Bazı şehirler deniz kenarındadır.
D) Bazı şehirler deniz kenarında değildir.
E) Bütün deniz kenarındakiler şehirdir.

10. Aşağıdaki yargılardan hangisi bir önerme değildir?

- A) Hemen okula gitmelisin.
B) Bugün, Zehra'nın doğum günüdür.
C) Kuşlar ötmeyi sever.
D) Bazı şiirler bestelenebilir.
E) Erken kalkan yol alır.

11. Düz döndürme, döndürme kuralları gözönünde bulundurularak bir önermenin öznesinin yüklem yüklemine özne yapılmasıdır.

Buna göre, “Bütün bitkiler canlıdır.” önermesinin düz döndürülmüş hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı canlılar bitkidir.
B) Hiçbir canlı bitki değildir.
C) Bütün canlılar bitkidir.
D) Bazı canlılar bitki değildir.
E) Bazı bitkiler canlı değildir.

12. “Bazı bebekler sarışın değildir.” önermesinin düz döndürülmüş hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı sarışınlar bebek değildir.
B) Bütün bebekler sarışındır.
C) Düz döndürmesi olmaz.
D) Hiçbir sarışın bebek değildir.
E) Bazı sarışınlar bebektir.

13. Aşağıdakilerden hangisi ters döndürme kurallarından değildir?

- A) Tümel olumsuz bir önerme tikel olumsuz olur.
B) Tikel olumlu bir önermenin ters döndürmesi olmaz.
C) Tikel olumsuz bir önermenin ters döndürmesi olmaz.
D) Tümel olumlu bir önerme tümel olumlu olur.
E) Tikel olumsuz bir önerme tikel olumsuz olur.

14. “Bazı önermeler doğru değildir.” önermesinin ters döndürülmüş hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı doğrular önerme değildir.
B) Bütün doğru olmayanlar önerme olmayandır.
C) Hiçbir doğru olmayan önerme olmayan değildir.
D) Bütün doğrular önermedir.
E) Bazı doğru olmayanlar önerme olmayan değildir.

1. Önergeler, bildirdiği yargının niteliğine göre olumlu (evetleyici) ve olumsuz (değilleyici) önergeler olarak ikiye ayrılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi olumsuz bir önermedir?

- A) Ahmet'in çalışkan olduğu düşünülemez.
B) Alper ders çalışırsa başarılı olacaktır.
C) Yağmur yağdığında su sıkıntısı azalacaktır.
D) Okula gittiğinde mutlaka müdürü görmelisin.
E) Bilge, bugün okula gitmedi mi?

2. Aşağıdaki önermelerden hangisi “tümel olumsuz” bir önermedir?

- A) Bazı öğrenciler tembel değildir.
B) Her kadın güzel ve zekidir.
C) Hiçbir çocuk yetişkin değildir.
D) Bazı çiçekler yapraksızdır.
E) Bütün hayvanlar canlıdır.

3. Aşağıdaki önermelerden hangisi “basit, tekil ve olumlu” bir önermedir?

- A) Ankara, Türkiye'nin başkentidir.
B) Tuz gölü yeterli yağış olmazsa kuruyacak.
C) Bazı ormanlarımız yok olma tehlikesi ile karşı karşıya.
D) Hava sıcaklıklarından dolayı bütün göçmen kuşlar göç etti.
E) Tüm Ege ve Akdeniz sahilleri turizme elverişlidir.

4. Aşağıdaki önermelerden hangisinde bir koşul söz konusudur?

- A) Ne yardan geçilir ne serden.
B) Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
C) Ya bu deveyi güdersin ya bu diyardan gidersin.
D) El elden üstündür.
E) Ak akçe kara gün içindir.

5. – Özlem konferansa geldi ama sunum yapmadı.
– Melek dışında herkes sınava katıldı.
– Sadece özgür dersi dinliyor ve not alıyordu.
– Okulların üç günden beri tatil olduğunu öğrendik.

Yukarıda aşağıdaki önermelerden hangisine örnek verilmemiştir?

- A) Ekli önerme
B) Sınırlandırıcı önerme
C) Nedenli önerme
D) Özgülü önerme
E) Çıkarmalı önerme

6. Hem nitelikleri hem de nicelikleri farklı olan önermeler arasındaki karşı olumlama tablosuna göre nasıl bir ilişki vardır?

- A) Üst karşıtlık
B) Alt karşıtlık
C) Çelişiklik
D) Altıklık
E) Değişmezlik

7. “Hiçbir iyilik karşılıksız kalmaz” önermesinin altığının çelişigi olan önerme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün iyilikler karşılıksız kalır.
B) Bazı iyilikler karşılıksız kalmaz.
C) Her iyilik karşılıksız kalmaz.
D) Bazı iyilikler karşılıksız kalır.
E) Bazı iyiliklerin karşılığı yoktur.

8. "Bazı televizyon programlarının yararlı olduğu söylenemez." önermesinin karşının altığının çelişği olan önerme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı televizyon programları yararlıdır.
B) Bütün televizyon programları yararlı olduğu söylenbilir.
C) Bazı televizyon programlarının yararlı olduğu söylenemez.
D) Hiçbir televizyon programı yararlı değildir.
E) Hiçbir televizyon programı yararsız değildir.

9. "Bazı meyveler ekşidir." önermesinin düz döndürmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün ekşiler meyvedir.
B) Bazı ekşiler meyve değildir.
C) Bütün meyve olmayanlar ekşi olmayandır.
D) Hiçbir meyve ekşi değildir.
E) Bazı ekşiler meyvedir.

10. Düz döndürme, bir önermenin niteliğine dokunmadan, döndürme kurallarına uyularak özne ve yüklemnin yer değiştirilmesiyle yapılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "düz döndürme" kurallarından birisi değildir?

- A) Tümel olumsuz bir önerme tümel olumsuz olur.
B) Tikel olumsuz bir önermenin düz döndürmesi yoktur.
C) Tümel olumlu bir önerme tikel olumlu olur.
D) Tikel olumlu bir önerme tikel olumlu olur.
E) Tümel olumsuz bir önerme tümel olumlu olur.

11. Aşağıdakilerden hangisi bileşikliği açık bir önermedir?

- A) Murat beni dinledi fakat anlamadı.
B) Ali üç günden beri hasta yatıyor.
C) Sadece Yasemin derse katıldı.
D) Özlem, Mehmet'den daha zekidir.
E) Pembe hariç tüm renkleri severim.

12. Ters döndürmede, döndürme kuralları gözönünde bulundurularak ve önermenin niteliği değiştirilmeden öznenin ve yüklemnin karşıtı alınarak yerleri değiştirilir.

Buna göre, "Bütün kadınlar çalışkandır" önermesinin ters döndürülmüş hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün çalışkan olmayanlar kadın olmayanlardır.
B) Bazı çalışkanlar kadın değildir.
C) Hiçbir çalışkan olmayan kadın olmayan değildir.
D) Bazı çalışkan olmayanlar kadın olmayanlardır.
E) Bütün kadın olmayanlar çalışkan olmayanlardır.

13. Aşağıdakilerden hangisi bir önermenin karşının altığı ile aynı nitelik ve nicelik değerlerine sahiptir?

- A) Önermenin doğruluğu
B) Önermenin üst karşıtı
C) Önermenin altığı
D) Önermenin çelişği
E) Önermenin eşdeğeri

14. "Hiçbir ressam şair değildir." önermesinin ters döndürülmüş hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı şair olmayanlar ressam olmayan değildir.
B) Bazı şair olmayanlar ressam olmayanlardır.
C) Bütün şairler ressam değildir.
D) Hiçbir şair olmayan ressam olmayan değildir.
E) Bazı ressam olmayanlar şair olmayan değildir.

1. "Her önerme bir cümledir ama her cümle bir önerme değildir."

Bu görüşe göre, aşağıdaki cümlelerden hangisi önermedir?

- A) Üniversite sınavını kazanmak istiyorsan kitap oku
B) İnsan nasıl insan oldu?
C) Çocuklar öldürülmesin, şeker de yiyebilsinler
D) Vay canına!
E) İnsanlar kardeşler.

2. Aşağıdakilerden hangisi önermenin özelliklerinden biri değildir?

- A) Doğruluk değerine sahiptir.
B) En az bir yargı bildirir.
C) Bütün önermeler doğrudur.
D) Anlamlı cümlelerden oluşur.
E) Bilgi verme görevi vardır.

3. – Bazı insanlar çalışkandır. (Basit Önerme)

– Bazı insanlar gözlüklüdür ve zekidir. (Bileşik Önerme)

Bu örneklerde, önermelerin bu şekilde ayrılmasında aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

- A) Doğruluk değeri
B) Yargı sayısı
C) Terimlerin niteliği
D) Önermenin niteliği
E) Önermenin niceliği

4. Bazen tek bir sözcükle yargıda bulunuruz. Örneğin "çalışkandır", "yaramazdır", "şişmandır" gibi. Bu sözcükler yargı bildirmesine rağmen önerme kabul edilemezler.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçerli olması
B) Yargı bildirmesi
C) Bir bağlaçla bağlanmaması
D) En az iki terimden oluşmaması
E) Nicelik belirtmemesi

5. Bir önermede, yüklemnin, öznenin kaplamındaki hiçbir elemana ait olmadığı belirtiliyorsa bu tür önermeler tümel olumsuzdur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi tümel olumsuz önermeye örnektir?

- A) Ahmet başarılı bir öğrencidir.
B) Bazı sporcular çalışkan değildir.
C) Hiçbir insan bitki değildir.
D) Bazı gözlüklüler öğrencidir.
E) Bütün demirler metaldir.

6. Özne ve yüklemnin ya da her ikisinin de açıklayıcı bilgilerle zenginleştiği basit önermelere karmaşık önerme adı verilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi karmaşık bir önermedir?

- A) İğne yapraklılardan olan çam, bir ağaçtır.
B) Önerme ya doğru ya da yanlıştır.
C) Ahmet hem çalışkan hem de başarılıdır.
D) Bir kapı aynı anda hem açık hem de kapalı olmaz.
E) Bütün kuşlar kanatlıdır.

7. I. Bazı insanlar kiskanç değildir.
II. Bazı öğrenciler çalışkan değildir.
III. Tüm yazarlar kitap okur.
IV. Hiçbir taş bitki değildir.

Yukarıdaki örneklerde, önerme çeşitlerinden hangisi yer almamıştır?

- A) Tikel olumsuz
B) Tekil olumlu
C) Tümel olumlu
D) Altık
E) Tümel olumsuz

8. Aşağıdaki önermelerden hangisinin doğru olup olmadığı gözlem ve deneye başvurmadan belirlenebilir?

- A) Bazı ağaçlar iğne yapraklıdır.
- B) Bazı hayvanlar dört ayaklıdır.
- C) Bütün insanlar solunum yapar.
- D) Hiçbir insan ölümsüz değildir.
- E) Bütün her bir parçasından büyüktür.

9. "Gökçe çalışırsa, sınıfını geçer." önermesi aşağıdaki önerme türlerinden hangisine örnektir?

- A) Ekli önerme
- B) Sınırlayıcı önerme
- C) Özgülü önerme
- D) Koşullu önerme
- E) Nedenli önerme

10. Ali iş yerindedir. Diğer çalışanlar iş yerinde değildir. Bu iki önermeyi içine alan önerme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali iş yerinde değildir.
- B) Yalnız Ali iş yerindedir.
- C) Bütün çalışanlar iş yerindedir.
- D) İş yerinde bazı çalışanlar vardır.
- E) Hiçbir çalışan işyerinde değildir.

11. Neden bildiren ve bir bağlaçla birbirine bağlı önermelere nedenli önerme denir.

Aşağıdaki önermelerden hangisi nedenli önermedir?

- A) Fiyatlar düşerse turizm gelişir.
- B) Bazı gençler sabırlı değildir.
- C) Bilim mantıksaldır çünkü akla dayanır.
- D) Hem ağlarım hem giderim.
- E) Bütün öğrenciler sınavı kazanabilir ama çok çalışmaları gerekir.

12. "Ali üç gündür okula gelmiyor."

Bu önermenin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınırlandırıcı önerme
- B) Sebepli önerme
- C) Şartlı önerme
- D) Ekli önerme
- E) Bağlantılı önerme

13. "İnsan insandır." cümlesi özne ve yüklemi aynı terimden oluşan bir önermedir. Bu önerme için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Doğruluk değeri taşıması
- B) Yeni bir bilgi vermemesi
- C) Bir yargıda bulunulmaması
- D) Terimlerin bir bağla bağlanmaması
- E) Geçerli olmaması

14. "Bütün insanlar solunum yapar." tümel önermeye "Bazı insanlar gözlüklüdür." tikel önermeye örnektir.

Buna göre, tümel önermenin öncelikle aşağıdaki koşullardan hangisine sahip olması gerekir?

- A) Yüklem öznenin kapsamındaki sadece bir elemanı kapsamaması
- B) Aynı özne ve yüklem terimlerine sahip olması
- C) Yüklem öznenin kapsamındaki bazı elemanları içine alması
- D) Özne ve yüklem aynı terimden oluşması
- E) Yüklem öznenin kapsamındaki tüm elemanları içine alması

1. "Bazı öğretmenler çalışkandır." önermesi doğru ise, "Hiçbir öğretmen çalışkan değildir." önermesi yanlıştır.

Bu örnek, karşıtolum karesindeki çelişik önermelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisini destekler?

- A) Önermeler aynı doğruluk değeri taşıyamazlar.
- B) Önermelerden biri yanlışsa diğeri de yanlıştır.
- C) Önermelerden biri doğruysa diğeri de doğrudur.
- D) Önermeler eşdeğerdir.
- E) Önermelerin doğruluk değeri bilinemez.

2. "Hiçbir çocuk akıllı değildir." önermesinin ters dönürmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı akıllılar çocuk değildir.
- B) Bazı akıllı olmayanlar çocuk olmayan değildir.
- C) Bazı çocuklar akıllı değildir.
- D) Hiçbir akıllı olmayan çocuk değildir.
- E) Hiçbir çocuk akıllı değildir.

3. Bütün insanlar canlıdır. Hiçbir insan canlı değildir.

Üst karşıt

Altık Çelişik Çelişik Altık

Alt karşıt

Bazı insanlar canlıdır. Bazı insanlar canlı değildir.

Bu dört önermenin karşı olma karesindeki gibi bir-biriyle ilişki halinde olması için aşağıdakilerden hangisinin olması gerekir?

- A) Önermelerin niceliklerinin aynı olması
- B) Önermelerin aynı terimden oluşması
- C) Önermelerin aynı doğruluk değeri taşıması
- D) Önermelerden birinin doğru diğeri de yanlıştır
- E) Önermelerin niteliklerinin aynı olması

4. Aşağıdaki önermelerden hangisi çelişiktir?

- A) Bazı insanlar çalışkandır. Bütün insanlar çalışkandır.
- B) Bazı böcekler dört ayaklıdır. Bazı böcekler dört ayaklı değildir.
- C) Hiçbir insan çalışkan değildir. Bazı insanlar çalışkan değildir.
- D) Hayvanların hepsi canlıdır. Hiçbir hayvan canlı değildir.
- E) Bazı yolcular çocuktur. Hiçbir yolcular çocuk değildir.

5. Özne ve yüklem terimleri aynı olan iki önerme, sadece nitelik ve nicelik veya hem nicelik hem de nitelik yönünden farklı ise bu önermeler arasında karşı olma ilişkisi vardır.

Buna göre, "Bütün bitkiler fotosentez yapar." önermesi ile aşağıdaki önermelerden hangisi arasında karşı olma ilişkisi yoktur?

- A) Hiçbir bitki fotosentez yapmaz.
- B) Bazı bitkiler fotosentez yapar.
- C) Bazı canlılar solumun yapar.
- D) Bazı bitkiler fotosentez yapmaz.
- E) Bazı canlılar fotosentez yapar.

6. Konu ve yüklem bakımından aynı olan iki önerme nicelik bakımından farklı ise altıktır.

Buna göre, "Bazı kuşlar suda yüzer." önermesi aşağıdaki önermelerden hangisiyle altıktır?

- A) Bazı kuşlar suda yüzemez.
- B) Hiçbir kuş suda yüzen değildir.
- C) Kanarya suda yüzen değildir.
- D) Bütün kuşlar suda yüzer.
- E) Suda yüzenlerin bazıları kuş değildir.

7. Konu ve yüklem bakımından aynı olan iki tikel önerme nitelik bakımından farklı ise alt karşıttır.
- Buna göre, "Bazı insanlar tembel değildir." önermesinin alt karşıtı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bazı insanlar tembeldir.
B) Bazı tembeller insandır.
C) Bütün tembeller çalışkan değildir.
D) Bazı insanlar çalışkandır.
E) Hiçbir insan tembel değildir.
8. Aşağıdakilerden hangisi "Bütün balıklar yüzer." önermesiyle eşdeğerdir?
- A) Hiçbir balık yüzen değildir.
B) Hiçbir yüzen balık olmayan değildir.
C) Bütün yüzenler balıktır.
D) Bazı balık olmayanlar yüzer.
E) Bazı yüzenler balıktır.
9. Bir önermenin nitelik ve doğruluk değerini değiştirmeden öznesini yüklem, yüklemine özne yapmaya düz döndürme denir.
- Buna göre "Hiçbir papatya güzel değildir." önermesinin düz döndürmesi aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bazı papatyalar güzeldir.
B) Hiçbir güzel papatya değildir.
C) Bazı güzel olmayanlar papatyadır.
D) Hiçbir güzel olmayanlar papatya olmayan değildir.
E) Bazı güzeller papatya değildir.
10. Tikel olumsuz bir önermenin düz döndürmesi yoktur.
- Buna göre, aşağıdaki önermelerden hangisinin düz döndürmesi yapılamaz?**
- A) Bütün çiçekler kokuludur.
B) Bazı sağlıklılar sporcudur.
C) Bazı yazarlar şair değildir.
D) Hiçbir ev kirli değildir.
E) Hiçbir insan başarısız değildir.

11. Bir önermenin niteliğini değiştirmeden, öznesinin olumsuz halini yüklem, yüklemine olumsuz halini özne yapmaya ters döndürme denir.
- Buna göre, "Bazı güller beyaz değildir." önermesinin ters döndürülmüş şekli aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bazı beyaz olmayanlar gül olmayan değildir.
B) Bütün gül olmayanlar beyaz değildir.
C) Hiçbir gül beyaz olmayan değildir.
D) Bütün beyaz olmayanlar gül olmayan değildir.
E) Bazı beyaz olanlar gül değildir.
12. "Bazı öğretmenler bayandır." önermesi doğruysa, aşağıdaki önermelerden hangisi zorunlu olarak doğrudur?
- A) Hiçbir öğretmen bayan değildir.
B) Bütün öğretmenler bayandır.
C) Bütün bayanlar öğretmendir.
D) Bazı bayanlar öğretmendir.
E) Hiçbir bayan, öğretmen değildir.
13. Bütün insanlar solunum yapar. (D)
Bazı insanlar solunum yapar. (D)
Bu iki önermeye altık önerme denir. Altık önermelerde tümel önerme doğru ise tikel önerme de doğrudur.
- Bu durum, aşağıdaki yargılardan hangisiyle açıklanabilir?**
- A) Bütün için doğru olan parçalar için de doğrudur.
B) Altık önermelerin konu ve yüklemi aynıdır.
C) Tikel önerme doğru ise altığı kesinlikle yanlıştır.
D) Altık önermelerden biri doğru ise diğeri yanlıştır.
E) Yanlış önermelerin altığı yoktur.
14. "Bazı kişiler spor yapar." önermesinin çelişği nitelik ve nicelik yönünden hangi özelliklere sahiptir?
- A) Tikel olumlu
B) Tümel olumsuz
C) Tekil olumlu
D) Tümel olumlu
E) Tikel olumsuz

1. Bacon'a göre doğruya ulaşmanın en önemli yolu olguları tek tek ele alıp inceleyerek genel yargılara ulaşmaya çalışmaktır.
- Buna göre Bacon'un savunduğu akıl yürütme yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Kıyas
B) Çıkarım
C) Analoji
D) Tümevarım
E) Tümdengelim
2. Zincirleme bir kıyasta, kıyasın tekrar eden sonuç önermelerinin çıkarılmasıyla elde edilen kıyas türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İkilem
B) Sorit
C) Entimem
D) Karma kıyas
E) Dilemma
3. Bir ayık koşullu önermeyle, bir yüklemli önermeden meydana gelen ve ikinci önermesiyle sonucun yüklemi aynı olan kıyas türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Seçmeli kıyas
B) Koşullu kıyas
C) Entimem kıyas
D) Kesin kıyas
E) İkilem
4. "Bütün kilolular sevecendir.
Bazı kadınlar kiloludur.
O halde bütün kadınlar sevecendir."
- hatalı kıyas, aşağıdakilerden hangisi yapılırsa geçerli olur?**
- A) Birinci öncül tikel ve olumsuz olduğunda
B) İkinci öncülün değillesmesi alındığında
C) Sonuç önermesi tikel olduğunda
D) Sonuç önermesinin değili alındığında
E) Her iki öncül de tikel alındığında

5. – Başarı, ya iyi bir sınav sonucu, ya iyi bir dost, ya da iyi bir iştir.
– İyi bir sınav sonucu, iyi bir dost ve iyi bir iş mutluluk getirir.
– O halde başarı mutluluk getirir.
- Bu kıyas, aşağıdaki kıyas türlerinden hangisine verilebilecek bir örnektir?**
- A) Entimem (Eksik önermeli kıyas)
B) Dilemma (İkilem)
C) Karma (Hulfi) kıyas
D) Kanıtlı (delilli) kıyas
E) Sorit kıyas
6. "Türkiye ve Yunanistan Akdeniz ülkesidir.
Türkler sevecen ve canayakındır.
O halde, Yunanlılar da sevecen ve canayakındır."
- kıyasında aşağıdaki akıl yürütme biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?**
- A) Tümevarım
B) Tümdengelim
C) Çıkarım
D) Zincirleme
E) Analoji
7. "Mantığın konusu doğru düşünmedir.
Doğru düşünme, geçerli düşünmedir.
O halde, mantığın konusu geçerli düşünmedir."
- Geçerli olan bu kıyastaki orta terim aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Mantık
B) Doğru düşünme
C) Geçerli düşünme
D) Mantığın konusu
E) Düşünme

8. "Bütün sporcular sağlıklıdır.
Bazı sağlıklılar sigara kullanmaz.
öncüllerine sahip olan bir kıyasın sonucu önermesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Bazı sporcular sigara kullanmaz.
B) Bütün sağlıklılar sporcudur.
C) Bazı sporcular sağlıklıdır.
D) Hiçbir sporcu sigara kullanmaz.
E) Sigara kullanmayanların çoğu sporcudur.
9. Sonuç önermesinin karşıt halinin ya da aynısının hem biçim hem de anlam bakımından öncüllerde yer aldığı kıyas türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Koşullu kesin kıyas
B) Yüklemlı kesin kıyas
C) Seçmeli kıyas
D) Bileşik kıyas
E) Düzensiz kıyas
10. "Bütün meyveler tatlıdır.
Çilek bir meyvedir.
O halde çilek de tatlı bir meyvedir."
çıkarmında aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmamıştır?
- A) İki tikel öncülden sonuç çıkmaz.
B) Bir çıkarımda en az üç terim olmalıdır.
C) Öncüller olumluysa sonuç olumsuz olmaz.
D) Bir çıkarımda orta terim sonuçta yer almaz.
E) Orta terim iki öncülden de tikel olarak alınamaz.
11. "Bazı ağaçlar iğne yapraklıdır.
Çam da iğne yapraklıdır.
O halde çam bir ağaçtır."
çıkarmının terimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
Büyük terim	Küçük terim	Orta terim
A) Ağaç	Yaprak	Çam
B) İğne yapraklı	Çam	Ağaç
C) O halde	Çam	Ağaç
D) Bazı	Yaprak	Çam
E) Ağaç	Çam	İğne yapraklı

12. "Çiçekler açarsa bahar gelmiştir."
öncülünde "O halde bahar gelmedi" sonucu önermesine ulaşmak için ikinci öncül olarak aşağıdaki önermelerden hangisi alınmalıdır?
- A) Çiçekler açtı.
B) Çiçekler açtı ve bahar geldi.
C) Ağaçlar yeşermeye başladı.
D) Çiçekler açmadı.
E) Bahar gelmeyince çiçekler açmaz.
13. "Bütün aşklar imkansızdır.
Bazı imkansızlıklar insanı olgunlaştırır.
O halde bazı aşklar insanı olgunlaştırır."
çıkarmadaki küçük terim aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Aşklar
B) Olgunlaşmak
C) İnsan
D) İmkansızlık
E) İmkansız aşklar
14. Gündelik hayatta kullandığımız bazı kıyaslar, zihnimizde tam ve düzenli olduğu halde eksik ve düzensiz ifade edilir.
Buna göre bir öncülü veya sonucu eksik bırakılan kıyas türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Entimem
B) Sorit kıyas
C) Dilemma
D) Seçmeli kıyas
E) Delilli kıyas

1. İki şey arasındaki benzerliğe dayanarak ulaşılan akıl yürütme biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Tümevarım
B) Tümdengelim
C) Karşı olma
D) Anoloji
E) Kesin kıyas
2. Kıyas kurallarına göre sonucu tikel olumsuz olan bir kıyasın öncülleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A) Her iki öncül de tikel ve olumsuzdur.
B) Öncüllerden birincisi tümel ikincisi tekildir.
C) Öncüllerin her ikisi de olumsuzdur.
D) Öncüllerden birisi tikel ve olumsuzdur.
E) Öncüllerin her ikisi de tikel ve olumludur.
3. - Ard arda gelen en az iki kıyastan oluşur.
- Birinci kıyasın sonucu, devamındaki kıyasın öncüllerinden birisi olur.
Burada açıklaması yapılan kıyas biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Zincirleme kıyas
B) Karma kıyas
C) Koşullu bileşik kıyas
D) Sorit kıyas
E) Ayırık koşullu seçmeli kıyas
4. - Öğrencilerin sınavdaki başarıları yüksek olursa, soru kat sayılar düşer.
-
- Soru katsayıları yükseldi.
Yukarıdaki kıyasın geçerli bir kıyas olabilmesi için ikinci öncülün aşağıdakilerden hangisi olması gerekir?
- A) Öğrencilerin başarıları yükseldi.
B) Soru katsayıları ve öğrencilerin başarıları düştü.
C) Öğrencilerin sınav başarıları değişmedi.
D) Soru katsayı oranları ve öğrenci başarıları doğru orantılı idi.
E) Öğrencilerin sınavdaki başarıları düştü.
5. "İnsan çalışmazsa, başarılı olamaz."
önermesini kanıtlamak için, bu önermenin karşıtının imkansızlığını, yani "İnsan çalışmazsa başarılı olur." önermesinin yanlışlığını gösterilmeye çalışıldığı kıyas türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Karma kıyas
B) Seçmeli kıyas
C) Bileşik kıyas
D) Kesin kıyas
E) Koşullu kıyas
6. Zincirleme bir kıyası sorit kıyasa çevirmek için aşağıdakilerden hangisi yapılır?
- A) Öncüllerin yerleri değiştirilir.
B) Sonuç önermesinin değili alınır.
C) Öncül ve sonuç önermelerinin nitelik ve nicelikleri değiştirilir.
D) Tekrar edilen sonuç önermeleri çıkarılır.
E) Sonuç önermesinin niceliği değiştirilerek değili alınır.
7. "Bazı insanlar tembeldir.
Bazı insanlar başarısızdır.
O halde bazı tembeller başarısızdır."
Burada hangi kıyas kuralına uyulmadığı için kıyas hatalıdır?
- A) İki olumlu öncülün sonucu olumsuz olmalıdır.
B) Orta terim sonuçta yer almamalıdır.
C) İki tikel öncülün sonucu tümel olmalıdır.
D) Öncüllerden biri olumlu ise sonuçta olumlu olmalıdır.
E) İki tikel öncülden sonuç çıkmaz.

8. Aşağıdakilerden hangisi bir kıyasın geçerli olması için zorunlu olan kurallardan birisi değildir?

- A) Sonuç önermesi, daima öncüllerden zayıf olana bağlıdır.
B) İki olumsuz, öncülden sonuç çıkarılamaz.
C) Öncüller olumluysa sonuç olumsuz olmalıdır.
D) İki tikel öncülden sonuç çıkarılamaz.
E) Öncüllerden biri olumsuzsa, sonuç mutlaka olumsuz olmalıdır.

9. "Bütün kuşlar kanatlıdır.
Bazı kanatlılar güzel öter.
O halde bütün kuşlar güzel öter."

Burada, aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmadığı için kıyas hatalıdır?

- A) Sonuç önermesi mutlaka zayıf olan öncüle yani tikel olana bağlı olmalıdır.
B) Öncüllerden biri olumsuzsa sonuç da olumsuz olmalıdır.
C) Sonuç önermesi küçük ve büyük terimden oluşmalıdır.
D) Orta terim sonuçta yer almamalıdır.
E) İki olumsuz öncülden sonuç çıkarılamaz.

10. Öncülleri,
"Hiçbir böcek çiçek değildir.
Papatya bir çiçektir."

olan geçerli bir çıkarımın (akıl yürütme) sonuç önermesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Papatya böcek değildir.
B) Böcek çiçek değildir.
C) Çiçek olanlar böcek olamaz.
D) Bazı çiçekler böcek değildir.
E) Hiçbir çiçek böcek değildir.

11. "Hiçbir kuş balık değildir.
Kartal bir kuştur.
O halde kartal bir balık değildir."

geçerli kıyası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öncüllerden biri olumsuzsa sonuçta olumsuz olur.
B) "Kartal" terimi orta terimdir.
C) Tümdengimsel bir akıl yürütme yöntemi kullanılmıştır.
D) Kıyas balık, kuş, kartal terimlerinden oluşmuştur.
E) Sonuç önermesinde sadece büyük ve küçük terim vardır.

12. "Bütün şehirler kalabalıktır.
Hiçbir köy kalabalık değildir.
O halde, hiçbir şehir köy değildir."

kıyasının küçük ve büyük terimi aşağıdakilerden hangisidir?

	<u>Büyük terim</u>	<u>Küçük terim</u>
A)	Bütün şehirler	Hiçbir köy
B)	Kalabalık	Şehir
C)	Köy	Şehir
D)	Kalabalık	Köy
E)	Şehir	Kalabalık

13. "Bütün sürüngenler omurgalıdır.
.....
O halde bazı sürüngenler zehirli değildir."

kıyasının geçerli olabilmesi için ikinci öncül önermesi aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Bütün omurgalıları zehirlidir.
B) Bazı sürüngenler zehirlidir.
C) Bütün sürüngenler zehirli değildir.
D) Bazı omurgalıları zehirli değildir.
E) Bütün omurgalıları zehirli değildir.

14. Bir çıkarımdaki büyük terimle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Birinci öncülün öznesidir.
B) Birinci öncülün yüklemi ikinci öncülün öznesidir.
C) Sonuç önermesinin öznesidir.
D) Sonuç önermesinin ana eklemidir.
E) Sonuç önermesinin yüklemidir.

1. Yunanistan da Türkiye de bir Akdeniz ülkesidir.
Yunanistan Avrupa Birliği'ne üyedir.
O halde, Türkiye de Avrupa Birliği'ne üyedir.

Bu akıl yürütme biçimi aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Tümevarım
B) Tümdengelim
C) Analoji
D) Entimem
E) İkilem

2. Gördüğüm birinci karga siyahtı.
Gördüğüm ikinci karga siyahtı.
Gördüğüm üçüncü karga siyahtı.
O halde bütün kargalar siyahtır.

Bu akıl yürütme biçimi aşağıdakilerden hangisine uygun düşmektedir?

- A) Tümdengelim
B) Analoji
C) Sorit
D) İkilem
E) Tümevarım

3. Bütün şairler sanatçıdır.
Mehmet Akif Ersoy şairdir.
O halde Mehmet Akif Ersoy sanatçıdır.

Bu kıyasta orta terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şair
B) Mehmet Akif Ersoy
C) Sanatçı
D) O halde
E) Bütün

4. Ben varsam ölüm yoktur ve ölüm varsa ben yokum.
Ben varım ve ölüm yoktur.
O halde, ölüm varsa ben yokum.

Bu kıyas, aşağıdaki kıyas türlerinden hangisini örnekler?

- A) İkilem (dilem)
B) Zincirleme kıyas
C) Sorit
D) Karma kıyas
E) Safsata

5. Bazı öğrenciler çalışkandır.
Ali öğrencidir.
O halde, Ali çalışkandır.

Bu hatalı kıyasta kıyas kurallarından hangisine uyulmamıştır?

- A) İki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz.
B) Öncüllerden biri mutlaka tümel olmalıdır.
C) Orta terim sonuç önermesinde yer almaz.
D) Her kıyasta büyük, orta ve küçük terim bulunmalıdır.
E) Sonuç önermesi her zaman zayıf olana bağlıdır.

6. "Yağmur yağacak veya kuraklık artacak." öncülüne aşağıdaki öncüllerden hangisi eklenirse "Kuraklık artacak." sonuç önermesi elde edilir?

- A) Kuraklık yaşanmadı.
B) Kuraklık azaldı.
C) Bahar gelmedi.
D) Yağmur yağmadı.
E) Hem yağmur yağdı hem kuraklık yaşandı.

7. Hiçbir devlet topraksız değildir.
Bazı topraklar güvenli değildir.
O halde, bazı devletler güvenli değildir.

Bu akıl yürütmede aşağıdaki kıyas kurallarından hangisine uyulmadığı için geçersizdir?

- A) Öncüllerden biri tikelse sonuçta tikel olmalıdır.
B) Orta terim sonuç önermesinde yer almaz.
C) Her kıyas, iki öncül bir sonuçtan oluşur.
D) Bir olumlu bir olumsuz öncülden olumsuz sonuç çıkar.
E) İki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz.

8. Bazı kuşlar kanatlıdır.
Bazı kanatlılar uçar.
Bazı kuşlar uçar.

Bu hatalı kıyasta aşağıdaki kıyas kurallarından hangisine uyulmamıştır?

- A) Orta terim sonuç önermesinde yer almaz.
B) İki tikel öncülden sonuç çıkmaz.
C) Her kıyas, iki öncül bir sonuçtan oluşur.
D) Bir olumlu bir olumsuz öncülden olumsuz sonuç çıkar.
E) İki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz.

9. Öncülleri,

- Bütün çalışanlar başarılıdır.
- Bazı öğrenciler çalışkandır.

önergeleri olan geçerli bir kıyasın sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün çalışanlar öğrencidir.
- B) Bazı çalışanlar öğrencidir.
- C) Bazı öğrenciler başarılıdır.
- D) Hiçbir öğrenci başarılı değildir.
- E) Her çalışan başarılıdır.

10. Bazı insanlar ressamdır. (I. öncül)
Adem de insandır. (II. öncül)
O halde Adem ressamdır. (Sonuç)

Yukarıdaki çıkarımın geçerli olabilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. öncül tümel olmalıdır.
- B) II. öncül tikel olmalıdır.
- C) Sonuç tikel olmalıdır.
- D) I. öncülde insan ve ressam terimleri yer değiştirilmelidir.
- E) II. terimde insan yerine başka bir terim kullanılmalıdır.

11. Birinci öncülü tikel olumlu, ikinci öncülü tümel olumsuz olan geçerli bir kıyasın sonuç önermesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tekil olumlu
- B) Tümel olumsuz
- C) Çelişik
- D) Tikel olumsuz
- E) Tümel olumlu

12. Bütün yazarlar kitap okur.

Orhan Pamuk yazardır.

Orhan Pamuk kitap okur.

Bu kıyasta orta terim yazar sözcüğüdür.

Buna göre, orta terim için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İkinci öncülün öznesidir.
- B) Öncüllerde tekrarlanan terimdir.
- C) Sonuç önermesinin yüklemidir.
- D) Birinci önermenin yüklemidir.
- E) Sonuç önermesinin öznesidir.

13. Aşağıdaki çıkarımlardan hangisi tümevarıma dayalı bir çıkarımdır?

- A) Bütün çalışanlar başarılı olur. Demek ki ben de başarılı olacağım.
- B) Spor aksatmazsam sağlıklı olurum. Çok spor yaptığıma göre sağlıklı olacağım.
- C) Ne zaman geziye çıksam mutlu oluyorum. Geziye çıktığıma göre mutlu olacağım.
- D) Kim şiir yazarsa şair olur. Ali şiir yazmıyor. O halde Ali şair değil.
- E) Bütün çocuklar sevimlidir. Çünkü tanıdığım bütün çocuklar sevimli idi.

14. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Zihnin benzerliklerden hareket ederek akıl yürütmeye analogi denir.
- B) Bütün için geçerli olanın parça için de geçerli olmasına tümden gelim denir.
- C) Geçerli bir kıyasta öncüller doğruysa sonuç yanlıştır.
- D) Parçaya ait bir özellik bütünü tam olarak yansıtmadığından doğruluk değeri kesin değildir.
- E) Her kıyasta üç terim bulunur.

1. Kıyas kurallarına göre, sonucu olumsuz olan geçerli bir kıyasın öncülleri nasıl olması gerekir?

- A) Yalnızca biri olumsuz
- B) İkisi de olumlu
- C) İkisi de tikel
- D) Yalnızca biri tikel
- E) İkisi de olumsuz

2. I. Öncül: Tikel olumlu

II. Öncül: Tümel olumsuz

öncüllerinden geçerli bir kıyasın sonuç önermesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Tümel olumlu
- B) Tikel olumsuz
- C) Tümel olumsuz
- D) Tikel olumlu
- E) Tekil olumsuz

3. Nüfusu kalabalık olan İstanbul'da işsizlik artmıştır.

Ankara'nın nüfusu kalabalıktır.

O halde Ankara'da işsizlik artmıştır.

Bu akıl yürütme şekli aşağıdakilerden hangisine örnek olabilir?

- A) Tümevarım
- B) Tümdengelim
- C) İkilem
- D) Analoji
- E) Safsata

4. I. Bütün öğrenciler insandır.

II. Bazı insanlar tembel değildir.

öncülleri olan geçerli bir kıyasın sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı çalışanlar öğrenci değildir.
- B) Bazı öğrenciler tembeldir.
- C) Bazı öğrenciler çalışkan değildir.
- D) Hiçbir liseli tembel değildir.
- E) Bazı öğrenciler tembel değildir.

5. Aşağıdaki akıl yürütmelerden hangisi tümevarım akıl yürütme biçimine örnektir?

- A) Bütün balıklar suda yüzer. Balina bir balıktır. O halde balina suda yüzer.
- B) Bütün çalışan olanlar başarılıdır. Ahmet çalışkandır. O halde Ahmet çalışkandır.
- C) Sosyoloji, Psikoloji, Tarih insanı konu edinir. Sosyoloji, Psikoloji, Tarih sosyal bilimdir. O halde insanı konu edinen bilimler sosyal bilimdir.
- D) Nem oranı düşük olan illerde yağmur az yağar. Konya'nın nem oranı düşüktür. O halde Konya'da yağmur az yağar.
- E) Ahmet ve Can İngilizce biliyor. İngilizce bilen Ali kültürlüdür. O halde Ahmet ve Can kültürlüdür.

6. Aşağıdakilerden hangisinde kıyas kurallarına uyulmamıştır?

I. Öncül	II. Öncül	Sonuç
A) Tikel olumlu	Tümel olumsuz	Sonuç çıkmaz
B) Tikel olumlu	Tikel olumsuz	Sonuç çıkmaz
C) Tümel olumlu	Tümel olumsuz	Tümel olumsuz
D) Tümel olumlu	Tümel olumlu	Tümel olumlu
E) Tümel olumsuz	Tikel olumsuz	Sonuç çıkmaz

7. Geçerli bir çıkarım tümdengelim yoluyla yapılır.

Buna göre, tümdengelim dayalı akıl yürütme biçimi için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tek tek gözlem verilerden tümel bilgilere ulaşmaktır.
- B) Doğruluk değeri kesin değildir.
- C) Benzerliklerden yola çıkarak sonuca ulaşılır.
- D) Genele ilişkin yargılardan özele ilişkin yargılara ulaşılmasıdır.
- E) İki çelişik önermeden doğru sonuca ulaşmaktır.

8. Arkadaşımın doğum gününe katılacağım veya katılmayacağım.

Doğum gününe katılırsam, istemediğim bir şeyi yaptığım için mutsuz olacağım.

Doğum gününe katılmazsam, arkadaşımı kıracağım için mutsuz olacağım.

O halde mutsuz olacağım.

Yukarıdaki kıyas türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Entimem
- B) İkilem
- C) Sorit
- D) Zincirleme kıyas
- E) Safsata

9. Tümel olumlu: A
Tümel olumsuz: E
Tikel olumlu: I
Tikel olumsuz: O
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kıyas kurallarına aykırıdır?

- A) I. Öncül: A II. Öncül: E Sonuç: A
C) I. Öncül: I II. Öncül: A Sonuç: I
D) I. Öncül: A II. Öncül: I Sonuç: I

- E) I. Öncül: A
II. Öncül: E
Sonuç: E

10. Tümevarımsal akıl yürütme biçiminde elde edilen sonucun doğru olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Öncüllerden sadece birinin doğru olmasına
B) Sonucun değilinin doğru olmasına
C) Kıyasın geçerli olmasına
D) Öncüllerden birinin tümel olmasına
E) Tüm öncüllerin doğru olmasına

11. I. Öncül:

- II. Öncül: Ayşe yazardır.

- Sonuç: O halde Ayşe sanatçıdır.

Bu kıyasta, I. öncüle "Bazı yazarlar sanatçıdır." önermesi getirilirse aşağıdaki kıyas kurallarından hangisine uyulmamış olur?

- A) Orta terim sonuçta bulunmaz.
B) İki olumlu öncülden olumsuz sonuç çıkmaz.
C) Orta terim en az bir kere bütün kaplamıyla ele alınmalıdır.
D) İki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz.
E) Sonuç öncüllerin zayıf olanına bağlıdır.

12. "Türk lirasının değeri artarsa halkın ekonomik gücü artacak." "Türk lirasının değeri arttı."

Bu iki önerme doğru ise aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılır?

- A) Türk lirasının değeri düşecek.
B) Halkın ekonomik gücü düşecek.
C) Türk lirası yabancı paralar karşısında değer kaybedecek.
D) Halkın ekonomik gücü arttı.
E) Ekonomik kriz çıkacak.

13. I. Öncül: Yağlı yiyecekleri fazla tüketenlerin sağlığı bozulur.

- II. Öncül:

- Sonuç: O halde Adem'in sağlığı bozulacak.

Yukarıda eksik bırakılan II. öncül aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adem fazla yağlı yiyecek tüketiyor.
B) Adem yağlı yiyecek yemiyor.
C) Her insan hoşuna gideni yemelidir.
D) Adem'in sağlığı bozulacak.
E) Adem spor yaparsa sağlığı bozulmaz.

14. Akıl yürütmeye en az iki öncülden biri diğerinin kanıtı olduğu için sonuç çıkarılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi akıl yürütmeye örnek olarak gösterilebilir?

- A) İnsan zihni boş bir levhadır.
B) Her şey değişir.
C) Bu günün işini yarına bırakma.
D) Kıyas en az iki öncülden oluşur.
E) Düşünüyorum, o halde varım.

1-A 2-B 3-D 4-E 5-C 6-A 7-D 8-B 9-B 10-E 11-C 12-D 13-A 14-E

1. I. İstanbul büyük şehirdir.
II. Okulun basket takımına seçilmeme çok sevindim.
III. Ödevini kendi kendine yapmadığın sürece sana harçlık yok.
IV. Çok teşekkür ederim.
V. Bu başarından dolayı seni ödüllendireceğim.

Yukarıdaki önermelerden hangisi dilin yaptırma görevine örnektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kullandığımız dil bazen duygusal bir tepkiyi ya da tavrı ifade eder. Örneğin, çok üzüldüğümüzü, çok mutlu olduğumuzu dille ifade ederiz.

Bu açıklama dilin hangi göreviyle ilgilidir?

- A) Bildirme görevi B) Eylemsel görevi
C) Törenselle görevi D) Belirtme görevi
E) Yaptırma görevi

3. Öğretmen mantık dersinde mantığı şöyle tanımladı: "Mantık, doğru düşünmenin bilimidir."

Öğretmen bu tanımla dilin hangi görevini yerine getirmiştir?

- A) Bildirme görevi B) Eylemsel görevi
C) Törenselle görevi D) Belirtme görevi
E) Yaptırma görevi

4. Aşağıdaki önermelerden hangisinin anlamı diğerlerine göre daha belirsizdir?

- A) Üç gündür işe gidemiyorum.
B) Bugün kırkıncı yaşımı kutluyorum.
C) Bizim daire dördüncü kattadır.
D) Kızım felsefe sınavından 100 almış.
E) Bu işi almakla çok ağır bir yükün altına girdim.

5. I. kişi: Dün gelemediğim için çok özür dilerim.
II. kişi: Bu yaptığından dolayı seni kınıyorum.
III. kişi: Ama kayınpederi vefat etmişti onun için gelemedi.
IV. kişi: Allah rahmet eylesin.
V. kişi: Çok üzüldüm.

Yukarıdaki önermelerden hangisi dilin yaptırma görevine örnektir?

- A) 1. kişinin B) II. kişinin
C) III. kişinin D) IV. kişinin
E) V. kişinin

6. Offf! Bugün başım çok ağrıyor.

Bu ifade dilin hangi göreviyle ilgilidir?

- A) Eylemsel görevi B) Bildirme görevi
C) Törenselle görevi D) Yaptırma görevi
E) Belirtme görevi

7. Aşağıdakilerden hangisi dilin görevlerinden birisi değildir?

- A) Tanımlama B) Belirtme
C) Yaptırma D) Bildirme
E) Törenselle

8. Dilde kilo, litre, metre gibi evrensel ölçü birimlerinin kullanılması aşağıdaki işlevlerden hangisinin yerine getirilmesini kolaylaştırır?

- A) Duyguların daha kolay aktarılmasını
B) Davranışların yönlendirilmesini
C) Belirsizliklerin giderilmesini
D) Dile anlam zenginliği katmasını
E) Konunun tartışılır hale gelmesini

9. Aşağıdakilerden hangisi yapılrısa dildeki belirsizlikler giderilmiş olur?

- A) Farklı kişilerin konuyu nasıl anladıkları saptanırsa
B) Dilde geçen sözcüklerin kişileri nasıl etkilediği belirlenirse
C) Kilo, litre ve metre gibi evrensel ölçütler kullanılırsa
D) Sözcüklerin kime yararlı olup olmadığı saptanırsa
E) Anlam değil işlev üzerinde durulursa

10. Aşağıdakilerden hangisinde gerçek anlamının dışında kullanılmış bir sözcük vardır?

- A) Bu işi de yüzüne gözüne bulaştırdın.
B) Eve elinde hediye paketleriyle geldi.
C) Dn işe bir saat geç kaldım.
D) Bahçedeki kar dizime kadar çıkıyordu.
E) Yağmurdan sonraki toprak korkusunu çok severim.

11. "Sınavda başarılar dilerim" cümlesi dilin göreviyle ilgilidir.

Noktalı yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse bu cümle dilin görevleri açısından doğru olur?

- A) Bildirme B) Eylemsel C) Yaptırma
D) Belirtme E) Trenselsel

12. "Arkadaşım oyuna geldi." cümlesi aşağıdakilerden hangisine örnek olarak verilmelidir?

- A) Dilin bildirme görevine
B) ok anlamlılığa
C) Olgusal tartışmaya
D) Dilin eylemsel görevine
E) Dilin trenselsel görevine

13. Aşağıdaki sorulardan hangisi bir sözel tartışmaya neden olmaz?

- A) En güzel renk hangisidir?
B) Su kaç derecede kaynar?
C) Medeni cesaret nedir?
D) İyi insanın özellikleri nelerdir?
E) Dürüstlük nedir?

14. İstanbul - Ankara arasının kaç kilometre olduğunun tartışılması aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Sözel tartışmaya
B) Dilin trenselsel görevine
C) Olgusal tartışmaya
D) Dilin eylemsel görevine
E) Söz dizimine

15. Bir cümlemin herhangi bir doğruluk değeri alabilmesi için cümlede geçen bütün sözcüklerin sınırlarının belli olması gerekir. Bir sözcüğün anlamının belirsiz olması bütün cümlemin belirsiz olmasına neden olur.

Bu açıklama aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Pragmatik belirsizlik
B) Olgusal tartışma
C) Dilin bildirme görevi
D) Semantik belirsizlik
E) Tanımlama

1. "Bir şey ya doğrudur ya yanlıştır. nc bir durum söz konusu değildir." nermesi mantıkda üçüncü halin imkansızlığı olarak tanımlanır.

Buna göre, bu durumun sembolik ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $p \Rightarrow q$ B) $p \vee q$
C) $p \Leftrightarrow p$ D) $p \vee \sim p$
E) $p \wedge \sim p$

2. $\sim[(p \vee q \wedge r) \Rightarrow (r \vee \sim q \Leftrightarrow \sim r)]$

sembolik önermesinin ana eklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\vee$ ve $\wedge$ B) $\sim$
C) $\Rightarrow$ D) p, q ve r
E) $\Leftrightarrow$

3. Aşağıdaki önermelerden hangisi tümel evetleme eklemi ile bağlanmıştır?

- A) Yeteneği etkileyen hem sosyal evre hem de soya çekimdir.
B) Yeteneği etkileyen soyaçekim ise sosyal evre değildir.
C) Yeteneği ya sosyal evre ya da soyaçekim etkiler.
D) Yeteneği ancak ve ancak soyaçekim etkilerse sosyal evre de etkiler.
E) Yeteneği etkileyen soyaçekim olduğundan sosyal çevrenin etkisi çok azdır.

4. "Bugün derslerden sıkılırsam ya sinemaya ya da tiyatroya gideceğim." nermesi aşağıdaki sembollerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) $p \Leftrightarrow (q \wedge r)$ B) $p \wedge (q \vee r)$
C) $p \vee q \vee r$ D) $p \Rightarrow (q \vee r)$
E) $r \wedge q \wedge p$

5. "Okula gideceğim ve derse gireceğim ve sonra arkadaşlarımla konsere gideceğim."

$p \wedge q \wedge r$

Bu nerme aşağıdaki değerlerden hangisini aldığında doğru olur?

- A) p doğru, q yanlış, r yanlış
B) p doğru, q doğru, r yanlış
C) p doğru, q yanlış, r doğru
D) p yanlış, q yanlış, r doğru
E) p doğru, q doğru, r doğru

6. Yağmur yağmazsa ya pikniğe ya da denize gideceğiz.
($\sim p \Rightarrow (q \vee r)$)
Yağmur yağdı. p
O halde

ıkarımının sonucu ve sembolik ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ne pikniğe ne de denize gidebildik ($\sim q \wedge \sim r$)
B) Pikniğe gidemedik ama denize gittik ($\sim q \wedge r$)
C) Denize gidemedik ama pikniğe gittik ($\sim r \wedge q$)
D) Pikniğe gidemedik ($\sim q$)
E) Hem pikniğe hem de denize gittik ($p \wedge q$)

7. "Bugün arkadaşlarımla birlikte ders çalışmadığım doğru değildir." nermesinin eş değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bugün arkadaşlarımla ders çalışmadım.
B) Bugün arkadaşlarımla ders çalıştığım doğru değildir.
C) Bugün arkadaşlarımla ne ders çalıştım ne de ders çalışmadım.
D) Bugün arkadaşlarımla ders çalıştım.
E) Bugün arkadaşlarımla ders çalıştım veya ders çalışmadım.

8. "Eda, ancak ve ancak ders çalışırsa başarılı olabilir ($p \Leftrightarrow q$).” önermesinin eş değeri olan önerme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eda ders çalışır ve başarılı olur veya ders çalışmaz ve başarısız olur $[(p \wedge q) \vee (\neg p \wedge \neg q)]$
 B) Eda ders çalışmaz veya başarılı olur ($\neg p \vee q$)
 C) Eda ders çalışır ve başarılı olamaz veya ders çalışmaz ve başarılı olur. $[(p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge q)]$
 D) Eda'nın ders çalışmadığı ve başarısız olduğu doğru değildir. $\neg(\neg p \wedge \neg q)$
 E) Eda ders çalışır ve başarılı olur ($p \wedge q$)

9.

I.	II.
$(p \vee q) \wedge (p \wedge q)$	$\neg[(p \vee q) \wedge (p \wedge q)]$
D	Y
Y	D
Y	D
Y	D

önermeleriyle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Her iki önerme de aynı anda tutarlıdır.
 B) I. önerme II. önermenin eşdeğeridir.
 C) II. önerme tek başına geçerlidir.
 D) I. önerme tutarlı ve geçerlidir.
 E) Her iki önerme de eşdeğer değildir.

10. Doğruluk tablosunda birbiriyle eşdeğer olan iki önerme için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her iki önermenin tutarlı ama geçersiz olduğu
 B) En az bir kere aynı satırda aynı doğruluk değerine sahip oldukları
 C) Bütün yorumlamalarının karşılıklı aynı doğruluk değerine sahip oldukları
 D) Karşıt yorumlama değerlerine sahip oldukları
 E) Her iki önermenin de karşılıklı olarak tutarsız ve geçersiz olduğu

11. Bir önermenin çözümleyici çizelgesinin tutarlı olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Önermenin değilinin çözümlenmesinde en az bir yolun açık olmasına
 B) Önermenin çözümlenmesinde en az iki yolun açık olmasına
 C) Çözümlenen önermenin tüm yollarının kapalı olmasına
 D) Çözümlenen önermenin en az bir yolunun açık olmasına
 E) Değillenenmiş önermenin tüm yollarının kapalı olmasına

12. "Bütün çiçeklerin güzel koktuğu doğru değildir." ($\neg \forall x Gx$) önermesinin eşdeğeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı çiçeklerin güzel koktuğu doğru değildir. ($\neg \exists x Gx$)
 B) Bütün çiçekler güzel kokar. ($\forall x Gx$)
 C) Bazı çiçekler güzel kokar. ($\exists x Gx$)
 D) Bazı çiçekler güzel kokmaz. ($\exists x \neg Gx$)
 E) Hiçbir çiçek güzel kokmaz. ($\forall x \neg Gx$)

13. "Her insanın çalışırsa başarılı olacağı doğru değildir." $\neg \forall x (Cx \Rightarrow Bx)$ önermesinin eşdeğeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her insan çalışmazsa başarısız olur. $\forall x \neg (Cx \Rightarrow Bx)$
 B) Bazı insanlar çalışır ve başarılı olur. $\exists x (Cx \wedge Bx)$
 C) Bütün insanlar ancak ve ancak çalışırsa başarılı olur. $\forall x (Cx \Leftrightarrow Bx)$
 D) Bazı insanlar çalışmazsa başarısız olur. $\exists x \neg (Cx \Rightarrow Bx)$
 E) Bazı insanlar çalışır ama başarılı olamaz. $\exists x (Cx \wedge \neg Bx)$

1-D 2-B 3-A 4-D 5-E 6-A 7-D 8-A 9-E 10-C 11-D 12-D 13-D

1. $(p \vee \neg q) \Rightarrow (p \Leftrightarrow q) \vee (q \wedge p)$

sembolik önermesinin ana eklemleri ve ana bileşenleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Ana eklem	Ana bileşen
A) $\Rightarrow, \wedge$	$(p \Leftrightarrow q), (p \vee \neg q)$
B) $\vee, \Leftrightarrow, \wedge$	$(p \vee \neg q), (p \Leftrightarrow q), (q \wedge p)$
C) $\Leftrightarrow, \wedge, \vee$	$(q \wedge p), (p \vee \neg q)$
D) $\neg, \Leftrightarrow, \wedge, \vee$	$(p \vee \neg q), (p \wedge q)$
E) $\Rightarrow, \vee$	$(p \vee \neg q), (p \Leftrightarrow q), (q \wedge p)$

2. Aşağıdaki önermelerin hangisinde ana bileşenler "tikel evetleme" ana eklemi ile bağlanmıştır?

- A) $(p \Rightarrow q) \wedge (p \vee q)$
 B) $(\neg q \vee \neg p) \Rightarrow (p \vee \neg q)$
 C) $(p \vee q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$
 D) $\neg[(p \wedge q) \vee (p \vee \neg q)]$
 E) $(p \Rightarrow \neg q) \vee (q \wedge \neg p)$

3. Aşağıdaki önermelerden hangisi $\neg(p \wedge q)$ sembolleriyle ifade edilebilir?

- A) Ebru çalışkan ve akıllıdır.
 B) Koray yeteneklidir ama zeki değildir.
 C) Bilge'nin pikniğe gittiği ve kolunu kirdiği doğru değildir.
 D) Cansu ya sınavı kazanacaktır ya da tekrar dersha-neye gidecektir.
 E) Ali okulunu bitirince tatile gidecektir.

4. "Öğrencilerin başarılı olması düzenli ve disiplinli çalışmalarına bağlıdır" önermesi sembolik olarak nasıl ifade edilir?

- A) $(q \wedge r) \Rightarrow p$
 B) $(p \vee q) \Rightarrow r$
 C) $(\neg p \wedge r) \Rightarrow q$
 D) $(p \Rightarrow q) \wedge r$
 E) $(p \Leftrightarrow r) \vee q$

5. "Cesaretili olursan başarılı olursun ve başarılı olursan kendine güvenirsin." önermesi aşağıdaki sembolik anlatımlardan hangisiyle ifade edilir?

- A) $(p \Rightarrow q) \wedge (r \Rightarrow s)$
 B) $(p \wedge q) \vee (q \Rightarrow r)$
 C) $(p \Leftrightarrow q) \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)$
 D) $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r)$
 E) $(p \wedge q) \Rightarrow (q \wedge r)$

6. "Canan'ın çalışkan olmadığı doğru değildir." önermesinin sembolik olarak ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\neg(p \wedge q)$
 B) $(\neg p \vee q)$
 C) $\neg p$
 D) $\neg \neg p$
 E) $\neg(p \Rightarrow q)$

7. $\neg[(p \wedge q) \Rightarrow (q \vee r) \Rightarrow (p \vee q)] \Leftrightarrow q$ sembolik önermesinin kaç tane ana bileşeni vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8.

p	q	$(\neg p \wedge q)$	$(p \Rightarrow \neg q)$	$(p \Leftrightarrow q)$	$(p \vee \neg q)$	$\neg q$
D	D	Y	Y	D	D	Y
D	Y	Y	D	Y	D	D
Y	D	D	D	Y	Y	Y
Y	Y	Y	D	D	Y	D

Yukarıdaki doğruluk tablosunda hangi önermenin yorumu yanlış verilmiştir?

- A) $\neg q$
 B) $\neg p \wedge q$
 C) $p \Rightarrow \neg q$
 D) $p \Leftrightarrow q$
 E) $p \vee \neg q$

9. Bir önermenin hem tutarlı hemde geçerli olabilmesi için aşağıdaki yorumlardan hangisine sahip olmalıdır?

- A) Sonuç yorumlamasında en az bir doğru olmalıdır.
B) Sonuç yorumlamasında en az bir yanlış olmalıdır.
C) Sonuç yorumlamasının en az yarısı doğru olmalıdır.
D) Sonuç yorumlamasında tüm değerleri doğru olmalıdır.
E) Sonuç yorumlamasının tüm değerleri yanlış olmalıdır.

10. • $(\sim p \wedge \sim q)$

- $(\sim p \vee q)$
• $[(p \wedge q) \vee (\sim p \wedge \sim q)]$
• $(p \wedge \sim q)$

Aşağıda bu önermelerden hangisinin eşdeğeri verilmemiştir?

- A) $\sim(p \Rightarrow q)$ B) $\sim(p \Leftrightarrow q)$
C) $p \Rightarrow q$ D) $\sim(p \vee q)$
E) $(p \Leftrightarrow q)$

11. "Bütün ağaçlar canlıdır" önermesi nicelleme mantığında " $\forall x Gx$ " şeklinde sembolleştirilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "Bazı ağaç olmayanlar canlı değildir" önermesinin sembolik karşılığıdır?

- A) $\sim \forall x \sim Gx$ B) $\forall x \sim Gx$
C) $\exists x Gx$ D) $\sim \exists x Gx$
E) $\sim \exists x \sim Gx$

12. Çözümleyici çizelgede bir önermenin geçerli olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Önermenin değilinde tüm yolların açık olmasına
B) Çözümlenen önermenin tüm yollarının açık olmasına
C) Önermenin değilinde tüm yolların kapalı olmasına
D) Çözümlenen önermenin en az bir yolunun kapalı olmasına
E) Çözümlenen önermenin tüm yollarının kapalı olmasına

13. $\forall x (x \text{ bitkidir})$ önermesi, aşağıda verilen evrenlerden hangisinde yanlış değerini alır?

- A) $E = \{\text{çiçek, böcek, çam, elma}\}$
B) $E = \{\text{papatya, ısırganotu, kavak}\}$
C) $E = \{\text{ıspanak, pırasa, portakal, çilek}\}$
D) $E = \{\text{erik, ökse otu, karpuz, buğday}\}$
E) $E = \{\text{maydanoz, nane, sarımsak, çınar}\}$

14. I. Bazı insanlar sevecendir. ($\exists x Sx$)
II. Bütün köpekler sadıktır. ($\forall x Sx$)
III. Bazı insanların yalancı olduğu doğru değildir. ($\sim \exists x Yx$)

Önermelerinin eşdeğerleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	$\forall x \sim Sx$	$\exists x Sx$	$\forall x \sim Yx$
B)	$\sim \forall x \sim Sx$	$\sim \exists x \sim Sx$	$\forall x \sim Yx$
C)	$\sim \exists x Sx$	$\forall x \sim Sx$	$\exists x Yx$
D)	$\exists x \sim Sx$	$\forall x Sx$	$\sim \exists x \sim Yx$
E)	$\forall x Sx$	$\exists x Sx$	$\sim \forall x Yx$

1. Ahmet antrenmanlara devam ederse, maçı kazanır. önermesinin sembolik ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $p \vee \sim q$ B) $p \Leftrightarrow q$
C) $p \Rightarrow q$ D) $\sim p \vee q$
E) $p \vee q$

2. Sembolik mantıkta önerme eklemi olmayan önermeler basittir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi basit önermedir?

- A) p B) $p \vee q$
C) $p \wedge q$ D) $\sim p$
E) $\sim(p \Leftrightarrow q)$

3. $(2x+3x=5x)$ bir önermedir.
 $(5x-1)$ bir önerme değildir.

Buna göre, $(5x-1)$ 'in önerme sayılmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duygu ifadesi olması
B) Yargı sayısının fazla olması
C) Terim sayısının yetersizliği
D) Doğruluk değerinin olmaması
E) Değişkeni bulunmaması

4. "Öğrenciler düzenli ders çalışırsa hem kolay öğrenirler hem de başarılı olurlar."

Önermesinin sembolik mantıktaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\sim p \Rightarrow (q \wedge \sim r)$
B) $p \Rightarrow (q \wedge r)$
C) $(p \wedge q) \Rightarrow r$
D) $p \Rightarrow q$
E) $p \Rightarrow (q \vee r)$

5. Bir bileşik önermenin tümünü etkileyen eklem ekleme, birbirine bağlanan önermelere ise ana bileşen denir.

Buna göre, "Bütün kuşlar kanatlıdır ve uçarlar." önermesinde ana bileşenler ve ana eklem aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Ana bileşen	Ana eklem
A) Bütün kuşlar kanatlıdır - uçar	ve
B) Bütün kuşlar	kanatlı - uçar
C) Bütün kuşlar	uçar
D) Ve	kanatlı - uçar
E) kuşlar - kanatlı	uçar

6. Aşağıdaki önermelerden hangisi tümel evetleme ($\wedge$) biçimindedir?

- A) Mükemmellik ayrıntılarda gizlidir.
B) Bu günün işini yarına bırakma.
C) Ahmet veya Hasan gelirse sinemaya gideceğim.
D) Ancak ve ancak çalışanlar ÖSS'yi kazanabilir.
E) Fizik, Matematik, Kimya derslerine çalıştım.

7. "Hasan, arkadaşı Ayşe ile birlikte sinemaya gitmiştir." önermesinin (p) ile, "Hasan'a arkadaşı hediye almıştır." önermesini (q) ile gösterirsek "Hasanın arkadaşıyla sinemaya gittiği ve Hasan'a arkadaşının hediye aldığı söylenemez." önermesinin sembolleştirilmiş hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(p \vee q)$ B) $\sim(p \Rightarrow q)$
C) $\sim(p \wedge \sim q)$ D) $\sim(p \wedge q)$
E) $p \wedge \sim q$

8. I. İnsanlar iyi yaşamayı hak eder. (p)
II. İnsanlar uzun yaşamayı hak eder. (q)
Buna göre, aşağıdaki önermelerden hangisi $(p \wedge q)$ biçiminde sembolleştirilebilir?

- A) İnsanlar iyi veya uzun yaşamayı hak eder.
B) İnsanlar uzun yaşarlarsa iyi yaşamı hak eder.
C) İnsanlar iyi ve uzun yaşamayı hak eder.
D) İnsanlar ne iyi ne de uzun yaşamayı hak eder.
E) İnsanlar ancak ve ancak iyi yaşarlarsa uzun yaşamayı hak eder.

9. Tümel evetleme eklemine doğruluk çizelgesine göre, bir tümel evetleme eklemiyle yapılmış bileşik önermenin "D" değeri almasının koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En az bir bileşenin doğru olması
B) Bütün bileşenlerinin doğru olması
C) Bileşenlerden birinin doğru diğerinin yanlış olması
D) Bütün bileşenlerinin yanlış olması
E) En az bir bileşenin yanlış olması

10. Aşağıdaki önermelerden hangisi "yanlış (Y)" değerini alır?

- A) $(Y \leftrightarrow Y) \Rightarrow Y$
B) $(D \wedge Y) \Rightarrow Y$
C) $(D \vee Y) \Rightarrow D$
D) $(Y \leftrightarrow Y) \vee D$
E) $(D \wedge D) \vee Y$

11.

p	q	?
D	D	D
D	Y	Y
Y	D	D
Y	Y	D

Şekildeki doğruluk tablosunda "?" işaretinin yerine aşağıdaki önermelerden hangisi getirilirse doğruluk tablosu doğru olur?

- A) $q \leftrightarrow p$
B) $p \wedge q$
C) $p \vee q$
D) $p \leftrightarrow q$
E) $p \Rightarrow q$

12.

p	$\neg p$	$(p \vee \neg p)$
D	Y	D
Y	D	D

Yukarıda doğruluk çizelgesinde verilen $(p \vee \neg p)$ önermesi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Geçersiz ve tutarsızdır.
B) Tutarlı ama geçersizdir.
C) Geçerli ve tutarlıdır.
D) Geçerli ama tutarsızdır.
E) Ne geçerlidir ne de tutarlıdır.

13. $(p \vee q)$ önermesi aşağıdaki durumların hangisinde yanlış değerini alır?

- A) Ön bileşen doğru, art bileşen yanlış olduğunda
B) Ön bileşen yanlış, art bileşen yanlış olduğunda
C) Ön bileşen doğru, art bileşen doğru olduğunda
D) Ön bileşen yanlış, art bileşen doğru olduğunda
E) Her iki bileşen de değillendiğinde

14. $p \vee q$ önermesi ile $p \wedge q$ önermesinin birlikte tutarlı olması için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) En az bir ortak doğru yorumla satırının olması
B) Farklı doğruluk değerine sahip olması
C) Önerme eklemelerinin farklı olması
D) Tüm yorumlamalarının yanlış olması
E) Doğruluk değerlerinin aynı olması

1. Canan uslu durursa babası ona oyuncak alacak.
 $(p \Rightarrow q)$
Babası Canan'a oyuncak alırsa, Canan çok sevinecek.
 $(q \Rightarrow r)$

Bu öncüllerden çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canan uslu durmazsa sevinmez.
 $(\neg p \Rightarrow \neg r)$
B) Babası Canan'a oyuncak alırsa çok sevinecek.
 $(q \Rightarrow r)$
C) Canan uslu durursa çok sevinecek.
 $(p \Rightarrow r)$
D) Babası Canan'a oyuncak alırsa Canan uslu durur.
 $(q \Rightarrow p)$
E) Babası Canan'a oyuncak alırsa Canan sevinmez.
 $(q \Rightarrow \neg r)$

2. $(p \Rightarrow q) \vee p$ önermesinin denetlemesi;

$\neg(p \Rightarrow q)$	(1)
$\neg p$	
p	(2)
$\neg q$	
X	

yapıldığında geçerli olduğu görülmektedir.

Buna göre, bu önermenin geçerli olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denetlemenin sonucunda tüm yolların kapalı olması
B) Çözümlemenin iki adımda tamamlanması
C) Yol üzerinde gelişikili önermenin bulunmaması
D) Önermenin alt bileşenlerine ayrılması
E) Önerme eklemine çözümleme işleminde yer almaması

3. x, y, z birer önermedir. Bu önermelerin doğruluk tablosu aşağıdaki gibidir.

x	y	y
D	D	D
Y	D	D
Tutarlı Geçersiz	Tutarlı Geçerli	Tutarlı Geçerli

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Geçersiz her önerme tutarlıdır.
B) Geçerli her önerme tutarlıdır.
C) Tutarlı her önerme geçerlidir.
D) Geçersiz her önerme tutarsızdır.
E) Geçerli her önerme tutarsızdır.

4. Aşağıdaki doğruluk çizelgelerinden hangisi p ile q önermelerinin eşdeğer olduğunu gösterir?

A)

p	q
D	Y
Y	D
D	Y
Y	D

B)

p	q
Y	D
Y	Y
Y	Y
Y	Y

C)

p	q
D	D
D	Y
Y	D
Y	Y

D)

p	p
D	D
Y	Y
Y	Y
Y	Y

E)

p	p
Y	Y
Y	D
D	D
Y	D

5. Düzenli test çözersem, başarılı olurum. $(p \Rightarrow q)$
Başarılı olursam, mutlu olurum. $(q \Rightarrow r)$

Bu çıkarımın mantıksal sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarılı olursam düzenli test çözerim. $(q \Rightarrow p)$
B) Başarılı olamazsam, mutlu olamam. $(\neg q \Rightarrow \neg r)$
C) Düzenli test çözmezsem, mutlu olamam. $(\neg p \Rightarrow \neg r)$
D) Düzenli test çözersem, mutlu olurum. $(p \Rightarrow r)$
E) Mutlu olmak için başarılı olmak gerekir. $(r \Rightarrow q)$

6. "Bazı insanların gözlüklü olduğu doğru değildir." önermesinin yüklem mantığındaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\forall x \sim Gx$
B) $\exists x \sim Gx$
C) $\sim \exists x \sim Gx$
D) $\forall x Gx$
E) $\sim \exists x Gx$

7. " $\forall x(x \text{ denizdir})$ " önermesi aşağıda verilen evrenlerden hangisinde doğrudur?

- A) (Ege, Marmara, Karedeniz)
B) (Türkiye, Yunanistan, Bulgaristan)
C) (Van gölü, Tuz gölü, Eğirdir gölü)
D) (Kayseri, Sivas, Yozgat)
E) (İç Anadolu, Doğu Anadolu, Güney Doğu Anadolu)

8. "x çift sayıdır." Bir açık önerme olmasına rağmen, "4 çift sayıdır." bir açık önerme değildir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi açık önerme değildir?

- A) $y > z$ B) $6 > 2$
C) $x+y+2 = 3x$ D) $x+y = 12$
E) $y < 0$

9. "Bazı doktorlar çalışkandır." ($\exists xCx$) basit önermedir. "Bazı doktorların çalışkan olduğu doğru değildir." ($\sim \exists xCx$) bileşik önermedir.

Buna göre, bir önermenin bileşik olmasının koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir niceleyiciye sahip olması
B) Bir yargıya varılması
C) Bir doğruluk değeri taşıması
D) Birden fazla terimin yer alması
E) Bir önerme ekleminin bulunması

10. $\sim \exists x \sim Hx$ önermesinin eşdeğeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\exists xHx$ B) $\sim \exists xHx$
C) $\forall x \sim Hx$ D) $\sim \forall x \sim Hx$
E) $\forall xHx$

11. "Çocuklar" kümesi Ç, "dondurma sever" yüklemi S ile gösterildiğine göre $\forall x(\text{Çx} \leftrightarrow \text{Sx})$ sembolik önermesi aşağıdaki önermelerden hangisine aittir?

- A) Bazı çocuklar dondurma severler.
B) Hiçbir çocuk dondurma sevmez.
C) Bazı dondurma sevenler çocuktur.
D) Bütün çocuklar dondurma severler.
E) Bazı çocuklar dondurma sevmezler.

12. "Ehliyeti olan herkes araba kullanmayı bilir." ($\forall xBx$)

önermesinin eşdeğeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ehliyeti olan herkes araba kullanmayı bilmez. ($\forall x \sim Bx$)
B) Ehliyeti olan herkesin araba kullanmayı bilmediği doğru değildir. ($\forall x \sim Bx$)
C) Bazı ehliyeti olanların araba kullanmayı bilmediği doğru değildir. ($\sim \exists x \sim Bx$)
D) Bazı ehliyeti olanlar araba kullanmayı bilmez. ($\exists x \sim Bx$)
E) Ehliyeti olan bazılarının araba kullanmayı bildiği doğru değildir. ($\sim \exists x Bx$)

13. $\forall x \sim \text{Çx}$ önermesinin eşdeğeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\forall x \sim \text{Çx}$ B) $\sim \forall x \text{ Çx}$
C) $\exists x \text{ Çx}$ D) $\sim \exists x \text{ Çx}$
E) $\exists x \sim \text{Çx}$

14. "Bazı insanlar sporcudur." önermesi $\exists xSx$ şeklinde sembolleştirilebilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi "Bazı insanların sporcusu olmadığı doğru değildir." önermesinin sembolleştirilmiş biçimidir?

- A) $\sim \exists xSx$ B) $\forall x \sim Sx$
C) $\sim \forall x \sim Sx$ D) $\sim \exists x \sim Sx$
E) $\exists x \sim Sx$